

Tartalom

Óraterv 1-8. osztály	5
KOMMUNIKÁCIÓ	6
1. osztály.....	14
2. osztály.....	29
3. osztály.....	47
4. osztály.....	65
5. osztály.....	83
6. osztály.....	97
7. osztály.....	112
8. osztály.....	119
OLVASÁS – ÍRÁS	127
1. osztály.....	132
2. osztály.....	143
3. osztály.....	154
4. osztály.....	168
5. osztály.....	182
6. osztály.....	193
7. osztály.....	204
8. osztály.....	212
SZÁMOLÁS – MÉRÉS	220
1. osztály.....	224

2. osztály.....	230
3. osztály.....	237
4. osztály.....	244
5. osztály.....	251
6. osztály.....	259
7. osztály.....	268
8. osztály.....	276
JÁTÉKRA NEVELÉS	284
1. osztály.....	289
2. osztály.....	298
3. osztály.....	307
4. osztály.....	313
TÁRSADALMI ISMERETEK	320
5. osztály.....	324
6. osztály.....	328
7. osztály.....	332
8. osztály.....	340
ÖNKISZOLGÁLÁS.....	348
1. osztály.....	350
2. osztály.....	354
TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT.....	358
3.osztály.....	363
4. osztály.....	370

5. osztály.....	378
6. osztály.....	386
7. osztály.....	395
8. osztály.....	405
KÖRNYEZETISMERET	418
5. osztály.....	422
6. osztály.....	428
7. osztály.....	435
8. osztály.....	443
ÉNEK-ZENE	451
1. osztály.....	455
2. osztály.....	462
3. osztály.....	470
4. osztály.....	479
5. osztály.....	488
6. osztály.....	496
7. osztály.....	504
8. osztály.....	512
ÁBRÁZOLÁS – ALAKÍTÁS	521
1. osztály.....	525
2. osztály.....	532
3. osztály.....	540
4. osztály.....	548

5. osztály.....	556
6. osztály.....	559
7. osztály.....	567
8. osztály.....	572
INFORMÁCIÓS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA	579
7. osztály.....	581
8. osztály.....	586
MOZGÁSNEVELÉS	590
1. osztály.....	594
2. osztály.....	602
3. osztály.....	611
4. osztály.....	620
5. osztály.....	628
6. osztály.....	637
TESTNEVELÉS.....	648
7. osztály.....	650
8. osztály.....	662

KOMMUNIKÁCIÓ

A tantárgy legfontosabb célja, hogy fejlesztő, inger gazdag környezetben váljon igénnyé és lehetőséggé a sérült gyermek számára a verbális és nem verbális kommunikáció alapelemeinek elsajátítása, a magatartás, viselkedés olyan mértékű szabályozása, amely a társas kommunikáció felismerésén és megértésén keresztül segíti az elfogadott viszonyulási formákat. A pedagógusoknak törekedniük kell a helyes, tiszta beszéd elsajátítására, kívánságok kifejezésének, kérdésekre adekvát válasz adásának kialakítására, fókuszálva a beszéd alaki és tartalmi része fejlesztésére, tisztább hanglejtésre, a helyes hangképzésre, a verbális kommunikáció kiépítésére, a tanult versek és mondókák képességeknél megfelelő előadására. A fejlesztés során minden alternatív kommunikációs lehetőség támogatását igénybe kell venni.

További feladatok: a beszédmegértést és a beszédet eljuttatni a készség és képesség szintjére; folyamatos motivációval, megfelelő formájú és mértékű dicsérettel és értékeléssel kialakítani és fenntartani a környezettel, közösséggel való kapcsolatteremtés és kommunikáció igényét; fejleszteni és tudatosítani elsősorban a beszéd, vagy az ezt helyettesítő kommunikációs eszköz kapcsolatteremtő, közlő, informáló funkcióját; elérni, hogy a tanulók felismerjék az elemi szintű összefüggéseket, értsenek meg utasításokat, és ennek megfelelően cselekedjenek.

A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára fontos, hogy a beszéd és a megismert jelek használata során megvalósítsák kommunikációjuk és metakommunikációjuk összhangját egyéni szintű kommunikációjukban, fogékonyak legyenek a közösségi élet szokásaira, a természetre és a társadalmi környezetre, a helyes érzelmi és erkölcsi viszonyra. A pedagógus feladata elérni, hogy a tanuló megértse magát, és megértse környezetét, passzív és aktív szókincsét gazdagítsa, a kommunikációs színtereket megismerje, a környezetben előforduló helyzeteket, tárgyakat, élőlényeket, eseményeket felismerje, megmutassa, megnevezze, fogalmi készletét bővítse, ezzel együtt a beszédhez szükséges kognitív műveleti szinteket fejlessze. A tanulói képességekhez mérten kell kialakítani az önálló kapcsolatteremtés igényét és lehetőségét, képessé tenni a tanulókat a párbeszédokban és más kommunikációs helyzetekben szükséges viselkedés elsajátítására, felkészíteni őket a társadalmi együttélés normáira, kommunikációs kapcsolatokra, szociális környezetükben az aktív együttműködésre, miközben megismerik az információs eszközökkel történő kapcsolattartás formáit és lehetőségeit, egyéni igényekhez igazodó segítségnyújtással megszerezik és értelmezik a tömegkommunikációs és informatikai eszközök által közvetített információkat. Feladat, hogy a tanulók elemi szintű önállósággal tudjanak eligazodni a közvetített ismeretek birtokában a társadalmi jelenségek között, a tömegkommunikációs és információs eszközök biztonságos és mértékletes használatának elsajátításával és segítséggel az eszközök által közvetített információk értelmezésében, feldolgozásában.

1–2. évfolyam

A tantárgy különösen fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben az egyszerű szabályok, utasítások megismerésének, megértésének, betartásának megalapozásával, a társas érintkezési, viselkedési formák alkalmazásának kialakításával, a közösségi lét elfogadásának fejlesztésével és az

alkalmazkodás képességének kialakításával a csoportos tevékenységekhez, a fejlesztési helyzet elfogadásához.

A nemzeti azonóságtudat, hazafias nevelés területén fontos szerepet tölt be az alapvető téri relációk megismerésében, a tájékozódási képesség megalapozásában, a közvetlen környezet megfigyelésében, a szűkebb közösség szokásrendszerének, a környezetben előforduló, megtapasztalható népi hagyományoknak a megismerésében, valamint a nemzeti ünnepek jelképeinek és az ünnepeken szokásos viselkedés és külsőségek megfigyelésében.

Az önismeretet és a társas kultúra fejlesztését a tanuló saját testéről, személyiségéről, külső és belső tulajdonságairól szerzett tapasztalatokkal, a családi és iskolai szerepek megismerésével és megfigyelésével, a közösségi élethez, iskolai életformához szükséges alkalmazkodóképesség, türelem, aktivitás kialakításával segíti.

A testi és lelki egészségre nevelést az alapvető tisztálkodási szokások megismertetésével, megnevezésével, utánzásával, az egészség és testi épség megóvását az évszaknak és időjárásnak megfelelő öltözék kiválasztásának segítségével, néhány fontos közlekedési szabály megismertetésével, a közlekedésben szükséges alapvető óvatosság kialakításával, a szervezet belső érzéseinek, komfortjának megfigyeltetésével és a tanuló kommunikációjának megalapozásával segíti.

A családi életre nevelést a családtagok szerepeinek megismerése, a családi munkamegosztás megfigyelése, a családi ünnepek szokásainak, jellemzőinek megismerése, megnevezése, megkülönböztetése segíti.

A fenntarthatóság, környezettudatosság területet a különböző szempontok alapján végzett környezeti megfigyelések, a természeti környezet szépségeinek észrevétele, az érzékszervek érzékelésének megfigyelése, az időjárás, az állatok, a növények és a természeti környezet szemlélése, megfigyelése támogatja.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztéséhez hozzájárul a tanuló környezetével, korosztályának megfelelő módon történő kommunikációs kapcsolat igényének kialakítása, az egyszerű kommunikációs jelek, utasítások, kérések értelmezése, és mondókák, versek utánmondással történő megismerése.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését segíti az alapvető viselkedési normák betartására irányuló törekvés kialakítása, a közösségi viselkedés megalapozása, feladatok vállalása, társak számára egyszerű segítség nyújtása és a tevékenységek társas együttléthez történő igazítása.

A tantárgy tanítása az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlődését az egyszerű versek, mondókák megértésének megalapozásával és azokat mozgástechnikai elemekkel kísérve éri el.

A hatékony, önálló tanulást a képességeknek és az érdeklődésnek megfelelő mennyiségű és nehézségű feladatok elvégzése segíti.

3–4. évfolyam

A tantárgy segíti az erkölcsi nevelést az egyszerű szabályok, utasítások megismerésének, megértésének, betartásának fejlesztésével, a társas érintkezési, kommunikációs formák, helyzetek megfelelő alkalmazásának gyakorlásával. Az utasítások és elvárások megértésében, betartásában, végrehajtásban erősíti a kitartást.

A nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés a tágabb környezet személyi viszonyainak, kapcsolatainak megismerésében, a tájékozódás kialakításával a téri és időbeli relációkban, a hagyományok és a népszokások megismerésében valósul meg. A környezet szokásainak követése, a nemzeti ünnepek alkalmával az aktív, alkalomhoz illő megjelenés és részvétel segíti a megvalósítást.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése megvalósul a lényeges külső és belső tulajdonságok megismerésében, a társakkal és a környezettel való kulturált kapcsolatfelvételben, a kapcsolattartás formáinak fejlesztésében, az együttműködési készség megalapozásában, az alkalmazkodóképesség kialakításában. A tantárgy a motivált, aktív részvételre és a jellegzetes, alapvető emberi külső és belső jegyek megismerésére is kihat a terület fejlesztésében.

A testi és lelki egészségre nevelés az alapvető tisztálkodási szokások megismerésével, megnevezésével, utánzásával, az egészség megóvásával, az évszaknak és időjárásnak megfelelő öltözék kiválasztásának segítségével, néhány fontos közlekedési szabály megismerésével, a közlekedésben szükséges alapvető óvatosság kialakításával, a szervezet belső érzéseinek, komfortjának megfigyelésével és kommunikációjának megalapozásával valósul meg.

A családi életre nevelést segíti a mindennapokról és ünnepnapokról, a családtagok tevékenységéről, a munkamegosztásról, és a foglalkozásokról meglévő fogalmi ismeretek bővítése.

A tantárgy a fenntarthatóság, környezettudatosság fejlesztési területen különösen fontos szerepet játszik a környezet különböző szempontok alapján történő megfigyelésével, a természet jelenségeinek megnevezésével. Az állatok és növények megfigyelése, a tulajdonságok megnevezése mellett hangsúlyosak a szűkebb környezet ápolásának, védelmének alapjai és a környezeti tárgyak épségének megóvására törekvés igényének kialakítása is.

Az anyanyelvi kommunikáció a tanuló környezetével korosztályának megfelelő módon történő kapcsolatteremtéssel, a megszólítások helyes és alkalomhoz illő megválasztásával, az egyszerű kommunikációs és metakommunikációs jelek értelmezésével, a tárgyak, személyek helyes megnevezésével, az utasítások megértésével fejlődik. Ezekhez járul az alapvető fogalmak megértése, adekvát használata, a magyar nyelv szabályainak megfelelő, egyszerű mondatok alkotásának gyakorlása és a környezetről lényeges információk megszerzése, rendszerezése, csoportosítása.

A szociális és állampolgári kompetencia az érzelmek felismerésével, megnevezésével és a kommunikációs helyzetnek megfelelő alkalmazásával fejlődik, a megfelelő érvényesülési törekvésekkel és az önuralom fejlesztésével. A kompetencterületet erősíti a mindennapi élethelyzetekben a társas viselkedési formák automatikussá válása, a csoportok és a környezet által elvárt magatartási normák betartása.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség terén a tantárgy segít mozgásos és verbális elemekkel előadni egyszerű verseket, mondókákat. Emellett környezetében és megjelenésében kialakul a tanuló igénye az esztétikumra, a harmóniára és a praktikumra.

A hatékony, önálló tanulást a feladattudat megerősítése, a kitartás, az önellenőrzés és a javítás igényének kialakítása segíti.

5–6. évfolyam

A tantárgy fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben, ahol a szabályok, utasítások fokozatos bővítésével, megértésük, végrehajtásuk gyakorlásával saját tevékenységekben és a másokkal való kapcsolatokban, a felelősségtudat elmélyítésével a szituációs játékokon, meséken keresztül, a jó – rossz, pozitív – negatív példák elkülönítésével, felismerésével találkozik a tanuló. A fejlesztési területet az iskolai élet szabályainak betartásával, a deviáns magatartás felismerésével, az irodalmi művek megismerésén keresztül az emberi értékek elismerésével, pozitív és negatív személyiségjegyek megkülönböztetésével, felismerésével, példaképek bemutatásával támogatja.

A nemzeti azonosságtudat és a hazafias nevelés fejlődését a közösséghez tartozás érzésének kialakításával, a közösségért tenni akarás igényének fejlesztésével, népszokásokon keresztül a hagyományok ápolásával, és a nemzeti ünnepek legfontosabb jelképeinek, példaképeinek megismertetésével segíti. Eléri, hogy a tanuló aktívan működjön közre nemzeti ünnepek és megemlékezések alkalmával, ismerje a környezetében előforduló legfontosabb nemzeti emlékhelyeket.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése a saját érzelmek felismerésével és kifejezésével, az adekvát, kulturált közösségi viselkedés alapvető szabályainak betartásával, minél kevesebb pedagógiai segítségnyújtás mellett, és az iskolai, és más intézményi környezetben a megfelelő stílusú és hangnemű kommunikáció és viselkedés alkalmazásának fejlesztésével valósul meg.

A családi életre nevelést a családi és más közösségi kapcsolatok közötti különbség felismerése, a családi ünnepek szokásainak, kommunikációs formáinak gyakorlása, az adekvát magatartás szabályainak megnevezése és az év során aktuális családi ünnepek idejének megismerése támogatja.

A testi és lelki egészségre nevelés megvalósul a higiénés szokások, tevékenységek megnevezésével, eszközök, anyagok felismerésével, kiválasztásával, az időjárásnak, tevékenységnek megfelelő öltözék összeállításával, a kiegészítők megnevezésével és az önálló ízlés kialakításával. Mindemellett a közlekedési szabályok ismerete és betartása, a képességeknek megfelelő méretű térben az önálló közlekedés fejlesztése játszik fontos szerepet.

A fenntarthatóságot és a környezettudatosság fejlődését a környezeti jelenségek változásainak és hatásainak megismerése, a környezet élőlényeiinek megfigyelése, csoportosítása, megnevezése, a környezet tárgyainak a gyakorlati életben betöltött funkciói és az egészséges és káros szokások, veszélyes anyagok megismerése, megnevezése szolgálja.

A médiatudatosságra nevelést a különböző infokommunikációs technológiai eszközök megnevezése, rendeltetészerű használatuk megismerése, a valóság és képzelet elkülönítésének kialakítása, a mértékletességre nevelés terén segíti.

Az anyanyelvi kommunikációs kompetencia, a környezetnek és helyzetnek megfelelő kapcsolatteremtési mód megválasztásával, a beszéd

vagy más, képesség szerinti kommunikációs módszer alkalmazásának fejlesztésével, a metakommunikációs jelek és a kommunikációs mondanivaló tudatos összehangolásával, az anyanyelv egyre tudatosabb, helyes alkalmazásával és az eseményekről, képekről minél önállóbb szövegalkotással fejlődik.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztését a tantárgy az egészség védelmének, saját és mások harmonikus testi és lelki működésének, a balesethelyzetek elkerülésének érdekében, megfelelő kommunikációs technikák kialakításával és alkalmazásával, a környezetben található tárgyak és eszközök megnevezésével és az alkalmazási lehetőségek felismertetésével, az állatok és növények megnevezésével, tulajdonságok felismerésével, összehasonlítások végzésével és az egyszerű természeti jelenségek felismerésével, megnevezésével alapozza meg.

A tantárgy a szociális és állampolgári kompetenciát fejleszti a saját testi, lelki egészségéről szerzett ismeretek bővítésével, mások érzéseinek megértésével, a megfelelő önuralom és türelem gyakorlásával a verbális kapcsolatokban, szükség esetén a segítségkérés és a segítség megfelelő módon történő elfogadási képességének elsajátításával, valamint a tanuló környezetéből jövő segítségkérés felismerésével, lehetőségeihez képest a rászorulóknak történő segítségnyújtással.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencterület egyszerűbb művészeti alkotások befogadása és megértése, képesség szerinti szövegek élményszerű előadása, mozgással kísérése, rajzzal illusztrálása által fejlődik, valamint a tanuló, a fejlesztés hatására, ügyel megjelenésének esztétikumára, rendezettségére.

A hatékony, önálló tanulást az önellenőrzés és a javítás módszereinek gyakorlása, a motivált magatartás fenntartása az ismeretek elsajátításához, valamint a feladattudat és a kitartás folyamatos fejlesztése segíti.

7–8. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést a közösségi helyzetekben az alkalomhoz illő viselkedés gyakorlásával, tudatosításával, a jó – rossz, pozitív – negatív példák megnevezésével, szituációs játékokon, meséken keresztül, a viselkedés megítélésében az igazságosság és mértékletesség gyakorlásával, és az adott szituációnak megfelelő viselkedési szabályok alkalmazásával és megnevezésével segíti.

Megalapozza a nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés fejlesztését a közösség hagyományainak megismertetésével, jeles képviselőinek megnevezésével és azok tiszteletére neveléssel. Elősegíti népi hagyományok, szokások, a hozzájuk kötődő tevékenységek gyakorlását, a nemzeti ünnepek, jelképek megismerését, megnevezését, jelentőségük felismerését, a magyar nemzeti kultúra megkülönböztetését más népek kultúrájától és szokásaitól.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelést segíti az önállóság és önérvényesítés igényének kialakítása, a társas érintkezés alapvető szabályainak megismerése (szituációs játékokon keresztül), a különböző lehetőségek közül, a tanuló igényének megfelelő választás gyakorlása, a megalapozott döntésekre nevelés, a segítség megfelelő stílusú kérésének és elfogadásának megválasztása.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése megvalósul az önkifejezés erősítésével, különböző kommunikációs technikákkal az igények kifejezésében (véleményalkotás tanulása), az érzelmeken uralkodás lehetőségének és képességének megismertetésével, a szociális kapcsolatok

megfelelő formáinak gyakorlásával, a közösség értékeinek megismerésével, elfogadásával.

A családi életre nevelést a társas kapcsolatok kialakítása, kezdeményezése, szituációs játékokkal a családban betöltött szerepek gyakorlása, a családi ünnepek és események, jelentős évfordulók, rokoni kapcsolatok megismerése, megnevezése, ünnepi készülődések tervezése, a meghívások, köszöntők, gratulációk gyakorlása támogatja.

A tantárgy tanítása a testi és lelki egészségre nevelésben az egészséges életmód (táplálkozás, sport, személyes higiéné) alapvető szabályainak/jellemzőinek megismertetése ismeretterjesztő médiumok (könyvek, cd-k) segítségével, az ismeretek megnevezésével a testi és lelki egészség, helyes és helytelen szokások köréből és a test és lélek érzéseinek adekvát kifejezésekkel és fogalmakkal történő megfogalmazásával vesz részt.

A felelősségvállalás másokért, önkéntesség kompetenciaterület fejlesztését szituációs játékokon keresztül a segítségnyújtás szükségességének és módjainak felismertetése és gyakoroltatása, a közösség tagjainak kommunikációs jelzéseire figyelés, megfelelő formájú kapcsolattartás és a közösségi munkában feladatok vállalása erősíti.

A fenntarthatóság és környezettudatosság céljait a környezetet megóvó magatartásra és tevékenységre neveléssel, a környezetvédő tevékenységek felismerésével, megnevezésével (pl.: szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság) segít elérni.

A pályaorientáció alakítása a munka világának megismerésével – saját életlehetőségek, pályaelképzelés reális felmérésével és a társadalmi munkamegosztás területeinek és fogalmainak, valamint a szakmák tevékenységeinek rendszerezésével valósul meg.

A gazdasági és pénzügyi nevelést a tantárgy a pénz – munka összefüggéseinek megismertetésével, a családi élet, munkahely, foglalkozások témaköréből vett kommunikációs témák feldolgozásával segíti.

A tantárgy segíti az infokommunikációs eszközök megismerését, rendeltetésszerű használatát, az érdekes műsorok, programok céltudatos válogatását, a nyilvános és bizalmas információk megosztása közötti különbség felismerését. Óv a túlzott információadástól, és segíti a megszerzett ismeretek hitelességével és elfogadásával kapcsolatos kétségek felismertetését a médiatudatosságra nevelés területén.

A tantárgy támogatja a tanulás tanítását az egyénre szabott értékelési és motivációs módszerek alkalmazásával történő ösztönzéssel, és az ismeretek (tananyag) iránti érdeklődés felkeltésével, elsajátításával. Fejleszti a környezettel való kommunikációs kapcsolatban a folyamatos érdeklődést, az önellenőrzés és javítás iránti igényt.

Az anyanyelvi kommunikáció a tanuló képességeihez és lehetőségeihez mérten fejlődik az önkifejezés minél gördülékenyebb, pontosabb megjelenítésével, a társak kommunikációs jelzéseinek figyelésével és megértésével, a kommunikációs jelzések egyre pontosabb, érthetőbb, tisztább, lehetőség szerint beszéddel kísért megjelenítésével, valamint a nonverbális jelek, gesztusok, képek, piktogramok értelmezésével és használatával.

A természettudományos és technikai kompetenciát a testi, érzékszervi élmények, érzések megfogalmazására való képesség, a társakra és jelzéseikre figyelés, a környezet veszélyeinek felismerése és azok megfogalmazása fejleszti.

A digitális kompetencia fejlesztését az IKT-eszközök közötti eligazodás, felhasználásuk módjának megértése és gyakorlása, a szabadidő hasznos és szórakoztató eltöltésének módszerei, a választás szempontjainak megismerése, gyakorlása segíti.

A szociális és állampolgári kompetencia területén a tantárgy keretében megvalósul a közösség tagjaival történő együttműködés és

kooperációs készség gyakorlása, a szociális beilleszkedéshez szükséges készségek, képességek fejlesztése, felkészítés a szakiskolai közösségbe történő beilleszkedésre, a felnőtt lét szerepeire és a konfliktushelyzetek megoldásához szükséges technikák elsajátítására és gyakorlására.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia fejlődését segíti a célok kitűzése, megfogalmazása, a lehetőségekhez képest önálló tevékenységek igényének felismerése, a kitűzött célok elérése érdekében lényeges kapcsolatfelvétel gyakorlása.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciaterület megerősödik a versek, mesék mozdulatokkal kísérésével, életszerű szituációk eljátszásával, a tiszta, választékos beszédre törekvéssel.

A hatékony, önálló tanulás fejlesztése az önálló kérdezés, felvilágosítás-kérés gyakorlásával, valamint a közös munkában történő együttműködéssel, a feladattartás és kitartás gyakorlásával valósul meg.

Kommunikáció

Évfolyamok	1.-2.	3.-4.	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	5	5	3	3
1 éves óraszám	180	180	108	108

Témakör / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	33	30	25	25	15	15	15	15
2. Társadalmi érintkezési formák	12	15	15	15	15	15	20	20
3. Testünk és személyes teendők	30	30	35	35	18	18	-	-
4. Tájékozódás térben	30	30	30	30	10	10	-	-
5. Tájékozódás időben	15	15	20	20	10	10	-	-
6. Élőlények	30	30	25	25	12	12	-	-
7. Előkészület a felnőtt életre	10	10	15	15	15	15	20	20
8. Társas kapcsolatok	-	-	-	-	-	-	35	35
9. Ünnepek	20	20	15	15	13	13	-	-
10. Médiaismeret	-	-	-	-	-	-	18	18
Éves óraszám	180	180	180	180	108	108	108	108

1. osztály

<u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv	<u>Előzetes tudás:</u> Érdeklődést mutat az emberi hangok iránt.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az emberi arc és beszéd iránti megkülönböztetett érdeklődés felkeltése, figyelem kialakítása.		30
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A beszéd észlelésének kialakítása, fejlesztése. Beszédértés fejlesztése. A cselekvésekhez, tárgyakhoz, fogalmakhoz kapcsolódó kommunikációs kártyák, gesztusjelek iránti figyelem felkeltése, használatuk együttműködéssel. Fújás, szívás, rágás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Légző, fújó, szívó gyakorlatok. – Ajak-, nyelv-, rágó gyakorlatok. – Hallásfigyelem fejlesztése. – Vizuális emlékezet fejlesztés. – Utánzó tevékenység kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző tárgyak (gyertya, toll, hópihe, pingpong labda, síp fújása, különböző méretű szívószál) fújása, szívása, légző gyakorlatok végzése. – Cselekedtetés tükör előtt, méz, lekvár lenyalása szájról, fagyizás, szilárd ételek fogyasztása. – Hangszerek megszólaltatása, társak hangjának felismerése, zenélő játékok megkeresése. – 2-3 tárgygyal memória játék (Mi tűnt el?). – Versek, mondókák mozgással kísérése. – Tapsolással, hangszerekkel 1-3 elemű ritmussorok visszaadása együttműködéssel. – Állat- és egyéb hangok utánzása, 	<p>Mutasson érdeklődést a gesztusok, emberi hangok iránt.</p> <p>Legyen képes a közös tanulási helyzetben rövid ideig együttműködni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Hangutánzás. – Kooperációs képesség fejlesztése. – Szókincsbővítés; tárgyak, személyek, egyszerű cselekvések felismerése képen, megnevezésük. 	<p>ciklizálás.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Testi és szemkontaktus létesítése. – A mindennapokban használt tárgyak és azok képeinek felismerése, megmutatása, megnevezése. – Tárgy - tárgy egyeztetés, megnevezés, tárgy - kép egyeztetés. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: gyakorló játékok; Ének-zene: hallásfejlesztés; Mozdásnevelés: légző gyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A közvetlen környezet tárgyai; nyelv, száj, fúj, szív, gyertya, toll, pehely, buborék, levél, szívószál.</p>		

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Nevére reagál, jelét segítséggel felismeri.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Interperszonális kapcsolatok létrehozása, fejlesztése.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A közösség szokásainak, szabályainak elfogadása, a közvetlen környezetében lévő személyek megismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Saját és a közvetlen környezetében lévő személyek neve, jele. – Szülők, testvérek felismerése fényképről, családi kapcsolatok. – Társadalmi érintkezés. – Udvariassági formák. – Érzelmi megnyilvánulások. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját jel felismerése, nevére figyelés különböző helyzetekben. – Egyeztetés különböző tárgyakon: saját jelű tárgyak összegyűjtése saját helyre. – Labda gurítása megnevezett társnak. – Jellel ellátott eszközök kiosztásakor társ megnevezése. – Személy- fénykép- jel egyeztetése. – Családi fényképek nézegetése, családtagok megmutatása. – Köszönési formák gyakorlása szerepjátékokban, bemutatkozás társaknak. – Szituációs gyakorlatok során kérés, megköszönés gyakorlása. – Érzelmi megnyilvánulások megismerése, felismerése az arcon, tükör előtt utánzása, megnevezése (szomorú, vidám, nevet, sír). – Szerepjátékokban érzelmek kifejezése. 	<p>A tanuló saját nevére hallgat, jelét, fényképét felismeri.</p>

– Egyszerű utasítások megértése, követése.	– Az egyszerű utasításokra figyel, megérti.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Jelek, nevek, köszönési formák, kérem, köszönöm, igen, nem, egyszerű utasítások megértése: nem szabad, gyere ide, ülj le, állj fel.		

<u>Témakör:</u> Testünk és személyes teendőink	<u>Előzetes tudás:</u> Zenés mozgásos tevékenységekkel érdeklődése felkelhető.	<u>Óraszám:</u> 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Tapasztalatok gyűjtése a saját testről és testünk ápolásáról, a táplálkozásról		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Test fő részeinek megmutatása együttműködéssel, érzékszervi tapasztalatok szerzése. Kézmosás, zsebkendő és WC használatának szokásai. Ruhadarabok felismerése, megmutatása, megnevezése együttműködéssel. Néhány étel, eszköz, cselekvés felismerése segítséggel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Testünk:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Élmények gyűjtése a saját testről, saját test észlelése. – Saját test kapcsolódása a térhez. – Tájékozódás a saját testen. – Érzékszervek funkciói. – Kézmosás, zsebkendő, WC használatának szokásai. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hempergés fűben, homokban, szőnyegen. Mászás négykézláb, hason, háton csúszás. Testrészek, tevékenységek megnevezése. – Mozgásos gyakorlatok közben a test megtapasztalása (átmászás, belebújás, alábújás). – Test körberajzolása. Tenyér, talpnyomat készítése. – Testrészek érintése, mozgatása mondókákkal kísérve. – Funkciók játékos próbálgatása (fülelés, kukucsálás, simogatás, ízlelgetés). – Zsebkendő használatának felismerése. Orrtörés, fújás próbálgatása. Szimatoló játék 	<p>Képes rövid ideig együttműködéssel különböző tárgyakkal manipulálni.</p> <p>Együttműködéssel vegyen részt a tisztálkodási tevékenységekben.</p> <p>Tárgyat tárggyal, segítséggel egyeztet.</p>

<p><u>Öltözködés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Néhány ruhadarab megismerése, felismerése, megnevezése, kiválasztása. – Saját ruházat felismerése segítségével. <p><u>Étkezés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Néhány étel felismerése: kenyér, leves, hús. – Alap ízek megismerése (édes, sós, savanyú, keserű). – Alap illatok, szagok érzékelése (illatos, büdös). – Az étkezés használati tárgyai (tányér, pohár, szalvéta kanál.) 	<ul style="list-style-type: none"> – Ujj és tenyérnyomatok létrehozása asztali homokozóban, nagyméretű lapon, kézmosás szükségességének felismerése. Kézmosás pontos menete. – A WC higiénikus használata. – Ruhadarabok megmutatása, válogatása, baba öltöztetése együttműködéssel. – Tárgy- kép egyeztetés. – Évszaknak megfelelő ruhák le – fel vétele, próbálása, válogatása (kicsi – nagy, jó méret) – Cselekvések jeleinek, képeinek megismerése (vetkőzik, öltözik). – Különböző ízek kóstolása; ízek, illatok differenciálása, megismerése. – Ételek, italok csoportosítása az alap ízek alapján, ízek felismerése, megnevezése, jelzése. – Néhány étel felismerése, megnevezése segítséggel, képpel egyeztetése. – Babák etetése, egymás kínálása, terítés gyakorlása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Önkiszolgálás: öltözködés, tisztálkodás, étkezés; Játékra nevelés: szerepjáték, gyakorló játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Néhány testrész: (test, fej, láb, kéz), a tisztálkodáshoz kapcsolódó szavak, analóg mondatok felismerése (pisilni kell, WC, WC papír, szappan, csap, víz, törölköző, mosd meg a kezed, nyisd ki a csapot, vedd le a szappant, dörzsöld össze a kezed, öblítsd le, zárd el a csapot, zsebkendő, folyik az orrod, fújd ki az orrod), néhány ruhadarab (pulcsi, póló, nadrág, szoknya, cipő), néhány cselekvést kifejező ige megértése (vetkőzik, öltözik, vedd le, vedd fel), tányér, pohár, kanál, szalvéta, étel, ital, eszik, iszik.</p>		

Témakör: Tájékozódás térben	<u>Előzetes tudás:</u> Saját tantermét felismeri.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Közvetlen környezetében megfelelő tájékozódás kialakítása.		24
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját tantermének megismerése; néhány, az iskolában a tanuló által rendszeresen használt helyiség, tér felismerése, rendeltetésszerű használatának kialakítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Iskola:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Az osztályterem berendezési tárgyai, tárgyak helye, saját helyem a térben. – Az iskola helyiségei (osztályterem, fürdőszoba, mozgásszoba, udvar), az ott folyó tevékenységek megismerése. Berendezési és használati tárgyak, játékok, eszközök felismerése, egyeztetése. – <u>Lakás:</u> – A lakás, ház helyiségei (szoba, konyha, fürdőszoba), berendezési tárgyai, az ott folyó tevékenységek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját jel felismerése. – Egyeztetés különböző tárgyakon: saját jelű tárgyak összegyűjtése saját helyre. – Az osztály berendezési tárgyainak rámutató megnevezése. – Tárgy- tárgy egyeztetés, tárgy- kép egyeztetés. – Az iskola helyiségeinek többszöri bejárása, funkcióinak megnevezése, az ott folyó cselekvések lejátszása, felismerése. – Az iskola környékének bejárása. – A lakás részeinek megismerése, ismerkedés a bútorokkal, berendezési tárgyakkal. – Ház, lakás építése kockából, vagy Duplóból. – Játék a babakonyhában, babaház 	<p>Képes felismerni a környezetében mindennap előforduló néhány személyt, tárgyat.</p> <p>Tárgyat tárggyal segítséggel egyeztet.</p>

<p><u>Utca, közlekedés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Közlekedési eszközök megfigyelése az iskola környékén, hangutánzás. – Az utca részei: járda, úttest. – A balesetmentes közlekedés szabályai. <p><u>Tájékozódás saját test körül:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódás saját testhez viszonyítva. 	<p>berendezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cselekvések helyiségekhez rendelése (eszik, iszik, főz, alszik, játszik, fürdik). – Tárgy- kép egyeztetés. – Séta alkalmával megfigyeli, megmutatja, képeken felismeri a villamost, autóbust, autót, kerékpárt, metró. – Hangutánzás. – Autózás a szőnyegen. – A járdán közlekedik, az úttestre figyelemmel lép le. – A közlekedési szabályok betartásának gyakorlása együttműködéssel séta közben. – Séta alkalmával a gyalogos jelzőlámpa, zebra megfigyelése. – Különböző játéktárgyak elhelyezése saját testhez képest együttműködéssel. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: gyakorlójáték, szerepjáték; Mozgásnevelés: rendgyakorlatok; Számolás-mérés: tájékozódás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A tanuló által rendszeresen használt helyiségek neve (osztály, WC, fürdőszoba, mozgásszoba). Az osztály néhány berendezési tárgyának neve (játékpolt, pad, asztal, szék, szőnyeg, szekrény, ajtó, tükör, babakonyha, ablak, ajtó), néhány rendszeresen használt eszköz (baba, autó, könyv, kocka, labda, maci, törülköző, gyurma, festék, gyöngy, pöttyi, nyomda). Az udvaron használatos eszközök és velük végzett tevékenységek (hinta, csúszda, mászóka, homokozó, bicikli, libikóka). Lakás/ ház helyiségei (konyha, szoba, fürdőszoba), néhány rájuk jellemző tárgy (asztal, szék, tűzhely, mosogató, szekrény, ágy, fotel, szőnyeg, TV, fürdőkádb, WC, csap, mosdó) és rájuk jellemző cselekvés (alszik, pihen, játszik, eszik, iszik, főz, fürdik, WC-zik, mos). Néhány közlekedési eszköz neve (villamos, busz, metró, autó, bicikli) az utca részei (járda, úttest), néhány figyelmeztetés: vigyázz, figyelj, nézz körül, várj, állj meg.</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás időben	<u>Előzetes tudás:</u> Észleli a külvilágban bekövetkező változásokat.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Érdeklődés felkeltése az időjárás, az évszakok és a hozzájuk kapcsolódó természeti változások iránt.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az időjárás folyamatos figyelemmel kísérése, ismerkedés az évszakok jellemzőivel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az évszakok jellemzői. – Időjárási jelenségek. – Napszakok, reggel-este, éjjel-nappal jellemzői és a hozzájuk kapcsolódó cselekvések. 	<ul style="list-style-type: none"> – Séták alkalmával a különböző évszakok jellemzőinek megfigyelése, rájuk jellemző termések, virágok gyűjtése. – Hozzájuk kapcsolódó dalok, mondókák megismerése, mondása, mozgással kísérése. – Évszakokhoz kapcsolódó kommunikációs kártyák megismerése – Az időjárási jelenségek megtapasztalása, napi rendszerességgel annak megfigyelése – Képek megismerése, az időjárásnak megfelelő kiválasztása (süt a nap, esik az eső, felhős az ég, esik a hó) – Hozzá kapcsolódó dalok, mondókák tanulása – Az időjárásnak, évszaknak megfelelő ruhák kiválasztása együttműködéssel – A sötét, világos közötti különbség megtapasztalása – Napszakokhoz köthető tárgyak 	<p>Legyen képes a közös tanulási helyzetben elemi szinten együttműködni.</p> <p>Jelezze, ha komfortérzete nem megfelelő, melege van, fázik.</p>

	csoportosítása együttműködéssel, cselekvések eljátszása	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Önkiszolgálás: öltözködés; Játékra nevelés: szerepjáték, gyakorló játék; Számolás-mérés: tájékozódás; Ének-zene-gyermekdalok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Évszakok neve (tavasz, nyár, ősz, tél). Időjárási jelenségek (nap, felhő, eső, hó, szél) és kifejezések (esik az eső, süt a nap, esik a hó, felhős az ég, fúj a szél) hideg, meleg. Évszakok jellemzői (ősz, gesztenye, dió, alma, körte, szilva, szőlő, hullanak a levelek, sárga, zöld, barna, piros, hideg, hó, hógolyó, szánkó, hóember, korcsolya, rügy, bimbó, virág, tulipán, nárcisz, hóvirág, ibolya, fagy, nyaralás, pancsolás, nyári szünet). Napszakok neve (reggel, este, éjjel, nappal) sötét, világos, nap, hold, csillagok és néhány hozzájuk kapcsolódó cselekvés (alszik, felkel, fürdik).</p>		

<u>Témakör:</u> Élőlények	<u>Előzetes tudás:</u> Észleli környezetét és a bekövetkező változásokat.	<u>Óraszám:</u> 24
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A környezetünkben élő állatok és növények észlelése, érzékelése, megtapasztalása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Növények megfigyelése, gyümölcsök, zöldségek megismerése. Mesék hallgatása. Háziállatok megfigyelése, felismerése együttműködéssel. Hangutánzás gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyümölcsök, zöldségek megismerése, tulajdonságai. – Ehető- nem ehető fogalmak megismerése. – Hozzájuk kapcsolódó dalok, mondókák megismerése. – Növények megfigyelése, észlelése. – Háziállatok megfigyelése, tapasztalatok gyűjtése. – Hangutánzó gyakorlatok. – Állatokról szóló mesék. – Állatos dalok, mondókák. 	<ul style="list-style-type: none"> – Évszaknak megfelelő gyümölcsök, zöldségek kóstolása, tulajdonságaik megfigyelése. – Csoportosítás tulajdonságok szerint együttműködéssel. – Dalok, mondókák megismerése, mozgással kísérése. – Séta közben a természet megfigyelése, virágok szagolása, jellemző jegyeinek megfigyelése. – Élő állatok felismerése, megnevezése, megfigyelése. – Séta az állatkertben, állatok felismerése a parasztudvarban, néhány tulajdonságuk megfigyelése. – Állathangok utánzása. – Mesék meghallgatása, bábozás. – Dalok, mondókák együttmondása, mozgásos kísérése. 	<p>Képes érzékelni és megfigyelni a közvetlen környezetéből érkező ingereket, beszédállapotának megfelelően reagálni azokra.</p> <p>Együttműködéssel válogatást végez.</p>

<p>– A veszélyek megismertetése, az állatokkal szembeni megfelelő viselkedés kialakítása.</p>	<p>– Szituációs gyakorlatok, beszélgetések.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alkítás: vizuális ábrázolás, formázások különböző anyagokból; Ének-zene: gyermekdalok; Játékra nevelés: gyakorló játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Zöldségek (répa, retek, újhagyma), gyümölcsök (alma, körte, szőlő, szilva, eper, cseresznye), termések (gesztenye, dió), virágok (tulipán, hóvirág, nárcisz, ibolya, orgona) neve, íz, szín, illat, házi állatok (kutya, macska, tehén, ló, disznó, nyúl, tyúk, kacs) neve, hangjuk utánzása.</p>		

<u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködő az iskolán kívüli séták alkalmával.	<u>Óraszám:</u> 6
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A környezet iránti érdeklődés felkeltése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismerkedés az élelmiszerbolttal és a vásárlási szokásokkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p><u>Vásárlás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Élelmiszerbolt, piac látogatása, vásárlás együttműködéssel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tanulmányi séta: ismerkedés a piaccal, élelmiszerbolttal. – Köszönési formák gyakorlása. – Az élelmiszerek, a vásárlásnál használt eszközök megfigyelése. – Szerepjáték: vásárló- eladó. 	<p>Legyen együttműködő a séták alkalmával, néhány percig képes legyen várakozni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés; Játékra nevelés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Köszönési formák, kérek.		

Témakör: Ünnepek	Előzetes tudás: Észleli környezetét és a bekövetkező változásokat.	Óraszám: 18
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A hagyományos és családi ünnepek iránti érdeklődés felkeltése, az azokat megelőző várakozás kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A hagyományos és családi ünnepek iránti érdeklődő figyelem kialakítása, azok különlegességének felismerése, hozzájuk kapcsolódó szokásokkal, versekkel, dalokkal való ismerkedés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hagyományos ünnepek: Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja. – Családi ünnepek: Születésnap, Névnap. – Nemzeti ünnepek: Október 23., Március 15. – Iskolai ünnepek: Tanévnyitó, tanévzáró. 	<ul style="list-style-type: none"> – Az ünnepekhez kapcsolódó dalok, versek hallgatása, együttmondása, mozgással kísérése. – Az ünnepekhez kapcsolódó mesék hallgatása. – Az ünnepekhez kapcsolódó szokások, szimbólumok, jelképek játékos megismerése. – Ünnepi készülődés: ajándékkészítés, jelképek elkészítése együttműködéssel – Tárgyak válogatása. – Zenehallgatás. – Jelképek megismerése (torta, virág). – A megfelelő köszöntési formák megismerése. – Megemlékezés, részvétel az iskolai ünnepélyen. 	<p>Észlelje a környezetében bekövetkezett ünnepekhez kapcsolódó változásokat.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene; Ábrázolás-alakítás, Önkiszolgálás, Játékra nevelés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az ünnepek neve, szimbólumok Mikulás, Téliapó, csomag, virgács, Karácsony, karácsonyfa, ajándék, Farsang, jelmez, álarc, Húsvét, tojás, nyúl, csibe, locsolkodás, Anyák napja, szeretet, Boldog névnapot!, Boldog születésnapot!, Boldog Karácsonyt!, Kellemes Ünnepeket!		

2. osztály

<u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv	<u>Előzetes tudás:</u> Érzékeli a környezetéből érkező ingereket.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kommunikációs késztetése erősödik.		24
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Fújás, szívás, rágás. Artikuláció fejlesztése. Beszédértés fejlesztése. Aktív és passzív szókincs, gesztusjelek és kommunikációs kártyák használatának bővítése. Figyelem, emlékezet fejlesztés, feladattudat kialakítása. Utánzó tevékenység kialakítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Légző, fújó, szívó gyakorlatok. – Ajak-, nyelvgyakorlatok. – Hallásfigyelem fejlesztése. – Vizuális emlékezet fejlesztés. – Kooperációs képesség kialakítása. – Utánzó tevékenység kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző tárgyak fújása, szívása, légző gyakorlatok végzése. – Cselekedtetés tükör előtt, méz, lekvár lenyalása szájról, fagyizás, szilárd ételek rágása. – Szájállások utánzása tükör előtt. – Hangszerek megszólaltatása. – Tárgyak, társak hangjának felismerése, rámutatás, megnevezés. – Zenélő játékok megkeresése. – 2-3 tárgyjal memória játék (Mi tűnt el?). – Testi és szemkontaktus létesítése. – Versek, mondókák mozgással kísérése. – Tapsolással, hangszerekkel 1-3 elemű ritmussorok visszaadása együttműködéssel. 	<p>Figyeljen a gesztusokra, az emberi hangokra, beszédre. Néhány alapvető közlést értsen meg verbálisan, gesztusokkal vagy kommunikációs kártyák segítségével.</p> <p>Legyen képes a közös tanulási helyzetben rövid ideig részt venni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Hangutánzás. – Szókincsbővítés; tárgyak, személyek, egyszerű cselekvések felismerése képen, megnevezése. – Analóg mondatok alkotása. – Válaszadás egyszerű kérdésekre. – Tárgyeset. 	<ul style="list-style-type: none"> – Állathangok utánzása, ciklizálás. – Alap zöngé próbálgatása, érzékelése háton, arcon, gégen. – A mindennapokban használt tárgyak felismerése, megmutatása, megnevezése. – Tárgy – tárgy, tárgy, kép, kép-képegyeztetés, megnevezés. – Tőmondatok alkotása együttműködéssel, egyszerű cselekvésekről, tárgyokról. – Mi ez? Ki ez? Mit csinál? Milyen? kérdésekre válaszadás után mondással. – Kérdésekre adott válaszban után mondással gyakorolja. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: gyakorló játékok; Ének-zene: hallásfejlesztés; Mozgásnevelés: légző gyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A közvetlen környezet tárgyai; nyelv, száj, fűj, szív, gyertya, toll, pehely, buborék, levél, szívószál, hangos- halk.</p>		

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Nevére reagál, jelét felismeri.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A csoport szokásrendjének elfogadása.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A közösség szokásainak, szabályainak elfogadása, azokhoz alkalmazkodás. A közvetlen környezetében lévő személyek megismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Saját és a közvetlen környezetében lévő személyek neve, jele. – Szülők, testvérek felismerése fényképről, családi kapcsolatok. – Személyek szituációhoz, cselekvéshez kötése. – Társadalmi érintkezés. – Udvariassági formák. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját jel felismerése, nevére figyelés különböző helyzetekben. – Egyeztetés különböző tárgyakon: saját jelű tárgyak összegyűjtése saját helyre. – Labda gurítása megnevezett társnak. – Jellel ellátott eszközök kiosztásakor társ megnevezése. – Személy- fénykép- jel egyeztetése. – Családi fényképek nézegetése, családtagok megmutatása, nevének nevezése együttműködéssel. – Szituációs gyakorlatok, ok- okozati összefüggések felismerése (logopédus, gyógytornász → egyéni fejlesztés; apa, anya → haza menetel). – Köszönési formák gyakorlása szerepjátékokban, bemutatkozás társaknak. – Szituációs gyakorlatok során kérés, megköszönés gyakorlása. 	<p>Képes egyszerű utasítások, megszokott szituációk megértésére.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi megnyilvánulások. - Egyszerű utasítások megértése, követése. 	<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi megnyilvánulások megismerése, felismerése az arcon, tükör előtt utánzása, megnevezése (szomorú, vidám, nevet, sír, mérges, fáradt, fél). - Szerepjátékokban érzelmek kifejezése. - Az egyszerű utasításokra figyel, megérti. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Jelek, nevek, köszönési formák, kérem, köszönöm, igen, nem, egyszerű utasítások megértése: nem szabad, gyere ide, ülj le, állj fel!</p>		

<u>Témakör:</u> Testünk és személyes teendőink	<u>Előzetes tudás:</u> Néhány testrészét együttműködéssel megmutatja.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Testrészeinek felismerése, érzékszervi tapasztalatok gyűjtése a környezetből. Saját ruházat felismerése segítséggel. Ételek megismerése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Test fő részeinek megmutatása, megnevezése együttműködéssel, érzékszervi tapasztalatok gyűjtése. Kézmosás, zsebkendő és WC használatának szokásai. Ruhadarabok felismerése, megmutatása, megnevezése együttműködéssel, saját ruhadarabok felismerése. Néhány étel, eszköz, cselekvés felismerése segítséggel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Testünk:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Élmények gyűjtése a saját testről, saját test észlelése – Saját test kapcsolódása a térhez. – Tájékozódás a saját testen. – Érzékszervek funkciói, megfelelő érzékszervhez az igék kapcsolása (lát, hall, szagol, érint, ízlel). – Kézmosás, zsebkendő, WC használatának szokásai, 	<ul style="list-style-type: none"> – Testrészek, tevékenységek megnevezése. – Mozgásos gyakorlatok közben a test megtapasztalása (átmászás, belebújás, alábújás). – Test körberajzolása. Tenyér, talpnyomat készítése. – Testrészek érintése, megnevezése együttműködéssel, mozgatása mondókákkal kísérve. – Funkciók játékos próbálgatása (fülelés, kukucskálás, simogatás, ízlelgetés). – Zsebkendő használata. Orrtörlés, fújás 	<p>Képes rövid ideig együttműködéssel különböző tárgyakkal manipulálni.</p> <p>Segítséggel vegyen részt a tisztálkodási tevékenységekben.</p>

<p>fésülködés.</p> <p><u>Öltözködés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Néhány ruhadarab megismerése, felismerése, megnevezése, kiválasztása. – Saját ruházat felismerése segítséggel. <p><u>Étkezés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Néhány étel felismerése, megnevezése. – Alap ízek megismerése (édes, sós, savanyú, keserű). – Alap illatok, szagok érzékelése (illatos, büdös). – Az étkezés használati tárgyai (tányér, pohár, szalvéta, kanál, villa, alátét). 	<p>próbálgatása. Szimatoló játék.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ujj és tenyérlenyomatok létrehozása asztali homokozóban, nagyméretű lapon, kézmosás szükségességének felismerése. Kézmosás pontos menete. – A WC higiénikus használata. – Tükör előtt a külső nézegetése, rendezettségének megállapítása, fésülködés. – Babázás, babák fésülése. – A tisztálkodásnál használt tárgyak felismerése, megnevezése után mondással, tárgy- kép egyeztetés. <ul style="list-style-type: none"> – Ruhadarabok megmutatása, válogatása, baba öltöztetése időjárásnak megfelelően együttműködéssel. – Tárgy- kép egyeztetés. – Évszaknak megfelelő ruhák le – fel vétele, próbálása, válogatása (kicsi – nagy, jó méret). – Cselekvések jeleinek, képeinek megismerése (vetkőzik, öltözik). <ul style="list-style-type: none"> – Különböző ízek kóstolása; ízek, illatok differenciálása, megismerése, megnevezése. – Ételek, italok csoportosítása az alap ízek alapján, ízek felismerése, megnevezése, jelzése. – Néhány étel felismerése, megnevezése, segítséggel, képpel egyeztetése. 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> – Főétkezések napszakokhoz kapcsolása (reggeli, ebéd, vacsora). 	<ul style="list-style-type: none"> – Néhány étel- ital étkezéshez rendelése. – Babák etetése, egymás kínálása, terítés gyakorlása. – Ételek, italok csoportosítása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Önkiszolgálás: öltözködés, tisztálkodás, étkezés; Játékra nevelés: szerepjáték, gyakorló játék; Ábrázolás-alkítás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Néhány testrész (test, fej, láb, kéz). A tisztálkodáshoz kapcsolódó szavak, analóg mondatok felismerése (pisilni kell, WC, WC papír, szappan, csap, víz, törölköző, mosd meg a kezed, nyisd ki a csapot, vegyél szappant, dörzsöld össze a kezed, öblítsd le, zárd el a csapot, zsebkendő, folyik az orrod, fújd ki az orrod). Néhány ruhadarab (pulcsi, póló, nadrág, bugyi, zokni, szoknya, cipő, sapka, sál, kesztyű, kabát). Néhány cselekvést kifejező ige megértése (vetkőzik, öltözik, vedd le, vedd fel), tányér, pohár, kanál, villa, szalvéta, étel, ital, eszik, iszik, az étkezések neve (reggeli, ebéd, vacsora) és a hozzájuk kapcsolódó igék. Ételek neve (kenyér, süti, kakaó, tej, tea, leves, főzelék, hús, burgonya, víz).</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás térben	<u>Előzetes tudás:</u> Saját tantermét és a csoportban dolgozó személyeket felismeri.	<u>Óraszám:</u> 22
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tágabb környezetében megfelelő tájékozódás kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját tantermének megismerése; az iskolában a tanuló által rendszeresen használt helyiségek és terek közötti tájékozódás fejlesztése és az ismert helyiségekhez cselekvések kapcsolása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Iskola:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Az osztályterem berendezési tárgyai, tárgyak helye, saját helyem a térben. – Az iskola helyiségei (osztályterem, fürdőszoba, mozgásszoba, udvar), az ott folyó tevékenységek megismerése. Berendezési és használati tárgyak, játékok, eszközök felismerése, egyeztetése. <p><u>Lakás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A lakás, ház helyiségei (szoba, konyha, fürdőszoba), berendezési tárgyai, az ott folyó tevékenységek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját helyének felismerése. – Az osztály berendezési tárgyainak rámutató megnevezése, tárgyak megtalálása, helyre tétele. – Tárgy- tárgy egyeztetés, tárgy- kép egyeztetés. – Az iskola helyiségeinek többszöri bejárása, funkcióinak megnevezése, az ott folyó cselekvések felismerése, megnevezése, képen megmutatása. – Az iskola környékének bejárása. – A lakás, ház részeinek megnevezése, megmutatása, tárgy- kép egyeztetés. – Ház, lakás építése kockából, vagy Duplóból. – Játék a babakonyhában, babaház berendezése. 	<p>Képes felismerni a mindennapi környezetében előforduló személyeket, tárgyakat.</p> <p>Képes érzékelni a változásokat, melyek térben és időben személyéhez kapcsolódnak.</p> <p>Szűkebb környezetében segítséggel megfelelően tájékozódik.</p>

<p><u>Utca, közlekedés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Közlekedési eszközök megfigyelése, hangutánzás. – Az utca részei: járda, úttest. – A balesetmentes közlekedés szabályai. <p><u>Tájékozódás saját test körül:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódás saját testhez viszonyítva. 	<ul style="list-style-type: none"> – Néhány jellemző berendezési tárgy, eszköz megmutatása, felismerése képen, helyiséghez kapcsolása, főfogalom alá rendezése. – Cselekvések helyiségekhez rendelése (eszik, iszik, főz, alszik, játszik, fürdik). – Tárgy- kép egyeztetés. – Séta alkalmával megfigyeli, megmutatja, képeken felismeri a villamost, autóbuszt, autót, kerékpárt, metrót. – Hajó, vonat, repülő megismerése, felismerése játéktárgyakon. – Hangutánzás. – Autózás a szőnyegen, hajó úsztatása. – A járdán közlekedik, az úttestre figyelemmel lép le. – A közlekedési szabályok betartásának gyakorlása együttműködéssel séta közben. – Séta alkalmával a gyalogos jelzőlámpa, zebra megfigyelése. – Különböző játéktárgyak elhelyezése saját testhez képest együttműködéssel. 	
---	--	--

Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: gyakorlójáték, szerepjáték; Mozgásnevelés: rendgyakorlatok; Számolás-mérés: tájékozódás.

Elvárt és javasolt fogalmak: A tanuló által rendszeresen használt helyiségek neve (osztály, WC, fürdőszoba, mozgásszoba). Az osztály néhány berendezési tárgyának neve (játékpolt, pad, asztal, szék, szőnyeg, szekrény, ajtó, tükör, babakonyha, ablak, ajtó), néhány rendszeresen használt eszköz (baba, autó, könyv, kocka, labda, maci, törülköző, gyurma, festék, gyöngy, pöttyi, nyomda). Az udvaron használatos eszközök és velük végzett tevékenységek (hinta, csúszda, mászóka, homokozó, bicikli, libikóka). Lakás/ ház helyiségei (konyha, szoba, fürdőszoba), néhány rájuk jellemző tárgy (asztal, szék, tűzhely, mosogató, szekrény, ágy, fotel, szőnyeg, TV, fürdőkád, WC, csap, mosdó) és rájuk jellemző cselekvés (alszik, pihen, játszik, eszik, iszik, főz, fürdik, WC-zik, mos). Néhány közlekedési eszköz neve (villamos, busz, metró, autó, bicikli, hajó, vonat, repülő) az utca részei (járda, úttest), néhány figyelmeztetés: vigyázz, figyelj, nézz körül, várj, állj meg. Elöttem, mögöttem, rá, bele.

<u>Témakör:</u> Tájékozódás időben	<u>Előzetes tudás:</u> Észleli a külvilágban bekövetkező változásokat.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Érdeklődés felkeltése az időjárás, az évszakok és a hozzájuk kapcsolódó természeti változások iránt.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az időjárás folyamatos figyelemmel kísérése, ismerkedés az évszakok jellemzőivel. A téli, nyári időjárásnak megfelelő ruházat kiválasztása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az évszakok jellemzői, hozzájuk kapcsolódó ruházat. <p>– Időjárási jelenségek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Séták alkalmával a különböző évszakok jellemzőinek megfigyelése, rájuk jellemző termések, virágok gyűjtése. – Hozzájuk kapcsolódó dalok, mondókák megismerése, mondása, mozgással kísérése. – Évszakokhoz kapcsolódó kommunikációs kártyák, jellemző cselekvések megismerése. – Az időjárási jelenségek megtapasztalása, napi rendszerességgel annak megfigyelése. – Képek megismerése, az időjárásnak megfelelő kiválasztása (süt a nap, esik az eső, felhős az ég, esik a hó). – Hozzá kapcsolódó dalok, mondókák tanulása. – Az időjárásnak, évszaknak megfelelő ruhák kiválasztása együttműködéssel. – A sötét, világos közötti különbség 	<p>Jelezze, ha komfortérzete nem megfelelő, melege van, fázik.</p> <p>Együttműködéssel csoportosításokat végez.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Napszakok, reggel-este, éjjel-nappal jellemzői és a hozzájuk kapcsolódó cselekvések. – Napirend. – Hétköznap- hétvége. 	<p>megtapasztalása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Napszakokhoz köthető tárgyak csoportosítása együttműködéssel, cselekvések eljátszása. – Napirend készítése együttműködéssel mindennap, étkezések jelölése, délelőtt, délután megkülönböztetése, személyhez kapcsolása. – Napok jelzése, hétvége, pihenőnap kiemelése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Önkiszolgálás: öltözködés; Játékra nevelés: szerepjáték, gyakorló játék; Számolás-mérés: tájékozódás; Ének-zene: gyermekdalok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Évszakok neve (tavasz, nyár, ősz, tél). Időjárási jelenségek (nap, felhő, eső, hó, szél) és kifejezések (esik az eső, süt a nap, esik a hó, felhős az ég, fúj a szél) hideg, meleg. Évszakok jellemzői (ősz, gesztenye, dió, alma, körte, szilva, szőlő, hullanak a levelek, sárga, zöld, barna, piros, hideg, hó, hógolyó, szánkó, hóember, korcsolya, rügy, bimbó, virág, tulipán, nárcisz, hóvirág, ibolya, fagy, nyaralás, pancsolás, nyári szünet). Napszakok neve (reggel, este, éjjel, nappal) sötét, világos, nap, hold, csillagok és néhány hozzájuk kapcsolódó cselekvés (alszik, felkel, fürdik). Hétvége, iskola, munkanap, szünet.</p>		

Témakör: Élőlények	Előzetes tudás: Észleli környezetét és a bekövetkező változásokat.	Óraszám: 30
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A környezetünkben élő állatok és növények észlelése, érzékelése, megtapasztalása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Növények megfigyelése, gyümölcsök, zöldségek megismerése. Mesék hallgatása. Háziállatok megfigyelése, felismerése együttműködéssel. Hangutánzás gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyümölcsök, zöldségek megismerése, tulajdonságai. – Ehető- nem ehető fogalmak megismerése. – Zöldségek, gyümölcsök tisztítása, pucolása. – Hozzájuk kapcsolódó dalok, mondókák megismerése. – Növények megfigyelése, észlelése. – Háziállatok megfigyelése, tapasztalatok gyűjtése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Évszaknak megfelelő gyümölcsök, zöldségek kóstolása, tulajdonságaik megfigyelése. – Csoportosítás tulajdonságok szerint segítséggel, főfogalom alá rendezés – Tárgy- kép egyeztetés. – Termékek gyűjtése, válogatása, ehető, nem ehető megállapítása. – Zöldségek, gyümölcsök megmosása, megpucolása együttműködéssel. – Dalok, mondókák megismerése, mozgással kísérése. – Séta közben a természet megfigyelése, virágok szagolása, jellemző jegyeinek megfigyelése. – Élő állatok felismerése, megnevezése, megfigyelése. – Séta az állatkertben, állatok megnevezése. 	<p>Képes érzékelni és megfigyelni a közvetlen környezetéből érkező ingereket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Hangutánzó gyakorlatok. – Állatokról szóló mesék. – Állatos dalok, mondókák. – A veszélyek megismertetése, az állatokkal szembeni megfelelő viselkedés kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Állatok felismerése képen, csoportosítás. – Néhány tulajdonságuk felismerése. – Állathangok utánzása. – Mesék meghallgatása, bábozás. – Dalok, mondókák együttmondása, mozgásos kísérése. – Szituációs gyakorlatok, beszélgetések. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás: vizuális ábrázolás, formázások különböző anyagokból; Ének-zene: gyermekdalok; Játékra nevelés: gyakorló játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Zöldségek (répa, retek, újhagyma, burgonya, paprika, paradicsom), gyümölcsök (alma, körte, szőlő, szilva, eper, cseresznye), termések (gesztenye, dió, mogyoró), virágok (tulipán, hóvirág, nárcisz, ibolya, orgona) neve, íz, szín, illat, házi állatok (kutya, macska, tehén, ló, disznó, nyúl, bárány, tyúk, kacska) neve, hangjuk utánzása.</p>		

<u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködő az iskolán kívüli séták alkalmával.	<u>Óraszám:</u> 6
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Érdeklődés felkeltése a környezetében lévő személyek, a foglalkozásuk iránt.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismerkedés az élelmiszerbolttal és a vásárlási szokásokkal. A tanuló szűkebb környezetében előforduló foglalkozások szereplőinek megfigyelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Vásárlás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Élelmiszerbolt, piac látogatása, vásárlás együttműködéssel. <p><u>Foglalkozások:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanuló szűkebb környezetében előforduló foglalkozások szereplői, munkájuk, eszközeik megfigyelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tanulmányi séta: ismerkedés a piaccal, élelmiszerbolttal. – Köszönési formák gyakorlása. – Az élelmiszerek, a vásárlásnál használt eszközök megfigyelése. – Szerepjáték: vásárló- eladó. – Ismerkedés az intézmény dolgozóival, cselekvéseik megfigyelése, analóg mondatok alkotása, használati tárgyaik megmutatása, megnevezése. – Tárgy- kép egyeztetés, csoportosítás. – Szerepjáték: tanító, karbantartó, takarító. 	<p>Legyen együttműködő a séták alkalmával, néhány percig képes legyen várakozni.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés; Játékra nevelés.

Elvárt és javasolt fogalmak: Köszönési formák, kérek, foglalkozások: takarító, karbantartó, tanító, konyhás. A hozzájuk kapcsolódó cselekvések: takarít, tanít, szerel, vezet, főz. Eszközeik: vödör, söprű, kalapács.

Témakör: Ünnepek	Előzetes tudás: Észleli környezetét és a bekövetkező változásokat.	Óraszám: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: Együttműködés kialakítása az ünnepi készülődések során.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A hagyományos és családi ünnepek iránti érdeklődő figyelem kialakítása, azok különlegességének felismerése, hozzájuk kapcsolódó szokásokkal, versekkel, dalokkal való ismerkedés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hagyományos ünnepek: Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja. – Családi ünnepek: Születésnap, Névnap. – Nemzeti ünnepek: Október 23., Március 15. – Iskolai ünnepek: Tanévnyitó, tanévzáró. 	<ul style="list-style-type: none"> - Az ünnepekhez kapcsolódó dalok, versek hallgatása, együttmondása, mozgással kísérése. - Az ünnepekhez kapcsolódó mesék hallgatása. - Az ünnepekhez kapcsolódó szokások, szimbólumok, jelképek játékos megismerése. - Csoportosítás, kakukktojás játék. - Tárgy- kép egyeztetés. - Ünnepi készülődés: ajándékkészítés, jelképek elkészítése együttműködéssel. - Zenehallgatás. - Jelképek megismerése (torta, virág). - A megfelelő köszöntési formák megismerése, társainak köszöntése. - Megemlékezés, részvétel az iskolai 	<p>Képes bekapcsolódni néhány mondóka, ének elmondásakor.</p>

	ünnepélyen.	
--	-------------	--

Kapcsolódási pontok: Ének-zene; Ábrázolás-alkítás, Önkiszolgálás, Játékra nevelés.

Elvárt és javasolt fogalmak: az ünnepek neve, szimbólumok Mikulás, Télapó, csomag, virgács, Karácsony, karácsonyfa, ajándék, Farsang, jelmez, álarc, Húsvét, tojás, nyúl, csibe, locsolkodás, Anyák napja, szeretet, Boldog névnapot! Boldog születésnapot! Boldog Karácsonyt!, Kellemes Ünnepeket!

3. osztály

<u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv	<u>Előzetes tudás:</u> Figyel az emberi hangokra, néhány egyszerű utasítást megért.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Analóg mondatok után mondása, képi síkon való tájékozódás kialakítása.		20
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az artikulációs gyakorlatok bővítése, az utánzó tevékenység fejlesztése. Képi síkon történő tájékozódás gyakorlása. Gyűjtőfogalmak bővítése. Mondatalkotás gyakorlása, kérdésekre válaszadás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Légző, fújó, szívó, rágó, ajak-, nyelvgyakorlatok. – Hangfejlesztő gyakorlatok. – Emlékezet fejlesztés, hosszú távú memóriafejlesztés. – Analóg mondat alkotás (fogalmak- cselekvések összekapcsolása). – Én, enyém névmások megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Légző gyakorlatok utánzással. – Különböző tárgyak fújása, szívása. – Tükör előtt nyelv és ajak gyakorlatok végzése utánzással. – Hangadás utánzással, ciklizálás. – Hangszerek, állatok, tárgyak hangjának utánzása. – 3-5 tárgy memória játék (Mi tűnt el?). – Versek, mondókák tanulása, ismétlése. – Tárgy, kép elrejtése óra elején, óra végén annak megkeresése. – Képekről mondat alkotás utánmondással. – Képeken önmaga felismerése, megmutatása. – Kérdésekre adott válaszban a személyes 	<p>Képes bekapcsolódni az utánzó tevékenységekbe.</p> <p>Együttműködéssel artikulációs gyakorlatokat végez.</p> <p>Utánmondással használja az én, enyém személyes névmásokat, illetve mutasson önmagára.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Többes szám. – Helyhatározó (-ban, -ben). – Tulajdonságok. – Múlt idő használatának bevezetése. – Ok- okozati összefüggések felismerése. – Kérdő szavak használata. 	<p>névmások használata.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Képek, tárgyak segítségével a többes szám használatának szükségességének felismerése alkalmazása. – Hol? kérdésre válaszadás gyakorlása, helyzet létre hozása. – Személyek, tárgyak, képek tulajdonságainak felismerése, megnevezése. – Képekről események, történetek felidézése, együttműködéssel elmesélése, mondatok alkotása. – Szituációs gyakorlatok. – Kép sorok olvasása. – Mi ez?, Ki ez?, Mit csinál? kérdések használata után mondással. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szabályjáték; Ének-zene: hallásfejlesztés; Mozgásnevelés: légző gyakorlatok; Számolás-mérés: tájékozódás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A közvetlen környezet tárgyai; hangos- halk, sor, sok, kevés, volt, Mi ez? Ki ez? Mit csinál?, Hol van?, -ban, -ben, egyforma, ugyanolyan.</p>		

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Rendszeresen előforduló helyzeteket, szituációkat megért.	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megismert szokások, viselkedésformák követése otthon és az iskolában.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Séták és szerepjátékok alkalmával a konvencionális viselkedésformák megfigyelése, gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Családtagok, családi viszonyok megnevezése. – Családtagok szerepe otthon. – Ismerős- idegen megkülönböztetése. – Köszönési formák. – Érzelmek felismerése, megnevezése másokon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Fényképek nézegetése, családtagok megnevezése, felismerése, családja kiválasztása. – Teljes nevének megtanulása, nevére hallgatás. – Szerepjáték, családi szerepek eljátszása, tevékenységek bemutatása. – Jellemző tevékenységek felismerése képen, családtagokhoz rendelése segítséggel (főz, mosogat, takarít, szerel, javít, bevásárol). – Szerepjátékok, szituációs gyakorlatok alkalmával, a különbség megismerése, a megfelelő, távolságtartó viselkedés gyakorlása. – Napszaknak, ismeretségi szintnek megfelelő köszönések gyakorlása szerepjátékokban és napközben. – Érzelmi megnyilvánulások megismerése, felismerése az arcon, 	<p>Köszönjön a belépő személyeknek, segítséggel különbséget téve felnőtt és gyerekek között.</p> <p>Családtagjait képről ismerje fel, nevezze meg illetve mutassa meg.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kívánságok megfogalmazása. – Megfelelő viselkedés boltban, utcán, utazás közben. 	<p>tükör előtt utánzása, megnevezése (szomorú, vidám, nevet, sír, mérges, fáradt, fél).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű kívánságok megfogalmazása, jelzése segítséggel. – Séták, utazás alkalmával a környezet megfigyelése, megfelelő viselkedés gyakorlása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Köszönések (Jó reggelt! Jó napot!, Jó estét!, szia, Viszontlátásra!), kérek, köszönöm. Viselkedésre alkalmazott jelzők: ügyes, jó, helyes, rossz, helytelen, csúnya. Ismerős, idegen, nem ismered, távolság, segítség, vár. Család: anya, apa, testvér, mama, papa, főz, takarít, mosogat, vásárol, szerel, javít, vezet, segít, játszik.</p>		

<u>Témakör:</u> Testünk és személyes teendőink	<u>Előzetes tudás:</u> Tisztálkodási tevékenységekben segítséggel részt vesz.	<u>Óraszám:</u> 30
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A személyes teendők egyre biztosabb ellátása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A testén való tájékozódás fejlesztése. A tisztálkodási tevékenységek jelentőségének megismerése, az egészség betegség fogalmának megkülönböztetése. Ruhadarabok felismerése, megnevezése, saját külseje iránti igényesség kialakítása. Étkezések megnevezése, ételek hozzárendelése. Eseménysorok alkotása együttműködéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Testünk:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Testrészek és funkcióik. – Érzékszervek. – Önismeret, testkép. – A test tisztán tartása (haj, köröm, fogápolás), eszközök megnevezése. – WC használat és higiéniai szokások. – Egészség és tisztálkodás közötti kapcsolat. 	<ul style="list-style-type: none"> – Testrészek megnevezése, megmutatása saját testen, másokon és képen. – Testrészek és funkcióik egymáshoz rendelése. – Érzékszervek megnevezése, funkciók hozzárendelése. – Jellemző tulajdonságok megállapítása, felismerése, megmutatása, megnevezése. – Tárgy- kép egyeztetés. – Tárgyak cselekvések összekapcsolása – Eszközök képen való felismerése. – Babák fürdetése, fésülése. – WC használat helyes sorrendjének megnevezése. 	<p>Testrészeit segítséggel megmutatja.</p> <p>Képes használati tárgyakat főfogalom alá rendezni és cselekvéshez, tevékenységhez rendelni.</p> <p>3 képből álló eseménysort együttműködéssel kirak.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Betegségek: megfázás. – Helyes, helytelen táplálkozás. <p><u>Öltözködés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Évszaknak megfelelő öltözködés. – Ruhadarabok, zárok, ruhák részeinek neve. – Öltözködés sorrendje. <p><u>Étkezés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Főétkezések. – Étkezések összekapcsolása napszakokkal. – Hetes/ napos munkája. – A terítéshez használt eszközök. 	<ul style="list-style-type: none"> – Képen tiszta- piszkos, rendezett- rendezetlen felismerése együttműködéssel. – Betegség, egészség jellemzőinek megfigyelése. – Szerepjátékokban gyakorlás. – Egészséges, egészségtelen ételek válogatása. – Egészség védelem megbeszélése együttműködéssel (fogmosás). – Az évszaknak, időjárásnak megfelelő ruhák kiválasztása, megmutatása. – Ruhadarabok csoportosítása különböző szempontok szerint (időjárás, nem). – Ruhák részeinek megnevezése, megmutatása segítséggel (ujja, szára, jobb-bal, zipzár, gomb, kapucni, eleje-hátulja, zseb). – Ruhák hajtogatása, rendezése. – Az öltözködés sorrendjének megmutatása, ruhadarabok rendezése, kiválasztása segítséggel – Az étkezések és a napszakok összekapcsolása. – Az étkezésekhez jellemző ételek kapcsolása – Az ételek felismerése képeken, napszakokhoz rendelése. – Rendszeres gyakorlás. 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – Étkezési előkészületek. – Étkezés utáni teendők. – Ételféleségek, élelmiszerek felismerése, megnevezése, csoportosítása. – Néhány konyhai edény felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Eseménysor kirakása képek segítségével. – Tárgy- kép egyeztetés, hiányos képek pótlása, hiányok megnevezése. – Alapvető higiénias szokások felismerése, megnevezése együttműködéssel (kézmosás, zöldség, gyümölcs megmosása, saját pohár használata). – Ok- okozati összefüggések felismerése együttműködéssel. – Rendszeres gyakorlás. – Étkezés utáni teendők felismerése, megnevezése (szalvéta használat, elpakolás, asztaltörlés, mosogatás). – Élelmiszerek megnevezése, tárgy- kép egyeztetés, ételek csoportosítása. – Ismerkedés a tankonyhával, eszközök megtekintése, megnevezése segítségével. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték, szabály játék, didaktikus játékok, Életvitel és gyakorlat: személyes szükséglettel kapcsolatos teendők.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testrészek neve, érzékszervek neve, funkciói, külső és belső tulajdonságok, tisztálkodáshoz használt eszközök, egészség, betegség fogalma. Ruhadarabok és a ruhák részei, zarak, néhány jellemzőjük. Étkezések neve, ételek neve, jellemzője, étkezés körül használt eszközök, tevékenységek.</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás térben	<u>Előzetes tudás:</u> Biztonsággal tájékozódik szűkebb környezetében	<u>Óraszám:</u> 25
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Térí tájékozódás előre hátra irányban.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Térbeli helyzetek létrehozása, felismerése, az ehhez kapcsolódó helyhatározók beépítése a kommunikációba. Az iskola területének megismerése. A lakás részeinek bővítése, veszélyeivel, energiaforrásaival való ismerkedés. A gyalogos közlekedés szabályainak megismerése, a tömegközlekedési eszközök felismerése, megnevezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Térbeli helyzetek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Térbeli helyzetek gyakorlása (előtte, mögötte, mellette). – Lateralitás gyakorlása. – Hol van?, Hova való? kérdések megismerése. – Helyhatározók gyakorlása. <p><u>Iskola:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Iskola bővebb ismerete, a ritkábban látogatott helyiségek (tankonyha, mosószoza, betegszoba megismerése, berendezési tárgyainak megfigyelése, az ott folyó tevékenységek megnevezése, felismerése). 	<ul style="list-style-type: none"> – Térbeli helyzetek létrehozása sajátmagához képest tárgyak segítségével. – Helyzetek megnevezése együttműködéssel. – Jobb- bal fogalmának gyakorlása. – A kérdések megértése, helyzetek megnevezése, létrehozása, megmutatása. – A helyiségek meglátogatása, a berendezési tárgyak megnevezése, az ott folyó munka megfigyelése. – A látottak képi síkon történő feldolgozása. – Csoportosítás végzése, főfogalom alá rendezés. 	<p>Az intézmény területén segítséggel tájékozódik.</p> <p>A közvetlen környezetében található tárgyakat, játékeszközöket rendeltetésszerűen használja.</p> <p>Néhány közlekedési eszközt felismer, megmutat, megnevez.</p> <p>Néhány helyiséget ismer, a hozzákapcsolódó berendezési tárgyakat, cselekvéseket segítséggel</p>

<p>- Udvar, játszótér, sportpálya.</p> <p>- Iskola környékének megismerése.</p> <p><u>Lakás:</u></p> <p>- Lakás- ház közötti különbség.</p> <p>- A lakás, ház helyiségei (nappali, háló, gyerek szoba, konyha, fürdőszoba, kamra), berendezési tárgyai, az ott folyó tevékenységek.</p> <p>- Áram, kapcsolók veszélyei.</p> <p><u>Utca, közlekedés:</u></p> <p>- Közlekedési eszközök, közlekedés helyszínei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sporteszközök megismerése, megnevezése, a velük végezhető tevékenységek megnevezése, mondat alkotás gyakorlása. - Azonosságok különbségek felismerése, megnevezése segítséggel. - Veszélyek felismerése, megbeszélése együttműködéssel. - Séta az iskola környékén, tapasztalatok megbeszélése, látottak felelevenítése. - Lakás, ház részeinek megbeszélése, képeken felismerés. - Hol laksz? képek segítségével a megfelelő kiválasztása. - A ház, lakás részeinek megnevezése, egyeztetés képekkel. - Főfogalom alá rendezés, csoportosítás, tárgy-kép, kép- kép egyeztetés. - Tevékenységek kapcsolása egyes helyiségekhez, analóg mondatok alkotása. - Kapcsolók, konnektorok felismerése, keresése a teremben, veszélyeinek megbeszélése. - Közlekedési eszközök felismerése, megnevezése, néhány tulajdonságuk megmutatása, megnevezése. - Járművek csoportosítása közlekedési helyszínük szerint (földön, vízen, 	<p>megmutatja, megnevezi.</p>
---	---	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> – Tömegközlekedési eszközök és jelzőtábláik, a tömegközlekedés szabályai. – A gyalogos közlekedés, annak szabályai, veszélyei. 	<p>levegőben) (sínen, úton).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Néhány jel megismerése (buszmegálló, metróállomás), a tömegközlekedési eszközök jelzéseinek figyelése együttműködéssel. – Szerepjátékok során, helyes viselkedés gyakorlása. – Képeken helyes- helytelen viselkedés felismerése. – Jelző lámpa megfigyelése, megnevezése, zebra használata felismerése. – Séták alkalmával a szabályok gyakorlása. – Képek segítségével helyes- helytelen viselkedés megállapítása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: térbeli tájékozódás, Számolás-mérés: tájékozódás, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Játékra nevelés: szerepjáték, didaktikus játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A tanuló által használt helyiségek neve. Az osztály néhány berendezési tárgyának neve, néhány eszköz. Az udvaron használatos eszközök és velük végzett tevékenységek. Lakás/ ház helyiségei (konyha, hálószoba, nappali, gyerekszoba, fürdőszoba, kamra), rájuk jellemző tárgyak és cselekvések. Közlekedési eszközök neve, jellemző tulajdonságaik, közlekedési helyszínük. Néhány a közlekedésben használt jelzés, eszköz (zebra, lámpa, buszmegálló, metró állomás).</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás időben	<u>Előzetes tudás:</u> Részvétel a napi tevékenységek ritmusában.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az idő fogalma és a kapcsolódó események, cselekvések összekapcsolása.		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az évszakok jellemzőinek elmélyítése. Napirend tudatos használatának kialakítása. A napok, napszakok és egy- egy jellemző cselekvés összekapcsolása, mely által az idő érzékelésének folyamatos fejlesztése, kialakítása. Eseménysorok alkotása együttműködéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Évszakok jellemző jegyei. – Napszakok. – Tegnap, ma, holnap. – Napok sorrendje. – Hétköznap- hétvége (munkanap, pihenőnap.) 	<ul style="list-style-type: none"> – Évszakok jellemzőinek felsorolása, felismerése képen, válogatása. – Napszakok megnevezése, események, étkezések, tevékenységek hozzákapcsolása együttműködéssel. – Eseménysorok kirakása. – A nap ritmusát jelző kép és hangjelzésekre figyel. – Napirendkészítés együttműködéssel. – Ismerkedés a fogalmakkal. – Segítséggel események hozzárendelése és elmondása, megmutatása. – Igeidők használata együttműködéssel. – Napok megtanulása, egy- egy jellemző tevékenység hozzárendelésével. – Versek, mondókák tanulása. – A napok megkülönböztetése, 	<p>Képes megnevezni, megmutatni az évszakok jellemző jegyeit.</p> <p>Különbséget tesz munkanap és pihenőnap között.</p> <p>Segítséggel egy- egy naphoz tevékenységet rendel.</p>

	felismerése.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték, didaktikus játék, Számolás-mérés: tájékozódás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Napok neve, évszakok neve, jellemző jegyei, tegnap, ma, holnap; reggel, délelőtt, dél délután, este, éjjel; a napszakokhoz, napokhoz kapcsolódó tevékenységek, étkezések.		

<u>Témakör:</u> Élőlények	<u>Előzetes tudás:</u> Állatokhoz, növényekhez érdeklődve közelít.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A környezettünk élővilágáról tapasztalatok gyűjtése, a megfelelő kapcsolat kialakítása.		20
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Növények, állatok jellemző tulajdonságainak megismerése, gondozási tevékenységeik megfigyelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Növények:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Virágok, fák megismerése, jellemzőik, tulajdonságaik – (virág, levél, fa, törzs, ág, levél). – Gyümölcsök, zöldségek megismerése, tulajdonságaik. – Növények változása. – Ehető- nem ehető fogalmak gyakorlása. – Zöldségek, gyümölcsök tisztítása, fogyasztása. – Mesék, versek, dalok hallgatása, tanulása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Néhány virág felismerése képről, megnevezése, megmutatása. – Csoportosítás tulajdonságok szerint. – Eseménysor készítése a virág fejlődéséről együttműködéssel. – Főfogalom alá rendezés. – Néhány zöldség gyümölcs felismerése, megmutatása, megnevezése képről. – Jellemző tulajdonságaik megbeszélése. – Évszakokhoz kapcsolódó jellemzőik megbeszélése, felismerése képről. – Őszi termékek gyűjtése, válogatása szempontok szerint. – Gyümölcsök tisztítása, pucolása, darabolása, gyümölcssaláta készítés. – A tisztítás jelentőségének megbeszélése. – Mesék, versek, dalok hallgatása, tanulása. 	<p>Képes megmutatni, megnevezni a környezetében előforduló állatokat, növényeket.</p> <p>Csoportosításokat végez.</p>

<p><u>Állatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Háziállatok neve, tulajdonságaik, kicsinyeik, lakóhelyük. - A baromfiudvar lakói. 	<ul style="list-style-type: none"> - Állatok felismerése képekről, megnevezése, megmutatása. - Kicsinyeik megnevezése, párosítás. - Kép- kép egyeztetés. - Jellemző tulajdonságaik megfigyelése, megnevezése segítséggel, megmutatása. - Válogatás, csoportosítás végzése. - Analóg mondatok alkotása. - Versek, mesék hallgatása, mondása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás, Ének, zene: dalok a témákkal kapcsolatban, Játékra nevelés: szerepjáték, didaktikus játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Növények neve, néhány tulajdonságuk, részük. Állatok neve, lakóhelyük, tulajdonságaik.</p>		

<u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre	<u>Előzetes tudás:</u> Néhány percig képes várakozni.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Megfelelő viselkedés kialakítása az iskolán kívüli programokon.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az üzletek árukészletének és az ott dolgozó személyek munkájának megfigyelése. Az emberi érintkezési formák kialakítása, begyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Üzletek, vásárlás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Látogatás üzletekben (Élelmiszerbolt, piac, játékbolt, zöldséges). – Kirakatok nézegetése. – Áruféleségek. – A vásárlás menete. <p><u>Intézmények, középületek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Posta. – Gyógyszertár. <p><u>Foglalkozások:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanuló szűkebb környezetében előforduló foglalkozások szereplői, munkájuk, eszközeik megfigyelése (iskolai dolgozók, szülők foglalkozása). – Néhány foglalkozás, mellyel rendszeresen kapcsolatba kerülhet a tanuló (eladó, postás, fodrász). 	<ul style="list-style-type: none"> – A helyes viselkedésformák gyakorlása. – Az áruk megtekintése, megnevezése, megmutatása. – A vásárlás menetének megfigyelése. – Szerepjáték. – Tárgy- kép, egyeztetés, párosítás, főfogalom alá rendezés. – Eseménykép kirakása. – A helyes viselkedésformák gyakorlása. – Az ott dolgozó személyek munkájának, használati tárgyainak megfigyelése. – Eszközök megismerése, megnevezése. – Részfolyamatok megtekintése. – Szerepjáték. 	<p>Együttműködő, viselkedése nem kirívó az iskolán kívüli programok alkalmával.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés; Játékra nevelés.

Elvárt és javasolt fogalmak: Köszönési formák, kérek, foglalkozások neve, a, hozzájuk kapcsolódó cselekvések, eszközeik. Áruféleségek neve, vásárláshoz használt eszközök, tárgyak, tevékenységek neve.

Témakör: Ünnepek	Előzetes tudás: Néhány ünnephez kapcsolódó mondókát, dalt ismer.	Óraszám: 12
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Képek, videók segítségével az ünnepi események felidézése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A hagyományos és családi ünnepek iránti érdeklődő figyelem kialakítása, azok különlegességének felismerése, hozzájuk kapcsolódó szokásokkal, versekkel, dalokkal való ismerkedés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hagyományos ünnepek: Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja. – Családi ünnepek: Születésnap, Névnep. – Nemzeti ünnepek: Október 23., Március 15. 	<ul style="list-style-type: none"> – Az ünnepekhez kapcsolódó dalok, versek hallgatása, tanulása. – Az ünnepekhez kapcsolódó mesék hallgatása. – Ismerkedés az ünnepek történetével. – Az ünnepekhez kapcsolódó szokások, szimbólumok, jelképek felismerése, megnevezése. – Csoportosítás, kakukktojás játék. – Tárgy- kép egyeztetés. – Esemény sor kirakása. – Ünnepi készülődés: ajándékkészítés, jelképek elkészítése együttműködéssel. – Zenehallgatás. – A megfelelő köszöntési formák alkalmazása segítségével, társai köszöntése. 	<p>Ismer ünnepekhez kapcsolódó verseket, mondókákat, dalokat, és azokat mozgással, ritmussal tudja kíséni.</p> <p>Szívesen hallgat meséket, és részt vesz azok előadásában (szerepjáték, bábozás).</p>

– Iskolai ünnepek: Tanévnyitó, tanévzáró.	– Megemlékezés, részvétel az iskolai ünnepélyen. – Versek, dalok tanulása.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene; Ábrázolás-alakítás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az ünnepek neve, szimbólumok, megfelelő köszöntési formák, megfelelő ruházat, dekorációk neve.		

4. osztály

<u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv	<u>Előzetes tudás:</u> Artikulációs gyakorlatok végzésében részt vesz.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Analóg mondatok után mondása, alkotása.		20
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az artikulációs gyakorlatok bővítése. Képi síkon történő tájékozódás elmélyítése, mondat alkotás során bővítmények használata, kérdésekre válaszadás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Légző, ajak-, nyelvgyakorlatok. – Hangfejlesztő gyakorlatok. – Emlékezet fejlesztés, hosszú távú memóriafejlesztés. – Analóg mondat alkotás (fogalmak- cselekvések összekapcsolása). – Én, enyém névmások gyakorlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Légző gyakorlatok utánzással. – Tükör előtt nyelv és ajak gyakorlatok végzése utánzással. – Hangadás utánzással, ciklizálás. – Hangszerek, állatok, tárgyak hangjának utánzása. – Játékok a hangerővel, hangszínnel, mások hangjának utánzása. – 3-5 tárgy memória játék (Mi tűnt el?). – Versek, mondókák tanulása, ismétlése. – Tárgy, kép elrejtése óra elején, óra végén annak megkeresése. – Képekről mondat alkotás utánmondással. – Képeken önmaga felismerése, megmutatása. – Kérdésekre adott válaszban a személyes 	<p>Képi síkon képes felismerni, megnevezni tárgyakat, cselekvéseket.</p> <p>Egyszerű kérdésre válaszol.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Többes szám. – Helyhatározó ragok megismerése. – Tulajdonságok. – Múlt idő használata. – Ok- okozati összefüggések felismerése. – Kérdő szavak használata. 	<p>névmások használata.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Képek, tárgyak segítségével a többes szám használatának szükségességének felismerése alkalmazása. – Hol? kérdésre válaszadás gyakorlása, helyzet létre hozása. – Személyek, tárgyak, képek tulajdonságainak felismerése, megnevezése. – Képekről események, történetek felidézése, együttműködéssel elmesélése, mondatok alkotása. – Szituációs gyakorlatok. – Kép sorok olvasása. – Mi ez? Ki ez? Mit csinál? kérdések használata utánmondással. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szabályjáték; Ének-zene: hallásfejlesztés; Mozgásnevelés: légző gyakorlatok; Számolás-mérés: tájékozódás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A közvetlen környezet tárgyai; hangos- halk, sor, sok, kevés, volt, Mi ez?, Ki ez?, Mit csinál?, Hol van?, -ban, -ben, mellett, -on,-en, -ön, rá, mellé, alá, egyforma, ugyanolyan.</p>		

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Családtagjait képről felismeri.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megismert szokások, viselkedésformák követése otthon és az iskolában.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Séták és szerepjátékok alkalmával a konvencionális viselkedésformák megfigyelése, gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Családtagok, családi viszonyok megnevezése. – Családtagok szerepe otthon, foglalkozásuk. – Ismerős- idegen megkülönböztetése. – Köszönési formák. – Érzelmek felismerése, megnevezése másokon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Fényképek nézegetése, családtagok megnevezése, felismerése, családja kiválasztása. – Szerepjáték, családi szerepek eljátszása, tevékenységek bemutatása. – Jellemző tevékenységek felismerése képen, családtagokhoz rendelése segítséggel (főz, mosogat, takarít, szerel, javít, bevásárol). – Családtagok foglalkozásának megbeszélése, eljátszása együttműködéssel. – Szerepjátékok, szituációs gyakorlatok alkalmával, a különbség megismerése, a megfelelő, távolságtartó viselkedés gyakorlása. – Napszaknak, ismeretségi szintnek megfelelő köszönések gyakorlása szerepjátékokban és napközben. – Érzelmi megnyilvánulások megismerése, felismerése az arcon, tükör előtt utánzása, megnevezése 	<p>Köszönjön a belépő személyeknek, segítséggel különbséget téve felnőtt és gyerekek között.</p> <p>Családtagjait és családi viszonyait képről ismerje fel, nevezze meg illetve mutassa meg.</p> <p>Tegyen különbséget ismerős és idegen között. Idegenekkel viselkedjen távolságtartóan.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kívánságok megfogalmazása. – Megfelelő viselkedés boltban, utcán, utazás közben. 	<p>(szomorú, vidám, nevet, sír, mérges, fáradt, fél).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű kívánságok megfogalmazása, jelzése segítséggel. – Séták, utazás alkalmával a környezet megfigyelése, megfelelő viselkedés gyakorlása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Köszönések (Jó reggelt! Jó napot! Jó estét! szia, Viszontlátásra!), kérek, köszönöm. Viselkedésre alkalmazott jelzők: ügyes, jó, helyes, rossz, helytelen, csúnya. Ismerős, idegen, nem ismered, távolság, segítség, vár. Család: anya, apa, testvér, mama, papa, főz, takarít, mosogat, vásárol, szerel, javít, vezet, segít, játszik.</p>		

<u>Témakör:</u> Testünk és személyes teendőink	<u>Előzetes tudás:</u> Testrészeit segítséggel megmutatja.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A személyes teendők egyre biztosabb ellátása.		30
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A testén való tájékozódás fejlesztése. A tisztálkodási tevékenységek jelentőségének megismerése, az egészség betegség fogalmának megkülönböztetése. Ruhadarabok felismerése, megnevezése, saját külseje iránti igényesség kialakítása. Étkezések megnevezése, ételek hozzárendelése. Eseménysorok alkotása együttműködéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Testünk:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Testrészek és funkcióik. – Érzékszervek. – Önismeret, testkép. – A test tisztán tartása (haj, köröm, fogápolás), eszközök megnevezése. – WC használat és higiéniai szokások. – Egészség és tisztálkodás közötti kapcsolat. 	<ul style="list-style-type: none"> – Testrészek megnevezése, megmutatása saját testen, másokon és képen. – Testrészek és funkcióik egymáshoz rendelése. – Érzékszervek megnevezése, funkciók hozzárendelése. – Jellemző tulajdonságok megállapítása, felismerése, megmutatása, megnevezése. – Tárgy- kép egyeztetés. – Tárgyak cselekvések összekapcsolása. – Eszközök képen való felismerése. – Babák fürdetése, fésülése. – WC használat helyes sorrendjének megnevezése. – Képen tiszta- piszkos, rendezett- 	<p>Testrészeit segítséggel megmutatja.</p> <p>Képes használati tárgyakat főfogalom alá rendezni és cselekvéshez, tevékenységhez rendelni.</p> <p>3 képből álló eseménysort együttműködéssel kirak.</p> <p>Különbséget tesz piszkos és tiszta között.</p> <p>A megismert tárgyakat</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Betegségek: megfázás, fájdalom. – Helyes, helytelen táplálkozás. – <u>Öltözködés:</u> – Évszaknak megfelelő öltözködés. – Ruhadarabok, zárok, ruhák részeinek neve. – Öltözködés sorrendje. – Cipő-, ruhagondozás. <u>Étkezés:</u> – Étkezések (uzsonna, tízórai, reggeli, ebéd, vacsora). – Étkezések összekapcsolása napszakokkal. 	<p>rendezetlen felismerése együttműködéssel.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betegség, egészség jellemzőinek megfigyelése. – Szerepjátékokban gyakorlás. – Egészséges, egészségtelen ételek válogatása. – Egészség védelem megbeszélése együttműködéssel (fogmosás, mozgás). – Az évszaknak, időjárásnak megfelelő ruhák kiválasztása, megmutatása. – Ruhadarabok csoportosítása különböző szempontok szerint (időjárás, nem). – Ruhák részeinek megnevezése, megmutatása segítséggel (ujja, szára, jobb-bal, zipzár, gomb, kapucni, eleje-hátulja, zseb) – Ruhák hajtogatása, rendezése – Az öltözködés sorrendjének megmutatása, ruhadarabok rendezése, kiválasztása segítséggel. – A ruha, cipő tisztántartásához szükséges eszközök felismerése, megnevezése segítséggel, gyakorlása. – Az étkezések és a napszakok összekapcsolása. – Az étkezésekhez jellemző ételek kapcsolása. – Az ételek felismerése képeken, 	<p>segítséggel rendeltetésszerűen használja.</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – Hetes/ napos munkája. – A terítéshez használt eszközök. – Étkezési előkészületek. – Étkezés utáni teendők. – Ételfélelégek, élelmiszerek felismerése, megnevezése, csoportosítása. – Néhány konyhai edény felismerése. – Ünnepi asztal. 	<p>napszakokhoz rendelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rendszeres gyakorlás. – Eseménysor kirakása képek segítségével. – Tárgy- kép egyeztetés, hiányos képek pótlása, hiányok megnevezése. – Alapvető higiénias szokások felismerése, megnevezése együttműködéssel (kézmosás, zöldség, gyümölcs megmosása, saját pohár használata). – Ok- okozati összefüggések felismerése együttműködéssel. – Rendszeres gyakorlás. – Étkezés utáni teendők felismerése, megnevezése (szalvéta használat, elpakolás, asztaltörlés, mosogatás). – Élelmiszerek megnevezése, tárgy- kép egyeztetés, ételek csoportosítása. – Ismerkedés a tankonyhával, eszközök megtekintése, megnevezése segítséggel. – Az ünnepi asztal jellemzőinek megbeszélése, felismerése képen. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték, szabály játék, didaktikus játékok, Életvitel és gyakorlat: személyes szükséglettel kapcsolatos teendők.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testrészek neve, érzékszervek neve, funkciói, külső és belső tulajdonságok, tisztálkodáshoz használt eszközök, egészség, betegség fogalma. Ruhadarabok és a ruhák részei, záruk, néhány jellemzőjük. Étkezések neve, ételek neve, jellemzője, étkezés körül használt eszközök, tevékenységek.</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás térben	<u>Előzetes tudás:</u> Biztonsággal tájékozódik szűkebb környezetében.	<u>Óraszám:</u> 25
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Térí tájékozódás függőleges és vízszintes, előre hátra irányban.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Térbeli helyzetek létrehozása, felismerése, az ehhez kapcsolódó helyhatározók beépítése a kommunikációba. Az iskola területének megismerése. A lakás részeinek bővítése, veszélyeivel, energiaforrásaival való ismerkedés. A gyalogos közlekedés szabályainak megismerése, a tömegközlekedési eszközök felismerése, megnevezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Térbeli helyzetek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Térbeli helyzetek gyakorlása (előtte, mögötte, mellette, alatta, fölötte, rajta). – Lateralitás gyakorlása. – Hol van?, Hova való? kérdések megismerése. – Helyhatározók gyakorlása. <p><u>Iskola:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Iskola bővebb ismerete, a ritkábban látogatott helyiségek (tankonyha, mosószoza, betegszoba megismerése, berendezési tárgyainak megfigyelése, az ott folyó tevékenységek megnevezése, felismerése). 	<ul style="list-style-type: none"> – Térbeli helyzetek létrehozása sajátmagához képest tárgyak segítségével. – Helyzetek megnevezése együttműködéssel. – Jobb- bal fogalmának gyakorlása. – A kérdések megértése, helyzetek megnevezése, létrehozása, megmutatása. – A helyiségek meglátogatása, a berendezési tárgyak megnevezése, az ott folyó munka megfigyelése. – A látottak képi síkon történő feldolgozása. – Csoportosítás végzése, főfogalom alá 	<p>Az intézmény területén segítséggel tájékozódik.</p> <p>A közvetlen környezetében található tárgyakat, játékeszközöket rendeltetésszerűen használja.</p> <p>Néhány közlekedési eszközt felismer, megmutat, megnevez.</p> <p>Néhány helyiséget ismer, a hozzákapcsolódó berendezési tárgyakat, cselekvéseket segítséggel</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Udvar, játszótér, sportpálya. - Iskola környékének megismerése. - Iskola címe. <p><u>Lakás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lakás- ház közötti különbség. - A lakás, ház helyiségei (nappali, háló, gyerek szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, padlás, pince), berendezési tárgyai, az ott folyó tevékenységek. - Áram, kapcsolók veszélyei. - Fűtés (fával, gázzal, villannyal). 	<p>rendezés.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sporteszközök megismerése, megnevezése, a velük végezhető tevékenységek megnevezése, mondat alkotás gyakorlása. - Azonosságok különbségek felismerése, megnevezése segítséggel. - Veszélyek felismerése, megbeszélése együttműködéssel. - Séta az iskola környékén, tapasztalatok megbeszélése, látottak felelevenítése. - Iskola címének gyakorlása, megtanulása. - Lakás, ház részeinek megbeszélése, képeken felismerés - Hol laksz? képek segítségével a megfelelő kiválasztása - A ház, lakás részeinek megnevezése, egyeztetés képekkel - Főfogalom alá rendezés, csoportosítás, tárgy-kép, kép- kép egyeztetés. - Tevékenységek kapcsolása egyes helyiségekhez, analóg mondatok alkotása. - Kapcsolók, konnektorok felismerése, keresése a teremben, veszélyeinek megbeszélése. - Képek segítségével az otthoni fűtés felismerése, kiválasztása. 	<p>megmutatja, megnevezi.</p>
--	---	-------------------------------

<p><u>Utca, közlekedés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Közlekedési eszközök, közlekedés helyszínei. – Tömegközlekedési eszközök és jelzőtábláik, a tömegközlekedés szabályai. – A gyalogos közlekedés, annak szabályai, veszélyei. 	<ul style="list-style-type: none"> – Közlekedési eszközök felismerése, megnevezése, néhány tulajdonságuk megmutatása, megnevezése. – Járművek csoportosítása közlekedési helyszínük szerint (földön, vízen, levegőben)(sínen, úton). – Néhány jel megismerése (buszmegálló, metróállomás), a tömegközlekedési eszközök jelzéseinek figyelése együttműködéssel. – Szerepjátékok során, helyes viselkedés gyakorlása. – Képeken helyes- helytelen viselkedés felismerése. – Jelző lámpa megfigyelése, megnevezése, zebra használata felismerése – Séták alkalmával a szabályok gyakorlása. – Képek segítségével helyes- helytelen viselkedés megállapítása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: térbeli tájékozódás, Számolás-mérés: tájékozódás, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Játékra nevelés: szerepjáték, didaktikus játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A tanuló által használt helyiségek neve, az osztály néhány berendezési tárgyának neve, néhány eszköz, az udvaron használatos eszközök és velük végzett tevékenységek, az iskola címe. Lakás/ ház helyiségei (konyha, hálószoba, nappali, gyerekszoba, fürdőszoba, kamra, padlás, pince), rájuk jellemző tárgyak és cselekvések. Közlekedési eszközök neve, jellemző tulajdonságaik, közlekedési helyszínük. Néhány a közlekedésben használt jelzés, eszköz (zebra, lámpa, buszmegálló, metró állomás).</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás időben	<u>Előzetes tudás:</u> Részvétel a napi tevékenységek ritmusában.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az idő fogalma és a kapcsolódó események, cselekvések összekapcsolása.		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az évszakok jellemzőinek elmélyítése. Napirend tudatos használatának kialakítása. A napok, napszakok és egy- egy jellemző cselekvés összekapcsolása, mely által az idő érzékelésének folyamatos fejlesztése, kialakítása. Eseménysorok alkotása együttműködéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Évszakok jellemző jegyei. – Napszakok. – Tegnap, ma, holnap. – Napok sorrendje. – Ismerkedés a naptárral. 	<ul style="list-style-type: none"> – Évszakok jellemzőinek felsorolása, felismerése képen, válogatása. – Napszakok megnevezése, események, étkezések, tevékenységek hozzákapcsolása együttműködéssel. – Eseménysorok kirakása. – A nap ritmusát jelző kép és hangjelzésekre figyel. – Napirendkészítés együttműködéssel. – Ismerkedés a fogalmakkal. – Segítséggel események hozzárendelése és elmondása, megmutatása. – Igeidők használata együttműködéssel – Napok megtanulása, egy- egy jellemző tevékenység hozzárendelésével. – Versek, mondókák tanulása. – Naptár nézegetése, aktuális dátum 	<p>Képes megnevezni, megmutatni az évszakok jellemző jegyeit.</p> <p>Különbséget tesz munkanap és pihenőnap között.</p> <p>Segítséggel egy- egy naphoz tevékenységet rendel.</p> <p>3 képből álló eseménysort együttműködéssel kirak.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Hétköznap- hétvége (munkanap, pihenőnap). – Hónapok. – Életkor, születésnap 	<p>felírása napi rendszerességgel.</p> <ul style="list-style-type: none"> – A napok megkülönböztetése, felismerése. – Ismerkedés a hónapokkal, az évszakokhoz kapcsolva azok nevének megtanulása. – Versek, mondókák segítségével tanulásuk. – Saját életkorának megismerése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szerepjáték, didaktikus játék, Számolás-mérés: tájékozódás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Napok neve, évszakok neve, jellemző jegyei, tegnap, ma, holnap; reggel, délelőtt, dél délután, este, éjjel; a napszakokhoz, napokhoz kapcsolódó tevékenységek, étkezések.</p>		

<u>Témakör:</u> Élőlények	<u>Előzetes tudás:</u> Állatokhoz, növényekhez érdeklődve közelít.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A környezetünk élővilágáról tapasztalatok gyűjtése, a megfelelő kapcsolat kialakítása.		20
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Növények, állatok jellemző tulajdonságainak megismerése, gondozási tevékenységeik megfigyelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Növények:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Virágok, fák megismerése, jellemzőik, tulajdonságaik. – Erdő, mező megismerése. – Növények részei (virág, levél, fa, törzs, ág, levél). – Gyümölcsök, zöldségek megismerése, tulajdonságaik. – Növények változása. – Ehető- nem ehető fogalmak gyakorlása. – Zöldségek, gyümölcsök tisztítása, fogyasztása. – Mesék, versek, dalok hallgatása, tanulása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Néhány virág felismerése képről, megnevezése, megmutatása. – Kirándulás erdőbe, mezőre, tapasztalatok gyűjtése, élmények feldolgozása képi síkon. – Csoportosítás tulajdonságok szerint. – Eseménysor készítése a virág fejlődéséről együttműködéssel. – Főfogalom alá rendezés. – Néhány zöldség gyümölcs felismerése, megmutatása, megnevezése képről. – Jellemző tulajdonságaik megbeszélése. – Évszakokhoz kapcsolódó jellemzőik megbeszélése, felismerése képről. – Őszi termékek gyűjtése, válogatása szempontok szerint. – Gyümölcsök tisztítása, pucolása, darabolása, gyümölcssaláta készítés. – A tisztítás jelentőségének megbeszélése – Mesék, versek, dalok hallgatása, 	<p>Képes megmutatni, megnevezni a környezetében előforduló állatokat, növényeket.</p> <p>Felismeri néhány jellemző tulajdonságukat.</p> <p>3 képből álló eseménysort kirak.</p> <p>Csoportosításokat végez.</p>

<u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre	<u>Előzetes tudás:</u> Néhány percig képes várakozni.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Megfelelő viselkedés kialakítása az iskolán kívüli programokon.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az üzletek árukészletének és az ott dolgozó személyek munkájának megfigyelése. Az emberi érintkezési formák kialakítása, begyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Üzletek, vásárlás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Látogatás üzletekben (Élelmiszerbolt, piac, játékbolt, zöldséges, ruházati üzlet, virágbolt). – Kirakatok nézegetése. – Áruféleségek. – A vásárlás menete. <p><u>Intézmények, középületek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Posta. – Gyógyszertár. – Múzeum. <p><u>Foglalkozások:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanuló tágabb környezetében előforduló foglalkozások szereplői, munkájuk, eszközeik megfigyelése (iskolai dolgozók, szülők foglalkozása, orvos, nővér, pék, szerelő, mentős, tűzoltó, rendőr, buszvezető). 	<ul style="list-style-type: none"> – A helyes viselkedésformák gyakorlása. – Az áruk megtekintése, megnevezése, megmutatása. – A vásárlás menetének megfigyelése. – Szerepjáték. – Tárgy- kép, egyeztetés, párosítás, főfogalom alá rendezés. – Eseménykép kirakása. <ul style="list-style-type: none"> – A helyes viselkedésformák gyakorlása – Az ott dolgozó személyek munkájának, használati tárgyainak megfigyelése. <ul style="list-style-type: none"> – Eszközök megismerése, megnevezése. – Részfolyamatok megtekintése. – Szerepjáték. 	<p>Együttműködő, viselkedése nem kirívó az iskolán kívüli programok alkalmával.</p> <p>Helyiségekbe történő belépéskor köszön.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés; Játékra nevelés.

Elvárt és javasolt fogalmak: Köszönési formák, kérek, foglalkozások neve, a hozzájuk kapcsolódó cselekvések, eszközeik. Áruféleségek neve, vásárláshoz használt eszközök, tárgyak, tevékenységek neve.

Témakör: Ünnepek	Előzetes tudás: Néhány ünnephez kapcsolódó mondókát, dalt ismer.	Óraszám: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: Képek, videók segítségével az ünnepi események felidézése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A hagyományos és családi ünnepek iránti érdeklődő figyelem kialakítása, azok különlegességének felismerése, hozzájuk kapcsolódó szokásokkal, versekkel, dalokkal való ismerkedés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hagyományos ünnepek: Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja. – Családi ünnepek: Születésnap, Névnep. – Nemzeti ünnepek: Október 23., Március 15. 	<ul style="list-style-type: none"> – Az ünnepekhez kapcsolódó dalok, versek hallgatása, tanulása. – Az ünnepekhez kapcsolódó mesék hallgatása. – Ismerkedés az ünnepek történetével. – Az ünnepekhez kapcsolódó szokások, szimbólumok, jelképek felismerése, megnevezése. – Csoportosítás, kakukktojás játék. – Tárgy- kép egyeztetés. – Esemény sor kirakása. – Ünnepi készülődés: ajándékkészítés, jelképek elkészítése együttműködéssel. – Zenehallgatás. – A megfelelő köszöntési formák alkalmazása segítséggel, társai köszöntése 	<p>Képes aktívan részt venni a családi ünnepeken.</p> <p>Ismer ünnepekhez kapcsolódó verseket, mondókákat, dalokat, és azokat mozgással, ritmussal tudja kíséni.</p> <p>Szívesen hallgat meséket, és részt vesz azok előadásában (szerepjáték, bábozás).</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Iskolai ünnepek: Tanévnyitó, tanévzáró. 	<ul style="list-style-type: none"> – Megemlékezés, részvétel az iskolai ünnepélyen. – Versek, dalok tanulása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene; Ábrázolás-alakítás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az ünnepek neve, szimbólumok, megfelelő köszöntési formák, megfelelő ruházat, dekorációk neve.</p>		

5. osztály

<p><u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Érzékeli a jól, és hibásan ejtett hangok közötti eltérést, igyekszik azokat javítani.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">15</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szókincsbővítés, aktivizálás.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Használjon kérdő és felkiáltó mondatokat. Egyre élénkebben vegyen részt a kommunikációban. Kérdezzen, érdeklődjön a körülötte zajló eseményekről. Értse a határozószók jelentését utasítások végrehajtásakor. Tárgyakat, képeket gyűjtőfogalom alá rendezzen. Segítséggel mondjon el 4-5 verset. Szókincsbővítés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Helyhatározók gyakorlása. Téri relációk felismerése, megnevezése. – Mondatbővítés kérdőszó segítségével. – Hely-, idő-, cél- és eszközhatározó alkalmazásával. – Birtokos személyrag és birtokos rag alkalmazása. – Tárgyak megnevezése, mondatalkotás mondatbővítés. – Felsorolás, összetett mondatok képzése az „és” kötőszóval. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hol van? c. játék. – Mi ez? Ki ez?, Miért?, Hogyan?, Ki?, Kié? Hová? kérdőszavakat használata mondatalkotások során. – Cselekvések megfogalmazása, szituációkban. – Környezeti tárgyak megnevezése egyre bővülő körrel. – Kívánságok megfogalmazása a „szeretnék” igével. 	<p>Képes legyen hangerejét tudatosan irányítani, kérdést megfogalmazni, kérdésre válaszolni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Metakommunikációs jelek felismerése, helyes alkalmazása. – Beszédtechnikai és beszédmotoros gyakorlatok. 	<ul style="list-style-type: none"> – A metakommunikáció játékos gyakorlása, érzelmi, hangulati elemek felismerése, utánzása, bemutatása. – Zöngés – zöngétlen, tiszta – hibás ejtés differenciálása. – Hallásfejlesztés, hangok kialakítása indirekt módon, utánzással. – Szituatív és cselekvéses helyzetekben gyakorlás. – Direkt hangfejlesztési feladatok gyakorlása, végrehajtása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: illusztráció készítése. Ének, zene: ritmuskíséret, adott témához kapcsolódó népdalok. Mozdásnevelés: légző gyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ki, kit, kivel, kié, mi, mit, mivel, mié, hol, előre, hátra, szomorú, vidám.</p>		

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Idegenekkel szemben tartózkodó, a testi kontaktusban távolságtartó.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szerepjátékokban a foglalkozásokhoz kapcsolódó eszközök, munkák megismertetése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerűbb helyzetek megértetése, helyes reagálás kialakítása. Felnőttekkel és társaival szembeni helyes viselkedés kialakítása. Kapott megbízások pontos teljesítésére nevelés. Kulturált étkezési szokások kialakítása. Az intézmény megismertetése /helyiségek, funkció, berendezés/.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kulturált viselkedés vendégségben és vendégek fogadásakor. – Igényesség a ruházatban. – Saját és társak dolgainak óvása. (ruhanemű, szemüveg stb.). – Megbízások teljesítése. – A kulturált étkezés szabályainak elsajátítása. – Az étel mennyiségének kiválasztása és elfogyasztása. 	<ul style="list-style-type: none"> – <u>Szerepjáték:</u> foglalkozások megjelenítése, vendégség eljátszása. – A kialakult jó szokások további erősítése. – <u>Helyzetgyakorlatok:</u> képek elemzése, saját tapasztalatok megbeszélése – Étkezés az ebédlőben – folyamatos gyakorlás. 	<p>Képes legyen kívánságait, véleményét megfogalmazni, ill. alternatív, augmentatív eszközökkel jelezni.</p>

Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: viselkedés az iskolában, egészséges életmód.

Elvárt és javasolt fogalmak: biztos, biztosan, bizonytalan, türelem, türelmes, türelmetlen, sziréna, szemészet, vizsgálat, udvarias, feladat, megbízás.

<u>Témakör:</u> Testünk és személyes teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Testrészek, érzékszervek nevének ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A test és működésének és az egészségmegőrzéssel kapcsolatos teendőknek a megismerése.		13
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p><u>Fejlesztési feladatok:</u> A megismert fogalmak főfogalom alá rendezése, aktivizálása. Biztonságos tájékozódás kialakítása saját testen, maketten. A testtel kapcsolatos fogalmak kialakítása. Gyakori betegségek megnevezése, segítségkérés. A kapott utasításokat betartani a gyógyulás érdekében. Saját ruha színeinek, egyéb jellemzőinek felsorolása. Ruházat óvása, rendetlen megjelenés felismertetése. Élelmiszerek felismerése csomagolás alapján.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p><u>Testünk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tisztálkodás. Testápolás. – Fertőzések kivédése. – Kórházi tartózkodás fontossága. Néhány kezelési mód és kellékek. 	<p><u>Testünk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanári segítséggel önmagán és társai testén a váll, a könyök, a térd, a csukló és a boka testrészek megmutatása, megnevezése. – Tájékozódás testen, téri fogalmak gyakorlásával. – A jobb-bal, fent, lent és a többi viszonyzót önálló használatára. – A testrészek érzékelő funkciójának megnevezése. – Az orvosi szobában a főbb kellékek megtekintése. – A rendszeres és alapos tisztálkodási 	<p>Képes legyen felismerni, megmutatni érzékszerveit és tudni azok funkcióját.</p> <p>Egyszerű ételek elkészítésében vegyen részt. Időjárásnak megfelelően öltözködjön. Jelezze, ha ruhája szakadt vagy piszkos.</p>

<p><u>Öltözködés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Évszaknak és alkalomnak megfelelő ruházat kiválasztása irányítással. – Divatlapok nézegetése, válogatás, vágás, ragasztás. – A szekrények rendje. <p><u>Étkezés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Egészséges táplálkozás. – Hagyományos és ünnepi ételek. – Az egészséges táplálkozás alapelvei. – A testmozgás/sport szerepe az egészségmegőrzésben. 	<p>műveletek rutinszerű gyakorlása.</p> <p><u>Öltözködés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Képek segítségével az évszaknak megfelelő ruházat csoportosítása. – Önálló öltözés, vetkőzés. – A ruhanemű megkímélése, gondozása. <p><u>Étkezés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódás élelmiszerboltban – mirelit áruk, konzervek - ezek megnevezése. – Az ételféleségek körében szerzett ismeretek bővítése: salátafélék, különféle édességek. – Egészségre káros ételek, italok számbavétele, válogatása. – Az étkezés kulturált viselkedésformáinak gyakorlása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: emberábrázolás agyagból, grafika, festmény. Környezetismeret: emberi test, orvosi vizsgálat.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Test, testrész, fájdalom, láz, betegség, orvosság, gyógyítás, testhelyzet.</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás térben	<u>Előzetes tudás:</u> Tájékozódás függőleges és vízszintes, jobb és bal irányban.	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Pontos tájékozódás közvetlen környezetében. Megbízható viselkedés közlekedés alkalmával.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Udvarias kérdezésre, szükség esetén segítségkérésre nevelés. Verbális és mozgáslelkület egyre tartósabbá tétele. Megfelelő magatartás kialakítása a séták, látogatások alkalmával. Összehasonlítások, azonosságok és különbségek megállapítása. Megkezdett munka befejezésére nevelés. Összefüggések felismertetése a szituációk és a közlekedés fajtái között.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p><u>Iskola</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Műhelyek, raktárak, tankonyha, megismerése, – funkciójuk megfigyelése. – A műhelyek eszközeinek megfigyelése, kipróbálása, tulajdonságaik megfogalmazása. – Az ott dolgozók nevének megtanulása és használata. Munkájuk megbecsülése. Elemi szintű kommunikáció gyakorlása. <p><u>Lakás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Lakóházak típusai, jellemző jegyei. – A lakás helyiségei, azok funkciói. – Lakás berendezéseinek megfigyelése, megismerése, megnevezése, balesetmentes használata, segítséggel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Iskola helyiségeiben, tornateremben, tankonyhában, tanári szobában, irodában, raktárban, konyhában berendezés megfigyelése. – Családi ház, társasház, lakótelepi panellakás megkülönböztetése. – A lakás helyiségei, berendezései, funkciói, azok rendeltetészerű használata. – Fűtés, világítás, azok működésének 	<p>Képes legyen megbízhatóan részt venni a közlekedésben. Képes legyen észrevételeit, szükségleteit jelezni, segítséget kérni, megköszönni. Étkezésnél, kiránduláskor megfelelően viselkedjen.</p>

<p><u>Utca, közlekedés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Járművek, szinterek csoportosítása. – A gyalogos közlekedés szabályainak betartása. 	<p>megfigyelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – A hangosbemondó szavainak értelmezése segítségével. – A metróállomások, autóbusz és a vasúti közlekedés jellemzőinek összegyűjtése. – Hajókirándulás alkalmával a vízi közlekedésről új ismeretek szerzése. – A városi közlekedés szintereinek, járműveinek megfigyelése és megnevezése. – Játékokban közlekedési élmények, tapasztalatok felelevenítése. – A legfontosabb szabályok rendszeres ismétlése szóban és a gyakorlatban. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: Egyszerű háztartási munkák - házimunkák. Társadalmi ismeretek: közlekedésre nevelés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Tömeg, vészfék, helyi /városi/ közlekedés, jelzés, jegyvásárlás, jegykezelés, bérlet, állomás, pályaudvar, emelet, földszint, pince, padlás.</p>		

<u>Témakör:</u> Tájékozódás időben	<u>Előzetes tudás:</u> Évszakok neve, a hét napjai, napszakok.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az idő múlásának érzékeltetése, időfogalom bővítése.		10
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A témakörben korábban tanultak folyamatos gyakorlása. Az évszakok, hónapok, napszakok önálló felsorolása. Kapcsolatot találni helyzetek, történések, és évszakok, hónapok, napszakok között. Tájékozódás az ismétlődő évi események és azok dátumai között. Hetesi teendők között az ismert napi adatok felsorolása. Napszakok elkülönítése, megnevezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jelek információjának megértése a tájékozódáshoz, a cselekvés irányításához, az idő alakításához. – Évszakok, hónapok neveinek sorrendbe állítása, cselekvésekhez-napszakokhoz rendelése. – Az évszakok körforgása. – Eseményképek rendezése: események előzményei, lezárása. – Napok, hetek, hónapok, évszakok. – Éjszaka, nappal. – Szünet, nyaralás. – Az évszakok körforgása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Jelek értelmezése. – Tanári irányítással, képek segítségével az évszakok ismerveinek elmélyítése. – A hónapok neveinek automatizálása versek, dalok segítségével, azok eseményekhez rendelése (születésnap, ünnepek). – Naptár használata. A hetek napjainak számlálása, napszakok megnevezése, sorrendiségének begyakorlása. – Mikor lesz? Már elmúlt. Az idő múlásának megfigyelése. – Képek időrendbe állítása. 	<p>Ismerje az évszakok, hónapok, a hét napjainak nevét, sorrendjét. A témakör fő fogalmait beszédében megfelelően használja.</p>

<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás, mérés: Tájékozódás: időmérés, naptárbeosztás. Ábrázolás, alakítás: évszakokkal kapcsolatos alkotások. Ének, zene: az idő múlásával, az elmúlással kapcsolatos dalok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az idő múlásával, mérésével kapcsolatos fogalmak és szókincs.</p>		

<u>Témakör:</u> Élőlények	<u>Előzetes tudás:</u> A növények változásai évszakonként, fejlődésük, háziállatok haszna, vadon élő állatok neve.	Óraszám: 12
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A környező élővilág megismertetése, annak szeretetére, óvására nevelés.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyre jobban tájékozódjon az őt körülvevő természeti világban. Gyűjtés, rendszerezés, megfogalmazások a témakörben. A növények fajtájának csoportosítása. Ismerje és gondozza a környezetében lévő növényeket. Legyenek ismeretei az állatkert állatairól, ismerje fel könyvekből, filmen. Számoljon be a kedvenc háziállatról.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Növények</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A növények hatása életünkre (jó levegő, vitamin, állatokat táplál, melyeket mi eszünk meg). – A növények fejlődése, a fejlődés feltételei. – A fa részeinek megismerése, lombos, tűlevelű, lombhullató, örökzöld fa fogalmának kialakítása. – Szobanövények ápolása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Élő és élettelen differenciálása. Képválogatás, csoportosítás főfogalmak alá. – Erdei séta alkalmával fák, bokrok megfigyelése, összehasonlítása, különbségek megállapítása. – Tanórán tapasztalatok, emlékek alapján főfogalom alá rendezés, csoportosítás. – Környezetében lévő virágok, növények megnevezése, részeinek felsorolása, gondozása. – Tanulmányi séta. 	<p>Képes legyen mondanivalóját kérdések segítségével bővített mondatokkal is megfogalmazni. Képes legyen különböző szempontok szerinti csoportosításokra.</p>

<p><u>Állatok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Háziállatok körének bővítése. – Ház körül élő állatok csoportosítása (hasznos, káros) – A tanult állatok tápláléka, életmódja, haszna. – Mesék, versek az állatokról. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ház körüli állatokról ismeretek szerzése személyesen, filmből, könyvből, azonosítása az élő állattal. – Állatkerti séta vagy kirándulás alkalmával ismerkedés az állatokkal. – Mesék, versek tanulása. Állatfarsang, jelmezkészítés, szerepjátékok, mesék dramatizálása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: növényekkel, állatokkal kapcsolatos dalok, zeneművek. Ábrázolás, alakítás: növény és állat ábrázolások különböző technikákkal.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Növény- és állatvilág témakörben felmerülő fogalmak, szókincs bővítése a szükséges terjedelemben.</p>		

Témakör: Előkészület a felnőtt életre	Előzetes tudás: a vásárlás menete, az intézmény dolgozóinak munkája, eszközeik	Óraszám: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódás elősegítése az üzletek és árufélék között, a munka és a dolgozók megbecsülésére nevelés.		
Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Vásárlás alkalmával a tanult udvariassági formák és szabályok betartatása. Egyre több áruféleség megnevezése, gyűjtőfogalom alá rendezése. A pénz fontosságának megismertetése. A dolgozók munkájának megbecsülésére nevelés. Személyi adatok folyamatos gyakorlása: név, életkor, cím, anya neve.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Üzletek, vásárlás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Piac, utcai árusok – Üzletekről, vásárlásról tanultak rendszerezése. – Árufélék csoportosítása. <p><u>Foglalkozások</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Szülők, testvérek munkája, foglalkozása. – Az intézmény és az üzletek dolgozóinak munkája. – Személyi adatok: név, életkor, cím, anya neve. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás piacon tanári irányítással. – Szerepjáték: vásárlás. – Az intézmény dolgozóinak megfigyelése munka közben, eszközeik megnevezése. 	<p>Képes együttműködni a helyes viselkedési és magatartási szabályok tudatos betartásában.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás: árufélék nyírása prospektusokból.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A témákkal kapcsolatban felmerült fogalmak.		

<u>Témakör:</u> Ünnepek	<u>Előzetes tudás:</u> helyes viselkedés az iskolai ünnepélyeken.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Mások ünnepének tiszteletben tartása, helyes viselkedés további tudatosítása		13
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Közreműködés az ünnepi előkészületekben. Versek, dalok bemutatása, szereplés. Ünnepekkel kapcsolatos ismeretek bővítése, fogalmak rendszerezése. Megfelelő magatartás kialakítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nemzeti ünnep: március 15. – Mikulás. – Karácsony. – Születésnapok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ajándékok készítése. – Teremdíszítés. – Ünnepek évszakokhoz rendelése. 	<p>Szívesen vegyen részt iskolai ünnepeken, megfelelően viselkedjen. Érezze át mások örömét.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás: csomagolás, ajándéktárgyak készítése. Ének-zene: ünnephez kapcsolódó dalok tanulása.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ünnepélyes, Himnusz, előadás, történet, király, szeretet, hangulat.		

6. osztály

<u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv	<u>Előzetes tudás:</u> Hangerejét tudatosan irányítja, kérdést megfogalmaz, kérdésre válaszol.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szókincsbővítés, aktivizálás.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Múlt és jövőidő használata. Viszonyszavak, következtetések beszédbe építése. Jó ritmusú, megfelelő hangerejű beszéd kialakítása. Határozószók megértetése utasítások alkalmával. Szókincs aktivizálása. Élmények megfogalmazása összetett mondatokkal. Érthető, lényegre törő telefonálás. Néhány rövid vers önálló elmondása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mondatbővítés kérdőszó segítségével, hely-, idő-, cél- és eszközhatározó alkalmazásával. – Igekötők, módosító szerepük, hatásuk. – Feltételes mód. Kívánság megfogalmazása. – Leírási, jellemzési gyakorlatok (melléknevek használata). – Két állítmánnyal mondatok alkotása. – Metakommunikációs jelek körének bővítése, azok helyes használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Élménybeszámoló során határozószók alkalmazása. – Viszonyszavak alkalmazása. – Analóg képsorok olvasása. – Drámajátékok. – Társak, szülők, mesei hősök stb. jellemzése szóban és képi megfogalmazásban (rajz, szobor stb.). 	<p>Képes legyen beszédritmusának tudatos irányítására. Beszéde során bővített mondatokat használjon. Tudjon kérdéseket föltenni. Kérdésre adekvát választ adjon.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás, alakítás: illusztráció készítése. Ének, zene: ritmuskíséret, adott témához kapcsolódó népdalok.

Mozgásnevelés: légző gyakorlatok.

Elvárt és javasolt fogalmak: Hova, honnan, miért, mikor, mögé, fölé, légzés, arckifejezés, kíváncsi, mérges.

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Kívánságait megfogalmazza, ill. alternatív, augmentatív eszközökkel jelzi.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> kulturált viselkedés megalapozása tágabb környezetben		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Bemutakozás rendje, helyes sorrend betartása. Ruházat rendben tartása, cipőápolás. Kulturált étkezés. Előzékeny, udvarias viselkedésre törekvés a mindennapi életben. A szabadidő hasznos eltöltésére nevelés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Konfliktushelyzetek felismerése, a megoldás keresése különböző példákon keresztül. – Különböző alkalmaknak megfelelő ruházat kiválasztása és felkészülés. – Nemek közötti kapcsolat. – Előzékeny, udvarias magatartás kialakítása. <ul style="list-style-type: none"> – Mozi, színház, művelődési ház, Múzeum, rendelőintézet, kórház, gyógyszertár, posta, tűzoltóság, rendőrség, mentőállomás, repülőtér. – Közintézmények főfogalmának kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szituációs játékok. – A másik nemmel szembeni viselkedésmódok összegyűjtése és megbeszélése. – Ajtónál a felnőttek és a lányok előre engedése. – Film megtekintése, tanulságok megvitatása. – Szervezett kirándulás alkalmával a közintézmények meglátogatása. 	<p>Képes legyen hangulati elemeket beszédében megjeleníteni. Tulajdonságokat ismerjen fel, fogalmazzon meg.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi környezet: társadalmi ismeretek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> igazságtalan, talán, vélemény, vita, előzékeny, rendszeretet, közintézmény, nézőtér, jegy, színészek, rendezvény.		

<u>Témakör:</u> Testünk és személyes teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Felismeri, megmutatja érzékszerveit, tudja azok funkcióját. Jelzi, ha ruhája szakadt vagy piszkos.	<u>Óraszám:</u> 18
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A test és működésének és az egészségmegőrzéssel kapcsolatos teendőknek a megismerése. Kulturált megjelenés jellemzőinek tudatosítása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Testrészek, ízületek megmutatása utasításra. Ruházat szezonális csoportosítása, minőségi jellemzők felsorolása. Összeillő ruhadarabok válogatása. Egyszerű főzési és terítés műveletek végzése, azok szavakkal, mondatokkal kísérése. Ok-okozati összefüggések megértése, megfogalmazása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Testünk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ízületek megnevezése, helyük, funkciójuk. – Egészségügyi ismeretek bővítése (fiú – lány közötti eltérés észrevétele). – Az ismertebb betegségek és jellemző tünetek. A gyógyulás módja. – Fiú – lány eltérő fejlődése. <p><u>Öltözködés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ruhadarabok kiválasztása, csoportosítása különböző szempontok szerint. <p><u>Étkezés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Konzervek, mirelitek, megismerése, felhasználása, tárolása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Fertőző betegségek megnevezése, a tünetek felsorolása. – Fiú és lány testápolásának, tisztálkodásának jellegzetességei (izzadság, testszag, stb.). – Színek, anyagok, minták szerinti válogatás. – Fiú, lány ruhák válogatása. – Felsőruházat, alsóruházat különválasztása. – Látogatás élelmiszer áruházban. 	<p>Törekedjen a kulturált megjelenésre, ügyeljen testi higiéniájára. Képes legyen egyszerű terítési és főzési műveletet elvégezni, azokat szavakkal, mondatokkal magyarázni, indokolni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Egészséges táplálkozás alapelvei. – Főzési, sütési kellékek, alapanyagok előkészítő műveletek. – Az ételekről, étkezésekről meglévő ismeretek rendszerezése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Képek csoportosítása. – Alapanyagok és kellékek megnevezése, használata. – Ünnepi és hétköznapi ételek képeinek csoportosítása. – Munkafolyamatok és sorrendjük megnevezése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: emberábrázolás agyagból, grafika, festmény. Életvitel és gyakorlat: személyes szükséglettel kapcsolatos teendők, háztartási munkák, étkezés. Környezetismeret: emberi test, orvosi vizsgálat.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> ízület, kezelés, kenőcs, recept, türelem, testtájak, különböző nemű, nemi jellegzetességek, ízléses, ízléstelen, kihívó.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Tájékozódás térben</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Otthonosan mozog az intézmény területén. Közlekedés során megfelelően viselkedik. Tud segítséget kérni, megköszönni.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 10</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tájékozódás elősegítése az utcán és a városi közlekedésben.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Mondatbővítés melléknevekkel, viszonyzókkal. Közreműködés alaprajz, makett készítésében. Épületek megfigyelése, saját vélemény megfogalmazása. Szűkebb és tágabb környezet megóvása. Önálló közlekedés – felügyelettel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Iskola</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanterem makettjának elkészítése. – Alaprajz készítése az iskoláról, tájékozódás az alaprajzon. – Környező utcák és azok nevezetességeinek megismerése. – <u>Lakás</u> – Lakóházak típusok szerinti csoportosítása. – A lakás megóvása, gondozása, díszítése. – Épületek saját lakás környékén. <p><u>Utca, közlekedés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Helyi és távolsági, valamint a tömegközlekedés fogalmának kialakítása. – Utak, sztrádák, sínek, alagutak, aluljárók felismerése, megnevezése. – Felkészülés az önálló közlekedésre. 	<ul style="list-style-type: none"> – Alaprajz készítése tanári segítséggel, színekkel differenciáltan az osztályok helyének megjelölése. – Közvetlen környezetében lévő elektromos háztartási gépek megfigyelése, kipróbálása segítséggel. – A gépek és az ételféleségek összekapcsolása. (Mit, mivel, miért, hogyan?). – Szervezett látogatás során ismerkedés a hajó-, repülő-, vonat és autóbusz közlekedés jellemzőivel. 	<p>Egyre önállóbban és tudatosabban vegyen részt a közlekedésben. Tegyen különbséget helyi és távolsági közlekedés között.</p>

	– A legfontosabb közlekedési szabályok rendszeres ismétlése szóban és a gyakorlatban.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: Egyszerű háztartási munkák: lakás, házi munkák. Társadalmi ismeretek: közlekedésre nevelés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> hajóállomás, jegypénztár, kapitány, repülőtér, járatok, nemzetközi, helyi, makett, alaprajz.		

Témakör: Tájékozódás időben	Előzetes tudás: Évszakok, hónapok, a hét napjainak, sorrendjének ismerete.	Óraszám: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Az idő múlásának érzékeltetése naptár, óra segítségével.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Múltra, jelenre, jövőre jellemző tárgyak, képek válogatása. Dátum leolvasása. Tájékozódás a naptárban, hónapok nevének felismerése. Óra leolvasása segítségével. Volt, lesz kifejezések használata. Néhány elmúlással kapcsolatos történet megismertetése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Évszakok, hónapok neveinek sorrendbe állítása, cselekvésekhez, napszakokhoz rendelése. Szerepjátékokban évszakok megjelenítése. – Múlt jelen és a jövő történéseinek megfogalmazása. – Filmeken látott események időbeli elhelyezése (díszletek, jelmezek megbeszélése: régen milyen volt a közlekedés – lassabb, mint ma, stb.). – Az óra, perc fogalmának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Naptár használata. A hetek napjainak számlálása, napszakok megnevezése, sorrendiségének begyakorlása. – Élménybeszámolók. – Hagyományos- és digitális órákon az idő leolvasása. – Egész óra, fél óra, perc és óra viszonya. – Próbálkozás az óráról az aktuális időpont leolvasására, tájékozódásra, még hány percre tart a tanóra stb. – Emberi élet, növények élete, állatok élete témában adatgyűjtés. 	<p>Legyen képes segítséggel leolvasni az egész órát, használni a volt és lesz kifejezéseket az idő megállapításánál. Képes legyen az elmúlással kapcsolatos történéseket megérteni.</p>

<p>– Fiatal, öreg. Születés, halál fogalom említése.</p>	<p>– Korosztályokhoz kapcsolódó tevékenységek, jellegzetességek gyűjtése.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás, mérés: Tájékozódás: időmérés, naptárbeosztás. Ábrázolás, alakítás: évszakokkal kapcsolatos alkotások. Ének, zene: az idő múlásával, az elmúlással kapcsolatos dalok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az idő múlásával, mérésével kapcsolatos fogalmak.</p>		

<u>Témakör:</u> Élőlények	<u>Előzetes tudás:</u> Ismeri és óvja a környezetében lévő élőlényeket. Különböző szempontok szerint csoportosít.	<u>Óraszám:</u> 12
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tápláléklánc alapjainak megértése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Termények évszakokhoz rendelése. Növényfajták osztályozása, csoportosítása. Kérdések megfogalmazása bővített mondatokban. Igekötős igék használata. Gondolatok értelmes mondatokban történő kifejezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Növények</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – A növények hatása életünkre (jó levegő, vitamin, állatokat táplál, melyeket mi eszünk meg). – Gabonafélék megismertetése felhasználása. – Zöldségek, gyümölcsök, gabonafélék tartósítása, feldolgozása. – Ismerkedés a földünkön élő változatos növényvilággal. <p>– <u>Állatok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Vadon élő állatok, erdei, mezei, víziállatok. – Ragadozók, növényevők. – Hobbiállatok. – Csoportosítás kültakaró, táplálkozás, szaporodás élőhely szerint. – Más földrészek állatai. – Mesék, versek az állatokról. 	<ul style="list-style-type: none"> – Fogalomhoz megfelelő kép rendelése. – Zöldségek, gyümölcsök betakarítási módjának megfigyelése. – Zöldségek, gyümölcsök, gabonafélék megnevezése, csoportosítása. – Feldolgozás folyamatának elmondása képsor segítségével. – Film megtekintése távoli országok növényvilágáról. – Állatkertben látható állatok táplálkozási szokásait, élőhelyeit filmről megismeri. – Párhuzamot von háziállatok és élelmiszerek között. 	<p>Képes legyen főfogalom alá rendezni az állat és növényvilág témakörben tanultakat különböző tulajdonságok alapján.</p>

Kapcsolódási pontok: Ének, zene: növényekkel, állatokkal kapcsolatos dalok, zeneművek. Ábrázolás, alakítás: növény és állat ábrázolások különböző technikákkal.

Elvárt és javasolt fogalmak: Növény- és állatvilág témakörben felmerülő fogalmak, szókincs bővítése a szükséges terjedelemben.

<u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre	<u>Előzetes tudás:</u> Alkalmazkodik a társadalmi, közösségi környezet elvárásaihoz.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Körültekintő vásárlás, különbség felismerése a fontos és nem fontos árucikkek között.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját vélemény kifejezése az üzletben látottakkal kapcsolatban. A látottak önálló rendszerezése emlékezetből. A tanultakat gyakorlati alkalmazása. Vegyen részt türelemmel, érdeklődéssel és megfelelő magatartással a látogatásokon. Szókincse, mondatai tükrözzék a beépült és rögzült ismereteket. Saját véleményt alakítson ki a foglalkozásokról (jó, szép, hasznos, nehéz, könnyű).</p> <p><u>Ismeretek- Tananyag:</u> <u>Üzletek, vásárlás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Áruház, bevásárló központ látogatása, áruféleségek megnevezése, konvencionális kifejezések gyakorlása, irányítással. – Üzletekről, vásárlásról tanultak rendszerezése. – Rendszeres vásárlás gyakorlása – zsebpénz elköltése - az önállóság fokozatos növelésével: áru kiválasztása, fizetés. <p><u>Foglalkozások</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – További szakmunkák megismerése, eszközeik csoportosítása. – A munka szépsége és megbecsülése. – Személyi adatok: név, születési hely és idő, cím, anya és apa neve. 	<ul style="list-style-type: none"> – Látogatás egy bevásárlóközpontba. – Tanult kommunikációs formák gyakorlása, vásárlás kevés irányítással. – Hasznos és haszontalan árufélék megkülönböztetése. – Elérhető szakmunkák megtekintése. 	<p>Képes legyen aktív szókincsét bővíteni a tanult témakörökben.</p> <p>Ismerje legfontosabb személyi adatait.</p> <p>Becsülje a felnőttek munkáját.</p>

Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: Egyszerű háztartási munkák, Vásárlás.

Elvárt és javasolt fogalmak: A témákkal kapcsolatban felmerülő fogalmak.

Témakör: Ünnepek	Előzetes tudás: Mások ünnepét elfogadja, tiszteletben tartja, megfelelően viselkedik.	Óraszám: 13
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Társadalmi ünnepek körének bővítésével hazaszeretetre nevelés.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Készülés az ünnepre önálló feladattal, szerepléssel. Az ünnepekkel kapcsolatos fogalmak helyes értelmezése, megfelelő eseményekhez kapcsolása. Egyre biztosabb eligazodás a különböző ünnepek időpontja, jellege, eredete tekintetében.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nemzeti, társadalmi, családi ünnepek csoportosítása. – Az ünnepek eredete, történetének ismertetése. – Nemzetünk nagyjai, a hozzájuk kapcsolódó események. – Augusztus 20. – Az ünnephez tartozó formai elemek megismerése, betartása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ünnepekkel kapcsolatos képek gyűjtése, rendszerezése. – Versek tanulása és előadása. 	<p>Képes legyen a legfontosabb ünnepek jelentőségét átélni, az ünnepekkel kapcsolatos tárgyismeretét és a fogalmak használatával beszédét gazdagítani, közös ünnepeken alkalmanként közreműködni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: ünnepi műsor. Ábrázolás, alakítás: ajándék, dekoráció az ünnepre. Életvitel és gyakorlat: Anyagok alakítása: ajándék készítése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> nemzet, hazaszeretet, megváltó, költemény, költő, egyház, társadalom, nemzet, korona, szent, vallások, templom.		

7. osztály

<p><u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv</p>	<p>Előzetes tudás: Bővített mondatokat használ, tud kérdést fölteni, adekvát választ adni.</p>	<p>Óraszám: 15</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Nyelvtanilag helyes beszéd kialakítása.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Szókincs bővítése és pontosítása. Szavak értelmezése szövegösszefüggésben. Nyelvtani ismeretek bővítése és rendszerezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Artikulációs ügyesítés. Kiejtés javítása. – Magánhangzók: rövid, hosszú párok – Mássalhangzók: egyjegyű-kétjegyű, rövid-hosszú. – Főnév (személyek és tárgyak nevei) – Ige (cselekvések megnevezése) – Melléknév (tulajdonságok) – Egyes szám, többes szám. – Személyes névmások, személyragok. – Kijelentő mondat, kérdő mondat. – Bővített és összetett mondatok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Artikulációs gyakorlatok. – Két tárgy, személy összehasonlítása. – A múlt, jelen és jövő összefüggéseinek felismerése. Igeidők használata egymás után, egymáshoz kapcsolva. – Képekről szógyűjtés, mondatalkotás adott szóval. – Ellentétes szópárok gyűjtése. 	<p>Képes legyen verbális (nonverbális) közlésre. Beszédében mondatbővítményeket és múlt időt használjon. Spontán beszédében mellékneveket, határozószókat, igekötőket használjon.</p>

Kapcsolódási pontok: Ének, zene: Ritmus és hallásfejlesztés. Olvasás, írás: Betűtanítás, szóolvasás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Társadalmi érintkezési formák és társas kapcsolatok körébe tartozó kifejezések.

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Tulajdonságokat felismer, megnevez, beszédében hangulati elemeket megjelenít.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kulturált megjelenésre és viselkedésre való törekvés.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Rossz szokások felismerése, megnevezése, megváltoztatása. Személyes tér érzékelésére, tiszteletben tartására nevelés. Helyes és helytelen viselkedés megkülönböztetése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p><u>Viselkedésmódok elemzése és megbeszélése.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Testtartás - beszélgetés során. – Ülés – leülés-felállás sorrendje, ülés mód. – Járás – a közlekedés módja csoporttal, párban, egyedül. – Tekintet – iránya beszélgetés közben. – Mimika – grimasz mások megnyilvánulása közben. – Gesztikulálás, mutogatás. – Távolságtartás – ismert és ismeretlen személlyel szemben. – Érintés – árnyalatok. – Megszólítás, köszönés – kor és nemek szerint. 	<ul style="list-style-type: none"> – Helyzetgyakorlatok, fotók és filmek megtekintése a témákkal kapcsolatosan, helyes és helytelen viselkedés szétválasztása. 	<p>Értse a tárgyalt eseteket, vegye észre a helytelen viselkedést, alkosson róla véleményt. Képes legyen problémái megoldásához, feladata elvégzéséhez segítséget kérni, hasznosítani.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: vásárlás, közlekedés. Társadalmi ismeretek: Felkészülés a felnőtt életre: jó és rossz elkülönítése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A témák feldolgozása során felmerülő kifejezések és fogalmak.		

<u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre	<u>Előzetes tudás:</u> Ismeri és megbecsüli a felnőttek munkáját. Ismeri legfontosabb személyi adatait. Elkülöníti a helyest a helytelentől.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Óvatos viselkedés kialakítása kapcsolatok létesítése során.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Őszinte kapcsolat kialakítása az általa választott felnőttel. Megfelelő példakép választása környezetéből. A tárgyalt esetek megértése, helytelen viselkedés észrevétele, helyes megoldás megtalálása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: <u>Konfliktushelyzetek felismerése, megoldási módok kitalálása</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Boltban vásárol, de nem elég a pénze az áru megvásárlására (mit tegyen?). – Az utcán leszólítja valaki (hogyan reagáljon?). – Húsvéti locsoláskor alkohollal kínálják (mit tegyen?). <p><u>Aktuálisan előforduló konfliktushelyzetek megbeszélése.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyermekkönyvek, filmek, ifjúsági filmek részleteiben megjelenő konfliktusok megoldása saját vélemény alapján, és a filmen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Képek alapján adott szituációk felismerése, a probléma elemzése, megoldás keresése. – A lehetséges megoldások eljátszása után a helyes megoldás kiválasztása, indoklása. 	<p>Képes őszinte kapcsolatot kialakítani, gondjait megosztani az általa kiválasztott felnőttel. Képes a helyes és helytelen viselkedést megnevezni, indokolni, és a gyakorlatban alkalmazni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: vásárlás, közlekedés, vendéglátás, orvosi vizsgálat.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A konkrét helyzetekben felmerülő kifejezések és fogalmak tisztázása.		

<u>Témakör:</u> Társas kapcsolatok	<u>Előzetes tudás:</u> Tulajdonságok megjelenítése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Társakkal való együttműködés kialakítása, önuralom kialakítása.		35
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Elsajátított és begyakorolt udvariassági formulák helyes használata. Nyílt, őszinte, tisztelettudó kommunikációra való törekvés. Intimitás lényegének megismertetése a kommunikációban.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p><u>Kapcsolat az osztályközösségben</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Barát – haragos. – Felnőtt – tanuló. – Az átlagos érintkezés formái. Udvariassági formulák. <p><u>Kapcsolat az intézményben</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanárok, irodai dolgozók. – Karbantartók, konyhai dolgozók, porta. – Nemek közötti kapcsolat. Barátság és szerelem megkülönböztetése. – A fiúkra és lányokra jellemző viselkedési módok szabadidőben és munkában. – Nonverbális kommunikáció és illemszabályok. Arcmimika differenciált észlelése. – Lelkiállapot kitalálása arckifejezésből, az esetleges okok feltárása. – Szemmel, fejmozdulattal, mimikával, kézzel kifejezett utasítás közlésének és megértésének gyakorlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – A helyes viselkedés és kommunikációs formulák elsajátítása és gyakorlása játékos szituációkban. – Társakra jellemző belső tulajdonságok összegyűjtése, csoportosítás nemek szerint – Grimaszok rögzítése, különböző arckifejezések megfigyelése tükör előtt. – Arckifejezés, testtartás elemzése fotó ill. videó felvételek alapján. Megadott lelkiállapot megjelenítése arccal, testtel. 	<p>Képes legyen az interakciós fél érzelmeinek, gesztusainak, igényeinek felfogására. Kerülje a helyzethez nem illő viselkedést</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: önismeret, társas kapcsolatok. Környezetismeret: Az emberi test, egészségvédelem.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> barát, barátságos, ellenség, ellenfél, barátságtalan, elutasítás, elutasító, szeretet, szerelem.		

<u>Témakör:</u> Médiaismeret	<u>Előzetes tudás:</u> Helyes, helytelen elkülönítése	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Egyensúlyra törekvés a szabadidő eltöltése során.		18
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Helyes viselkedés a könyvtárban. Könyvek, folyóiratok helyes kezelése, kímélése. Eszközök balesetmentes és rongálásmentes kezelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tömegkommunikációs műfajok és eszközök közötti tájékozódás. – Elektronikus hordozók (számítógép, TV, Videó, DVD, CD, játékok) használata (lejátszás, be-, kikapcsolás, működtetés). – Kisközösségi kommunikáció alapvető helyzetei, magatartásformái. – Könyvtárhasználat. A kívánt könyv, kiadvány megkeresése, kiválasztása. – Mindennapos, szokásos médiahasználat (rádió, TV). 	<ul style="list-style-type: none"> – A kívánt eszköz kiválasztása, működtetése. – Hang nélkül, csak mimika és testbeszéd alapján kitalálni a hírek tartalmát (szomorú, vidám, semleges hír: baleset bejelentése, sportgyőzelem, időjárás-jelentés stb.) – Hangkazetta, CD, DVD, videó, számítógép működtetése, internethasználat önállóan felügyelettel. 	<p>Képes legyen a valóságot és virtuális valóságot elkülöníteni. Képes legyen megfelelően viselkedni a könyvtárban, az állományt megfelelően kezelje.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Információs eszközök használata: DVD, CD lejátszása, célzott internet használat. Társadalmi ismeret: tanulmányi séta, intézmény-látogatások.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A médiában használatos szófordulatok, kifejezések tartalma. A használat során előforduló kifejezések és fogalmak.		

8. osztály

<u>Témakör:</u> Beszédfejlesztés, anyanyelv	<u>Előzetes tudás:</u> Képes verbális, nonverbális közlésre, beszédében mondatbővítményeket használ.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Nyelvtanilag helyes beszéd kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szókincs bővítése, pontosítása. Nyelvtani ismeretek bővítése, rendszerezése. Reális értékelés kialakítása önmagára és környezetére vonatkozóan. Lehetőség szerint érthető, összefüggő beszéd kialakítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Artikulációs ügyesítés. Kiejtés javítása. – Határozószók (viszonyszavak) használata. – Melléknevek használata - Alap és középfok, felsőfok gyakorlása. – Igeidők – jelen-, múlt- és jövőidő. A "fog" ige használata. – Állító- és tagadó mondatok. – A magán és közéleti kommunikáció tipikus helyzetei, kifejezőmódjuk. 	<ul style="list-style-type: none"> – Artikulációs gyakorlatok. – Különböző hangnemű beszéd azonos tartalommal (unott, érdeklődő, gúnyos, gyűlölködő stb.) hanghordozás és tartalom kapcsolata. – Térbeli- és időbeli viszonyok meghatározása. – Három tárgy, személy összehasonlítása. – Kijelentő mondatok átalakítása kérdővé, válasz a kérdésre. – A cselekvést értékelő kérdésre állító, a valóságnak nem megfelelő kérdésekre tagadó mondatok szerkesztése. 	<p>Képes helyesen használni a megtanult nyelvtani formákat. Tiltó mondatokat megfogalmaz.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Élőben, és magnetofonról hallgatott beszéd módok értékelése: motyogás, halk, hangos, érthető beszéd, hadarás.	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: Ritmus és hallásfejlesztés. Olvasás, írás: Betűtanítás, abc-be rendezés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Magánélet, közélet körébe tartozó kifejezések. A gyakorolt nyelvtani formulákhoz kapcsolódó egyszerűsített kifejezések.</p>		

<u>Témakör:</u> Társadalmi érintkezési formák	<u>Előzetes tudás:</u> Helyes, helytelen viselkedés megkülönböztetése, véleményformálás. Segítségkérés, hasznosítás.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Törekvés a kulturált, ápoltság megjelenésre, társas helyzetekben adekvát viselkedésre és kommunikációra.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A látott helyzetek motivációjának megértése, ill. megítélése. A helyes és helytelen viselkedést megnevezni, indokolni, és a gyakorlatban alkalmazni. Az elsajátított viselkedésmódok szerint kulturált módon kapcsolatot tartani egyszerűbb helyzetekben.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Viselkedési szokások megbeszélése, elemzése. Az alkalmazkodás, beilleszkedési szokások kidolgozása, begyakorlása. – Bemutatkozás – bemutatás. A kéznyújtás sorrendje. – Megszólítás (ismerős – idegen, fiatal – idős) – Beszélgetés társaságban, véleményalkotás, tanácskérés, kérdezés. – Vendégségben. – Vendég hívás, köszöntés, búcsúztatás, kínálás. – Ajándék átadás és átvétel. – Ajándék kiválasztásának szempontjai. – Mozi, színház, koncert, táncos rendezvény látogatása. – Felkérés táncra, elköszönés, udvarias visszautasítás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Fotók, videók megtekintése a témákkal összefüggésben. – Helyzetgyakorlatok: köszönés, bemutatkozás. – A már gyakorolt viselkedési szokások átisméltése, gyakorlása szituációkban. A helyzetek megbeszélése, a helytelen viselkedés javítása. – Illő öltözet, ruhatár használata, jegy bemutatása, hely megkeresése, viselkedés előadás alatt (zörgés zacskóval, viselkedés idegen szomszédal). 	<p>Képes elsajátítani a szociális beilleszkedéshez szükséges készségeket, képességeket. Képes tiszteletben tartani és érzékelni a személyes tér határait. Képes önmaga és mások viselkedését igazságosan és mértékletesen megítélni. Képes önmagát és környezetét reálisan értékelni.</p>

Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: vásárlás, közlekedés, vendégség. Társadalmi ismeretek: Felkészülés a felnőtt életre: jó és rossz elkülönítése.

Elvárt és javasolt fogalmak: Félszeg, tolakodó, bizalmaskodó, tisztelet. A témák feldolgozása során felmerülő kifejezések és fogalmak tisztázása.

<p><u>Témakör:</u> Előkészület a felnőtt életre</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Képes őszinte kapcsolatot kialakítani, gondjait megosztani az általa kiválasztott felnőttel. Képes a helyes és helytelen viselkedést megnevezni, indokolni, és a gyakorlatban alkalmazni.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kritikus viselkedés kialakítása kapcsolatok létesítése során.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p> <p>Fejlesztési feladatok: A tárgyalt eseteket megértetése, erkölcsi érzék fejlesztése. Helyes helytelen viselkedés elkülönítése, választott megoldás indoklása. Személyes véleményalkotás. Ismeretlen helyzetekben helyes viselkedési forma választása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Magán, és hivatalos jelleg elkülönítése. – Hol, kivel közölhetem személyes adataimat? (önkormányzat, orvosi rendelő, rendőrség, iskola) – Hol, mikor, kinek írom alá a nevemet? – Segítségkérés – személyi segítő, gyám. 	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Választás, megkülönböztetés (kinek szóló információt hallasz?). – Személyes adatok és iratok kezelésének módja. – Szituációs gyakorlatok a személyes iratok használatára (személyi igazolvány, bérlet, diákigazolvány, bankkártya, lakcím, lakáskulcs). – Helyzetgyakorlatok: helyes, helytelen viselkedés. Probléma megfogalmazása. 	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p> <p>Képes önkifejezéséhez verbális és nonverbális közlési formákat használni. Képes személyes véleményalkotásra. Képes hétköznapi helyzetekhez adekvát megnyilvánulással viszonyulni, ismerni és alkalmazni a társadalmi együttélés normáit.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: Állampolgári ismeretek, hivatalos dokumentumok használata.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Konkrét helyzetekben felmerülő kifejezések és fogalmak tisztázása.</p>		

<u>Témakör:</u> Társas kapcsolatok	<u>Előzetes tudás:</u> Képes legyen az interakciós fél érzelmeinek, gesztusainak, igényeinek felfogására. Kerülje a helyzethez nem illő viselkedést.	<u>Óraszám:</u> 35
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Alkalmazkodó képesség fejlesztése, egymás megértésének segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Nyílt, őszinte kommunikációra törekvés. Tudja, hogy mit tehet mások előtt és mit nem (pl.: diákszerelem megnyilvánulásai).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szokatlan külső megjelenésre való reagálás. – Képek, ábrák, szimbólumok, szituációk információinak megértése (postán, közintézményben). – Különböző társasági körök. – Osztályközösség, iskolai barátok, az intézmény dolgozói, családtagok, gyermekek, fiatalok más intézményekből. – Párkapcsolatok az iskolában. Diákszerelem. – A telefonálás illemszabályai. – Viselkedés kötött és kötetlen élethelyzetben (szabadidőben). 	<ul style="list-style-type: none"> – Ápoltság, rendezettség, célnak megfelelő öltözék. (sporthoz, ünnepre, stb.). – Tágabb környezetében adódó helyzetek, képek, ábrák stb. megértése (piktogramok, közlekedési táblák stb.). – Személyes tapasztalatok, saját kapcsolatok feltérképezése. – A másik nemi szembeni viselkedés alapszabályainak állandó megbeszélése. – Elfogadható és nem megengedhető tényezők elemzése egy kapcsolatban. – Telefonálás gyakorlása mesterségesen kialakított és valós helyzetekben. 	<p>A testbeszéd információközlő értékét ismeri, képes válaszreakciókra, érzelmein uralkodik.</p> <p>Képes az elsajátított viselkedésmódok szerint kulturált módon kapcsolatot tartani egyszerűbb helyzetekben.</p>

Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: piktogramok értelmezése.

Elvárt és javasolt fogalmak: Intimitás, szigorú, ideges, gondterhelt, vidám, alkalom, ápoltság, rendezett, kezelési útmutatók ábrái, közlekedési táblák.

Témakör: Médiaismeret	Előzetes tudás: Képes a valóságot és virtuális valóságot elkülöníteni. Képes megfelelően viselkedni a könyvtárban, az állományt megfelelően kezeli.	Óraszám: 18
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A szabadidő hasznos eltöltésére nevelés.		
Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerűbb szókincsű írott anyagból a lényeg megértése. Kedvenc műsor kiválasztása és figyelemmel kísérése. Egyensúlyra törekvés a szabadidő eltöltése során. Önkorlátozásra törekvés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tömegkommunikációs műfajok és eszközök közötti tájékozódás. – Írott kommunikáció áttekintése: (szórólapok, korosztályának megfelelő folyóiratok, műsorújság, reklám, időjárás-jelentés). – Elektronikus hordozók (számítógép, TV, Videó, DVD, CD, játékok) használata (lejátszás, be-, kikapcsolás, működtetés). – Mindennapos, szokásos médiahasználat (rádió, TV). – A műsorok kiválasztásának szempontjai (pl.: korosztályos ajánlás, időpont, családi időbeosztás, stb.). – Véleményalkotás, vitakészség alakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Műsorújság használata (időpont, műsor keresése). – Hangkazetta, CD, DVD, videó, számítógép működtetése önállóan felügyelettel. – Műsorújságból program kiválasztása, az időpont megjegyzése, a látottak megbeszélése, kritika megfogalmazása (tetszett, nem, miért?). 	<p>Képes megérteni az ábrák, szimbólumok, szituációk információit, egyszerűbb szókincsű írott anyagból a lényeget megérteni.</p> <p>Képes az önkorlátozásra a szórakoztató elektronikai eszközök használatakor, és az életkori kötöttségeket figyelembe venni műsorválasztás során.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Információs eszközök használata: DVD, CD lejátszása, célzott internet használat. Olvasás, írás: Értő olvasás, Társadalmi ismeret: tanulmányi séta, intézmény-látogatások.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A médiában használatos szófordulatok, kifejezések tartalma.		

OLVASÁS – ÍRÁS

A tantárgy célja, hogy megalapozza és fejlessze az olvasás-írás elsajátításához és gyakorlásához szükséges alapkészségeket és a fogalmi gondolkodást, fejlessze a kommunikációs képességet, a grafomotorikát és az artikulációt.

A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló esetében a pedagógusok feladata elérni, hogy az életkornak és az egyéni képességeknek megfelelő olvasási és írási technikák folyamatos fejlesztésével és alkalmazásával a tanuló legyen képes az információkat elemi szinten megszerezni, átadni, legyen képes könnyen érthető, rövid szöveg elolvasására, értelmezésére, néhány egyszerű gondolat leírására egyre kevesebb segítséggel.

A tanulóval szemben támasztott elvárás, hogy folyamatosan legyen képes megismerni az olvasott és írott betűk, szavak, egyszerű mondatok jelentéstartalmát, váljon igényné az egyszerű írásos utasítások, figyelmeztetések, feliratok értelmezése, alakuljon ki a tevékenységek és információk piktogramos megjelenítésének értelmezési képessége, folyamatosan bővüljön a környezetben előforduló írásos utasítások megértése, követése.

A képességeknek megfelelő szinten váljon igényévé az olvasási és írási tevékenységekkel összefüggő szabadidő-eltöltés lehetőségeinek gyakorlása, alakuljon ki a környezet iránti érdeklődés, az ismeretek megszerzésére irányuló spontán törekvés. Az elsajátított olvasási technikával alakuljanak ki olyan képességek, amelyek hozzásegítik a tanulót a kommunikációs eszközök használatához, a mindennapi életbe való beilleszkedéshez.

Hivatalos iratok, űrlapok kitöltése során ismerje fel, segítséggel vagy önállóan alkalmazza személyes adatait, és védje azokat az illetéktelen használatától.

A tantárgy feladata valamennyi betűtípus megismertetése (kicsi-nagy, nyomtatott-írott), a feliratokon, számítógépes billentyűkön történő biztos eligazodás érdekében.

1–2. évfolyam

Az első két évfolyamon az olvasás-írás képességének előkészítése folyik. Minden tevékenység arra irányul, hogy a tanulók érdeklődését felkeltse az írásos információ megszerzésére, megalapozódjanak az olvasás és írás elsajátításához nélkülözhetetlen képességek.

Ehhez a gondolkodási, érzékelési és észlelési funkciók közül elsősorban a figyelemre, az emlékezetre, a szem-kéz koordinációra, a finommanipulációra van szükség.

Az erkölcsi nevelés területét megalapozza az egyszerű szabályok betartása, a feladatok elvégzésének és a csoportos fejlesztési helyzetnek megfelelő viselkedés, segítőkész magatartás a társakkal, egyszerű utasítások megértése és végrehajtása, a szabályok megismerése, a rendezett környezetre, a tanszerek, eszközök megóvására való igény kialakítása.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztésében fontos szerepet tölt be a megfelelő pozitív hozzáállás kialakításával, a türelem megalapozásával, a feladatok végrehajtásával, a társak próbálkozásainak kivárásával és az alkalmazkodóképességgel.

A tanulás tanítását segíti az írásos, képes információk megszerzése iránti igény kialakulása és a tanulás iránti érdeklődés.

A tantárgy az anyanyelvi kommunikáció területét a képek, tárgyak megnevezésével, azonosításával, az alapvető téri relációkban a formák, alakzatok érzékszervekkel történő azonosításával, megnevezésével, az írás megtanulását a tájékozódás segítségével, megfelelő grafomotoros képességek, megfelelő íróeszköz-használat kialakításával és fejlesztésével, a megfelelő nyomaték alkalmazásával és a papírhatarok betartásával támogatja.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület fejlődését elősegíti az alapvető viselkedési normák betartása, a koncentrált figyelemhez szükséges tantermi légkör megalapozása, a csoportba való beilleszkedés és a feladathelyzet elfogadása.

A hatékony, önálló tanulás fejlesztése megvalósul a helyes és pontos feladatvégzés iránti igény kialakításával, a munkavégzés pontosságára törekvéssel, a feladattudat és a kitartás megalapozásával.

3–4. évfolyam

Az alsó tagozat végéig az írás és olvasás elemeinek elsajátítása, a betűk megismerése történik, minden esetben a már megismert betűk folyamatos ismétlésével, gyakorlásával.

Az olvasás-írás tantárgy betűismertetése elsősorban a tö/kiinduló-írásos betűtípus megismertetését célozza meg, ezzel párhuzamosan megtörténhet a nagybetűs alak bemutatása, amelyet a tanulók gyakran hamarabb megjegyeznek általánosabb előfordulása miatt.

Az írás tantárgy a sajátos nevelési igény miatt speciális, a láthatósági szempontokat figyelembe vevő, nagyobb vonalközbe történő, fokozatosan csökkenő vonalméretű füzetet igényel, a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó íróeszközzel.

Az erkölcsi nevelés területén a tantárgy fontos szerepet játszik az alapvető viselkedési szabályok betartásának megalapozásával, a türelmes feladatvégzés és a társakra való odafigyelés kialakításával, a tanszerek és eszközök rendezettségére neveléssel és az írásbeli munka minőségének fejlesztésével.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés fejlesztését az alapvető téri relációkban való eligazodás fejlesztése, a népi mondókák és rövid versek megismerése segíti.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés területén fontos az iskolai házirend szabályainak megismerése, törekvés a szabályok minél önállóbb betartására.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése a minél jobb teljesítmény elérésére törekvéssel, az önellenőrzés iránti igény kialakításával, feladathelyzetekben a társakkal való együttműködés fejlesztésével, egymás munkájának tiszteletben tartásával, és a türelmes várakozásra neveléssel valósul meg.

A tantárgy a tanulás tanítását a tanulás iránti érdeklődés felkeltésével, az egyénre szabott feladatok megoldására törekvéssel segíti.

Kiemelt szerepet játszik a tantárgy az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület fejlesztésében, az írásos kommunikáció megértése iránti igény kialakításával, a beszéd vagy más kommunikációs forma árnyaltabbá, tudatosabbá tételével, a magyar nyelv hangjai és a tanult betűformák egyeztetésével, szavakban a tanult hangok felismerésével és a képek, tárgyak, szóképek egyeztetésével.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését segíti a közös szabályjátékokban való motivált részvétel, és feladatvégzésekben a saját és mások teljesítményének értékelésében való aktív részvételre nevelés.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia megalapozását segíti a környezet iránti érdeklődés fenntartásával, a közös játékokban történő aktív kezdeményezéssel és feladatvállalással az írott vagy képes információk megismerésében, és az aktív részvétellel az önellenőrzésben, értékelésben.

5–6. évfolyam

A tantárgy jelentős szerepet játszik az erkölcsi nevelés területén a feladattudat és a feladattartás fejlesztésében, a helyes viselkedési szabályok megerősítésében és megtartásában, a tanuló saját és mások munkájának megóvására vonatkozó törekvésének kialakulásában, megbecsülésére nevelésében, valamint türelemre és kitartásra ösztönzésében.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés fejlesztését a magyar és az idegen nyelv közötti különbség felismerése, a téri orientációs ismeretek bővítése, a magyar népi mondókák és közmondások megismerése segíti.

A családi életre nevelést segíti a saját név felismerése, a családtagok nevének ismerete, vezetéknév és utónév azonosságainak és különbségének és ezek okainak tisztázása, valamint egyszerű köszöntő szöveg írásával felkészülés az aktuális családi ünnepekre.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelést megalapozza a tanuló hivatalos személyi adatainak és azok alkalmazásának megismerése, az aláírás jelentőségének megtanítása.

Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület fejlődését segíti az aktív és passzív szókincs bővítése, a tudatosabb, tartalmilag pontosabb, nyelvtanilag helyes beszéd kialakítása, az érzések, gondolatok szóban történő kifejezése, a közösségi szabályok írásos és rajzos jelzéseinek felismerése és az irodalmi művek megismerése iránti igény felkeltése.

A digitális kompetencia fejlődését segíti a tájékozódás a számítógép billentyűzetén, a tanult betűk kikeresése, írásuk gyakorlása és a leggyakoribb számítógépes jelzések megismerése.

A hatékony, önálló tanulás megvalósul az új információk és ismeretek elsajátításával, az érdeklődés fenntartásával az írásos információk megértésére.

7–8. évfolyam

A tantárgy különösen fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben az ismeretelsajátításhoz és a koncentrált figyelem fenntartásához szükséges viselkedés automatizmusá válásának segítségével, a feladattudat, feladattartás és a feladatok helyes megoldása iránti igény megerősítésével, a pontos, precíz munkavégzésre, a tanszerek és taneszközök megóvására való törekvésre neveléssel.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés a magyar irodalmi művek és történelmi események megismerésével, a nemzeti ünnepek jelképeinek, jelszavainak, hőseinek tiszteletével valósul meg.

A tantárgynak fontos szerepe van az állampolgárságra és demokráciára nevelésben. A diákönkormányzat tevékenysége és szabályainak megismerése, a tanulói jogok és kötelességek elfogadása szorosan kapcsolódik a fejlesztési területéhez.

A tantárgy a helyes önismeretet és énképet a társas kapcsolati kultúra erősítésével, önellenőrzéssel és hibajavítással fejleszti. A tevékenységek során a társakkal szembeni türelem, megértés erősödik.

A médiatudatosságra nevelésben nagy szerepe van az írásos anyagokban történő egyre biztosabb eligazodásnak, a kommunikációs technológiák és tartalmak közötti helyes választás segítésében, és a valóságos és fiktív tartalmak megkülönböztetési képességének fejlesztésében.

A tanulás tanítását támogatja az egyéni tanulási módok hatékonyságának megismerése, az olvasási technikák különböző fokú és tartalmú elsajátítása, és az értő olvasás gyakorlásának fejlesztése.

Az anyanyelvi kommunikációt segíti az érzések, kívánságok írásban történő kifejezésének gyakorlása, a helyesírás szabályainak felismerése, alkalmazása, az irodalmi művek és hétköznapi szövegek tartalmának megismerése iránti igény kialakítása.

A digitális kompetenciaterület fejlesztését a számítógép billentyűin a betűfelismerés, egyszerű szövegek írása, számítógépes játékokban az olvasási és írási képesség használata segíti.

A szociális és állampolgári kompetencia az alapvető emberi jogok és kötelességek megismerésével, a személyes adatok biztos ismeretével és helyes alkalmazásával erősödik a tantárgy keretében.

Olvasás – írás

1- 8. évfolyam

Évfolyamok	1.-2.	3.-4.	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	2	3	4	3
1 éves óraszám	72	108	144	108

<u>Témakör</u> / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Beszédfejlesztés	20	15	10	10	5	5	-	-
2. Térorientációs gyakorlatok	5	5	15	15	5	5	-	-
3. Finommozgások fejlesztése	10	10	15	15	-	-	-	-
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése.	10	10	14	14	-	-	-	-
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztés	15	12	-	-	-	-	-	-
6. Íráselemek tanítása.	12	20	-	-	-	-	-	-
7. Betűtanítás	-	-	40	40	40	40	27	27
8. Olvasás	-	-	40	40	40	40	27	27
9. Írás	-	-	40	40	40	40	27	27
10. Értő olvasás	-	-	-	-	14	14	27	27
Éves óraszám	72	72	108	108	144	144	108	108

1. osztály

<u>Témakör:</u> 1. Beszédfejlesztés.	<u>Előzetes tudás:</u> Szemkontaktus felvétele, tartása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Hangképző szervek szabályozásának kialakítása, erősítése.		20
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Szabályos légzés kialakítása. Utánzókézség kialakítása. Hallásdifferenciáló készség fejlesztése. Beszédmotiváció egyszerű mondókákkal, versekkel, mozgásos játékkal kísérve. Környezet tárgyait, azok rendeltetését megismerni. Rákérdezésre adekvát válaszokat, jelzéseket adni. Egyeztetés: tárgyat tárgyal, tárgyat képpel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beszédtechnika fejlesztése. – Környezet alapvető hangjainak megkülönböztetése a hangforrások irányának felismerése. – Ritmusérzék fejlesztése együttműködéssel. – Szókincsbővítés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Légzésgyakorlatok utánzással. Hangképző szervek használatának tudatosítása, gyakorlása. – Ajak- és nyelvgyakorlatok. Artikulációs gyakorlatok. – Hangok artikulálása, állathangok utánzása. – Hangforrások, ismert dallamok felismerése, differenciálása. – Kétütemű gyakorlat végzése utánzással. – A tanulókat körülvevő közvetlen környezetben lévő személyek, tárgyak kiválasztása megnevezés alapján. 	<p>A tanuló ismerje fel környezete hangjait, zörejeit, társai és a vele foglalkozó felnőttek hangját.</p>

<p>– Kommunikációs készségfejlesztés.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Egyeztetés: tárgyat tárgyal, tárgyat képpel. – Rákérdezésre adekvát válaszok, jelzések adása. – Játékos utasítások végrehajtása. – Irányított közös játék társakkal. Szerepjátékok, szituációs játékok. – Mindennapi tevékenységek eljátszása, udvariassági szokások gyakorlása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: ritmizálás, hallásfejlesztés, Kommunikáció, logopédiai gyakorlatok, Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Fontosabb hangképző szervek nevei, kilégzés, belégzés. A mozgásokban részt vevő testrészek megnevezése.</p>		

<u>Témakör:</u> 2. Térorientációs gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Nagymozgások összerendezése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Eligazodás nagyobb, ismert térben, helymeghatározás követése.		5
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A téri relációs fogalmak megértése és helyes alkalmazás cselekvés során. Soralkotás, balról jobbra haladás spontán módon. Testséma kialakítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téri relációk felismerése, létrehozása. – Irányok. – Eligazodás nagyobb térben (tanterem). 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak helyének meghatározása, egymáshoz viszonyítása. – Téri relációk létrehozása közösen, együttműködéssel (alá, fölé, elé, mellé) – Relációs fogalmak megállapítása képen. – Eldugott tárgyak keresése, helymeghatározások. – Soralkotás tárgyakkal, képekkel. – Térirányok nagymozgásokkal. – Testrészek megmutatása, megnevezése. 	<p>Együttműködéssel legyen képes ritmikus sorokat kirakni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikai játékok. Kommunikáció: térbeli tájékozódás, viszonyítás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Elöl, hátul, alatt, fölött, mellett, előtt, alá, fölé. Irányok: le, fel.		

Témakör: 3. Finommozgások fejlesztése.	Előzetes tudás: Fogáserősség és - gyengeség tudatos irányítása.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Ujjak ügyesítése. Biztos ceruzafogás.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Tárgyak megfogása két-, illetve három ujjal. A zsírkréta, kréta, ceruza helyes fogása és tudatos irányítása. Ismert tárgyak felismerése tapintással. Ujjak egyenkénti, akaratlagos mozgatása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ujjak irányított mozgatása. <ul style="list-style-type: none"> – Tevékenység apró tárgyakkal. – Kéz izomzatának fejlesztése. – Helyes, szabályos, célszerű ceruzafogás elsajátítása, gyakorlása. – Érzékelési gyakorlatok tapintással. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kézujjak mozgatása mondókával kísérvé, ujjak „számlálása”, „zongorázás”. – Mozdulatok utánzása. – A tanuló hüvelyk- és mutatóujjának egyenkénti, önálló mozgatása. – Gyöngy felszedése, csipegetése, Pötyi játék használata, papír tépkedése, mozaik ragasztása. – Gyurmázás: gyúrás, nyomkodás, – lapítás, hengerítés, gömbölyítés. – Színezés, spontán rajzolgotás. – Tárgyak felismerése, kiválasztása tapintással. Érzékelhető tulajdonságok megismerése (forma, szilárdság) együttműködéssel. 	<p>Finommotorikája legyen gyakorlottabb.</p>

Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: gyakorló játék, kéz és ujj-játékok. Ábrázolás-alakítás: papírtépés, sodrás, gyurmázás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Ujjak, egyenes, behajlított ujj. Kicsi, nagy, egy darab. Sötét, halvány, puha, kemény, gömbölyű, lapos, hosszú, rövid, vastag, vékony, játszik.

Témakör: 4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése.	Előzetes tudás: Egyszerű mozdulatok kitartó ismétlése.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Formák helyes felismerése, megnevezése, egyeztetése.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kooperációs készség fejlesztése, nagymozgások utánzása labdával. Stabil építményt készíteni viszonylag pontos illesztéssel. Kitartó munkavégzés néhány percig. Szabály megértése és betartása, a tanuló képességei szerint. Feladatmegértés és feladatvégzés segítséggel. Tekintet tudatosan irányítani, fixálni. Feltűnő hasonlóságot megtalálni különböző tárgyakon. Próbálkozások során a sikertelenség elviselése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Célzott gurítás, dobás. – Építés kockával, dominóval, fűzés. – Határok betartása. – Pontok összekötése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Együttműködéssel labda dobása, autó gurítása egymásnak, „kapuba”, célba. – Kockák egymásra rakása, építés. Dominó élére állítása. – Fűzőtábla használata, nagy gyöngyök fűzése hurkapálcára, drótra, spárgára, ritmikus sor kirakása két színnel. – Mozaikkirakás, nyomdázás meghatározott helyre, rajzolás során keret tisztán hagyása, autó végigvezetése „úton”. – Festés szivaccsal, tenyérrel, ujjal. – Pontok közé ceruza, pálcika beillesztése, pontok összekötése ujjal, ecsettel, ceruzával. 	<p>Önálló tevékenységében jelenjen meg a vízuomotoros koordináció alkalmazása.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Szemtorna. – Formák összehasonlítása. – Soralkotások. 	<ul style="list-style-type: none"> – Mozdó tárgy követése szemmel, tájékozódás egy szemmel. – Logikai játék, hasonló formák keresése. Tárgyak csoportosítása szín, forma szerint (gyöngyök, gombok) – Függőleges sorok alkotása együttműködéssel. Ritmikus sor nyomdázása önállóan. – Gyöngyfűzés segítséggel differenciált feladatadással. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Önkiszolgálás: gombolás, fűzés. Játékra nevelés: konstrukciós játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gurítás-dobás, cél. A helyváltoztatás szinonimái. Kösd össze! Illesztés, igazítás, pontosság, gyöngysor, hosszabb, rövidebb, eleje, vége, közepe, betöltés, kihagyás, bele, mellé, találat, alapszínek, sötét, világos, hosszabb rövidebb. hosszában, keresztben, fordítva, méret, szín, forma, ugyanolyan, hasonló. Ruhadarabok neve.</p>		

Témakör: 5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztés	Előzetes tudás: Rövid verbális emlékezet.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű összefüggések, különbségek, hasonlóságok felismerése.		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Változások észlelése. Halmazból egy-egy meghatározott tárgyat kiválasztani. Versek, mondókák elmondása (együttmondással). Ismert tárgyakat ismert fogalmak alá rendelni. Vizuális figyelem, emlékezet fejlesztése. Logikai gondolkodás fejlesztése. Memória fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid szavak utánamondása. – Tárgyak megfigyelése, változás észlelése. – Csoportosítás. – Figyelemfejlesztő játékok. – Memória fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szavak felidézése és ismételt mondása játékos formában. – Tárgyak sorából „Mi tűnt el? Mi változott?” – Különbségek megfogalmazása tárgyak segítségével – Tárgyak hasonlóságának felismerése, általánosítás – Színek szerinti válogatás. – A tárgyak csoportosítása, az oda nem illő megkeresése – indoklás közösen, általánosítás közösen segítséggel – Lefordított képek megtalálása, képes lottó, puzzle-k. – Memória, emlékezet fejlesztése mondóka tanulásával. 	<p>Legyen képes mondókák együttmondására.</p>

Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: didaktikus játékok. Kommunikáció: versek, mondókák közös és egyéni elmondása.

Elvárt és javasolt fogalmak: Ugyanaz, még egyszer, ugyanolyan, hasonló (részben ugyanolyan). Miért? kérdés, válasz. Étel, ruhanemű, jármű, játékok, bútorok, edények, járművek, funkciójuk.

<u>Témakör:</u> 6. Íráselemek tanítása.	<u>Előzetes tudás:</u> Kétujjas fogás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tárgyak válogatása forma alapján.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Alapformák egyeztetése, differenciálása, felismerése a környezet tárgyait. Tanszerek rendeltetésszerű használata. Az instrukciók követése. Az egyenes és görbe vonalak tudatos használata. Az íráshoz szükséges körülmények megszokása. A folyamatos munka idejének fokozatos növelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formák differenciálása, egyeztetése. – Formák megfigyelése, körüljárása, átrajzolása. – Irányok követése. – Irányított vonal húzása, átírás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak megfigyelése, összehasonlítása, felismerése tapintás útján. – Szögletes és kerek formák válogatása segítséggel. – Ritmikus sor kirakása (korong és pálcika) balról, jobbra. – Segítséggel formaalakítás, mozgással (járás, futás) padlóra rajzolt alakzatok körbemozgása, majd lefedése tárgyakkal. – Járással padlóra rajzolt alakzatok körbemozgása. – Egyenes és görbe vonal követése. – Vonalvezetési gyakorlat segítséggel nagyalakban: körvonal, kapuvonal és csészevonal írása. – Szögletes és kerek formák kirakása, átrajzolása homokba bottal, papírra ujjal, ecsettel, ceruzával együttműködéssel. 	<p>Segítséggel formaalakítás. Vonalvezetési gyakorlatok segítséggel nagy alakban.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Helyes testtartás, ceruzafogás. – Határok betartása. – Könyv használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad rajz, ceruzafogás gyakorlása. – Egyenes, kör, csigavonal, egyszerű szögletes formák szabályos átírása, másolása áttetsző papírra. – Nagyalakú rajz kitöltése – színezés zsírkrétával. – Könyv lapozgatása, előre, hátra lapozás. – Képek keresése. – Egyenes, kör, csigavonal, egyszerű szögletes formák szabályos átírása, másolása áttetsző papírra. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: téri tájékozódás. Ábrázolás-alkítás: homoktáblán, gríztáblán rajzolgatás ujjal, bottal.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Egyszerű formák: kerek, szögletes, széles, keskeny, rövid, hosszú, egyenes, görbe, kör- és csigavonal. Összehasonlítás: ugyanolyan, ugyanúgy, ugyanarra, ugyanoda. Helymeghatározások. A könyvben való tájékozódás: üres sor, tele sor, ujjnyi köz, vastag vonal. Kösd össze! Kerüld ki!</p>		

2. osztály

<u>Témakör:</u> 1. Beszédfejlesztés.	<u>Előzetes tudás:</u> Szemkontaktus felvétele, tartása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Elemi szintű akusztikus figyelem kialakítása.		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Szabályos légzés kialakítása. Utánzókézség kialakítása. Hallásdifferenciáló készség fejlesztése. Beszédmotiváció egyszerű mondókákkal, versekkel, mozgásos játékkal kísérve. Környezet tárgyait, azok rendeltetését megismerni. Rákérdezésre adekvát válaszokat, jelzéseket adni. Egyeztetés: tárgyat tárgyal, tárgyat képpel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beszédtechnika fejlesztése. – Környezet alapvető hangjainak megkülönböztetése a hangforrások irányának felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Légzésgyakorlatok utánzással. Hangképző szervek használatának tudatosítása, gyakorlása. – Ajak- és nyelvgyakorlatok. Artikulációs gyakorlatok. – Beszédmotoros gyakorlatok hangutánzással. – Hangforrások, ismert dallamok felismerése, differenciálása. Hangszerek hangjának felismerése. Halk- hangos differenciálása. 	<p>A tanuló környezetében előforduló hangokat kapcsolja össze a hangforrással; mutassa és nevezze meg.</p> <p>Hangja után ismerje fel és nevezze meg a hangszereket, társai hangját.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ritmusérzék fejlesztése együttműködéssel. – Szókincsbővítés. – Főfogalom alá rendezés. – Kommunikációs készségfejlesztés. 	<ul style="list-style-type: none"> – 3–4 hangból álló ritmus letapsolása utánzással. – Mondókák, versek, kiszámolók letapsolása, kopogása, gyors-lassú megkülönböztetése. – A közvetlen környezet tárgyainak megnevezése. – Egyeztetés: tárgyat tárgyal, tárgyat képpel. – Tárgyak, képek válogatása, csoportosítása. – Rákérdezésre adekvát válaszok, jelzések adása. – Játékos utasítások végrehajtása. – Szituáció- és szerepjátékokkal a mindennapi tevékenységek lejátszása, a szabályok alkalmazása, betartása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: ritmizálás, hallásfejlesztés, Kommunikáció, logopédiai gyakorlatok, Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Fontosabb hangképző szervek nevei, kilégzés, belégzés. A mozgásokban részt vevő testrészek megnevezése. Hangszerek neve. Gyors, lassú, halk, hangos.</p>		

<u>Témakör:</u> 2. Térorientációs gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Nagymozgások összerendezése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Eligazodás nagyobb, ismert térben, helymeghatározás követése.		5
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A téri relációs fogalmak megértése és helyes alkalmazás cselekvés során. Soralkotás, balról jobbra haladás spontán módon. Testséma kialakítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téri relációk felismerése, létrehozása. – Irányok. – Eligazodás nagyobb térben (tanterem). – Lateralitás kialakítása. – Testséma kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak helyének meghatározása, egymáshoz viszonyítása. Téri relációk létrehozása (előtte, közben, mögötte, utána). – Téri relációk gyakorlása képi síkon. – Soralkotás tárgyakkal, képekkel. – Térirányok nagymozgásokkal. – Eldugott tárgyak keresése, helymeghatározások. – Bal-jobb gyakorlása képi síkon. – Testtájékok megmutatása, megnevezése. 	<p>Együttműködéssel legyen képes ritmikus sorokat kirakni.</p> <p>Téri relációkat- megnevezésre- segítséggel alkalmazza.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikai játékok. Kommunikáció: térbeli tájékozódás, viszonyítás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Elöl, hátul, alatt, fölött, mellett, előtt, alá, fölé, fönt, lent. Irányok: le, fel, bal, jobb.		

Témakör: 3. Finommozgások fejlesztése.	Előzetes tudás: Fogáserősség és - gyengeség tudatos irányítása.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Finommozgások előkészítése az íráshoz.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>A tanuló képes legyen a hüvelyk- és mutatóujjának egyenkénti, önálló mozgatására. Tárgyak megfogása két-, illetve három ujjal. A zsírkréta, kréta, ceruza helyes fogása és tudatos irányítása. Ismert tárgyak felismerése tapintással.</p> <p>Ujjak egyenkénti, akaratlagos mozgatása. Eszközök, szerszámok megfelelő használata. Utánzókézség fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ujjak irányított mozgatása. – Tevékenység apró tárgyakkal. – Kéz izomzatának fejlesztése. – Helyes, szabályos, célszerű ceruzafogás elsajátítása, gyakorlása. – Érzékelési gyakorlatok tapintással. – Utánzókézség fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ujjak mozgatásának finomítása. – Ujjtorna, ujjmondókák. – Gyöngy felszedése, csipegetése, Pötyi játék használata, papír tépkedése, mozaik ragasztása. – Gyurmázás: gyúrás, nyomkodás, lapítás, hengerítés, gömbölyítés. – Színezés, spontán rajzolgatás. – Tárgyak felismerése, kiválasztása tapintással. – Érzékelhető tulajdonságok megismerése (forma, szilárdság, hideg-meleg, sima-érdes). – Kételemes mozdulatsor felidézése, utánzása megfigyelés után. – Mozdulatok utánzása. 	<p>Legyen képes a különböző íróeszközöket (segítséggel) alkalmazni, gyakorolni a ceruzafogást, tudatosan alkalmazni az író- és rajzeszközök, ceruza megfelelő nyomatékát.</p>

<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: gyakorló játék, kéz és ujj-játékok. Ábrázolás-alkítás: papírtépés, sodrás, gyurmázás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ujjak neve, egyenes, behajlított ujj. Kicsi, nagy, egy darab. Sötét, halvány, puha, kemény, gömbölyű, lapos, hosszú, rövid, vastag, vékony, játszik.</p>		

Témakör: 4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése.	Előzetes tudás: Egyszerű mozdulatok kitartó ismétlése.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Formák helyes felismerése, megnevezése, egyeztetése.		10
Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Kooperációs készség fejlesztése, nagymozgások utánzása. Stabil építményt készíteni viszonylag pontos illesztéssel. Kitartó munkavégzés néhány percig. Szabály megértése és betartása, a tanuló képességei szerint. Feladatmegértés és feladatvégzés segítséggel. Tekintetét tudatosan irányítani, fixálni. Feltűnő hasonlóságot megtalálni különböző tárgyakon. Próbálkozások során a sikertelenség elviselése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Célzott gurítás, dobás. – Építés kockával, dominóval, fűzés. – Határok betartása. – Pontok összekötése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Együttműködéssel labda dobása, autó gurítása egymásnak, „kapuba”, célba. – Kockák egymásra rakása, építés. Dominó élére állítása. – Fűzőtábla használata, nagy gyöngyök fűzése hurkapálcára, drótra, spárgára, ritmikus sor két színnel. – Mozaikkirakás, nyomdázás meghatározott helyre, rajzolás során keret tisztán hagyása, autó végigvezetése „úton”. – Festés szivaccsal, tenyérrel, ujjal. – Pontok közé ceruza, pálcika beillesztése, pontok összekötése ujjal, ecsettel, 	<p>Kevés segítséggel tudjon sort alkotni kétféle elemből.</p> <p>Ismerje fel a soralkotás ritmusát.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Szemtorna. – Formák összehasonlítása. – Soralkotások. 	<p>ceruzával.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozgó tárgy követése szemmel, tájékozódás egy szemmel. – Logikai játék, hasonló formák keresése. Tárgyak csoportosítása szín, forma szerint (gyöngyök, gombok) válogatása. – Függőleges, vízszintes sorok alkotása együttműködéssel. – Soralkotás íráselemekkel, ritmikus sor folytatása. – Ritmikus sor nyomdázása önállóan. – Gyöngyfűzés segítséggel differenciált feladatadással. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Önkiszolgálás: gombolás, fűzés. Játékra nevelés: konstrukciós játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gurítás-dobás, cél. A helyváltoztatás szinonimái. Kösd össze! Illesztés, igazítás, pontosság, gyöngysor, hosszabb, rövidebb, eleje, vége, közepe, betöltés, kihagyás, bele, mellé, találat, alapszínek, sötét, világos, hosszabb rövidebb. hosszában, keresztben, fordítva, méret, szín, forma, ugyanolyan, hasonló. Ruhadarabok.</p>		

Témakör: 5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztés	Előzetes tudás: Rövid verbális emlékezet.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű összefüggések, különbségek, hasonlóságok felismerése.		12
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Változások észlelése. Halmazból egy-egy meghatározott tárgyat kiválasztani. Versek, mondókák elmondása (együttmondással). Ismert tárgyakat ismert fogalmak alá rendelni. Vizuális figyelem, emlékezet fejlesztése. Logikai gondolkodás fejlesztése. Memória fejlesztése. Szem fixáció működésének fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Képolvasás-analóg mondatok alkotása. – Tárgyak megfigyelése, változás észlelése. – Csoportosítás. – Figyelemfejlesztő játékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Eseményképek feldolgozása, egyszerű összefüggések felismerése, mondatok alkotása. – Olvasási irány gyakoroltatása. – Tárgyak sorából „Mi tűnt el? Mi változott?” – Különbözőségek megfogalmazása tárgyak segítségével – Tárgyak hasonlóságának felismerése, általánosítása. – Színek szerinti válogatás. – A tárgyak csoportosítása, az oda nem illő megkeresése – indoklás közösen, általánosítás közösen segítséggel – Lefordított képek megtalálása, képes lottó, puzzle-k. 	<p>Legyen képes a tanult mondókákat, verseket, dalokat a csoport tagjaival együtt elmondani.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Memória fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Memória, emlékezet fejlesztése mondóka tanulásával. – Dal- és versbújócska. – Kérdések segítségével eseménykép tartalmának felidézése, elmondása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játékok. Kommunikáció: versek, mondókák közös és egyéni elmondása.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ugyanaz, még egyszer, ugyanolyan, hasonló. Miért? kérdés, válasz. Étel, ruhanemű, jármű, játékok, bútorok, edények, járművek, funkciójuk.</p>		

Témakör: 6. Íráselemek tanítása.	Előzetes tudás: Kétujjas fogás.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Tárgyak válogatása forma alapján.		20
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Alapformák egyeztetése, differenciálása, felismerése a környezet tárgyain. Tanszerek rendeltetésszerű használata. Az instrukciók követése. Az egyenes és görbe vonalak tudatos használata. Az íráshoz szükséges körülmények megszokása. A folyamatos munka idejének fokozatos növelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formák differenciálása, egyeztetése. – Formák megfigyelése, körüljárása, átrajzolása. – Irányok követése. – Irányított vonal húzása, átírás. – Helyes testtartás, ceruzafogás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak megfigyelése, összehasonlítása, felismerése tapintás útján. – Szögletes és kerek formák válogatása. – Ritmikus sor kirakása (korong és pálcika) balról, jobbra. – Felismerhető formákat létrehozni segítséggel, különböző eszközökkel. – Járással padlóra rajzolt alakzatok körbemozgása. – Egyenes és görbe vonal követése. – Vonalvezetési gyakorlatok. – Szögletes és kerek formák kirakása, átrajzolása homokba bottal, papírra ujjal, ecsettel, ceruzával együttműködéssel. – Álló, fekvő egyenes írása. – Szabad rajz, ceruzafogás gyakorlása. 	<p>Legyen képes a szembetűnő jegyek alapján segítséggel csoportosításokat végezni.</p> <p>A betűelemeket ismerje fel és írja segítséggel (álló, fekvő egyenes, körvonal, csésze, kapuvonal)</p> <p>Kevés segítséggel tudjon sort</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Határok betartása. – Könyv használata. – Téri helyzetek gyakorlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Egyenes, kör, csigavonal, egyszerű szögletes formák szabályos átírása, másolása áttetsző papírra. – Nagyalakú rajz kitöltése – színezés zsírkrétával. – Könyv lapozgatása, előre, hátra lapozás. – Képek keresése. – Egyenes, kör, csigavonal, egyszerű szögletes formák szabályos átírása, másolása áttetsző papírra. – Le-, fel, bal-jobb gyakorlása képi síkon. – Soralkotás íráselemekből balról jobbra: eleje-vége. 	<p>alkotni megfelelő iránytartással.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: téri tájékozódás. Ábrázolás-alakítás: homoktáblán, gríztáblán rajzolgatás ujjal, bottal.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Egyszerű formák: kerek, szögletes, széles, keskeny, rövid, hosszú, egyenes, görbe, kör- és csigavonal. <u>Összehasonlítás:</u> ugyanolyan, ugyanúgy, ugyanarra, ugyanoda. Helymeghatározások. A könyvben való tájékozódás: üres sor, tele sor, ujjnyi köz, vastag vonal. Kösd össze! Kerüld ki!</p>		

3. osztály

<u>Témakör:</u> 1. Beszédfejlesztés.	<u>Előzetes tudás:</u> Hangzódifferenciálás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Hangszintézis képességének kialakítása.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kezdőhang alapján szavakat differenciálni. Szókincset bővíteni, az új szavakat szókincsbe építeni. Rövid mesét végighallgatás után rákérdezésre felidézni, visszamondani. A kimondott és leírt szó kapcsolatát megérteni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beszédtechnika fejlesztése. – Hang kiemelése. – Szókincsbővítés. – Irodalmi élmények. – Ritmusérzék fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Személyes élmények felidézése. – Zöngés-zöngétlen hangok megfigyelése, zöngés hangok ejtésének kitapintása. – Kezdőhang és befejező hang leválasztása. – Hangoztatás. – Versek, mondókák, dalszövegek értelmezéssel. – Személyes élmények felidézése. – Mesehallgatás, segítséggel visszamondás, dramatizálás. – Hangok önálló ejtése hosszan, röviden. – Képes újság nézegetése. – Szótagolás, rövid és hosszú szótagok, szavak ritmusos tapsolása. 	<p>Törekvés az érthető beszédre, figyelmeztetés után a hibák javítására.</p> <p>Szókincse és a fogalmi szintje bővüljön.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: logopédiai feladatok, szókincsbővítés. Ének-zene: ritmusgyakorlatok.

Elvárt és javasolt fogalmak: Különböző kedélyállapotok. Rokon értelmű szavak. Magánhangzó, mássalhangzó. Hang, szó, mondat. Megszólítások, köszönések. Megfelelő hangerő, megfelelő hanghordozás.

Témakör: 2. Térorientációs gyakorlatok.	Előzetes tudás: Egyszerűbb soralkotások.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tér fogalmak helyes használata (elől-hátul, közel-távol).		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A balról jobbra haladást rögzíteni, és spontán módon alkalmazni soralkotás alkalmával. A hibás helymeghatározást javítani. A megadott instrukciók követése, társak türelmes figyelemmel kísérése. Adekvát, egyszavas válasz adása ki?, mit csinál?, milyen? kérdésekre. Felismerni önállóan a felső, alsó, szélső és középső sorokat, oszlopokat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lateralitás gyakorlása. – Soralkotások. – Térrelációk gyakorlása. – Képolvasás. – Tájékozódási gyakorlat. 	<ul style="list-style-type: none"> – Eltérő nagyságú bábuval megfelelő számú és irányú lépést tenni (kis segítséggel). – Bal-jobb megállapítása, jelölése. – Soralkotási feladatok a megfelelő irány tartásával. – Sorok átrendezése, új tagok beillesztése (gyerekek, játékok). – Közös társasjáték lépegetés társasjáték-táblán. – Játékos feladatok. – Képolvasás, kép kiegészítése meghatározott helyeken (rajz, nyomda). – Helymeghatározás tanteremben, udvaron, eseményképen, rajzon. – Tárgyak eldugása, megkeresése. 	<p>Segítséggel tudja a bal-jobb oldalt, illetve irányt differenciálni.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Adott sor és oszlop („emelet, lakás”) jelölése bábuval. – Képen szereplő tárgyaknak, stb. helyzetének meghatározása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szabályjáték, társasjáték. Számolás-mérés: tájékozódás, térbeli viszonyok, összefüggések felismerése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Páros testrészek. Alsó, felső, jobb és bal oldali szomszédok. Térkép, irányok. Pontos helymeghatározások. Sor eleje, vége, közepe, utolsó előtti. Téri relációk. Külső és belső tulajdonságok.</p>		

Témakör: 3. Finommozgások fejlesztése.	Előzetes tudás: Kézdominancia.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Megfigyelések, látási differenciálás fejlesztése. Íráskészség alapozása.		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Ügyesítő gyakorlatok végzése mindkét kézzel. Az irányokra vonatkozó utasítások megértése és követése. Egyszerű ábrák másolása tábláról. Szabad kézzel felismerhető ábra rajzolása. Feladatvégzés tudatos vonalvezetéssel, megfelelő ceruzafogással és nyomatékkal, segítséggel. Az előnyben részesített oldal tudatos használata, domináns oldal kialakulása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ujjgyakorlatok. – Irányok megkülönböztetése síkban. – Vonalvezetési gyakorlatok. Iránymozgás segítséggel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zongorázás, kopogás, tevékenységek apró tárgyakkal, tépésmozaik készítés. – Eseménykép figurái a középponthez, illetve egymáshoz viszonyítva. – Ceruzával haladás ábrák, párhuzamosok között. – „Kockás” papíron kisebb-nagyobb négyzetek, lépcső rajzolása. – Színezés, határok betartása. Forma betöltése, kihagyása, színezés sötétre, halványra. – Nyomaték tudatos változtatása. 	<p>Az irányokra vonatkozó utasításokat értse meg és kövesse azokat.</p> <p>Ujjgyakorlatoknál legyen együttműködő.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alkítás: formázások különböző anyagokból, gyurmázás, daratábla, homok.
Eltérő vastagságú íróeszközökkel festés, rajzolás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Tevékenységek (csipegetés, sodrás, csavarás...). Fokozás (még feljebb, legszélén...).
Íráselemek, egyszerű alakzatok. Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá!, Húzd át! utasítások.

<u>Témakör:</u> 4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése.	<u>Előzetes tudás:</u> Egy pontra fixálás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Mozgó figura követése szemmel.		14
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Próbálkozni megfelelő erővel a jó irányba dobni. Szimpla csomó kötése, meghúzása. Segítséggel masni kötés próbálgatása.</p> <p>Minta után stabil építményt készíteni különböző építőelemekből. Helymeghatározás alapján a megfelelő elemet kiválasztani. Két elemet önállóan összeilleszteni, az esetleges hibákat észlelni, javítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Célba dobás. – Csomókötés. – Építés. – Soralkotások. – Kép összeillesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Táblai ábrák célzása babzsákkal, papírrepülővel. – Babaruhára, fűző-játékra, saját cipőre csomó kötése. – Építés önállóan és minta után. Építőelemek pontos illesztése. – Kártyák, dominó sorba rendezése vízszintes és függőleges irányban. – Szétvágott kép, mesekocka elemeinek összeillesztése. 	<p>Sorok, oszlopok alkotására legyen képes kevés segítséggel.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: labdás gyakorlatok. Életvitel és gyakorlat: cipőfűzés, szalagkötés. Játékra nevelés: didaktikus játékok.

Elvárt és javasolt fogalmak: Cél, irány, közelebb, távolabb, alsódobás, felsődobás, vastag, vékony zsinór, laza, szoros csomó; fal, kerítés, oszlop, torony, vízszintes, függőleges elhelyezés, sorok, oszlopok, szomszédok, következő; kép széle, kerete, fejjel lefelé.

Témakör: 7.Betűnítés(a,i,í,o,ó,m,l)	Előzetes tudás: Vonalrendszer ismerete.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Rövid – hosszú biztos elkülönítése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Együttműködve törekedni a minél tisztább kiejtésre. Hangsúlyozott kezdőhangot kihallani ismert szóból. Különböző szempontok (tartalom, kezdőhang) szerint szavakat differenciálni. Betűhöz megfelelő hangot, hanghoz betűt társítani. Kérdésre megadott szóval mondatot alkotni. Saját nevét felismerni, ismerős hangot és betűt keresni benne.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hangkihallási gyakorlatok. – Magánhangzók felismerése ajakállásról. – Ismerkedés az új betűkkel. – Betű felismerése szövegben. – Szógyűjtés. – Szó-kép egyeztetés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Játékos hallásfigyelem-fejlesztő gyakorlatok. – Hang kihallása szó elején, végén, közepén, kezdőhang kiemelése, önálló hangoztatása hosszan, röviden. – Szájról olvasás (nevek, ismert szavak), ajakállások utánzása. – Hang-betűegyeztetés. – Aktuális betű keresése újságban, utcai feliratokon. – Ismert betű kiválasztása betűsorból, felismerése, hangoztatása nevekben, ismert szavakban. – Tematikus szógyűjtés. – Ismert betűk alapján szó felismerése, egyeztetése képpel. 	<p>Egyéni képességeinek megfelelően ismerje fel a tanult betűket.</p> <p>Legyen képes segítséggel felismerni a tanult hangot szó közben.</p>

	- Tematikus szógyűjtés. - Szavak felismerése körülírás alapján.	

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: logopédiai gyakorlatok. Ének-zene: ritmizálás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Személyek, tárgyak meghatározása: „Ki? Mi?” kérdések. Embert jelölő szavak (válaszok „ki?” kérdésre). A „mondat” egyszerű meghatározása. Kezdőbetű, írásjel. Újságcímek, utcai feliratok.

Témakör: 8. Olvasás	Előzetes tudás: Tanult hangok biztos felismerése, kihallása.	Óraszám: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Rész – egész észlelése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>A tanult betűt felismerni hallott és látott szóban. A betűk kirakása, másolása megfelelő sorrendben. Aktív részvétel a közös munkában. Egyeztetni szóképeket tárgyakkal, tárgyképekkel. 3 betűs szót (minta után vagy diktálásra) kirakni önállóan. A betűk sorrendjét betartani, a hibákat megtalálni, helyét jelezni, segítséggel javítani. Versmondás értelmesen, hangsúlyozva. Analóg mondatok alkotása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűfelismerés. – Két betű összeolvasása. – Szógyűjtés kezdő szótaggal. – Tárgykép-szó egyeztetés ismert betűk alapján. – Szó kirakása. – Szó analizálása. – Tőmondatok olvasása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismert betűk keresése könyvben, újságban, utcai feliratokon. – Összeolvasás gyakorlása betűkockával, betűvirággal. – Azonos szótaggal kezdődő szavak kiválasztása, értelmezése. – Ismert szót képpel, képet szóval egyeztetni. – Szavak kirakása betűszínbe. – Szavak szótagolása, tapsolása. – Megadott betűkből szó kirakása. – Képolvasás, két-három szavas mondatok 	<p>Legyen képes segítséggel a tanult betűkkel 2-3 betűs szavakat összeolvasni.</p> <p>Tudjon az adott szóval mondatot mondani.</p>

– Versek, mondókák tanulása.	alkotása. – Versek, mondókák közös elmondása, ismert hangok, betűk kiemelése.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: kifejező versmondás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betű, szótag, szó, mondat. Ellentétes szópárok. Szavak alakja, jelentése, írása, kiejtése. Hasonlóság, különbség konkrét példákon. Kérdőszavak, válaszok. Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá! stb. utasítások.		

Témakör: 9. Írás	Előzetes tudás: Betűformák észlelése nagymozgások és finommozgások segítségével.	Óraszám: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: A megfelelő betűk és hangok biztos összekapcsolása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Az írás során a betű megfelelő méretben a megfelelő helyre kerüljön. A sorokat, sorközöket és a haladási irányt betartani. 2 betűs szót önállóan, annál hosszabb szót segítséggel írni, másolni. A betűket és hangokat biztosan felismerni és egyeztetni. Szavakat kiegészíteni igekötővel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűforma vázolása. – Írás sorközbe távolságtartással. – Két betűs szavak átírása, másolása. – Betűk írása sorközbe. <p>– Betűk, szótagok, szavak másolása és írása diktálásra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Betűalakítás padon, táblán, írólapon. – Betű átírása és írása egyesével. – Másolás előírásról, tábláról. – Betűk írása egyenként, szóközzel. – Szógyűjtés azonos magánhangzókkal, a magánhangzók leírása. – Megadott kezdőbetűvel tematikus szógyűjtés. – Kétbetűs szavak gyűjtése, írása. – Kétbetűs szavak kirakása, betűk sorrendjének megfordítása a (le-el, lé-él). 	<p>Legyen képes a tanult betűket tudásszintjének megfelelő módon átírni, másolni, önállóan írni.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: téri tájékozódás, alapmozgások.

Elvárt és javasolt fogalmak: Írólap tartása, betű helye, mérete, sor, vastag vonal, margó, kezdőhang – első betű.
Hosszú, rövid hangok, jelölésük, szó, szótag, egy szótagú szavak. Hasonló, különböző, ellentétes értelmű szavak.

4. osztály

<u>Témakör:</u> 1. Beszédfejlesztés.	<u>Előzetes tudás:</u> Hangzódifferenciálás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Hangszintézis képességének kialakítása.		10
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Beszédtechnika további fejlesztése. Szókincset bővíteni, tudatosabb, árnyaltabb beszéd kialakítása. Rövid mesét végighallgatás után rákérésre felidézni, visszamondani. A kimondott és leírt szó kapcsolatát megérteni. A csoport előtt önálló „fellépést” vállalni ismert dallal, verssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beszédtechnika fejlesztése. – Hang kiemelése. – Szókincsbővítés. – Irodalmi élmények. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangok önálló ejtése hosszán, röviden. – Zöngés hangok ejtésének kitapintása. – Zöngés – zöngétlen gyakorlása. – Hallási differenciáló gyakorlatok. – Kezdőhang és befejező hang leválasztása. – Hangok meghallása szó elején, közben, végén. – Szótagolás, rövid és hosszú szótagok, szavak ritmusos tapsolása. – Versek, mondókák, dalszövegek értelmezéssel. – Személyes élmények felidézése. – Mesehallgatás, segítséggel visszamondás, dramatizálás. 	<p>Legyen képes segítséggel felismerni a tanult hangot a szó közben, végén, tudja letapsolni az adott szavakat.</p>

	- Képes újság nézegetése.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: logopédiai feladatok, szókincsbővítés. Ének-zene: ritmusgyakorlatok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Különböző kedélyállapotok. Rokon értelmű szavak. Magánhangzó, mássalhangzó. Hang, szó, mondat. Megszólítások, köszönések. Megfelelő hangerő, megfelelő hanghordozás.		

Témakör: 2. Térorientációs gyakorlatok.	Előzetes tudás: Egyszerűbb soralkotások.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tér fogalmak helyes használata (elől-hátul, közel-távol).		15
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Emlékeztető segítségével a bal-jobb oldalt, illetve irányt differenciálni. A balról jobbra haladást rögzíteni, és spontán módon alkalmazni soralkotás alkalmával.</p> <p>A téri relációk kifejezéseit a spontán beszéd során is helyesen használni. A hibás helymeghatározást javítani.</p> <p>Eltérő nagyságú bábuval megfelelő számú és irányú lépést tenni (kis segítséggel). A megadott instrukciók követése, társak türelmes figyelemmel kísérése.</p> <p>Adekvát, egyszavas válasz adása ki?, mit csinál?, milyen? kérdésekre. Felismerni önállóan a felső, alsó, szélső és középső sorokat, oszlopokat. Az alaprajz és a valóság közti összefüggés felismerése</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lateralitás gyakorlása. – Soralkotások. – Térrelációk gyakorlása. – Helymeghatározás tanteremben, udvaron, eseményképen, rajzon. – Képolvasás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bal-jobb megállapítása, jelölése. – Sorok átrendezése, új tagok beillesztése (gyerekek, játékok). – Cselekvés alapján a kapott utasítás „megfejtése”. – Képolvasás, kép kiegészítése meghatározott helyeken (rajz, nyomda). – Közös társasjáték, lépés bábuval. – A kép szereplőinek helyzete, 	<p>Az adott téri helyzeteket ismerje fel, nevezze meg, egyeztetve alkalmazza.</p> <p>Az irányokat tudja transzformálni síkba.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódási gyakorlat 3x3-as négyzethálón. – Ismerkedés a tanterem alaprajzával. 	<p>tulajdonságaik elmondása emlékezetből.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adott sor és oszlop („emelet, lakás”) jelölése bábuval, rajzzal. – Saját és társai tárgyai és a berendezési tárgyak helyének bejelölése. 	<p>Legyen jártas a téri orientációk elnevezésének felismerésében.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szabályjáték, társasjáték. Számolás-mérés: tájékozódás, térbeli viszonyok, összefüggések felismerése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Páros testrészek. Alsó, felső, jobb és bal oldali szomszédok. Térkép, irányok. Pontos helymeghatározások. Sor eleje, vége, közepe, utolsó előtti. Téri relációk. Külső és belső tulajdonságok.</p>		

Témakör: 3. Finommozgások fejlesztése.	Előzetes tudás: Kézdominancia.	Óraszám: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Megfigyelések, látási differenciálás fejlesztése. Íráskészség alapozása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ügyesítő gyakorlatokat végezni mindkét kézzel. Az irányokra vonatkozó utasításokat megérteni és követni. Szabad kézzel felismerhető ábra rajzolása. Feladatvégzés tudatos vonalvezetéssel, megfelelő ceruzafogással és nyomatékkel. Az előnyben részesített oldal tudatos használata, domináns oldal kialakulása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: – Ujjgyakorlatok.</p> <p>– Irányok megkülönböztetése síkban. – Vonalvezetési gyakorlatok. Iránymozgás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zongorázás, kopogás, tevékenységek apró tárgyakkal, tépésmozaik készítés. – Eseménykép figurái a középponthoz, illetve egymáshoz viszonyítva. – Ceruzával haladás ábrák, párhuzamosok között. – „Kockás” papíron kisebb-nagyobb négyzetek, lépcső rajzolása. – Színezés, határok betartása. Forma betöltése, kihagyása, színezés sötétre, halványra. – Nyomaték tudatos változtatása. 	<p>Legyen képes egyszerű ábrákat másolni a tábláról.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: formázások különböző anyagokból, gyurmázás, daratábla, homok.
Eltérő vastagságú íróeszközökkel festés, rajzolás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Tevékenységek (csipegetés, sodrás, csavarás...). Fokozás (még feljebb, legszélén...).
Íráselemek, egyszerű alakzatok. Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá!, Húzd át! utasítások.

<u>Témakör:</u> 4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése.	<u>Előzetes tudás:</u> Egy pontra fixálás.	<u>Óraszám:</u> 14
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Mozgó figura követése szemmel.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Próbálkozni megfelelő erővel a jó irányba dobni. Szimpla csomó kötése, meghúzása. Segítséggel masni kötés próbálgatása. Minta után stabil építményt készíteni különböző építőelemekből. Helymeghatározás alapján a megfelelő elemet kiválasztani. Két elemet önállóan összeilleszteni, az esetleges hibákat észlelni, javítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Célba dobás. – Csomókötés. – Építés. – Soralkotások. – Kép összeillesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Táblai ábrák célzása babzsákkal, papírrepülővel. – Babaruhára, fűző-játékra, saját cipőre csomó kötése. – Építés önállóan és minta után. Építőelemek pontos illesztése. – Kártyák, dominó sorba rendezése vízszintes és függőleges irányban. – Szétvágott kép, mesekocka elemeinek összeillesztése. 	<p>Sorok, oszlopok alkotására legyen képes önállóan.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: labdás gyakorlatok. Életvitel és gyakorlat: cipőfűzés, szalagkötés. Játékra nevelés: didaktikus játékok.

Elvárt és javasolt fogalmak: Cél, irány, közelebb, távolabb, alsódobás, felsődobás, vastag, vékony zsinór, laza, szoros csomó; fal, kerítés, oszlop, torony, vízszintes, függőleges elhelyezés, sorok, oszlopok, szomszédok, következő; kép széle, kerete, fejjel lefelé.

<u>Témakör:</u> 7. Betűtanítás (e,v,u,ú,t,á,s,p)	<u>Előzetes tudás:</u> Vonalrendszer ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Rövid – hosszú biztos elkülönítése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Egy-egy hang jelenlétét, hiányát felismerni erősen artikulált, ismert szavakban. Együttműködve törekedni a minél tisztább kiejtésre. Hangsúlyozott kezdőhangot kihallani ismert szóból. Különböző szempontok (tartalom, kezdőhang) szerint szavakat differenciálni. Betűhöz megfelelő hangot, hanghoz betűt társítani. A tanult betűt felismerni és egyeztetni a megfelelő hanggal, amit hallott és látott a szóban. Kérdésre megadott szóval mondatot alkotni. Ismert szót képpel, képet szóval egyeztetni. Saját nevét felismerni, ismerős hangot és betűt keresni benne.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hangkihallási gyakorlatok. – Magánhangzók felismerése ajakállásról. – Betű felismerése szövegben. 	<ul style="list-style-type: none"> – Játékos hallásfigyelem-fejlesztő gyakorlatok. – Hang kihallása szó elején, végén, közepén, kezdőhang kiemelése, önálló hangoztatása hosszan, röviden. – Kezdőhang leválasztása. – Szájról olvasás (nevek, ismert szavak), ajakállások utánzása. – Ismert betű kiválasztása betűsorból, felismerése, hangoztatása nevekben, ismert szavakban. 	<p>Egyéni képességeinek megfelelően ismerje fel a tanult betűket, tudjon szótagokat összeolvasni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés az új betűkkel. – Hang-betű egyeztetés. – Szógyűjtés. – A mondat (analóg mondatalkotás). 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismert betűk alapján szó felismerése, egyeztetése képpel. – Aktuális betű keresése újságban, utcai feliratokon. – Szavak szótagolása, tapsolása. – Tematikus szógyűjtés. Szó-kép egyeztetés. – Szavak felismerése körülírás alapján. – Képolvasás, két-három szavas mondatok alkotása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: logopédiai gyakorlatok. Ének-zene: ritmizálás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Személyek, tárgyak meghatározása: „Ki? Mi?” kérdések. Embert jelölő szavak (válaszok „ki?” kérdésre). A „mondat” egyszerű meghatározása. Kezdőbetű, írásjel. Újságcímek, utcai feliratok.</p>		

Témakör: 8. Olvasás	Előzetes tudás: Tanult hangok biztos felismerése, kihallása.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Rész – egész észlelése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanult betűt felismerni hallott és látott szóban. A betűk kirakása, másolása megfelelő sorrendben. Aktív részvétel a közös munkában. Egyeztetni szóképeket tárgyakkal, tárgyképekkel. 3 betűs szót (minta után vagy diktálásra) kirakni önállóan. A betűk sorrendjét betartani, a hibákat megtalálni, helyét jelezni, segítséggel javítani. Önállóan olvasott rövid mondat tartalmát megérteni, visszaadni. Versmondás értelmesen, hangsúlyozva.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűfelismerés, hang. – Két betű összeolvasása. – Szógyűjtés kezdő szótaggal. – Tárgykép-szó egyeztetés ismert betűk alapján. – Szó kirakása. – Szó analízisa. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismert betűk keresése könyvben, újságban, utcai feliratokon. – Szavak felismerése magánhangzóik alapján. – Azonos kezdőhangú szavak közül a két azonos betűvel kezdődőek kiválasztása, elemzése. – Azonos szótaggal kezdődő szavak kiválasztása, értelmezése. – Szavak felismerése körülírás és kezdőhang alapján. – Megadott betűkből szó kirakása. – Kép alapján hiányos szó megfejtése, hiányzó betű pótlása. 	<p>Legyen képes az ismert képeket és szavakat egymáshoz rendelni.</p>

<p>– Versek, mondókák tanulása</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Leírt versekben szavak keresése, jelölése. – Versek, mondókák közös elmondása, ismert hangok, betűk kiemelése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: kifejező versmondás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betű, szótag, szó, mondat. Ellentétes szópárok. Szavak alakja, jelentése, írása, kiejtése. Hasonlóság, különbség konkrét példákon. Kérdőszavak, válaszok. Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá! stb. utasítások.</p>		

Témakör: 9. Írás	Előzetes tudás: Betűformák észlelése nagymozgások és finommozgások segítségével.	Óraszám: 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megfelelő betűk és hangok biztos összekapcsolása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Az írás során a betű megfelelő méretben a megfelelő helyre kerüljön. A sorokat, sorközöket és a haladási irányt betartani. 2 betűs szót önállóan, annál hosszabb szót segítséggel írni, másolni. A betűket és hangokat biztosan felismerni és egyeztetni. Pontos, figyelmes másolás, az esetleges hibákat segítséggel javítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűforma vázolása. – Írás sorközbe távolságtartással. – Két betűs szavak átírása, másolása. – Írás diktálás után. – Betűk írása sorközbe. – Kétbetűs szavak írása. – Betűk, szótagok, szavak másolása és írása diktálásra. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betűalakítás padon, táblán, írólapon. – Betű átírása és írása egyesével. – Másolás előírásról, tábláról. – Betűk írása egyenként, szóközzel. – Szógyűjtés azonos magánhangzókkal, a magánhangzók leírása. – Megadott kezdőbetűvel tematikus szógyűjtés. – Kétbetűs szavak gyűjtése, írása. – Szó kiegészítése igekötővel. – Kétbetűs szavak, szótagok kirakása. – Magánhangzó a szótag elején, végén. 	<p>Legyen képes a tanult betűt tudásszintjének megfelelő módon másolni, önállóan írni.</p> <p>A tanult betűket tollbamondás után tudja leírni.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: téri tájékozódás, alapmozgások.

Elvárt és javasolt fogalmak: Írólap tartása, betű helye, mérete, sor, vastag vonal, margó, kezdőhang – első betű.
Hosszú, rövid hangok, jelölésük, szó, szótag, egy szótagú szavak.
Hasonló, különböző, ellentétes értelmű szavak.

5. osztály

<u>Témakör:</u> 1. Beszédfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Tagolt beszéd, motiváció a kommunikációra.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Vizuális és verbális emlékezet fejlesztése. Gondolatok, szavak kifejezése verbális vagy nonverbális jelekkel.		5
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Folyamatos, nyugodt, érthető beszéd, hibák spontán javítása. Egyénileg és csoportosan fellépni az iskolai ünnepélyeken. Beszámoló átélt eseményekről.</p> <p>A kérdezés és felelés formai- és tartalmi követelményeit betartani. Mondanivalót minél pontosabban kifejezni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Helyes artikuláció gyakorlása, hanglejtés, hangerő, stílus. – Mondatalkotás megadott szóval, mondatalkotás képről. – Szókincsbővítés. – Személyi adatok gyakorlása. – Mondat befejezése, kiegészítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Logopédiai gyakorlatok. – Légző gyakorlatok. Szappanbuborék fújása. – Tematikus szógyűjtés, mondatalkotás adott szavakból. – Eseményképhez történet kitalálása, majd elmondása közösen. – Teljes nevének, lakcímének másolása. – Mondat többféle befejezése. 	<p>Egyéni képességeinek megfelelően ejtse a hangokat, szavakat.</p> <p>A tanuló személyi adatait biztosan ismerje.</p> <p>Legyen képes a helyzetnek megfelelő bővített mondatokat, kérdéseket, válaszokat alkotni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: logopédiai feladatok, vers, rövid szöveg kifejező előadása közönség előtt. Mozgásnevelés: téri tájékozódás, légző gyakorlatok.

Elvárt és javasolt fogalmak: Különböző kedélyállapotok. Napló. Személyi adatok. Régen, most, majd (igeidők). Kérdő névmások. Kérdés és felelés, társalgás.

Témakör: 2. Térorientációs gyakorlatok	Előzetes tudás: Alak – háttér elkülönítése.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódás táblázatban. Az önállóság, megbízhatóság, feladattudat erősítése.		5
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanuló ügyességének megfelelő játékokat tudatosan (nem próba-szerencse alapon) kirakni. Az árnyaltabb helymeghatározásokat megérteni és alkalmazni. Téri relációkat megfogalmazni többféleképpen. Helymeghatározásokat elvégezni különböző pontokhoz viszonyítva. Szabályokat megérteni, keresztrejtvényt önállóan kitölteni. Függőlegesen írt feliratot felismerni, összeolvasni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téri helyzetek transzformálása síkra. – Puzzle kirakása. – Távolság becslése, ellenőrzése. – Helymeghatározások. – Tájékozódás 4x4-es táblázatban. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tanult téri helyzetek folyamatos gyakorlása, egyre nagyobb önállósággal, transzformálása síkra. – Tájékozódás az iskola alaprajzán. Útvonal együttes bejárása, berajzolása. – Elem helyének megkeresése, forgatás, illesztés. – Tárgyak elhelyezése közelebb, távolabb. – Tárgy elrejtése, megtalálása. – Térbeli helyzetek megfigyelése, megfogalmazása. – Egyszerű ábrák rajzolása a megfelelő helyre. 	<p>Használja segítséggel a téri orientáció elnevezéseit, alkalmazza azokat.</p> <p>Képes saját helyzetéhez képest relációkat megfogalmazni.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: téri tájékozódás. Számolás-mérés: tájékozódás: térirányok, alaprajz, viszonyítás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Le-fel, jobbra-balra (közlekedés). Csere, helycsere. Közel, távolabb, innen, túl...
Oszlopok, sorok számozása, sorok, széle, közepe, önálló munka, önálló ellenőrzés, türelem, kitartás, vízszintes és függőleges feliratok, keresztretjvény.

Témakör: 7. Betűtanítás (ö, ő, c, é, k, ü, ű, f, b, z)	Előzetes tudás: Hibakeresés, különbségek észrevétele.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Betűismertetések, szóképzés (szűkítés, bővítés) műveleteinek végzése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Az új betűt felismerni, írni, és összeolvasni a korábban tanultakkal. Szavakat analizálni, betűket kapcsolni, összeolvasni. Munkákat ellenőrizni, hibákat megtalálni, és megfelelően javítani segítséggel.</p> <p>Szavak jelentésmódosulásait észlelni, és a változást megfogalmazni. Tulajdonnevek és köznevek közti különbséget megérteni. Írásjeleket tudatosan használni írás és olvasás során. Érdeklődni a környezet iránt, önállóan tájékozódni; „felfedezések” a térképen. Fejtörőket, rejtvényeket megoldani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Új betű ismertetése. – Szótagok, szavak kirakása. – Hiányzó betűk, szótagok pótlása. – Két szótagú szavak írása. – Mondatvégi írásjel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betű kiemelése, hangoztatása, írása, olvasása, kapcsolása. – Azonos szótaggal kezdődő szavak gyűjtése, értelmezése. – Szavak kirakása közösen, minta után, diktálásra, önállóan. – Hiányzó betűk, szótagok felfedezése, pótlása. – Szavak másolása, diktálás után írása, hibák észrevétele, javítása. – Írásjelek megfigyelése. – Kérdő mondatok alkotása. 	<p>Az elsajátított olvasási szintnek megfelelően olvassa, kapcsolja a tanult betűket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Játék a betűkkel. – Mondat kezdőbetűk jelölése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Felkiáltójel, alkalmazása, írása. – Anagramma kirakása (reték, teker, keret stb.), valamennyi változat leírása emlékezetből. – Keresztrejtvé ny, találós kérdés stb. – Mondat – kép egyeztetése. Fiú- lány nevek válogatása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs-bővítés, szógyűjtés. Ének-zene: ritmizálás. hallásfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szavak tartalma, alakja. Azonos alakú szavak, rokon értelmű szavak. Szavak igekötővel, kezdő szótag, végződés. Szabály (mit íránk nagybetűvel?). Tulajdonnevek írásának szabályai. Mondat meghatározása, fajtái. Különböző érzelmek. „Miért?” (Szomorú, sír, vidám, nevet stb.). Törd a fejed! Ki tud többet? –vetélkedő.</p>		

Témakör: 8. Olvasás	Előzetes tudás: Szöveg szó szerinti megértése.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Az írásjelek figyelembevételével olvasás. Kijelentés, kérés, kérdés megkülönböztetése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: 3-4 betűs szót kirakni és leírni hallás után. Tőmondatokat (szükség esetén segítséggel) olvasni. Szövegeket megtanulni, felmondani. Rövid mondatot önállóan olvasni, értelmezni. Pont, kérdőjel, felkiáltójel értelmezése. Képsorról összefüggő mondatokat alkotni. Ok-okozati viszonyokat, összefüggéseket felismerni. A település, lakóhely ismert épületeinek feliratait elolvasni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hangok és betűk egyeztetése. – Szavak olvasása, szókép és tárgyak egyeztetése. – Versek, mondókák, szövegek tanulása. – Eseményképek sorba rendezése, magyarázása. – Feliratok olvasása az utcán. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangok alapján betűk kirakása. – Szavak, tárgyak és képek egyeztetése. – Kétszavas mondatok olvasása, alkotása, értelmezése mondatvégi írásjel figyelembe vételével. – Hallás után tanult vers írott formájában betűk, szavak keresése. – Cselekvések megnevezése, időrendjük megállapítása. – Ismert utcanevek, üzletek, középületek nevének olvasása. 	<p>Tudjon a képekről egyéni képességeinek megfelelően mondatot alkotni.</p> <p>Tudjon rövid mondókákat kevés segítséggel elmondani.</p> <p>Szótagokból tudjon szavakat alkotni.</p>

Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: összefüggések felismerése.

Elvárt és javasolt fogalmak: Kösd össze! Karikázd be! Utasítások. Hang – betű. Szó, mondat, pont, nagybetű. Múlt, jelen és jövő idejű cselekvések. Előbb, később, ok, előzmény, következmény. Hely, helyszín (Válaszok hol?” kérdésre, helymeghatározások – szóvégződéses (helyragok).

Témakör: 9. Írás	Előzetes tudás: Látási diszkrimináció, nagyság konstancia.	Óraszám: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Kis- és nagybetűk differenciálása. Különböző betűalakok azonosítása (írott, nyomtatott betű).		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>A betűk írása során a tanuló figyelmét, önállóságát, feladattudatát, kitartását és koncentrációkészségét fejleszteni. Rendezett füzet, javuló betűformák önálló feladatvégzéskor. Türelmes, kitartó feladatmegoldás. Rövid szövegből egy-egy mondat kiemelése, értelmezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűk írása sorközbe, vonalrendszerbe. – Szavak másolása. – Írás, diktálás után. – Rövid mondatok másolása. – Puzzle kirakása. – Kezdőbetűk jelölése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betűformák gyakorlása. – Másolás, ellenőrzés, javítás. – Mondat diktálása szavanként, visszaolvasása mondatként. – Másolás tábláról, megjelölt mondat másolása könyvből. – Hiányos mondat kiegészítése szóban. – Elemek egyenkénti megfigyelése, beillesztése önállóan. – Mondat hangsúlyozása és megfelelő írásjel alkalmazása. 	<p>A tanult betűket, szavakat, mondatokat egyéni tudásszintjének megfelelően írja sorközbe.</p> <p>Legyen képes automatikusan alkalmazni az írás irányát és helyét a vonalközben. Képes felismerni a tanult betűket, rövid szavakat önállóan leírni.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alkítás: vizuális ábrázolás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Névelő. Mondat fajtái: . ? ! alkalmazásai. Mondat szabályai szóban, írásban. Mondat eleje, vége. Tartalom, szereplők. Betűk, szavak, sorok távolsága. Szabályos, szabálytalan formák. Se több, se kevesebb!

<u>Témakör:</u> 10. Értő olvasás	<u>Előzetes tudás:</u> Bővülő szókincs.	<u>Óraszám:</u> 14
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szavak, szövegek képhez rendelése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Események összefüggéseit megérteni és elmondani saját szavakkal. Feliratokat értelmezni kis segítséggel. Az árufajták értékét összehasonlítani segítséggel. Ételreceptből alapanyagokat, mennyiségeket kiemelni rákérdezésre.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid történet olvasása, értelmezése. – Utcai feliratok, eligazító táblák. – Információk, hirdetések. – Ételreceptek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Történet olvasása, értelmezése mondatonként és egészében. – Séta közben feliratok, plakátok, hirdetések olvasása. – Árukatalógus nézegetése, olvasgatása, termékek csoportosítása. – Árak összehasonlítása. – Zacskós leves készítése a leírt útmutató alapján, a leírtak betartása. 	<p>Legyen képes egyszerű szöveget elolvasni, értelmezni.</p> <p>Legyen képes utcai tájékoztató táblákat értelmezni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: feliratok, használati utasítások, ételreceptek olvasása, értelmezése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Termékek, események, időpontok, olcsó, drága, hozzávaló, főzési idő, forrás, keverés, lassú tűzön.		

6. osztály

<u>Témakör:</u> 1. Beszédfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Tagolt beszéd, motiváció a kommunikációra.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Vizuális és verbális emlékezet fejlesztése. Gondolatok, szavak kifejezése verbális vagy nonverbális jelekkel.		5
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Folyamatos, nyugodt, érthető beszéd, hibák spontán javítása. Egyénileg és csoportosan fellépni az iskolai ünnepélyeken. Beszámoló átélt eseményekről. Legfontosabb adatait ismerni. A kérdezés és felelés formai- és tartalmi követelményeit betartani. Mondanivalót minél pontosabban kifejtetni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Helyes artikuláció gyakorlása, hanglejtés, hangerő, stílus. – Mondatalkotás megadott szóval, mondatalkotás képről. – Szókincsbővítés. – Személyi adatok gyakorlása. – Mondat befejezése, kiegészítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Logopédiai gyakorlatok. – Légző gyakorlatok. – Tematikus szógyűjtés, mondatalkotás adott szavakból. – Eseményképhez történet kitalálása, majd elmondása közösen. – Teljes nevének, lakcímének másolása. – Mondat bővítése újabb és újabb bővítményekkel. 	<p>A tanuló személyi adatait biztosan ismerje.</p> <p>Legyen képes a helyzetnek megfelelő bővített mondatokat, kérdéseket, válaszokat alkotni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: logopédiai feladatok, vers, rövid szöveg kifejező előadása közönség előtt. Mozgásnevelés: téri tájékozódás, légző gyakorlatok.

Elvárt és javasolt fogalmak: Különböző kedélyállapotok. Napló. Személyi adatok. Régen, most, majd (igeidők). Kérdő névmások. Kérdezés és felelés, társalgás.

Témakör: 2. Térorientációs gyakorlatok	Előzetes tudás: Alak – háttér elkülönítése.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódás táblázatban. Az önállóság, megbízhatóság, feladattudat erősítése.		5
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>A tanuló ügyességének megfelelő játékokat tudatosan (nem próba-szerencse alapon) kirakni. Az árnyaltabb helymeghatározásokat megérteni és alkalmazni. Téri relációkat megfogalmazni többféleképpen. Helymeghatározásokat elvégezni különböző pontokhoz viszonyítva. Szabályokat megérteni, keresztrejtvényt önállóan kitölteni. Függőlegesen írt feliratot felismerni, összeolvasni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téri helyzetek transzformálása síkra. – Puzzle kirakása. – Távolság becslése, ellenőrzése. – Helymeghatározások. – Tájékozódás 4x4-es táblázatban. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódás az iskola alaprajzán. Útvonal együttes bejárása, berajzolása. – Elem helyének megkeresése, forgatás, illesztés. – Tárgyak elhelyezése közelebb, távolabb. – Tűz-víz játék. – Tárgy elrejtése, megtalálása. – Egyszerű ábrák rajzolása a megfelelő helyre. – Térbeli helyzetek megfigyelése, megfogalmazása. 	<p>Legyen képes saját helyzetéhez képest relációkat megfogalmazni.</p> <p>A tanuló legyen képes soralkotás alkalmával spontán módon alkalmazni és rögzíteni a balról jobbra haladást.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: téri tájékozódás. Számolás-mérés: tájékozódás: térirányok, alaprajz, viszonyítás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Le-fel, jobbra-balra (közlekedés). Csere, helycsere. Közel, távolabb, innen, túl...
Oszlopok, sorok számozása, sorok, széle, közepe, önálló munka, önálló ellenőrzés, türelem, kitartás, vízszintes és függőleges feliratok, keresztretjtvény.

Témakör: 7. Betűtanítás (b,z,d,j,n,h,sz,r,g,ny)	Előzetes tudás: Hibakeresés, különbségek észrevétele.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Betűismertetések, szóképzés (szűkítés, bővítés) műveleteinek végzése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Az új betűt felismerni, írni, és összeolvasni a korábban tanultakkal. Szavakat analizálni, betűket kapcsolni, összeolvasni. Munkákat ellenőrizni, hibákat megtalálni, és megfelelően javítani segítséggel.</p> <p>Szavak jelentésmódosulásait észlelni, és a változást megfogalmazni. Tulajdonnevek és köznevek közti különbséget megérteni. Írásjeleket tudatosan használni írás és olvasás során. Érdeklődni a környezet iránt, önállóan tájékozódni; „felfedezések” a térképen. Fejtörőket, rejtvényeket megoldani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Új betű ismertetése. – Szótagok, szavak kirakása. – Hiányzó betűk, szótagok pótlása. – Két szótagú szavak írása. – Mondatvégi írásjel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betű kiemelése, hangoztatása, írása, olvasása, kapcsolása. – Azonos szótaggal kezdődő szavak gyűjtése, értelmezése. – Szavak kirakása közösen, minta után, diktálásra, önállóan. – Hiányzó betűk, szótagok felfedezése, pótlása. – Szavak másolása, diktálás után írása, hibák észrevétele, javítása. – Írásjelek megfigyelése. – Kérdő mondatok alkotása. Felkiáltójel, 	<p>Legyen képes felismerni, kimondani a tanult betűket, szótagokat alkotni és leírni azokat diktálás után is.</p> <p>Legyen képes szavak elemzésére, betűkártyával való kirakására, másolására, hiányzó betűk pótlására.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Nevek, mondatkezdő betűk jelölése. – Játék a betűkkel. 	<p>kettőspont alkalmazása, írása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nagybetűk keresése újságban, könyvben. – Városok nevének gyűjtése a térképről. – Anagramma kirakása (retek, teker, keret stb.), valamennyi változat leírása emlékezetből. – Keresztrejtvény, találós kérdés stb. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs-bővítés, szógyűjtés. Ének-zene: ritmizálás. hallásfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szavak tartalma, alakja. Azonos alakú szavak, rokon értelmű szavak. Szavak igekezővel, kezdő szótag, végződés. Szabály (mit íránk nagybetűvel?). Tulajdonnevek írásának szabályai. Mondat meghatározása, fajtái. Különböző érzelmek. „Miért?” (Szomorú, sír, vidám, nevet stb.). Törd a fejed! Ki tud többet? –vetélkedő.</p>		

Témakör: 8. Olvasás	Előzetes tudás: Szöveg szó szerinti megértése.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Az írásjelek figyelembevételével olvasás. Kijelentés, kérés, kérdés megkülönböztetése.		40
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>3-4 betűs szót kirakni és leírni hallás után. Tőmondatokat (szükség esetén segítséggel) olvasni. Szövegeket megtanulni, felmondani. Rövid mondatot önállóan olvasni, értelmezni. Pont, kérdőjel, felkiáltójel értelmezése. Képsorról összefüggő mondatokat alkotni. Önálló munkavégzés, reális önértékelés. Ok-okozati viszonyokat, összefüggéseket felismerni. A település, lakóhely ismert épületeinek feliratait elolvasni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hangok és betűk egyeztetése. – Szavak olvasása, szóképek és tárgyak egyeztetése. – Versek, mondókák, szövegek tanulása. – Rövid mondatok olvasása, értelmezése. Kijelentő, óhajtó, kérdő mondat. – Eseményképek sorba rendezése, magyarázása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangok alapján betűk kirakása. – Szavak, tárgyak és képek egyeztetése. – Kétszavas mondatok olvasása, alkotása, értelmezése mondatvégi írásjel figyelembe vételével. – Hallás után tanult vers írott formájában betűk, szavak keresése. – Kérdések feltevése egymásnak az olvasmánnyal kapcsolatban. – Cselekvések megnevezése, időrendjük megállapítása. – Hibás állítások javítása, félmondatok értelmes összeillesztése. 	<p>Legyen képes önállóan szavakat, rövid mondatokat kiolvasni.</p>

<p>– Feliratok olvasása az utcán.</p>	<p>– Ismert utcanevek, üzletek, középületek nevének olvasása.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás-mérés: összefüggések felismerése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kösd össze! Karikázd be! Utasítások. Hang – betű. Szó, mondat, pont, nagybetű. Múlt, jelen és jövő idejű cselekvések. Előbb, később, ok, előzmény, következmény. Hely, helyszín (Válaszok hol?” kérdésre, helymeghatározások – szóvégződéses (helyragok).</p>		

Témakör: 9. Írás	Előzetes tudás: Látási diszkrimináció, nagyság konstancia.	Óraszám: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Kis- és nagybetűk differenciálása. Különböző betűalakok azonosítása (írott, nyomtatott betű).		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>A betűk írása során a tanuló figyelmét, önállóságát, feladattudatát, kitartását és koncentrációképességét fejleszteni. Rendezett füzet, javuló betűformák önálló feladatvégzéskor. Türelmes, kitartó feladatmegoldás. Rövid szövegből egy-egy mondat kiemelése, értelmezése. Olvasmány tartalmának elmondása kérdések segítségével.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűk írása sorközbe, vonalrendszerbe. – Szavak másolása. – Írás, diktálás után. – Rövid mondatok másolása. – Puzzle kirakása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betűformák gyakorlása. – Meghatározott szó keresése könyvből. – Másolás, ellenőrzés, javítás. – Mondat diktálása szavanként, visszaolvasása mondatként. – Másolás tábláról, megjelölt mondat másolása könyvből. – Hiányos mondat kiegészítése szóban. – Elemek egyenkénti megfigyelése, beillesztése önállóan 	<p>Legyen képes rövid mondatokat alkotni és leírni azokat a mondataalkotás szabályainak betartásával.</p> <p>Legyen képes automatikusan alkalmazni az írás irányát és helyét a vonalközben.</p> <p>Legyen képes felismerni a tanult betűket, rövid szavakat önállóan leírni.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alkítás: vizuális ábrázolás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Névelő. Mondat fajtái: . ? ! alkalmazásai. Mondat szabályai szóban, írásban. Mondat eleje, vége. Tartalom, szereplők. Betűk, szavak, sorok távolsága. Szabályos, szabálytalan formák. Se több, se kevesebb!

<u>Témakör:</u> 10. Értő olvasás	<u>Előzetes tudás:</u> Bővülő szókincs.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szavak, szövegek képhez rendelése.		14
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Események összefüggéseit megérteni és elmondani saját szavaival. Feliratokat értelmezni kis segítséggel. Az árufajták értékét összehasonlítani segítséggel. Ételreceptből alapanyagokat, mennyiségeket kiemelni rákérdezésre.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid történet olvasása, értelmezése. – Utcai feliratok, eligazító táblák. – Információk, hirdetések. – Ételreceptek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Történet olvasása, értelmezése mondatonként és egészében. – Séta közben feliratok, plakátok, hirdetések olvasása. – Árukatalógus nézegetése, olvasgatása, termékek csoportosítása. – Árak összehasonlítása. – Zacskós leves készítése a leírt útmutató alapján, a leírtak betartása. 	<p>Legyen képes egyszerű szöveget elolvasni, értelmezni.</p> <p>Legyen képes utcai tájékoztató táblákat értelmezni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: feliratok, használati utasítások, ételreceptek olvasása, értelmezése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Termékek, események, időpontok, olcsó, drága, hozzávaló, főzési idő, forrás, keverés, lassú tűzön.		

7. osztály

<u>Témakör:</u> 7. Betűtanítás (cs, gy, zs, ty, ly, x, y, w),	<u>Előzetes tudás:</u> Tiszta artikuláció, hallási figyelem.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kisbetűk nyomtatott és írott alakjának biztos felismerése. Teljes ábécé megismerése.		27
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű szavak analizálása, betű hiányának érzékelése, pótlása. Hibakeresés rosszul kirakott szóban. Szavak írása önállóan, szókezdő kettős betűvel is. Gyakrabban használt tulajdonneveket írása. Tájékozódni térképen, nagyobb, nevezetesebb helyeket megkeresni kevés segítséggel. 1-2 próbajáték után részvétel szójátékos versenyben a szabályok megértésével, betartásával.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Új betű ismertetése, kapcsolása. – Hiányzó betűk pótlása. – Szavak kirakása, másolása. – Játék a betűkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betű leválasztása, hangoztatása, írásának gyakorlása, összeolvasás. – Hiányzó kettős betűk pótlása szó elején, közepén, végén. – Tematikus szógyűjtés az új betűkkel. – Másolás, szavak írása tetszés szerint. – Keresztrejtvény, mit visz a kishajó? 	<p>A tanuló legyen képes felismerni és megfelelően használni a különböző betűalakokat, írásmódokat.</p>

Kapcsolódási pontok: Társadalmi ismeretek: lakóhely, térképhasználat, személyi adatok, nevek. Információs eszközök használata: másolás, helyesírás-ellenőrző program használata.

Elvárt és javasolt fogalmak: Betűk helye a teljes ábécében. Különböző betűtípusok, írásmódok. Tulajdonnevek, köznevek, földrajzi nevek. Gyűjtőfogalmak, alárendelt fogalmak. Rejtvények, találós kérdések.

Témakör: 8. Olvasás	Előzetes tudás: Egyszerű szöveg olvasása (feliratok, reklám, prospektus), értelmezése.	Óraszám: 27
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Olvasott szöveg megértése, kérdések megfogalmazása rövid szöveg alapján.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Egyszerű szöveg gördülékeny olvasása. Hosszabb szavakat pontosan kiolvasni. Verseket, dalokat pontosan, értelmesen, hangsúlyozottan előadni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány olvasása tankönyvből. – Nehéz szavak elolvasása. – Versek, énekek tanulása. – Mondatok olvasása, értelmezése. – Tájékoztató szöveg olvasása. – Eligazodás a gyermeklexikonban. 	<ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány folyamatos végigolvasása. – Hosszú, összetett, mássalhangzó-torlódásos és ismeretlen szavak olvasása, elemzése. – Versek, énekek olvasása, megtanulása írott szövegből. – Hiányos mondatok olvasása, befejezése kép alapján. – Élelmiszerek csomagolásán olvasható szöveg elolvasása, értelmezése. – Gyermeklexikon (Ablak-zsiráf) címszavainak olvasása, megbeszélése. 	<p>Legyen képes a betűk megismerésével összeolvasni, illetve szóképfelismerés segítségével rövid szöveget önállóan elolvasni, értelmezni.</p>

Kapcsolódási pontok: Ének-zene: ritmizálás. Életvitel és gyakorlat: használati utasítás, ételrecept elolvasása, értelmezése.

Elvárt és javasolt fogalmak: Írásjelek, hangsúlyozás, kiejtés, szótagolás, elemzés, összetett szó elemei. Kérdőszavak a hiányzó mondatrészekre.

Vers, rím, ritmus.

Miből készült? Mire való? (ismert tárgy címszó-szerű leírása). Friss, romlandó, szavatossági idő.

Témakör: 9. Írás	Előzetes tudás: Rendezett külalakra törekvés, írásos közlés iránti igény.	Óraszám: 27
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyéni, olvasható, rendezett íráskép kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Törekedni a betűformák és a füzet külalakjának javítására. A kihangsúlyozott hosszú mássalhangzós szavakat helyesen leírni. Egyben lediktált rövid mondatot önállóan leírni. A kettős betűket biztosan alkalmazni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűírás füzetbe, vonalközbe. <p>– Kettős betűk gyakorlása.</p> <p>– Zs és sz differenciálása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Szövegírás vonalközbe és segédvonalra. – Diktálással szavak, mondatok írása. – Tárgykép alá szavak önálló leírása. – Szavak, rövid mondatok másolása írottól írottá, nyomtatottól írottá. – Nevek másolása naptárból. – Ábécé lemásolása írott, nyomtatott betűkkel. – Kétjegyű mássalhangzókkal szavak írása diktálással. – Meghatározott kettős betűt tartalmazó szavak keresése, másolása hosszabb szövegből. – A „zs” és „sz” betű keresése nyomtatott szövegben. – Zs” és „sz” betűs szavak gyűjtése 	<p>A tanuló legyen képes felismerni és megfelelően használni a különböző betűalakokat, írásmódokat.</p> <p>Legye képes betartani a helyesírás elemi szabályait, helyesen használni az írásjeleket, és rendezett külalakra törekedni.</p>

	tárgyképek segítségével. – Diktált szavak írása „zs” és „sz” oszlopba.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: feliratok gyűjtése séta közben, rendezvényre plakát, meghívó készítése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betűméret-, típus. Kettőzött mássalhangzó, helyesírás, elválasztás. Üdvözlőlap különböző alkalmakra. Mondat, cím, kezdőbetű. Lényeges-lényegtelen esemény, időpont, színhely. Utcai feliratok, információk. Idegen eredetű szavak.		

Témakör: 10. Értő olvasás	Előzetes tudás: Szöveghű olvasás hangos és néma olvasással.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Az olvasottak globális felfogása.		27
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Képaláírások önálló olvasása, értelmezése. A pontosság jelentőségét megérteni az olvasás és írás során. Meghatározott témában saját gondolatot megfogalmazni, leírni.</p> <p>Részt venni dramatizált mese egybefüggő eljátszásában.</p> <p>Rövid híreket elmondani néhány szóban. Híreket és személyes élményeket összekapcsolni hasonló helyszínnel, eseményekkel, illetve körülmények felidézésével.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid hírek, események olvasása újságból. – Hiányzó betűk pótlása szavakban. – Feladatok írásban. – Meseolvasás – Újságolvasás. – Tv-híradó megnézése, a látottakról beszámoló. 	<ul style="list-style-type: none"> – Olvasottak megbeszélése. – Hiányos szavakba különböző betűk beillesztése. – Írásbeli utasítások néma teljesítése. – Mese közös olvasása, dramatizálása. – Rövid híradások, értelmezésük. – Szerepjáték: hírolvasó, TV-bemondó. – A hírek végighallgatása csendben. – Felidézésük ellenőrzése, videóval. 	<p>Legyen képes a mindennapi életben adódó olvasási feladatok megoldására.</p>

Kapcsolódási pontok: Információs eszközök használata: szövegírás, dokumentum keresése. Társadalmi ismeretek: tájékozódás szinterei, hírforrások.

Elvárt és javasolt fogalmak: Ok, okozat, előzmény, következmény, eredmény. Az ország tájai. Magyar, külföldi, anyanyelv, idegen nyelv. Külföldi, belföldi hírek, közlemények.

8. osztály

<u>Témakör:</u> 7. Betűtanítás: Nagybetűk tanítása.	<u>Előzetes tudás:</u> Kisbetűk nyomtatott és írott alakjának biztos felismerése.	<u>Óraszám:</u> 27
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Teljes ABC megismerése.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Nagybetűk tanítása. Nagybetűk helyes alkalmazása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűtanítás, kapcsolása betű-hang közötti kapcsolat megerősítése. – Nagybetűk alkalmazása – Hiányzó betűk pótlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Betű felismerése nyomtatott, írott szövegben. Nagybetűk egyeztetése kicsikkel. – Játék a betűkkel. – Tematikus szógyűjtés az új betűkkel. – Szavak kirakása, másolása. – Fió és lánynevek gyűjtése, leírása, nagybetűk alkalmazása. – Tulajdonnevek írása, olvasása. – Nevek önálló ábécésorrendbe rendezése. – Egyszerű szavak analizálása, betű hiányának érzékelése, pótlása. – Hibakeresés rosszul kirakott szóban. – Másolás, szavak írása tetszés szerint. 	<p>Ismerje fel a tanult betűket és azokat egyéni képességeinek megfelelően képes legyen a mindennapi élethelyzetekben való tájékozódásra.</p>

– Írás számítógépen, billentyűzet.	– Betűk keresése, szavak írása billentyűzeten.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: lakóhely, térképhasználat, személyi adatok, nevek. Információs eszközök használata: másolás, helyesírás-ellenőrző program használata.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betűk helye a teljes ábécében. Különböző betűtípusok, írásmódok. Tulajdonnevek, köznevek, földrajzi nevek. Gyűjtőfogalmak, alárendelt fogalmak. Rejtvények, találós kérdések.		

Témakör: 8. Olvasás	Előzetes tudás: Egyszerű szöveg olvasása (feliratok, reklám, prospektus), értelmezése.	Óraszám: 27
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Olvasott szöveg megértése, kérdések megfogalmazása rövid szöveg alapján.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Egyszerű szöveg gördülékeny olvasása. Versek, dalokat pontosan, értelmes, hangsúlyozottan előadása. Az olvasott információ megértései, tudatos alkalmazása a felhasználás során.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány olvasása tankönyvből. – Nehéz szavak elolvasása. – Néma olvasás. – Versek, énekek tanulása. – Mondatok olvasása, értelmezése. – Tájékoztató szöveg olvasása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány folyamatos végigolvasása. – Hosszú, összetett, mássalhangzó-torlódásos és ismeretlen szavak olvasása, elemzése. – Némán elolvasott kérdésre hangos válasz. – Válasz alapján következtetés a kérdésre. – Felsorolásból meghatározott elemek hangos olvasása. – Versek, énekek olvasása, megtanulása írott szövegből. – Hiányos mondatok olvasása, befejezése kép alapján. – Az olvasott információk önálló értelmezése, alkalmazása. – Élelmiszerek csomagolásán olvasható 	<p>Az olvasás technikájának elsajátításával egyéni képességeinek megfelelően képes legyen egyszerű szöveg értelmezésére, tartalom elmondására.</p>

<p>– Eligazodás a gyermeklexikonban.</p>	<p>szöveg elolvasása, értelmezése. – -Gyermeklexikon (Ablak-zsiráf) címszavainak olvasása, megbeszélése.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene: ritmizálás. Életvitel és gyakorlat: használati utasítás, ételrecept elolvasása, értelmezése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Írásjelek, hangsúlyozás, kiejtés, szótagolás, elemzés, összetett szó elemei. Kérdőszavak a hiányzó mondatrészekre. Vers, rím, ritmus. Miből készült? Mire való? (ismert tárgy címszó-szerű leírása). Friss, romlandó, szavatossági idő.</p>		

Témakör: 9. Írás	Előzetes tudás: Rendezett külalakra törekvés, írásos közlés iránti igény.	Óraszám: 27
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyéni, olvasható, rendezett íráskép kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Törekedni a betűformák és a füzet külalakjának javítására. A kihangsúlyozott hosszú mássalhangzós szavak helyes leírása. Egyben lediktált rövid mondatok önálló leírása. Üdvözlőlap írása önállóan. A kettős betűk biztos alkalmazása. A tulajdonneveket spontán felismerni, tollbamondás során is nagybetűvel írni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Írás. <ul style="list-style-type: none"> – Másolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szövegírás vonalközbe és segédvonalra. – Üdvözlőlap írása. – Diktálással szavak, mondatok írása. – Nagybetűk írása sorközbe. – Tárgykép alá szavak önálló leírása. – Szavak, rövid mondatok másolása írottról írottra, nyomtatottról írottra. – Két betűsszótagok másolása olvasólapról, válogató írás. – Nevek másolása naptárból. – Ábécé lemásolása írott, nyomtatott betűkkel. – Kétjegyű mássalhangzókkal szavak írása diktálással. 	<p>Egyéni képességeinek megfelelően legyen képes a hétköznapi életben előforduló írásbeli feladatok végzésére.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Nagybetűs feliratok megfigyelése utcán. – Tulajdonnevek felismerése, nagybetűs írás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Plakát tervezése, fontos információk felismerése és kiemelése (nagybetűkkel). – Nagybetűs információs táblák készítése (KIJÁRAT, ZÁRVA, 8. CSOPORT, stb.). – A tulajdonneveket spontán felismerni, tollbamondás során is nagybetűvel írni. – Diktált szavak között, illetve szövegben tulajdonnév önálló felismerése, írása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: feliratok gyűjtése séta közben, rendezvényre plakát, meghívó készítése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betűméret-, típus. Kettőzött mássalhangzó, helyesírás, elválasztás. Üdvözlőlap különböző alkalmakra. Mondat, cím, kezdőbetű. Lényeges-lényegtelen esemény, időpont, színhely. Utcai feliratok, információk. Idegen eredetű szavak.</p>		

Témakör: 10. Értő olvasás	Előzetes tudás: Szöveghű olvasás hangos és néma olvasással.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Az olvasottak globális felfogása.		27
Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>Képaláírások önálló olvasása, értelmezése. Meghatározott témában saját gondolatot megfogalmazni, leírni. Részt venni dramatizált mese egybefüggő eljátszásában. Rövid híreket elmondani néhány szóban. Híreket és személyes élményeket összekapcsolni hasonló helyszínnel, felidézésük.. Közkeletű idegen szavakat felismerni és helyesen kiejteni. Igéket (cselekvést jelentő szavakat) kiválasztani szövegből.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid hírek, események olvasása újságból. – Hiányzó betűk pótlása szavakban. – Feladatok írásban. – Meseolvasás. – Újságot olvasás. – Tv-híradó megnézése, a látottakról beszámoló. – Közkeletű idegen szavak elolvasása, értelmezése. – Igék keresése szövegben, igeidők értelmezése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Olvasottak megbeszélése. – Hiányos szavakba különböző betűk beillesztése. – Szavak értelmének megváltoztatása egy-egy betű cseréjével. – Írásbeli utasítások néma teljesítése. – Mese közös olvasása, dramatizálása. – Rövid híradások, értelmezésük. Szerepjáték: hírolvasó, TV-bemondó. – A hírek végighallgatása csendben. Felidézésük ellenőrzése, videóval. – Idegen szavak keresése, magyarázata (Pepsi Cola, HBO, Corvin stb.). – Igék átírása, átfogalmazása múlt, jelen és 	<p>Olvasási gyakorlata spontán módon a szabadidős-tevékenységek sorába illeszkedjen, képes olvasás-írás készségét információszerzésre, szórakozásra alkalmazza.</p> <p>Legyen képes közkeletű rövidítéseket, közismert idegen helyesírású szavakat olvasni.</p>

	jövő időbe.	
--	-------------	--

Kapcsolódási pontok: Információs eszközök használata: szövegírás, dokumentum keresése. Társadalmi ismeretek: tájékozódás szinterei, hírforrások.

Elvárt és javasolt fogalmak: Ok, okozat, előzmény, következmény, eredmény. Az ország tájai. Magyar, külföldi, anyanyelv, idegen nyelv. Külföldi, belföldi hírek, közlemények.

SZÁMOLÁS – MÉRÉS

A tantárgy célja kialakítani a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulóknál olyan elemi ismereteket, amelyek eljuttatják őket az érzékeléstől, észleléstől a tárgyfogalmak kialakulásához; megalapozni és kialakítani a tárgyakkal végzett cselekvésekkel a tanulók gondolkodási funkcióit, elemi számfogalmát.

A pedagógusnak fejlesztenie kell a számolás és mérés elsajátításához szükséges alapkészségeket, az érzékelést, észlelést, figyelmet, emlékezetet, gondolkodási készséget és a problémamegoldó képességet, hogy a tanulók alapvető logikai összefüggések felismerése révén az ismereteket gyakorlatban tudják alkalmazni. Feladata felkelteni, fenntartani a környezet iránti érdeklődést, a környezet megismerése során tudatos tevékenységeket végeztetni, az ismeretek megszerzésére irányuló spontán törekvéseket kialakítani, az alapvető térbeni és időbeni tájékozódást fejleszteni, elérni egyszerű utasítások megértését, követését.

Fontos feladat a mennyiség- és számfogalmat kialakítani, hogy a tanuló képes legyen mennyiségeket, számjegyeket felismerni, összehasonlítani, megváltoztatni, alpműveleteket végezni fejen és írásban; szöveges feladatokat értelmezni, a logikai összefüggéseket felismerni, a megoldáshoz szükséges lépéseket felállítani; méréseket végezni, különböző mértékegységek fajtáit, léptéküket, gyakorlati alkalmazásukat megismerni; a pénzzel kapcsolatos elemi ismereteket megszerezni, pénzérméket, bankjegyeket felismerni, értéküket, nagyságrendbeli különbségeket felismerni, a mindennapi életben történő alkalmazásokat segítséggel gyakorolni; továbbá a banki pénzügyi műveletek alapjait megismerni (bankkártya, folyószámla, hitelszámla).

1–2. évfolyam

A tantárgy különösen fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben, az egyszerű szabályok megértésére és betartására, és a csoportosan végzett tevékenység szabályainak, feltételeinek betartására neveléssel, a képességekhez igazodó feladatok végzésében és befejezésében a minél nagyobb kitartás kialakításával, valamint az alkalmazkodóképesség és feladattudat kialakításával, a türelem és pontosság megalapozásával.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésében az együttműködéssel történő feladatvégzés megalapozása zajlik, a csoportba való beilleszkedés és az iskolai viszonyrendszerben való eligazodás segítségével.

A tanulás tanítását a tantárgy az által nyújtott információk megismerése iránti igény és az ismeretek befogadása iránti érdeklődés felkeltése támogatja.

Az anyanyelvi kompetenciaterület fejlesztését a tantárgy ismereteihez és tevékenységeihez kapcsolódó kifejezések megismerésének megalapozásával segíti.

A tantárgy főként a matematikai kompetenciaterület fejlesztésében játszik nagy szerepet, amennyiben támogatja az elemek kiválasztásának és megadott szempontok szerinti sorba rendezésének képességét, a tárgyak tulajdonságainak megismerését, a különbségek és azonosságok felismerését és csoportosításukat, és a problémamegoldó képesség fejlesztését.

A tevékenységekkel kapcsolatos változások megfigyelése, létrehozása, az egyszerű ok-okozati összefüggések felismerése is a matematikai kompetenciaterület fejlesztését segíti.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület fejlődéséhez járul hozzá az együttműködő részvétel a feladatok végrehajtásában, a csoportmunkában az alapvető szabályok felismerése, és törekvés azok betartására.

A hatékony, önálló tanulás kompetenciaterület fejlődését segíti a tantárgy a taneszközei, feladatai iránti kíváncsiság felkeltésével, és a számok hétköznapi életben betöltött jelentőségének felismertetésével.

3–4. évfolyam

A tantárgy egyik legfontosabb szerepe és feladata az erkölcsi nevelésben a szabálykövetési képesség megerősítése, a fokozódó önfegyelemre, kitartásra nevelés.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése a fokozódó együttműködéssel történő feladatvégzés kialakításával történik.

A tanulás tanításában a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, a feladatok elvégzésében a kitartásra és a nehézségek leküzdésére irányuló törekvések erősödnek.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztését a tantárgy a matematikai gondolkodáshoz szükséges fogalmak, tevékenységek megértésével, és a szókincs bővítésével éri el.

A matematikai kompetencia fejlesztése gyakorlati megfigyeléseken keresztül az egyszerű ok-okozati összefüggések felismerésével és a problémamegoldó képesség fejlesztésével, tevékenységbe ágyazott feladatvégzéssel valósul meg.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését elsősorban a feladatmegosztás lehetőségének felismertetésével, a társak munkájának figyelemmel kísérésével, a helyes magatartás kialakításával, a feladatok végrehajtása közbeni kapcsolattartással és az alapvető szabályok betartásával támogatja.

A hatékony, önálló tanulási kompetencia a kitartó, megfelelő segítséget kérni és elfogadni tudó feladattudat és feladatvégzés kialakításával fejlődik.

5–6. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelés területén az alkalmazkodó képesség megerősítésével, a fokozódó önfegyelemre, kitartásra neveléssel, a szabályok együttes létrehozásának megtapasztalásával járul hozzá.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését a tantárgy az együttműködéssel történő munkavégzés gyakorlásával és a feladatmegosztási képesség kialakításával éri el.

A tanulás tanítása az önálló ismeretszerzés iránti igény fejlesztésével, a motivált, kitartó feladatvégzéssel valósul meg.

A matematikai kompetenciaterület fejlesztésében a tantárgy fontos szerepet játszik a tulajdonságok és az ok-okozati összefüggések felismertetésével, a problémamegoldó képesség fejlesztésével.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület fejlődését a feladatok végrehajtásában az együttműködő, konstruktív részvétel és az alapvető szabályok betartására törekvés jellemzi.

A hatékony, önálló tanulást a feladattudat megerősítése, a feladatvégzés közbeni próbálkozások, a lehetőségek keresése segíti.

7–8. évfolyam

A tantárgy a fejlesztési feladatok közül fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben a szabályokhoz való rugalmas alkalmazkodási képesség megerősítésével, a fokozódó önfegyelemre, kitartásra neveléssel, a társak feladatvégzése és próbálkozásai közben a türelmes várakozásra neveléssel.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését a kitartó együttműködéssel történő munkavégzés megerősítésével; a gazdasági és pénzügyi nevelést játékokon keresztül, vásárlások segítségével, a pénz értékének, szerepének megismerésével; a pénz használatával kapcsolatos feladatokkal segíti a matematikai ismeretek alkalmazását.

A tanulás tanításának fejlődése az önálló ismeretszerzéssel, a feladatok végrehajtásában többféle megoldás keresésével és megtalálásával, a belső igény kialakításával teljesül.

A matematikai kompetencia elsősorban a mindennapi helyzetekben előforduló egyszerű feladatok megoldásának keresése, a tanult matematikai műveletek elvégzése, az egyszerű ok-okozati összefüggések felismerése és a problémamegoldó képesség fejlesztése terén jelentkezik.

A szociális és állampolgári kompetencia a társakat segítve, a feladatok megoldásában együttműködő részvétellel és az alapvető szabályok betartásával fejlődik, amelyhez a hatékony, önálló tanulás, az önálló információ- és ismeretszerzés kialakítása, a tanács-, segítségkérési lehetőségek elsajátítása, a feladattudat és feladattartás megerősítése társul.

Számolás-mérés
Évfolyam: 1 - 8.

Évfolyam	1.-2.	3.-4.	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	2	2	3	2
1 éves óraszám	72	72	108	72

Témakör / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	33	25	20	15	15	10	-	-
2. Tájékozódás	15	15	10	10	10	10	10	10
3. Mennyiségek - Műveletek	24	32	32	35	43	40	35	35
4. Mértékegységek, méretek, pénz	-	-	-	-	20	25	15	15
5. Összefüggések felismerése	-	-	10	12	20	23	12	12
Éves óraszám	72	72	72	72	108	108	72	72

1. osztály

<u>Témakör:</u> Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	<u>Előzetes tudás:</u> Különbségek érzékelése.	Óraszám:
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az érzékelés, észlelés fejlesztése, tárgyakkal végzett cselekvések végzése, a környezet iránti érdeklődés fenntartása.		33
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tárgyak tulajdonságainak megismerése. Elemek kiválasztásának, megadott szempont szerinti rendezésének képességének kialakítása, különbségek felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kicsi – nagy tárgyak (játékok) felismerése, megnevezése, soralkotások. – Kicsi, nagy tárgyak keresése képi síkon. – Gömb és kocka keresése, felismerése a környezetben. – Egyforma, ugyanakkora fogalmak kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak válogatása: kicsi – nagy, összehasonlítások. – Megadott méretű (kicsi, nagy) és fajtájú játékok keresése, megnevezése, megmutatása. – Leporellók, képeskönyvek, eseményképek nézegetése. – Osztályban, szekrényben, polcokon lévő tárgyak vizsgálata, összehasonlítása gömbbel, kockával. – Egy bizonyos forma, kiterjedés szerinti játék, tárgy bemutatása, ugyanolyan keresése, összehasonlítás, tulajdonságok egyeztetése. 	<p>Legyen képes a közös tanulási helyzetekben elemi szinten együttműködni.</p> <p>Irányított, közös megismerő tevékenység során szín, forma és méret szerint segítséggel differenciál</p> <p>Ismerje fel, rendezze</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kerek, szögletes tárgyak felismerése. – Kör, négyzet, háromszög felismerése. – Rendezetlen halmazok szétválogatása. – Színek érzékelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Egyforma, ugyanakkora tárgyak válogatása, párosítások. – Tapintás alapján kerek, szögletes tárgyak válogatása. – Logikai készlet válogatása, az elemek megnevezése, tulajdonságok érzékelése. – Apró tárgyak halmaza – szétválogatás főfogalom szerint, pl. babák, állatok, edények. – Színek szerinti egyeztetések, válogatások. 	<p>megadott szempont szerint a tárgyakat.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kicsi, nagy, kisebb, nagyobb, egyforma, gömb, kocka, gurul, hegyes, kerek, szögletes, éles, csúcsos, sarka van, kör, négyzet, háromszög, színek.</p>		

Témakör: Tájékozódás	Előzetes tudás: Társas feladat megoldási helyzetben együttműködő.	Óraszám: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A cselekvésekben megtapasztalt változások érzékelése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A cselekvéseken keresztül az elemi tájékozódáshoz szükséges fogalmak megismerése, a feladatvégzésekkel szociális készségek fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sor eleje, vége. – Tájékozódás a tanulási helyzetben előforduló tárgyakon. – Térbeli tájékozódás: a tanuló és egy társ, vagy egy tárgy viszonya. – Saját testen bal és jobb oldal felismerésének gyakorlása. – Napirend. – Nappal, éjszaka, reggel, délben, este. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tornasorban, sorba állított játékokkal, képolvasással első, utolsó megnevezése. – Tárgyak, berendezési tárgyak vizsgálata, használata: pl. a szekrény elől nyílik, a fiók alul, lent van, a polc fent van, stb. – Megadott irány szerint egy játék elhelyezése saját személyhez viszonyítva a Hol van? Hová tetted? kérdésre közös válaszadás. – Testsémát fejlesztő gyakorlatok, bal oldal jelzéssel. – Tárggyal, képpel jelölt iskolai napirend használata. – Sötét, világos érzékelése, napszakokhoz kötődő cselekvések 	<p>Sor kirakására segítséggel balról jobbra, megnevezi a sor elejét, végét.</p> <p>Segítséggel megadott irányba helyez ismert tárgyakat életszerű helyzetekben.</p> <p>Tárgyas, vagy képes napirenden cselekvést jelző, vagy ábrázoló tárgyat, képet megmutat.</p>

	eljátszása, képi felismerése, napirendhez rendelése.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás: térorientációs gyakorlatok, Kommunikáció: tájékozódás, Mozgásnevelés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eleje, vége, elől, hátul, fent, lent, itt, ott, előttem, mögöttem, mellettem, jobbra, balra, reggel, délben, este, sötét, világos, napirend, iskolai cselekvések.		

Témakör: Mennyiségek - Műveletek	Előzetes tudás: Cselekvéses helyzetekben egy szempont alapján halmazok létrehozása.	Óraszám: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: Számlálás 3-as körben, összehasonlítások, viszonyítások.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanuló figyelje, meg, mutassa meg, hozza létre a sok, kevés, semmi határozatlan halmazokat, segítséggel használja a tőszámneveket 3-ig.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Halmazok számossága: sok, kevés, több, kevesebb. – Halmazok átalakítása. – Mennyiségek megszámlálása. – Mennyiségek egyeztetése tőszámnévvel. – Egyenlőség, több és kevesebb megállapítása társítási játékkal. 	<ul style="list-style-type: none"> – Termékek, apró játékok rakosgatása, közös megállapítások, létrehozások: ez sok, ez kevés, semmi nincs benne, ebben legyen sok, ebben legyen kevés. – Tálakba, vödörkbe, sok, kevés mennyiség rakása, vegyünk el belőle, tegyünk hozzá, mi történt, öntsük ki mind, stb. – Tárgyak, játékok, berendezési tárgyak számlálgatása, tőszámnevek közös használata. – Eseményképeken játékok, eszközök megszámlálása, a számnév használata – Halmazokból megadott mennyiségű játék kiválasztása közösen, számlálás, egyeztetés. 	<p>Segítséggel végezzen célirányos tevékenységeket az egyszerű feladatvégzések során.</p> <p>Segítséggel számláljon 3-ig, használja a tőszámneveket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Megszámlálás különböző téri elhelyezésben. – Számnévvel megfelelő számkép felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Édesség, gyümölcs kiosztása. Jutott-e mindenkinek? Miből van több, kevesebb? – Számlálás minden életpraktikus helyzetben. – Különböző méretű, oldalú, elhelyezkedésű, de azonos számosságú képeken számlálás: ez is kettő, ez is kettő, stb. – Egyszerűsített dominó játék, számjelek mutatása az ujjakon. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játék, szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Üres, teli, sok, kevés, semmi, egy, kettő, három, nulla, több, kevesebb.</p>		

2. osztály

<u>Témakör:</u> Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	<u>Előzetes tudás:</u> Különbözőségek, azonosságok felismerése.	Óraszám:
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az érzékelés, észlelés fejlesztése. A tárgyakkal végzett cselekvések támogassák a manipulációs készségek fejlődését, alapozzák meg az elemi gondolkodási funkciókat.		25
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Figyelje meg, hasonlítsa össze, nevezze meg, vagy jelezze a tárgyak tanult formai tulajdonságait. Segítséggel alkosson sorozatokat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kicsi-nagy, azonos méretű tárgyak felismerése, keresése a környezetben. – Különböző méretű tárgyak nagyság szerinti sorba állítása. – Rész-egész viszonya, összefüggése. – Hosszú – rövid, egyenlő hosszúságú tárgyak keresése, méretek összehasonlítása. – Tárgyakból sorozatok alkotása hosszúság kiterjedés szerint. 	<ul style="list-style-type: none"> – Játékok, tárgyak egymáshoz viszonyítása, megadott méret kiválasztása. – Csak méretükben különböző tárgyakkal sorozatalkotások. – Játékok, mesekockák összerakása, szétvágott kép összeillesztése – az összetartozó részek kiválogatása. – Botok, pálcikák, szalagok, zsinórok, húzózárok hosszának megállapítása, építés hosszanti irányban. – A rendelkezésre álló szalagok, pálcikák, papírcsíkokból sorozatok alkotása, az elemek megnevezése. 	<p>Segítséggel rendezzen halmazokat megadott szempontok szerint</p> <p>Segítséggel, feltűnő jegyek alapján ismerje fel a rész-egész viszonyokat</p> <p>Válogasson, csoportosítson, hasonlítsa össze tárgyakat formai tulajdonságaik és kiterjedésük szerint</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Különböző méretű, azonos tulajdonságú tárgyak keresése, összehasonlítása: gömb, kocka. – Gömböt, kockát ábrázoló képek megnevezése, rendezése. – Magas, alacsony – összehasonlítások, kiterjedések létrehozása. – Egyforma magas – építés megadott mérethez. – Különböző magasságú tárgyakból sorozatok alkotása. – Kör, négyzet, téglalap, háromszög megnevezése, tulajdonságok felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak, játékok keresése, összehasonlítása: mérettől független a megadott a tulajdonság. alapján – Képeken látható tárgyak nevének, alakjának megnevezése, rendezés megadott szempont szerint. – Sorba állás nagyság szerint: legmagasabb, legalacsonyabb, építés felfelé, a létrejött kiterjedések összehasonlítása. – Építés: ugyanolyan alacsonyt, ugyanolyan magasat épít. – Építés megadott mennyiségű kockákból: a létrejött építmények sorrendbe állítása magasságuk szerint. – A tárgyak, eszközök oldalainak kézzel többszöri átsimítása, azonosságok, különbözőség felismerése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikai játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kicsi, nagy, egyforma, nagyobb, kisebb, egész, rész, hosszú, rövid, hosszabb, rövidebb, leghosszabb, legrövidebb, gömb, kocka, magas, alacsony, magasabb, alacsonyabb, legmagasabb, legalacsonyabb, kör, négyzet, téglalap, kerek, szögletes.</p>		

Témakör: Tájékozódás	Előzetes tudás: Segítséggel megadott irányba helyez ismert tárgyakat életszerű helyzetekben.	Óraszám: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A cselekvésekben megtapasztalt változások érzékelése, létrehozása, megfogalmazása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A cselekvéseken keresztül az elemi tájékozódáshoz szükséges fogalmak megismerése, az ismeretek elemi szintű alkalmazása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sor eleje, vége, játékok megnevezése balról jobbra. – Élmények, tapasztalatok szerzése a saját test és a környezet viszonyáról. – Élmények, tapasztalatok szerzése a saját test jobb és bal oldaláról. – Jobb- és bal felismerése saját testen. – A saját test mozgása a tér különböző irányába. – Egy tárgy térbeli helyzete egy másikhoz viszonyítva. – Mozgás a térben megadott irányban. 	<ul style="list-style-type: none"> – A tanulói tevékenységeket folyamatos ismétléssel szervezzük a tanórákba. – Játékok sorba rendezése, fogalmak használata, jelzése. – Bebújás, alábújás különböző testekbe, a test különböző felületén a tárgyak érzékelése. – A bal és a jobb oldal testrészei, tárgyak, játékok görgetése megadott oldalon. – Utasítások végrehajtása: feküdj a bal oldaladra, támaszkodj a jobb kezedre, vedd a labdát, csukd be a jobb szemedet stb. – Irányok követése a teljes testtel. – Tanár által végzett cselekvés után a térbeli elhelyezkedés magállapítása, utasításra a tárgy elhelyezése. 	<p>Balról jobbra történő soralkotás önállóan.</p> <p>Tevékenységeiben, cselekedeteiben segítséggel jelenjen meg a térbeli viszonyok alkalmazása.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Térbeli helyzetek felismerése, megnevezése képi síkon. – A hét napjainak sorrendje. – A napszakok nevei, jellemző tevékenységek. – Tegnap, ma, holnap fogalma. 	<ul style="list-style-type: none"> – A tanulók a saját osztályukhoz, székükhöz viszonyítva végzik az utasításokat. – Feladatlapon helyzetek megnevezése, utasításra megfelelő helyre rajzolása, vagy kép elhelyezése. – Beszélgetés, képválogatás: melyik napra melyik tevékenység jellemző, megfogalmazások. – Saját élmények elmondása, napszakokra jellemző képek időrendbe állítása. – Emlékezés, beszélgetés a tegnapi, mai napról, a holnap tervezése. 	<p>Segítséggel tájékozódjon a heti és a napirendben.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, Kommunikáció, Játékra nevelés, Mozgásnevelés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eleje, vége, elöl, hátul, fent, lent, föl, le, itt, ott, előttem, mögöttem, mellettem, jobbra, balra, oldalra, bal oldal, jobb oldal, reggel, délben, este, délelőtt, délután, ma, tegnap, holnap, most, elmúlt, lesz.</p>		

Témakör: Mennyiségek - Műveletek	Előzetes tudás: A sok-kevés fogalmának ismerete.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Számlálás 5-ös körben, összehasonlítások, viszonyítások.		32
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanuló ismerje fel a több, kevesebb, ugyanannyi mennyiségeket, tőszámnevek használata 5-ig, számjegyek ismerete 3-ig.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Halmazból 2 részhalmaz képzése. – Halmazból 3 részhalmaz képzése. – Mennyiségek felismerése, megnevezése 3-as körben. – Mennyiségek felismerése, megnevezése 3-as körben, képi síkon. – Tárgyak megszámlálása 5-ig. – A 0 és az 1-es számjegynek megismerése. – 2-es és a 3-as számjegynek megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Halmaz szétválogatása megadott szempont szerint: azonos forma, különböző szín stb. A létrejött halmazok összehasonlítása. – Tárgyak, játékok számlálása, azonos mennyiségek megállapítása, számosság erősítése különböző téri elhelyezésben. – Megadott mennyiségű tárgy kirakása, tárgyak egyeztetése képpel, számlálás. – Tárgyak, játékok megszámlálása, azonos mennyiségek jelölése azonos számnévvel. – 0, 1-es számjegy felismerése, megnevezése. – 2, 3-as számjegy felismerése. 	<p>Segítséggel hasonlítsa össze halmazokat becsléssel és párosítással.</p> <p>Segítséggel állapítsa meg a halmazok számosságát.</p> <p>Segítséggel tudjon megszámlálni mennyiségeket képeken. Ismerje fel a számjegyeket 3-ig.</p> <p>Használja a tőszámneveket 5-ig.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Számok sorrendje. – Halmazok számosságának megállapítása párosítással. – Halmazok számosságának megállapítása számlálással. – Halmazok számosságának megállapítása számlálással – képi síkon. – Számjegyek felismerése, egyeztetése számnévvel, tárgyképpel. – Halmazok összehasonlítása (számlálás nélkül) – átalakítása: tesztek hozzá, elveszek belőle. – Sokból kevés, kevésből több – halmazok átalakítása. – Halmazok átalakítása: egyenlőségből több-kevesebb létrehozása. – Halmazok átalakítása: több-kevesebb -ből egyenlőség létrehozása. – Mennyiségek felismerése képeken, 2 mennyiség összehasonlítása. – Halmazok számosságának megállapítása, 2 halmaz összehasonlítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számkártyák, dominóképek, mennyiségek azonosítása, számosság megnevezése. – Számsorozat kirakása közösen. – Játék babákkal: etetés, öltöztetés: jut-e mindenkinek, miből van több, kevesebb – Megadott halmaz eleminek megszámlálása, két halmaz összehasonlítása. – Feladatlapon két halmaz összehasonlítása, megadott szempont szerinti színezése: színezd a többet, stb. – Feladatmegoldások társas és egyéni tanulási helyzetben. – Két halmaz összehasonlítása: tegyük hozzá: több lesz, vegyük el belőle: kevesebb lesz. – Két halmaz összehasonlítása: tegyük hozzá, vegyük el belőle, legyen ugyanannyi stb. – Üres halmazkarikákba rajzolás, vagy korong elhelyezése utasítás szerint: legyen sok, kevés, több, még több stb. – Számlálás, egyeztetés számjeggyel, összehasonlítások. – Tárgyakkal, cselekvéssel, vagy képi szemléletes síkon feladatmegoldások társas, vagy egyéni tanulási helyzetekben. 	
--	---	--

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játék, szerepjáték.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Üres, teli, sok, kevés, semmi, egy, kettő, három, nulla, négy, öt, több, kevesebb, tesztek hozzá, elveszek belőle. számjegy, számkép, számsor.		

3. osztály

<p><u>Témakör:</u> Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel halmazokat rendez megadott szempontok szerint.</p>	<p>Óraszám: 20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az érzékelés, észlelés fejlesztése. A tárgyakkal egyre önállóan végzett cselekvések támogassák a manipulációs készségek fejlődését, alapozzák meg az elemi gondolkodási funkciókat.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Figyelje meg , hasonlítsa össze, nevezze meg, vagy jelezze a tárgyak tanult formai tulajdonságait. Alkosson sorozatokat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kicsi-nagy, azonos méretű tárgyak felismerése, keresése, sorba állítása. – Hosszú, rövid, egyenlő hosszúságú tárgyak keresése, méretek összehasonlítása. – Eltérő hosszúságok átalakítása, keletkezett hosszúság megnevezése. – Gömb, kocka felismerése, keresése a környezetben. – Kör, négyzet, téglalap, háromszög megnevezése, tulajdonságok felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Játékok, tárgyak egymáshoz viszonyítása, megadott méret kiválasztása, sorozatalkotások. – Botok, pálcikák, szalagok hosszának megállapítása, érintés hosszanti irányban. – Gyurmakígyók, kockavonatok hosszúságának átalakítása, szalagok elvágása, összeragasztása. – Játékok, tárgyak kézbevétele, tapintása, velük különböző cselekvések végzése, tulajdonságok megnevezése. – A berendezési tárgyak, játékok, taneszközök oldalainak átsimítása, 	<p>Megadott szempont szerint önállóan halmazokat rendez.</p> <p>A tanult síkidomokat egyezteteti.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Vékony, vastag tárgyak formázása, felismerése képi síkon. – Térbeli formák felismerése képi síkon. – A kiterjedések keresése, felismerése a közvetlen és a tágabb környezetben. – A kiterjedések felismerése, megnevezése képi síkon. – Színek megkülönböztetése. 	<p>azonosságok, különbségek felismerése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szűkebb, tágabb környezet tárgyait vizsgálata, vékony, vastag kiterjedések felismerése – Gyurmából tárgyak formázása, színezéssel kiterjedés jelölése feladatlapon. – Eseményképen tárgyak felismerése, megnevezése, egyeztetése térbeli formával. – Séta közben megfigyelések, megfogalmazások. – Jelölés, megfogalmazás eseményképeken, feladatlapokon. – Párosítás, válogatás. 	<p>Segítséggel felismeri, megnevezi, megmutatja életszerű szituációkban a tanult kiterjedéseket</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikai játék, Ábrázolás-alkítás.</p>		
<p><u>Elvart és javasolt fogalmak:</u> Kicsi, nagy, egyforma, nagyobb, kisebb, ugyanolyan nagyságú, egész, rész, hosszú, rövid, hosszabb, rövidebb, leghosszabb, legrövidebb, ugyanolyan hosszú, vékony, vastag, vékonyabb, vastagabb, ugyanolyan vastag, gömb, kocka, gömbölyű, gurul, szögletes, éle, csúcsa van, magas, alacsony, magasabb, alacsonyabb, legmagasabb, legalacsonyabb, kör, négyzet, téglalap, kerek, szögletes, színek.</p>		

Témakör: Tájékozódás	Előzetes tudás: Tevékenységeiben, cselekedeteiben segítséggel jelenjen meg a térbeli viszonyok alkalmazása.	Óraszám: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A tárgyak téri helyzetének elemi szintű megértése, manipulációs helyzetekben az ismeretek alkalmazása segítséggel.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A helyzetek térbeli felismerése, cselekvésekkel a helyzetek létrehozása. A napszakok, a hét napjai és az évszakok felismerése, megnevezése, jelölése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A napszakok nevei, jellemző tevékenységek. – A hét napjai, tegnap, ma, holnap. – Évszakok nevei, sorrendje, jellegzetes időjárás, jellegzetes tevékenységek. – Saját test és a környezet viszonya. – Egy tárgykülönböző helyzete. – Két tárgy egymáshoz való viszonya. – Térbeli helyzetek felismerése képi síkon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját élmények elmondása, napszakokra jellemző képek időrendbe állítása. – A hét napjaira jellemző tevékenységek képi feldolgozása, tárgyak, tevékenységek azonosítása a napok neveivel. – Évszakfa rendezése a napi időjárás alapján, képek válogatása. – Spontán mozgás a térben, majd elhelyezkedés a megadott helyen. – Adott tárgy elhelyezése a térben. – A tárgyak elhelyezése, a térbeli viszony megnevezése. – Feladatlapon a megadott téri helyzet jelölése. 	<p>Mutassa meg, mondja meg a napszakokra jellemző tevékenységeket</p> <p>Térben utasításra az a megadott helyen helyezkedik el. Pl.: Állj a szék mögé, állj mellém!</p>

<p>– Bal, jobb, elől, hátul, fönt, lent téri helyzetek a saját testen, illetve annak viszonylatában, tárgyakon és képi síkon.</p>	<p>– Mozgásos játékok, eseményképeken, feladat illetve könyvben, füzetlapon való tájékozódás.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, Kommunikáció, Mozgásnevelés, Játékra nevelés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eleje, vége, elől, hátul, fent, lent, föl, le, itt, ott, benne, előttem, mögöttem, mellettem, jobbra, balra, oldalra, bal oldal, jobb oldal, reggel, dél, este, éjszaka, délelőtt, délután, ma, tegnap, holnap, most, elmúlt, lesz, tavasz, nyár, ősz, tél, év.</p>		

Témakör: Mennyiségek - Műveletek	Előzetes tudás: Segítséggel megállapítja a halmazok számosságát.	Óraszám: 32
Tantárgyi fejlesztési célok: Számlálás 5-ös körben, összehasonlítások, viszonyítások végzése egyre nagyobb önállósággal.		
Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Mennyiségek egyeztetése, azonosítása, párosítása, számkör bővítése 5-ig, számjegyek felismerése, számsor alkotása számszomszédok megállapítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Halmaz bontása, keletkezett részhalmazok összehasonlítása. – Mennyiségek felismerése, megnevezése 5-ös körben. – A 4-es és 5-ös számjegy megismerése. – Mennyiségek azonosítása számjeggyel képi síkon. – Számsor alkotása 5-ös körben, számszomszédok leolvasása. – Két halmaz összehasonlítása, a több-kevesebb és egyenlőség jelének használata. – Halmazok átalakítása hozzátevéssel, elvétellel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Halmazból különböző elemek kiválogatása, a megadott szempont szerint létrejött halmazok összehasonlítása. – Tárgyak, játékok megszámlálása, számosság erősítése különböző téri elhelyezésben, képi síkon. – Számkép, számjegy, mennyiség egyeztetése. – Feladatlapon mennyiségek megszámlálása, egyeztetése számjeggyel, számképpel. – Képi-szemléletes helyzetben közös feladatmegoldás. – Halmazok megszámlálása, összehasonlítása cselekvésekkel, relációs jel értelmezése, használata. 	<p>Segítséggel állapítsa meg a halmazok számosságát.</p> <p>Segítséggel hasonlítsa össze halmazokat számlálással.</p> <p>Ismerje fel a számjegyeket 5-ig.</p> <p>Segítséggel alkosson számsort, olvassa le a számszomszédokat.</p>

	<p>– Cselekvések halmazokkal. Hozzáteszek, elveszek belőle, mi változott?</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játék, szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Sok, kevés, semmi, egy, kettő, három, nulla, négy, öt, több, kevesebb, teszek hozzá, elveszek belőle, több, kevesebb, egyenlőség jele, számjegy, számkép, számsor.</p>		

<u>Témakör:</u> Összefüggések felismerése	<u>Előzetes tudás:</u> Összehasonlítások végzése segítséggel, azonosságok, különbözőségek észrevétele.	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Észlelés, elemi gondolkodási funkciók fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Emlékezet és figyelem fejlesztése, ok-okozati összefüggések elemi szintű felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rész-egész viszonya, összefüggése. – Hibák, hiányok észlelése. – Hasonló ábrákon, képeken különbségek észlelése, jelölése. – Sorozatból az oda nem illő tárgy vagy kép jelölése. – Keresztcsatornák fejlesztése. – Gyűjtőfogalom alá rendezés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szétvágott kép összeillesztése – az összetartozó részek kiválogatása. – Környezet tárgyain, eseményképeken, feladatlapokon a hibák, hiányok jelzése. – Közösen, vagy önállóan végzett megfigyelések, jelölések – Kakukktojás-játékok. – Képek egyeztetése a hozzájuk tartozó hangokkal, tapintás után tárgyak megnevezése, megmutatása. – Csoportosítás fogalmak alapján. 	<p>Segítséggel összeilleszt szétvágott képeket.</p> <p>Segítséggel jelezi két tárgy, vagy ábra összehasonlításával a különbségeket.</p> <p>Tárgyakkal csoportosításokat végez.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játékok, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hiányzik, hibátlan, sorrend, színek nevei.		

4. osztály

<u>Témakör:</u> Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	<u>Előzetes tudás:</u> Megadott szempontok alapján halmazokat rendez.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tanuló tevékenységeiben legyen egyre önállóbb, a környező világ tárgyainak tulajdonságait ismerje fel, nevezze meg.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Figyelje meg, hasonlítsa össze, nevezze meg, vagy jelezze a tárgyak tanult formai tulajdonságait. Alkosson sorozatokat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az eddig tanult kiterjedések folyamatos ismétlése, alkalmazása. – Kerek, szögletes tárgyak szétválogatása. – Kocka, téglatest megkülönböztetése. – A tanultak átvitele képi szintre: tárgyképek csoportosítása forma, és méret szerint. – Különböző méretű játékokból sorozatalkotások, hiányos sorozatba a megfelelő elem behelyezése. – Nehéz, könnyű melléknevek pontos használata, tárgyak súlyának becslése. – Széles, keskeny, egyforma széles fogalmak elsajátítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kerek és szögletes tárgyak: autókerék, toronyépítő, gombok, korongok, füzet, játékok válogatása. – Gyurmából kocka, téglatest készítése, egy-egy oldal lerajzolása, szögletes forma létrehozása. – Az ismert kiterjedések megkülönböztetése, jelzése képes feladatlapokon. – Tárgyak rendezése, cselekvések. – Életszerű, a mindennapi életben használt tárgyakkal való összehasonlítások. 	<p>Segítséggel gömb, kocka, téglatest megkülönböztetése, válogatása.</p> <p>Segítséggel alkosson sorozatokat a tanult kiterjedések szerint.</p>

<p>– Válogatás a tárgyak kiterjedése alapján.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Szalagok, papírcsíkok, széles és keskeny utat ábrázoló képek válogatása. – Tárgyak, képek válogatása a megadott mérethez, kiterjedéshez viszonyítottan. „Nálad alacsonyabb, ceruzánál vastagabb stb.” 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikai játék, Ábrázolás-alakítás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kicsi, nagy, egyforma, nagyobb, kisebb, ugyanolyan nagyságú, egész, rész, hosszú, rövid, hosszabb, rövidebb, leghosszabb, legrövidebb, ugyanolyan hosszú, vékony, vastag, vékonyabb, vastagabb, ugyanolyan vastag, gömb, kocka, téglatest, gömbölyű, gurul, szögletes, éle, csúcsa van, magas, alacsony, magasabb, alacsonyabb, legmagasabb, legalacsonyabb, kör, négyzet, téglalap, kerek, szögletes, nehéz, könnyű, nehezebb, könnyebb, egyforma nehéz, széles, keskeny, szélesebb, keskenyebb, legszélesebb, legkeskenyebb.</p>		

Témakör: Tájékozódás	Előzetes tudás: Térben utasításra az a megadott helyen helyezkedik el a tanuló.	Óraszám: 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u>		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Helymeghatározások jelölése, vagy megfogalmazása. A különböző irányokba történő célzott cselekvések kialakítása. A hét napjaiban, az évkörben, évszakokban, hónapokban való tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eligazodás a napirenden, napszakok felismerése, megfogalmazása. – Időbeli tájékozódás: az évszakok, a születésnapok, ünnepek elhelyezése az évszakokban. – Hónapok neve. – Térbeli helyzetek gyakorlása: cselekvéssel helyzetek létrehozása, azok szóbeli megfogalmazása. – A tanult irányok alkalmazása. – Közel, távol fogalmának kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Napi tevékenységek felsorolása, képes napirend összeállítása. – Tabló készítése, képes feldolgozás. – Az egyes évszakokhoz, ünnepekhez kapcsoltn megnevezés, jelölés. – Saját testhez, társakhoz, tárgyakhoz viszonyított, illetve képi szintű feladatvégzések. – Irányjelző nyilak megismerése a környezetben. – Síkban történő feladatlapos illetve füzetben történő feladatmegoldások. – Objektumok megfigyelése az iskola környékén, az osztályban, fényképeken, megfogalmazások. 	<p>A hét napjait felsorolja, vagy megmutatja képes heti renden.</p> <p>Megmutatja vagy megnevezi a tegnapi, ma, holnap napjait.</p> <p>A térbeli helyzeteket segítséggel megmutatja, megnevezi, létrehozza, síkban jelöli.</p>

Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás, Kommunikáció.

Elvárt és javasolt fogalmak: Eleje, vége, közepe, elől, hátul, középen, fent, lent, föl, le, itt, ott, benne, előttem, mögöttem, mellettem, jobbra, balra, oldalra, bal oldal, jobb oldal, balról jobbra reggel, dél, este, éjszaka, délelőtt, délután, ma, tegnap, holnap, munkanap, pihenő nap, most, elmúlt, lesz, tavasz, nyár, ősz, tél, év, hónapok nevei, közel, távol, közelebb, távolabb.

Témakör: Mennyiségek - Műveletek	Előzetes tudás: A számjegyeket felismeri 5-ig, segítséggel számsort alkot.	Óraszám: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Számfogalom kialakítása 5-ös körben, számjegyek felismerése, írása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A több, kevesebb, ugyanannyi relációkat ismerje fel, alkalmazza, ismerje meg a bontás műveletét.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Halmazok összehasonlítása számosság megállapításával tárgyi és képi szinten. – Számfogalom mélyítése: az 1, 2, 3, 4, 5 fogalma, számképe, környezetben való keresése, a mennyiség rögzítése tárgyképpel, számképpel. – Halmazok átalakítása, a változás megfigyelése, megnevezése. – A több-kevesebb és az egyenlőség jel használatának elmélyítése, alkalmazása képi síkon. – Átalakítási feladatok – gyakorlás: egyenlőségből egyenlőtlenség létrehozása. – Hozzárendelés. – Halmazok bontása 3 felé megadott rendező elv szerint. – Bontás megismerése: a 3, 4, 5 bontása, rajzban való rögzítése, a végzett cselekvés szóbeli megfogalmazása, lejegyzése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számlálás nélkül mennyiségek felismerése 3-as körben, különböző téri elhelyezésben. – Tárgyak, képek számlálása. – Tabló készítése, szemléltető eszközökön való tájékozódás- – Elvétel, hozzáadás, több lett, kevesebb lett megfogalmazások. – Halmaz két részre bontása, a részhalmazok összehasonlítása, több-kevesebb, egyenlőség jelek alkalmazása. – Feladatmegoldás tárgyi, és képi síkon. – Párosítási játék: több-kevesebb megállapítása, rögzítése koronggal. – Halmazbontás képi szinten. – A bontás gyakorlása: tárgyakkal különböző, majd azonos színnel, 	<p>Segítséggel halmazokat alakít elvétellel, hozzátétellel.</p> <p>Segítséggel használja a több-kevesebb, egyenlőség jelét.</p> <p>Segítséggel halmazokat bont</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Számjegyírás elsajátítása. – Számsor. – Számlálás 10-ig. 	<p>koronggal, rögzítés rajzban, majd számjegyekkel, + jellel</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az 1, 2, 3, 4, 5 írása. – Számsor hiányzó számainak pótlása. – Számlálás a tárgyak megérintésével. 	<p>Számjegyeket ír 5-ig. Segítséggel 10-ig számlál.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játék, szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Sok, kevés, semmi, egy, kettő, három, nulla, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, több, kevesebb, tesztek hozzá, elveszek belőle, több, kevesebb, egyenlőség jele, számjegy, számkép, számsor, bontás, meg (+).</p>		

<u>Témakör:</u> Összefüggések felismerése	<u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel végez összehasonlításokat, 3-4 részre vágott képet összeilleszt.	Óraszám: 12
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Észlelés fejlesztése, cselekvéses tárgyi, valamint képi szinten történő gondolkodás fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Emlékezet és figyelem fejlesztése, gondolkodási műveletek elemi szintű fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rész-egész viszonya, összefüggése. – Hibák, hiányok észlelése. – Hasonló ábrákon, képeken különbségek észlelése, jelölése. – Különböző ábrákon azonos elemek észlelése, jelölése. – Sorozatból az oda nem illő tárgy vagy kép jelölése. – Memória-játékok. – Soralkotás, sorrendiség. – Ellentétes fogalom. – Gyűjtőfogalom alá rendezés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szétvágott kép összeillesztése – az összetartozó részek kiválogatása. – Környezet tárgyain, eseményképeken, feladatlapokon a hibák, hiányok jelzése. – Közösen, vagy önállóan végzett megfigyelések, jelölések. – Kakukktojás-játékok. – Páros és társas helyzetben játék. – Sorozatok alkotása, képsorozatok rendezése. – Keresd meg, mutasd meg mi az ellentétpárja! Páros játékok. – Csoportosítás fogalmak alapján. 	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: didaktikus játékok, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hiányzik, hibátlan, sorrend, színek nevei.		

5. osztály

<u>Témakör:</u> Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	<u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel sorozatokat alkot a tanult kiterjedések szerint.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tárgyak tulajdonságairól szerzett tapasztalatait, isméteteit egye nagyobb önállósággal alkalmazza.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanult formai tulajdonságok megfogalmazása, összehasonlítások, egyenlővé tétel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formai tulajdonságok felismerése képeken. – Tárgyak összehasonlítása, csoportosítása, számlálása, sorozatok készítése. – Relációk megállapítása, összehasonlítás, különböző hosszúságú, magasságú tárgyak egyenlővé tétele. – Tapasztalatok gyűjtése a hengerről, a henger tulajdonságainak megfogalmazása. – Azonosságok, különbözőségek felismerése – didaktikai játék a logikai készlettel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Feladatlapok, fényképek, tankönyvek használata, jelölések adott szempont alapján. – Összehasonlítás, soralkotás adott szempont szerint. – Mondatalkotás, soralkotás megadott szempont szerint, csoportosítás, vágás, ragasztás. – Manipulálás, megfigyelés, megfogalmazás. – Összehasonlítás, válogatás, tapintójáték. – Csoportosítás, mondatalkotások. 	<p>A tanult formai tulajdonságokat képi szinten felismeri, önállóan jelöli.</p> <p>Segítséggel különböző kiterjedéseket egyenlővé tesz.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: komplex alakító tevékenység, tárgyak előállítása.

Elvárt és javasolt fogalmak: Kicsi, nagy, egyforma, nagyobb, kisebb, ugyanolyan nagyságú, egész, rész, hosszú, rövid, hosszabb, rövidebb, leghosszabb, legrövidebb, ugyanolyan hosszú, vékony, vastag, vékonyabb, vastagabb, ugyanolyan vastag, gömb, kocka, henger, két irányban gurul, téglatest, gömbölyű, minden irányban gurul, szögletes, éle, csúcsa van, magas, alacsony, magasabb, alacsonyabb, legmagasabb, legalacsonyabb, kör, négyzet, téglalap, kerek, szögletes, nehéz, könnyű, nehezebb, könnyebb, egyforma nehéz, széles, keskeny, szélesebb, keskenyebb, legszélesebb, legkeskenyebb.

<u>Témakör:</u> Tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> A térbeli helyzeteket segítséggel megmutatja, megnevezi, létrehozza, síkban jelöli.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A téri viszonyok síkban való leképezése. A megismert térbeli, időbeli tájékozódási ismeretek elmélyítése.		10
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok:</p> <p>A térbeli, időbeli tájékozódás gyakorlása. A közvetlen környezet alaprajzán történő elemi tájékozódási képesség kialakítása</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A hét napjai, a hét munkarendje, napszakok. – Évszakok, hónapok, saját születési dátum. – A térbeli tájékozódás. – Tájékozódás a tanterem alaprajzán. – Események időbeli sorrendje. 	<ul style="list-style-type: none"> – A képes napirendről a napszakok megállapítása, megnevezése. – A naptár folyamatos figyelése, hónapok sorrendje. – Helyzetek felismerése, létrehozása, egyeztetése, megfogalmazása. – Környezet tárgyain irányok keresése, megnevezése. – Tanterem bejárása, követése alaprajzon, a berendezési tárgyak egyeztetése. – Eseményképek és személyes élmény mozzanatainak időrendi sorrendbe állítása. 	<p>Az időbeli fogalmakat spontán alkalmazza, jelzi.</p> <p>A környezet tárgyainak egymáshoz való viszonyát megfogalmazza, megmutatja.</p> <p>Az osztály alaprajzán segítséggel tájékozódik.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eleje, vége, közepe, elöl, hátul, középen, fent, lent, föl, le, itt, ott, benne, előttem, mögöttem, mellettem, jobbra, balra, oldalra, baloldal, jobb oldal, balról jobbra reggel, dél, este, éjszaka, délelőtt, délután, ma, tegnap, holnap, munkanap, pihenő nap, most, elmúlt, lesz, tavasz, nyár, ősz, tél, év, hónapok nevei, közel, távol, közelebb, távolabb. alaprajz, felülnézet, méret, irány, egy hete, egy hét, egy hónap múlva, egy éve, egy év múlva.		

Témakör: Mennyiségek - Műveletek	Előzetes tudás: Halmazokat összehasonlít, segítséggel átalakít.	Óraszám: 43
Tantárgyi fejlesztési célok: Számfogalom megerősítése 5-ös körben, műveletvégzés elsajátítása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Számfogalom elmélyítése. Összeadás és kivonás végzése 5-ös körben. Számjegyek felismerése, írása 10-ig. Számsorozatok alkotása 10-es körben.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mennyiségek összehasonlítása – halmazok összehasonlítása. – Mennyiségek biztos felismerése 5-ig, számlálás nélkül. – Bontási feladatok 5 körében – szóbeli megfogalmazás, a végzett feladatok rögzítése számjegyekkel. – Bontási feladatok 5 körében – szóbeli megfogalmazás, a végzett feladatok rögzítése számjegyekkel. – Összeadás, kivonás 5-ös körben. – Átalakítási feladatok – egyenlővé tétel hozzáadással – a hozzáadott mennyiség számosságának megállapítása. – Átalakítási feladatok – egyenlővé tétel, elvétel – az elvett mennyiség megnevezése. – Számjegyek írása 10-es körben. – Egyeztetések. – Növekvő–csökkenő számsor – tárgyképekkel, számképekkel, számjegyekkel soralkotások, sorozat készítések. 	<ul style="list-style-type: none"> – $\langle \rangle =$ jel önálló használata – a végzett tevékenység, létrejött helyzet szóbeli megfogalmazása. – Mondatalkotás, számjegyírás, halmazok képzése. – Mondatalkotás, számjegyírás, halmazok képzése. – A műveletek rögzítése applikációs képekkel, táblai rajzzal, számjeggyel, műveleti jellel. – Tárgyakkal, applikációs képekkel végzett cselekvések, lejegyzés. – Tárgykép – számkép, száme egyeztetések – önálló munkavégzés feladatlapon. 	<p>Halmazok összehasonlítása önállóan.</p> <p>Segítséggel összeadás és kivonás végzése tárgyakkal.</p> <p>Számjegyeket felismer, leír 10-ig. Segítséggel növekvő és csökkenő számsorok képzése.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció.

Elvárt és javasolt fogalmak: Több, kevesebb, tesztek hozzá, elveszek belőle, több, kevesebb, egyenlőség jele, számjegy, számkép, számsor, bontás, meg, növekvő, csökkenő számsor, összeadás, kivonás.

<u>Témakör:</u> Mértékegységek, mérések, pénz	<u>Előzetes tudás:</u> Számlálás és a számjegyek ismeret 10-ig.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Mérések, mértékegységek használata életpraktikus helyzetekben.		20
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek –Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Méter, és centiméter közötti nagyságrendi különbség érzékeltetése, mérések egységekkel 10-es számkörben Nehezebb, könnyebb érzékeltetése kg, és fél kg viszonylataiban, mérések egész számokkal 10-es körben Űrértékek, liter és deciliter különbségének érzékeltetése Hőmérséklet leolvasása a téli időszakban, 10-es számkörben. PéNZ értéke, kiszámolások, 5 és 10 forint.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hosszúság mérése. – Tömeg mérése. – Űrmértékek használata, mérése. – Hőmérséklet mérése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Mérések a környezet tárgyain méteres mérőrúddal, mérőszalaggal, 1 1 cm-es élű kockákkal. – 1-kg-s kiserelésű élelmiszerek mérése, ételszerű helyzetekben gyümölcsök, zöldségek mérése, a csomagoláson lévő mérték és mértékegység értelmezése. – Különböző kiserelésű folyadék állagú élelmiszerek megfigyelése, az űrmérték leolvasása, mérések mérőedényekkel 10-es számkörben. 	<p>Mérőeszköz kiválasztása, hosszúság mérése segítséggel. Tömeg mérése segítséggel, egész kg leolvasása.</p> <p>Mérések segítséggel, liter, deciliter megnevezése.</p> <p>Hőmérsékleti adatok leolvasása segítséggel 10-es körben.</p>

– Pénz használata.	– Téli időszakban 10-es körben lévő hőmérsékleti adatok leolvasása, értelmezése. – 5 és 10 forint felismerése, értékük, kiszámolásuk, 10 forint váltása.	Segítséggel kifizetések 10-es körben.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Méter, centiméter, liter, deciliter, hosszúság, tömeg, úrmérték, hőmérséklet, érték, forint.		

<u>Témakör:</u> Összefüggések felismerése	<u>Előzetes tudás:</u> Rész-egész viszonyok felismerése, sorozatok alkotása segítséggel.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Észlelés, cselekvéses tárgyi, valamint képi szinten történő gondolkodás fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Emlékezet és figyelem fejlesztése, elemi szintű gondolkodási műveletek fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Figyelemfejlesztő feladatok. – Ok-okozati összefüggések felismerése, megfogalmazása eseményképekről. – Jelzőtáblák, útbaigazító jelzések értelmezése. – Igaz és hamis állítások. – Azonosság felismerése – didaktikai játék a logikai készlettel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Memória-játékok, puzzle-játékok, társasjátékok dobókockával, dominóval. – Beszélgetés eseményképekről. Válaszadás a miért? Mi okból kérdésekre. – Séta a környéken, megfigyelések, a jelzések értelmezése. – Életpraktikus helyzetekből vett állítások: igaz, vagy hamis az állítás? – Több szempontú válogatások. 	<p>Segítséggel bekapcsolódik a fejlesztő játékokba.</p> <p>Segítséggel értelmezi az utcai jelzőtáblákat.</p> <p>Segítséggel több szempontú válogatásokat végez.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hiányzik, hibátlan, sorrend, színek nevei.		

6. osztály

<u>Témakör:</u> Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	<u>Előzetes tudás:</u> A tanult formai tulajdonságokat képi szinten felismeri, önállóan jelöli.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tárgyak tulajdonságairól szerzett tapasztalatait, ismertetit egye nagyobb önállósággal alkalmazza.		15
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az eddig tanultak alkalmazása, kúp, félkör, körcikk, körív tulajdonságai, megnevezésük.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formai tulajdonságok felismerése tárgyakon, képeken, összehasonlítások. – Kúp formája, jellemzői. – Félkör, körcikk, körív. – Trapéz, rombusz, deltoid formák egyeztetése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Csoportosítások, válogatások, megfogalmazások, sorozatok alkotása. – Manipuláció, megfigyelés, jellemzők megfogalmazása, hasonló keresése. – Formák megfigyelése, keresése a környezet tárgyait, megnevezésük – Feladatlapon a formák egyeztetése. 	<p>A tanult formai tulajdonságokat önállóan megnevezi, megmutatja.</p> <p>A tanult testeket, síkidomokat önállóan kiválasztja, képpel egyezteti.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás: komplex alakító tevékenység, tárgyak előállítás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kicsi, nagy, egyforma, nagyobb, kisebb, ugyanolyan nagyságú, egész, rész, hosszú, rövid, hosszabb, rövidebb, leghosszabb, legrövidebb, ugyanolyan hosszú, vékony, vastag, vékonyabb, vastagabb, ugyanolyan vastag, gömb, kocka, téglatest, gömbölyű, gurul, szögletes, éle, csúcsa van, magas, alacsony, magasabb, alacsonyabb, legmagasabb, legalacsonyabb, kör, négyzet, téglalap, kerek, szögletes, nehéz, könnyű, nehezebb, könnyebb, egyforma nehéz, egyforma, ugyanolyan, más, különböző, henger, két irányba gurul, felállítható, kúp, félkör, körcikk, körív, egyenes, görbe.		

Témakör: Tájékozódás	Előzetes tudás: A környezet tárgyainak egymáshoz való viszonyát megfogalmazza, megmutatja.	Óraszám: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A térbeli viszonyok felismerése, megfogalmazása életszerű helyzetekben.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az iskola környékének alaprajzán való tájékozódás kialakítása. Az időmérésben, egész órákban való tájékozódás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A hét napjai, a hét munkarendje, napszakok. – Évszakok, hónapok, saját születési dátum, ünnepek elhelyezés. – A térbeli tájékozódás. – Az iskola környékének térképen való megjelenítése, értelmezése. – Időmérés: Óra. 	<ul style="list-style-type: none"> – A képes napirendről a napszakok megállapítása, megnevezése. – A naptár folyamatos figyelése, hónapok sorrendje, ünnepek elhelyezése. – Helyzetek felismerése, létrehozása, egyeztetése, leképezése síkban, megfogalmazása. – Környezet tárgyain irányok keresése, megnevezése. – Környező utcák, terek megkeresése. – Irányok megfigyelése az utcán. – Az óra számlapja, egész órák leolvasása. – Másodpercmutató megfigyelése, mutatók mozgási irányának megfigyelése. – Cselekvések egy percig. 	<p>Az iskola környékének alaprajzán segítséggel tájékozódik</p> <p>Segítséggel egész órát leolvas.</p>

	– A különböző tevékenységek megjelenítése időszalagon.	Eseményeket segítséggel időszalagon sorba rendez.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eleje, vége, közepe, elől, hátul,középen, fent, lent, föl, le, itt, ott, benne, előttem, mögöttem, mellettem, jobbra, balra, oldalra, bal oldal, jobb oldal, balról jobbra reggel, dél, este, éjszaka, délelőtt, délután, ma, tegnap, holnap, munkanap, pihenő nap, most, elmúlt, lesz, tavasz, nyár, ősz, tél, év, hónapok nevei, közel, távol, közelebb, távolabb, alaprajz, felülnézet, méret, irány, óra, mutató, perc, mp.		

<u>Témakör:</u> Mennyiségek - Műveletek	<u>Előzetes tudás:</u> Számjegyeket felismeri, leírja, segítséggel növekvő és csökkenő sorozatokat alkot.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u>		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Számkör bővítés 20-as körben. Számjegyek írása. Számfogalom megerősítése bontással, összeadás, kivonás 10-es körben. Sorszámok elsajátítása. Páros és páratlan számsorok.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Számlálás, számjegyek felismerése 20-as körben. – Számjegyek írása. – Növekvő, csökkenő számsor, számszomszédok. – Páros-páratlan számok. – Sorszámok. – A 6, 7, 8, 9, 10 fogalma, számképe, rögzítése tárgyakkal, korongokkal. – Bontás 6, 7, 8, 9, 10 körben tárgyakkal, tárgyképpel, szóbeli megfogalmazással, lejegyzéssel. – Műveletek végzése 6, 7, 8, 9, 10 körében. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számlálás személyeken, életszerű tárgyakon érintéssel, rámutatással. – Számkártyákkal táblai közös és asztali – egyéni feladatok, feladatlapos gyakorlás. – Számsorozatok összeállítása, számlálás párosítás után páros számokkal. – Dátum megfigyelése, sorszámnevek tanulása, használata életszerű helyzetekben. – Számjegy, számkép egyeztetések, szemléltető, gyakorló eszközök készítése közösen. – Tárgyakkal, tárgyképpel, szóbeli megfogalmazással, lejegyzéssel bontás közösen, önállóan. 	<p>Számlálás 20-ig segítséggel.</p> <p>Számjegyek írása.</p> <p>Segítséggel használja a sorszámokat.</p> <p>Segítséggel műveletek végzése 10-es körben tárgyakkal, képek segítségével</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Tanár által végzett cselekvés elmondása, lejegyzése számjegyekkel, művelet i jellel – Táblára írt művelet önálló elvégzése tárgyi segítséggel, eredmény lejegyzése. – Eseményképekről műveletek alkotása /összeadás és kivonás/ önállóan. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szövegértés, pontos megfogalmazások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Teszek hozzá, elveszek belőle, több, kevesebb, egyenlőség jele, számjegy, számkép, számsor, bontás, meg, -ből plusz növekvő, csökkenő számsor, összeadás, kivonás, lesz, marad, első, második..., páratlan, páros számok.</p>		

Témakör: Mértékegységek, méretek, pénz	Előzetes tudás: Összehasonlítások végzése segítséggel, számlálás és számjegyek ismerete 10-es körben.	Óraszám: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Mérések, mértékegységek használatának gyakorlása életpraktikus helyzetekben.		
Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Méter, és centiméter közötti nagyságrendi különbség megfogalmazása, mérések egységekkel 20-as számkörben. Nehezebb, könnyebb érzékeltetése kg, és fél kg viszonylataiban, mérések egész számokkal 10-es körben. Űrértékek, liter és deciliter különbségének érzékeltetése. Hőmérséklet leolvasása a téli időszakban, 20-as számkörben. Pénz értéke, kiszámolások, 5 és 10 forint. becslés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hosszúság mérése. – Tömeg mérése. – Űrmértékek használata, mérése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Becslések mérések a környezet tárgyain méteres mérőrúddal, mérőszalaggal, 1 cm-es élű kockákkal. – Meghatározott méretű vonalak rajzolása. – 1-kg-s kiszerelésű élelmiszerek mérése, életszerű helyzetekben gyümölcsök, zöldségek mérése, a csomagoláson lévő mérték és mértékegység értelmezése – Megadott tömeghez termény, vagy termék kimérése. 	<p>Becslések segítséggel, hosszúság méréssel ellenőrzés.</p> <p>Tömeg mérése segítséggel, becslések ellenőrzése.</p> <p>Űrmértékek használata segítséggel életpraktikus helyzetekben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Műveletek végzése 10-es körben a tanult mértékegységekkel. – Hőmérséklet mérése. – Pénz használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző kiszerezésű folyadék állagú élelmiszerek megfigyelése, az űrmérték leolvasása, mérések mérőedényekkel 10-es számkörben. – Életpraktikus helyzetekben műveletvégzés – 20-as körben lévő hőmérsékleti adatok leolvasása, értelmezése. – 5 és 10 forint felismerése, értékük, kiszámolásuk, 10 forint váltása. 	<p>Hőmérsékleti adatok leolvasása, értelmezése segítséggel. Segítséggel kifizetések 10-es körben.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Becslés, mértékegységek, mértékek pénzváltás, vásárlás fogalmai.</p>		

<u>Témakör:</u> Összefüggések felismerése	<u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel több szempontú válogatásokat végez.	<u>Óraszám:</u> 23
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Cselekvéses tárgyi, valamint képi szinten történő gondolkodás fejlesztése, szabálytudat kialakítása, szociális készségek fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Emlékezet és figyelem fejlesztése, gondolkodási műveletek elemi szintű fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Figyelemfejlesztő feladatok. – Ok-okozati összefüggések felismerése, megfogalmazása eseményképekről. – Jelzőtáblák, útbaigazító jelzések értelmezése. – Igaz és hamis állítások. – Azonosság felismerése – didaktikai játék a logikai készlettel. – Találós kérdések. 	<ul style="list-style-type: none"> – Memória-játékok, puzzle-játékok, társasjátékok dobókockával, dominóval. – Miért kérdésekre válaszadás képek alapján következtetések megfogalmazása. – Ismertebb, illetve az iskola környékén fellelhető jelzések megfigyelése, értelmezése. – Tájékozódási játékok az osztályban. – Jelenségekről, történetekről tett állításokról eldönteni, hogy igaz-e, vagy hamis. – Két szempontú azonosságok alapján közös játékok. 	<p>Önállóan és társas helyzetben végez figyelemfejlesztő játékokat.</p> <p>Az iskola környékén lévő jelzőtáblákat felismeri, értelmezi.</p> <p>Segítséggel, rávezetéssel találós kérdéseket megfejt.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Részek felsorolásával az egész felismerése, kire, mire gondoltam, körülírás-kitalálás.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hiányzik, hibátlan, sorrend, színek nevei, véletlen stb.		

7. osztály

<u>Témakör:</u> Tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel tájékozódik az évszakok, hónapok rendjében.	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tájékozódáshoz szükséges fogalmak spontán alkalmazása a beszédben, jelrendszerben, tájékozódás alaprajzon, térképen, naptárban.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Életkorok megfogalmazása. Időmérés: órákban, fél órákban való tájékozódás, leolvasások. Saját település (Budapest) és Magyarország térképének felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Életkor. – Időmérés. – Eligazodás a naptárban. – Tájékozódás a közvetlen környezetben, az iskola területén. 	<ul style="list-style-type: none"> – Képek rendezése életkor szerint, családfák kialakítása. – Egy nap, 24 óra, a nap felosztása órákra, félórákra. – Megfigyelések, leolvasások: óra, félóra, iskolai óra, tevékenységek kezdete, vége – Személyi adatok gyakorlása, naptárban – megadott nevek, hónapok kikeresése. – Helyiségek megtalálása emelet és ajtószám alapján. 	<p>Képek alapján életkor szerint sorozatokat állít fel.</p> <p>Segítséggel leolvassa és tevékenységhez rendeli az egész órákat, fél órákat.</p> <p>Segítséggel kiválasztja Budapest és Magyarország térképét.</p>

<p>– Ismerkedés a térképpel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Saját település térképének tanulmányozása, iskolánk, lakóhelyünk megkeresése. – Ismerkedés Magyarország térképével. Határvonal körberajzolása, nagy folyók követése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeret: tájékozódás, térképismeret, Információs eszközök használata: letöltött képek, térképek.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Életkorok, térkép, határvonal, 1 órája, fél órája, egy,fél óra múlva, légi felvételek, nagyítás, kicsinyítés.</p>		

Témakör: Mennyiségek-műveletek	Előzetes tudás: Számjegyek felismerése 20-ig, segítséggel műveletvégzés 10-es körben.	Óraszám: 35
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Számkör bővítés, 20-as körben számfogalom megerősítése, műveletvégzés.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Számkör bővítés 100-as körben kerek 10-esekkel. Műveletvégzés 20-as körben. 10-es átlépése. Pótlás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Számlálás, halmazok bővítése eggyel 20-as körben. – Számlálás kerek tízesekkel 100-ig. – Sorszámnevek gyakorlása. – Mennyiségi összehasonlítások, átalakítási feladatok – A 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 fogalma, számképe, bontása. – Számok helye a számegyenesen, növekvő, csökkenő számsor alakítása, a számok szomszédai. – Összeadás 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 körében, hozzáadás 10-hez. – Összeadás tízes átlépéssel. – Kivonás 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 körében. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számlálás a környezet tárgyain. – Életszerű helyzetekben sorszámok használata. – Halmazok számosságának megváltoztatása hozzátevéssel, elvétellel. – Számegyenes rajzolása megadott számok elhelyezése, számok szomszédainak megállapítása, beírása. – Tárgyak, tárgyképek, megszámlálása, bontás, a bontás lejegyzése. – Életszerű helyzetekben, szöveges feladatokban, képről összeadás megfogalmazása, elvégzése, lejegyzése. – Tárgyakkal, számegyenessel végzett összeadás, lejegyzés, megfogalmazás. 	<p>Számlálás a környezet tárgyain 20-as körben önállóan.</p> <p>Sorszámneveket alkalmaz életszerű helyzetekben.</p> <p>Segítséggel tájékozódik a számegyenesen.</p> <p>Segítséggel műveleteket végez 20-as körben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Műveletek végzése 20 körében, eseményképen műveletek felismerése. – Pótlás 20-as körben. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyakkal, számegeyenesen kivonás végzése életszerű helyzetekben, értelmezés. – Feladatlapokon művelet felismerése, megfogalmazása, műveletvégzés számegeyenesen, vagy tárgyi segítséggel. – Cselekvés alapján művelet felismerése, elmondása, leírása. 	<p>Segítséggel pótlásokat végez 20-as körben.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szövegértés, pontos megfogalmazások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Felcserélhető, számegeyenes, növekszik, csökken.</p>		

<u>Témakör:</u> Mértékegységek, mérések, pénz	<u>Előzetes tudás:</u> Számjegyek felismerése, műveletek végzése 20-as körben segítséggel.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Jártasság kialakítása a különböző mérésekbe, pénzhasználat életpraktikus helyzetekben.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u> Fejlesztési feladatok: Hosszúság mérése, leolvasások 20-as körben. Tömeg mérése kg, dkg 20-as körben mérések, leolvasások. 5, 10, 20 forintos pénzermék ismerete Időmérés, űrtartalom mérése. Ismeretek- Tananyag: – Hosszúság mérése, cm, méter. – Tömeg mérése. – Pénzhasználat. – Naptár használata.	<u>Tanulói tevékenység:</u> – Vonalzó, mérőrúd használatával mérés, leolvasás 20-as körben, életszerű helyzetekben. – Tömeg növekedésének, csökkenésének megfigyelése hozzáadáskor, elvételkor háztartási mérlegen. – 5, 10, 20 forintos érmékkel játékos kifizetések, átváltások. 10 forint használatával italautomata használata, számlálás 10-esével 100-ig – Hónapok, nevezetes napok kikeresése. Leolvasások az ismert számkörben.	<u>Elvárt teljesítmény:</u> Segítséggel vonalzó és mérőrúd használata. Segítséggel tömeg mérése. Segítséggel kifizetések 20-as körben. Naptár használata segítséggel. Segítséggel űrmértékek használata.

– Liter, deciliter.	– Életszerű helyzetekben, konyhai mérőeszközzel, űrmérés gyakorlása, becslés, ellenőrzés. Műveletek végzése méréssel.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Becslés, mértékegységek, mértékek pénzváltás, vásárlás fogalmai.		

<u>Témakör:</u> Összefüggések felismerése	<u>Előzetes tudás:</u> Ok-okozati kapcsolatokat felismer, megfogalmaz, vagy jelez, képeken történeteket sorba rendez.	<u>Óraszám:</u> 12
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Figyelem, emlékezet, gondolkodási funkciók fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Elemi gondolkodási funkciókat fejlesztő gyakorlatok. Szöveges feladatok értelmezése, műveletvégzés gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Figyelemfejlesztő gyakorlatok, játékok. – Gondolkodást fejlesztő gyakorlatok. <p>– Szöveges feladatok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kártyajátékok (Uno, Solo...) – Részletek felsorolása- egész megfogalmazása Mire gondoltam? Pikkely, uszony, farok- Hal – Hiányok felfedezése képeken számsorokban. – Folytasd a mondatot... Lehullottak a falevelek mert... – Mi lehet a szabály? Ritmikus sorozatok folytatása eseményképekkel, vagy számsorral. – Logikai hiba felfedezése rajzon, történetben. – Egyszerű műveletek felismerése, megfogalmazása életszerű helyzetekben, képről, lejegyzés, megoldás. 	<p>Segítséggel bekapcsolódik az egyszerű kártyajátékokba.</p> <p>Segítséggel szabályokat fogalmaz meg.</p> <p>Segítséggel életszerű helyzetéből szöveges példák után műveleteket végez.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció, Életvitel és gyakorlat.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hiányzik, hibátlan, sorrend, színek nevei, véletlen, szabály.		

8. osztály

<p><u>Témakör:</u> Tájékozódás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel tájékozódik az osztály alaprajzán, felismeri Budapest és Magyarország térképét. Tájékozódik az órákban, félórákban mért időmérésben.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 10</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A térképen való elemi tájékozódási képesség megalapozása, időmérés kialakítása.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Tájékozódás különböző alaprajzokon. Európa térképének felismerése. Életkorok meghatározása. Időmérés negyed, fél és egész órákkal. Analóg és digitális órák leolvasása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódás a közvetlen környezetben. – Ismerkedés a térképpel. – Égtájak. – Életkor. – Időmérés, óra. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tájékozódás az osztály, emelet, tankönyha, stb. alaprajzán. Fényképek nézegetése különböző nagyításokban, részletek összehasonlítása, arányok megfigyelése. – Európa körberajzolása, Puzzle-játék Európa országaival. – Méretek a térképen. – A négy égtáj megnevezése, felírása, játékos iránykövetés segítségével. – Életszakaszok, ismert számkörben személyek életkora, sorozatalkotások. – Tájékozódás egész, fél, negyed és háromnegyed órákkal. Időszalag 	<p>Önállóan tájékozódik az iskola helyiségeinek alaprajzain.</p> <p>Felismeri, kiválasztja Európa térképét.</p> <p>Segítséggel leolvassa az egész, fél és negyed órákat, tevékenységekhez köti az időpontokat.</p>

	készítése, leolvasások segítségével. Digitális órák leolvasása.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeret: tájékozódás, térképismeret, Információs eszközök használata: letöltött képek, térképek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Alaprajz, térkép, kicsinyítés, nagyítás, határvonal, égtájak, életkorok, negyed óra, digitális óra, perc, másodperc.		

<u>Témakör:</u> Mennyiségek, műveletek	<u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel műveleteket végez 20-as körben.	Óraszám: 35
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kétjegyű számokban való tájékozódás, műveletvégzések 100-as körben		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Számkör bővítése 100-ig. Sorszámnevek. Számjegyek írása. Számológép használatával műveletvégzés. Próbálkozás az írásbeli összeadással, kivonással 10-es átlépése nélkül.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Számlálás kétjegyű számokkal. <ul style="list-style-type: none"> – Sorszámnevek 100-as számkörben. – Kétjegyű számjegyek írása. – Műveletek végzése 20-as körben tárgyakkal, számegyenesen, 100-as körben számológéppel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számlálás 10-esével 100-ig, növekvő és csökkenő számsor alkotása 10-esével. – Kétjegyű számjegyek leolvasása, elhelyezése 100-as számtáblán, vagy számsorban. – Több-kevesebb megállapítása 100-as számkörben kerek tízesekkel, majd a többi kétjegyű számmal. – Tájékozódás számegyenesen – Házszámok, sorszámok leolvasása életszerű szituációkban, szerepjátékokkal. – Diktálás utáni lejegyzés, önellenőrzés – Tárgyakkal, számegyenessel végzett műveletek végzése, lejegyzése segítséggel, vagy önállóan. 	<p>Segítséggel számlál 10-esével 100-ig.</p> <p>Segítséggel leolvassa a kétjegyű számjegyeket.</p> <p>Segítséggel összehasonlításokat végez 100-as körben.</p> <p>Segítséggel számegyenesen tájékozódik.</p> <p>Segítséggel számológépet használ műveletvégzésnél.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Többtagú összeadások, ismerkedés a szorzással. – Próbálkozás az írásbeli összeadással 10-es átlépése nélkül. – Pótlás kerek 10-esekkel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számológép használatának megtanulása – Számítások számológéppel. – Segítséggel műveletvégzés írásban, 100-as körben. – Műveletvégzés az ismert számkörben segédeszközzel, szorzás művelete számológépen. – Táblánál és a füzetbe írt műveletekkel, segítséggel. – Szerepjátékok, vásárlási szituációkban történő gyakorlás. 	<p>Segítséggel végez pótlást 10-esekkel.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kétjegyű számjegyek, írásbeli műveletek, pótlás, számegyenes.</p>		

<u>Témakör:</u> Mértékegységek, mérések, pénz	<u>Előzetes tudás:</u> Számlálás, számjegyek felismerése 100-as körben.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Mérőeszközök kiválasztása, mérések egyre nagyobb önállósággal életpraktikus helyzetekben, pénzhasználat gyakorlása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Mérések 100-as leolvasási körben. Hossz, űr és tömegmérés gyakorlása. Naptár és pénzhasználat gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hosszmérés cm, méter. – Űrmértékek. – Tömeg mérése. 	<ul style="list-style-type: none"> – A környezet tárgyainak mérése mérőszalaggal, cm leolvasása 100-as körben. – Becslések, mérések, lejegyzések. – Nagyobb távolságok becslése, mérése lépéssel, mérőszalaggal. Kislabda dobás, folyosó hossza, kerítés stb. – Életszerű helyzetekben való mérések, liter, dl. – Gyógyszerek (pl. köptető) virág tápoldatok mérésénél cl, milliliter megemlítése, látogatás a betegszobán. – Saját testtömeg mérése a tanév folyamán többször, adatok táblázatba jegyzése, összehasonlítása. – Életszerű szituációkban mérések, leolvasások dkg-mal 100-as körben. 	<p>Mérőeszközök kiválasztása, mérések életszerű helyzetekben, 100-as körben mért értékek leolvasása.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Naptár használata. – Pénzhasználat 100 körében, pénzérték értéke. 	<ul style="list-style-type: none"> – Önálló kikeresések, névnapok, születésnapok, várható események bejelölése, kikeresése. – 5, 10, 20, 50, 100 forintos érmék felismerése, kifizetések gyakorlása vásárlási szituációkban. Segítséggel átváltások. – Műveletek végzése pénzértékkel, segítséggel. 	<p>Hónapok, ünnepek önálló kikeresése.</p> <p>Segítséggel kifizetések 100-as körben</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat.</p>		
<p><u>Elvart és javasolt fogalmak:</u> Áru, ár, érték, visszajáró pénz, elvétel, maradék pénz, kevés a pénz, mértékek, mértékegységek, naptárhasználat fogalmai.</p>		

<u>Témakör:</u> Összefüggések felismerése	<u>Előzetes tudás:</u> Műveletek végzése segítséggel.	Óraszám:
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szociális készségek fejlesztése, gondolkodási funkciók fejlesztése.		12
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szabályjátékokban való részvétel. Szabályok megállapítása. Műveletvégzés gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szabályjátékok, figyelemfejlesztő játékok. – Gondolkodást fejlesztő gyakorlatok. – Szöveges feladatok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Társasjátékok, vetélkedők pontozásos versenyek pl.: villámkérdésekkel különböző témákban. – Igaz, hamis állításokkal pontozásos játékok. – Képtelen történet kirakása képekkel, vagy elmondása. – Egy-egy munkafolyamat algoritmusának közös felállítása. Első lépés... – Ellentétpárok felállítása képekkel, vagy szóban. – Egyszerű műveletek felismerése, megfogalmazása életszerű helyzetekben, képről, mérésekkel. Megfogalmazás, lejegyzés, megoldás. 	<p>A szabályok betartásával vegyen részt a társas játékokban.</p> <p>Egy- egy munkafolyamat sorrendjét segítséggel állítsa fel.</p> <p>Szöveges feladatok nyomán segítséggel végezzen műveleteket</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció, Életvitel és gyakorlat.

Elvárt és javasolt fogalmak: Különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hiányzik, hibátlan, sorrend, színek nevei, véletlen, szabály.

JÁTÉKRA NEVELÉS

A tantárgy célja elérni, hogy a tanuló egyre jobban ismerje meg a játék folyamán környezetét, a tárgyakat, jelenségeket, építsen kapcsolatot társaival és a felnőttekkel, fejlessze kommunikációs készségét.

Használja adekvátan, az érzékszervek intenzív fejlesztésével a játéktárgyakat (vigyázzon rájuk és tartsa rendben azokat).

A pedagógusnak meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló tanuljon meg alkalmazkodni az osztályközösséghez, elfogadja a közösség szabályait, egyre tudatosabban és pontosabban tartsa be a szabályjátékokban a szabályokat.

Kellő motivációval kell kialakítani érdeklődését a játszóeszközök iránt, fejleszteni kreativitását, ízlését, esztétikai érzékét, fantáziáját, törekedve arra, hogy fejlődjön téri orientációs képessége és a környezetben való tájékozódása. Segítséggel tájékozódjon a játékok és játékszerek között, tudjon hosszabb ideig rendeltetésszerűen foglalkozni egy-egy játékeszkővel.

Didaktikus játékok segítségével fejlődjenek kognitív funkciói, beszédképessége és a szókinccse.

Az elemi konstrukciós játék során fejlődjön figyelme, képzelete, emlékezete, gondolkodása, finommotorikája, manuális készsége. Aktívan és szívesen vegyen részt a mozgásos játékokban, próbálja az egyenletes lüktetést követni.

A játéktevékenységek feladatai játéktípusonként:

Gyakorló játék: az a játéktevékenység, amelyen keresztül a tanuló különböző képességeit gyakorolja. Ebben a tevékenységben a szerzett tapasztalatok nagymértékben fejlesztik a szenzomotoros funkciókat.

Feladata:

- hang és beszéd játékos gyakorlása,
- mozgást gyakorló játékok alkalmazása,
- játékszerek, eszközök rakogatásával történő tevékenykedtetés,
- játéktevékenység különböző anyagokkal,
- adott tárgyakkal (pl. kockák, labda) való közvetlen tevékenységen keresztül a tárgyak rendeltetésének (pl. kockából építeni lehet), tulajdonságainak megismerése.

Konstrukciós játék: a manipulációs gyakorlójátékok spontán folytatása, a szerepjáték egyik fajtája. Az egyik olyan játéktevékenységi forma, amelyben a gyermek a felnőttek szerepét, tevékenységét sajátos játékkörülmények között, általánosított formában, képzelete segítségével, felnőttek által használt tárgyak helyettesítésére szolgáló játékeszközökkel újra alkotja.

Feladata:

- a tárgyak használata közben tovább fejlődjenek érzékszervei,
- minél pontosabban figyelje meg a környező világot, annál pontosabb a „konstruálás”, fontos feladat tehát a lehető legpontosabb megfigyelgetés,
- képzelet fejlesztése, gondolkodás fejlesztése,

- manuális készség fejlesztése.

Szerepjáték: a témát különböző életszakaszokban más és más hordozza. Első életszakasz: a cselekvés, később a tárgy, legkifejlettebb formájában pedig a szerep.

Feladata:

- a különböző élmények legösszetettebb formában való lejátszása,
- képzelet fejlesztése,
- közösségi kapcsolatok fejlődése /együttjátás/,
- megfigyelések pontosítása,
- gondolkodás fejlesztése,
- beszédkészség fejlesztése,
- érzelmek egészséges elrendezése,
- játékokkal való adekvát bánásmód,
- esztétikai érzékek fejlesztése.

Didaktikus játék: módszer az ismeretek, tapasztalatok bővítésére. Oktatási célok szolgálatába állítható. Sérült gyerekek nevelését ellátó iskolában a didaktikus játék a különböző tantárgyak tanításában a játékoságot segíti elő (pl. számolás-mérés tárgyban páratlan-páros tanításánál játékos párosítások).

Feladata:

- a tárgyak kapcsolatba hozása egymással,
- ismeretek pontosítása, bővítése,
- gondolkodás fejlesztése,
- térbeli elhelyezkedés megismertetése,
- időfogalom fejlesztése,
- szocializációs készség fejlesztése.

Spontán játék: szabadon választott játékkal való játék, szünetekben, délután.

Feladata: ugyanaz, ami a többi játékfajtnál, de mindent a gyerek határoz meg, ő kezdeményez, választ játékot stb.

Szabályjáték: különböző szabályok betartásán alapuló játék. A szabály meghatározza a játék kezdetét, befolyását, befejezését. Kifejezetten közösségi játékforma.

Feladata:

- figyelemfejlesztés,
- fegyelmezettségre nevelés,
- testi fejlesztés, nagy mozgások koordinálása,

- szocializáció fejlődésének segítése,
- értelmi fejlesztés (gondolkodás, figyelem, emlékezet),
- ismeretek, felidézések készsége (pl. Mi változott meg?).

Szabadban játszható játékok: minden játékfajta játszható a szabadban, a mozgásos játékok esetében különösen indokolt a külső helyszín választása.
Feladata: a külső környezet megismerése a játékon keresztül.

1–2. évfolyam

A Játékra nevelés tantárgy az erkölcsi nevelésben kiemelt szerepet játszik a közösségi játékokban megjelenő segítőkészség és önfegyelem viselkedési formáinak megalapozásával, a játékeszközök igazságos elosztásának gyakorlásával, a tevékenység idejének megismerésével, az együttjátszás képességének kialakításával, a játék menetében a türelem gyakorlásával, a siker és a kudarc feldolgozási képességének fejlesztésével.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés területének fejlesztését segíti a környezetben való tájékozódás erősödése, a hagyományos népi gyermekjátékok, mondókák, népmesék, közmondások megismerése.

Az önismeret és a társas kultúra az alkalmazkodóképesség fejlesztésével, a közösségi játékokban kulturált, kontrollált magatartás kialakításával, a játéktárgyak megosztási képességének fejlesztésével, mások igényeinek figyelésére ösztönzéssel és az érzelmi megnyilvánulások felismerésével és megértésével fejlődik.

A testi és lelki egészségre nevelés területén a tantárgynak fontos szerepe van mozgásos játékok közben a finommotorika, ügyesség, gyorsaság, kitartás fejlesztésében, a játéktevékenység feszültségoldó hatásának felhasználásában, a lelki egészség és a saját és társai testi épségének megvédése érdekében az elővigyázatosságra felkészítésben.

A családi életre nevelést játék közben a családi élet szerepeinek megismertetése, elmélyítése, az esetleges feszültségek feloldását a szerepjátékok támogatják.

Az anyanyelvi kommunikáció az egyszerű közlések, kérdések, utasítások megértésével, adekvát válaszok adásával és a képességeknek megfelelő nyelvi játékok megismerésével, fejlesztésével erősödik.

A matematikai kompetenciaterületet segíti a szabályok megismerése, betartása, egyszerű logikai sorrendek és következtetések levonása, a kognitív funkciók (érzékelés, észlelés, emlékezet stb.) fejlesztése, és a térbeli viszonyok felismerésének gyakorlása.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztésében részt vesz a tantárgy a közösség szabályainak megismertetésével és elfogadtatásával, a tevékenységekbe kapcsolódással, a várakozás megtapasztalásával, a kialakult sorrend elfogadásával.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség területén a tantárgy az alkotás örömeinek felfedezését, különböző anyagokból tárgyak létrehozását és a képzet bevonásával helyzetek eljátszását, dramatizálását segíti.

3–4. évfolyam

A tantárgy szerepe az erkölcsi nevelésben a közösségi játékok során a segítőkészség és az önfegyelem viselkedési formáinak fejlesztése, a játékeszközök igazságos elosztásának megerősítése, a közös játéktevékenység formáinak bővítése, a türelem, kitartás gyakorlása a játék menetében, a siker és a kudarc feldolgozási képességének fejlesztése. Emellett fontos a gyermek személyiségének kibontakoztatása alkalmazkodóképességének fejlesztésével, pozitív érzelmi légkörű, játékos, változatos helyzetekben.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés területe a környezetben való téri és időbeni tájékozódás megerősítésével, a hagyományos népi gyermekjátékok, mondókák, népmesék, közmondások ismeretének bővítésével erősödik.

A tantárgy az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztését az alkalmazkodóképesség megerősítésével, a közösségi játékokban a kulturált, kontrollált magatartás fejlesztésével, a játéktárgyak megosztási képességének belső igénnyé válásával és mások igényeinek figyelembe vételével éri el.

A tantárgy segíti a reális énkép kialakulását, az önálló, kreatív kezdeményezések megjelenését.

A testi és lelki egészségre nevelésben szerepet játszik a mozgásos játékok közbeni finommotorika, ügyesség, gyorsaság, kitartás fejlesztése, a játéktevékenység feszültségoldó hatásának segítségével a lelki egészség megvédése, a saját és a társak testi épségének megőrzése, és a felkészítés az elővigyázatosságra.

A családi életre nevelés területén el lehet érni játék közben a családi élet feladatainak, szerepeinek megismerését, elmélyítését, szerepjátékokkal a családi feszültségek, konfliktusok feloldását.

Az anyanyelvi kommunikációt a tantárgy az egyszerű közlések, kérdések, utasítások megértésének, adekvát válaszok adásának fejlesztésével, mesék, versek, mondókák, közmondások értelmezésével és a képességeknek megfelelő nyelvi játékok megismertetésével támogatja.

A matematikai kompetenciaterület a szabályok megismerésével, betartásával, logikai sorrendek és következtetések levonásával, a kognitív képességek, figyelem, emlékezet, érzékelés, észlelés, gondolkodás fejlesztésével, a térbeli viszonyok, a téri orientáció felismerésével, gyakorlásával valósul meg.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését a közösség szabályainak megismerése és elfogadása, a tevékenységekbe történő bekapcsolódás, együttműködés, feladatvállalás, a várakozás megtapasztalása, a kialakult sorrend elfogadása szolgálja.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia a tevékenységekben közreműködő társak bevonásával, az önálló és közös tervezés gyakorlásával, a szerepek és feladatok elosztásával és elvállalásával fejlődik.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség az alkotás örömeinek megélése, különböző anyagokból tárgyak, alakzatok létrehozása, a fantázia bevonásával szerepek eljátszása, helyzetek dramatizálása, mesék, versek, mondókák hallgatása és előadása által fejlődik.

Játékra nevelés

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Évfolyamok	1.	2.	3.	4.
Heti óraszám	4	4	4	4
Éves óraszám	144	144	144	144

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	1.	2.	3.	4.
1. Gyakorló játék	21	21	-	-
2. Konstruktív játék	11	11	-	-
3. Szerepjáték	10	11	32	32
4. Didaktikus játék	31	21	27	27
5. Szabályjáték	9	19	30	30
6. Spontán játék	21	20	32	32
7. Szabadban játszható játék	41	31	33	23
Éves óraszám	144	144	144	144

1. osztály

<u>Témakör:</u> Gyakorló játék	<u>Előzetes tudás:</u> Tárgyak megfogása, elengedése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Testmozgások megfigyelése, utánzása, mozgáskoordináció fejlesztése különféle tevékenységekkel.		21
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismerje fel különböző tárgyak hangját, majd szólaltassa, nevezze meg azokat. Beszédszervek ügyesítése. Végezzen játékos utánzó gyakorlatokat. Végezzen kéz- és ujj játékokat. Labdázson segítséggel. Végezzen földön kúszó, mászó, egyensúly gyakorlatokat. Segítséggel fűzzön fel nagy lyukú gyöngyöket.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beszédszervek ügyesítése, artikuláció gyakorlása, hangforrások megfigyelése. – Hallásfejlesztés, hang és beszéd játékos gyakorlása: hangforrások megfigyelése. – Játékos utánzási gyakorlatok, énekes, játékos mondókák utánzó mozgással. – Kéz és ujj játékok. – Húzások, labdagyakorlatok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ajak, arc, nyelv játékok. – Hangfelismerés, hallásfejlesztés kockákkal, csörgőkkel, haranggal, dobokkal, a gyerek keltett hangokkal által. – Hangok gyakorlása (állathangok, harang), utánzása, játékokkal keltett hangok utánzása. – Integetés, ujjak mozdításával eső hullásának utánzása, csipegetés, stb. mondókák kíséretével. – Húzogatások, tologatások 	<p>Működjön együtt felnőttel, társaival, a játékeszközt adekvátan használja.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kúszás, mászás, feltérdelés, felülés. – Fogások – látás- fogás koordináció kialakítása. 	<p>gördeszkán. labdák gurítása, elkapása, ellökése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hintába, babzsákba ülés, padra térdelés, kúszás-mászás tornaszőnyegen, széles padon. – Gyöngyfüzés szabadon, nagyobb méretű gyöngyökkel. – Kockák egymásra rakása, építés.(torony, ház, stb.). 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció. Mozgásfejlesztés: egyensúlygyakorlatok, labdás gyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Minden tevékenység, tárgy megnevezése, beszéddel kísérve.</p>		

<u>Témakör:</u> Konstruktív játék, manipulációs gyakorlójáték	<u>Előzetes tudás:</u> Tárgyak megfogása, elengedése, egyszerű feladatok megértése.	<u>Óraszám:</u> 11
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Elemi, manipulációs készségek fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Építsen fakockákkal vízszintes irányba. Készítsen kisebb építményeket 2-3 elemből. Ismerjen 3-4 játékeszközt, segítséggel rendeltetésszerűen használja azokat. Segítséggel nevezzen meg véletlenszerűen épített konstrukciókat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Építőkockából egyszerű konstrukció készítése. – Összeilleszthető síkidomok használata. – Játékszerszámok használata. – Előre gyártott elemekből konstruálás (a rendelkezésre álló építőjáték, pl.: Lego, Duplo). 	<ul style="list-style-type: none"> – Fakocka rakosgatása, építkezés vízszintes irányban, – egyenes vonal végigrakása kockával a szőnyegen. – Összeilleszthető síkidomokból térbeli konstrukció építése 2-3 elem felhasználásával. – Játékszerszámok próbálgatása, pl.: seprű, lapát, törülőkendő, stb. – Spontán építés tetszés szerint. 	<p>Legyen képes építőjátékokkal tevékenykedni, utánozza a kirakott formákat, a megismert eszközöket adekvátan használja.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: finommotorika szem-kéz koordináció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ház, seprű, híd, vonat.		

<u>Témakör:</u> Szerepjáték	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű metakommunikációs jelzések észlelése, értése.	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Utánzó készség fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag:</u> Fejlesztési feladat: A rendelkezésre álló eszközöket felhasználva, utánzással játssza el a környezetében zajló egyszerű eseményeket kezdetleges szinten. Foglalja el magát a meglévő, illetve készített bábokkal. Ismeretek- Tananyag: – Környezetében, otthonában, iskolában zajló rövid cselekvések eljátszása. – Gyerekhez közel álló felnőttek tevékenységei. – A csoport életében adódó események dramatizálása.	<u>Tanulói tevékenység:</u> – Napi tevékenységek eljátszása. – Gyakori otthoni tevékenységek eljátszása. – Különböző foglalkozások eljátszása, pl.: fodrász, sofőr, postás. – Kirakott, illetve barkácsolt bábokkal bábozás.	<u>Elvárt teljesítmény:</u> Képes eljátszani kezdetleges szinten a környezetében zajló eseményeket.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincsfejlesztés. Ének, zene: mozgásos énekek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Otthon, iskola, reggel, dél, este, reggeli, ebéd, vacsora, anya, apa, 2-3 foglalkozás megnevezése, pl.: orvos, tanító, stb., kanál, pohár, fésű, autó, baba, szappan, törülköző.		

<u>Témakör:</u> Didaktikus játék	<u>Előzetes tudás:</u> Közlés megértése, követése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Fogalom – tárgy – tárgykép asszociáció gyakorlása.		31
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Differenciáljon 2-3 féle anyagot, hangot. Segítséggel egyeztessen 2-3 formát, feltűnőbb azonosságokat és különbségeket vegyen észre. Szedjen szét 2 részből álló képet, majd segítséggel rakja össze azokat. Végezze el egy információt tartalmazó kérést. Válasszon ki 2-3 tárgyból, képből egy megnevezett tárgyat, illetve képet. Egyeztesse az alapszíneket. Segítséggel 2 tárgyból adott szempont szerint alkosson ritmikus sort.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érzékelés fejlesztése. - Figyelem, emlékezet, gondolkodás fejlesztése. - Szókincsbővítés, beszédfejlesztés, beszédmegértés. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tapintással tárgyak felismerése, stimulációs játékok. - Saját hang felismerése magnóról. Hangadással, zörgéssel tárgyak hangjainak differenciálása. - Formaegyeztetés, párosítások, válogatások, összehasonlítások, ritmikus sorok alkotása különböző tárgyakból játékos formában. - 2 részből álló kép szétszedése, újbóli összerakása. - Kirakott tárgyak, játékok megnevezése. - Kirakott tárgyakból 1 megnevezett tárgy kiválasztása. - Mondókák, versek gyakorlása 	<p>Segítséggel legyen képes bekapcsolódni a didaktikai játékokban.</p>

<p>– Kultúrtechnikák.</p>	<p>együttmondással.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egy információt tartalmazó kérés végrehajtására utaló játékok játszása. – Játékos színegyeztetések, párosítások, válogatások. – Különböző minták kilépegetése, kirakása játékokkal. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció logopédiai gyakorlatok, szókincsbővítés. Olvasás, írás: finommotorika fejlesztése.</p>		
<p><u>Elvart és javasolt fogalmak:</u> Különböző játékok során használt tárgyak tapintása, megnevezése. Környezetükben lévő hangok közül néhány megnevezése. Alapvető formák megnevezése.</p>		

<u>Témakör:</u> Szabályjáték	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködés társakkal.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Egyszerű szabályok felismerése, megértése és betartása.		9
<u>Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kapcsolódjon be az egyszerűbb szabályjátékokba és működjön együtt társaival. Ismerjen 4-5 körjátékot, párválasztót. Segítséggel tartsa be az egyszerűbb értelemfejlesztő szabályjátékok szabályait.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozgásos szabályjátékok. – Értelemfejlesztő szabályjátékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerűbb csoportos mozdulatjátékok, körjátékok, párválasztók játszása. – Páros játékok játszása társsal. – Figyelmet fejlesztő szabályjátékok három tárggyal - a figyelem tartósságának, terjedelmének növelése különböző játékok játszásával. – Gyakorló és szerepjátékok játszása, amelyekben a műveletek mozzanatai követik egymást. 	<p>Legyen képes bekapcsolódni a páros, illetve csoportos mozgásos játékba. Segítséggel kövesse a szabályokat, figyeljen társaira.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés mozgásügyesítés, Ének, zene: ritmuskövetés, Számolás-mérés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Sor, kör, vonal, pár, labda.		

<u>Témakör:</u> Spontán játék	<u>Előzetes tudás:</u> Játékeszközök használatát ismerni.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Társak megkeresése és elfogadása a játék során.		21
<u>Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Válasszon segítséggel a felkínált játéklehetőségek közül, játsszon adekvátan 2-3 játéktárggyal. Társak megkeresése, társas kapcsolatok kialakulása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spontán játék szabadon választott játéktárgyakkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad játék ismert, önállóan választott játéktárggyal és társsal. – A felkínált lehetőségek (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével) közül válasszon segítséggel. 	<p>Képes segítséggel választani a felkínált játéklehetőségek közül, adekvátan játszani a játéktárgyakkal. Képes elfoglalni magát a meglévő, illetve a készített bábokkal.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés dobások, labdás gyakorlatok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Elérhető játéktárgyak nevei.		

<u>Témakör:</u> Szabadban játszható játékok	<u>Előzetes tudás:</u> Szabálykövetés segítséggel.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Eszközök figyelmes használata, testi épség megővéására törekvés.		41
<u>Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag :</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Foglalja el magát az udvaron, a játszótéren található játékokkal. Figyeljen játék közben társaira (pl. a homokozóban ne szórja a homokot). Segítséggel kapcsolódjon be futó és fogójátékokba.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Játék a szabadtéri foglalkozási eszközökkel. – Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hintázás, mászókázas, csúszdázás segítséggel. – Homokozóban építkezés, egyszerűbb, nagyobb formák megtöltése, kiborítása. Homokozóban „főzés”, illetve építkezés –forma megtöltése, kiborítása. – Vár, gödör építése. – Kavicsok rakosgatása. – Fogócskázás, kergetőzés. 	<p>Legyen képes társaival hosszabb ideig balesetmentesen játszani. Használja a játékeszközöket a gyakorló játékok szintjén.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: téri tájékozódás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hinta, mászóka, homok, „torta”, „süti”, „vár”, kő, sár, gödör, csúszda, fogó, futás.		

2. osztály

<u>Témakör:</u> Gyakorló játék	<u>Előzetes tudás:</u> Tárgyak megfogása, elengedése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Testmozgások megfigyelése, utánzása, mozgáskoordináció fejlesztése különféle tevékenységekkel.		21
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismerje fel különböző tárgyak hangját, majd a hangot adó tárgyat nevezze meg. Vegyen részt a játékos utánzó gyakorlatokban. Beszédszervek ügyesítése. Társakkal való együttműködés, odafigyelés különböző járások közben a társakra. Végezzen különböző labda-, egyensúlygyakorlatokat. Segítséggel fűzzön nagy lyukú gyöngyöket. Ismerje fel több tárgy hangját hallás után, majd szólaltassa meg azokat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hallásfejlesztés, hang és beszéd játékos gyakorlása: hangforrások felismerése. – Beszédszervek ügyesítése, artikulációs gyakorlatok. – Játékos utánzási gyakorlatok, énekes, játékos mondókák utánzó mozgással. – Kéz és ujj játékok. – – Húzások, labdagyakorlatok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangfelismerés, hallásfejlesztés kockákkal, csörgőkkel, haranggal, dobokkal, a gyermek által keltett hangokkal. – Ajak, arc, nyelv játékok. – Hangok utánzása, különböző tárgyak által keltett hangok utánzása, együttmozgás mondókákra, énekekre. – Integetés, esőhullás, csipegetés. – Húzogatások, tologatások gördeszkán. 	<p>Működjön együtt felnőttel, társaival, játékeszközt adekvátan használjon.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kúszás, mászás, feltérdelés, felülés. – Fogások – szem- kéz koordináció kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hintába, babzsákba, padra térdelés, kúszás, mászás szőnyegen, széles padon, lejtőn. – Tárgyak rakosgatása. Kockák egymás mellé, egymásra rakása, építés. – Gyöngyfűzés szabadon, nagy lyukú, nagyobb méretű gyönggyel bőrszalagra, damilra. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: logopédiai gyakorlatok, Mozgásfejlesztés: labdás gyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Minden tevékenység, tárgy megnevezése, beszéddel kísérve.</p>		

<u>Témakör:</u> Konstruktív játékok, manipulációs gyakorlójáték.	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű feladat megértése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Manipulációs készségek fejlesztése.		21
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Foglalja el magát fakockával, Duploval rövidebb ideig, rakosgasson vízszintes irányba. 3-4 játékeszközt használjon rendeltetésszerűen. Próbálja megnevesíteni a véletlenszerűen épített konstrukciókat.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Építőkockából egyszerű konstrukció készítése. – Összeilleszthető idomok használata. – Játékszerszámok használata. – Előre gyártott elemekből konstruál (a rendelkezésre álló építőjáték, pl.: Duplo). 	<ul style="list-style-type: none"> – Fakocka rakosgatása, építkezés vízszintes irányban, – egyenes vonal végigrakása kockával a szőnyegen. – 2-3 elem felhasználásával épít. – Játékszerszámok próbálgatása, pl.: lapát, seprű, szivacs, stb. – Spontán építés tetszés szerint, az építmény megnevezése. – Egyszerűbb konstrukciók létrehozása rendelkezésre álló építőjátékokból (Duplo). 	<p>Legyen képes a különböző építőjátékok elemeit segítséggel használni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: finommotorika, szem-kéz koordináció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ház, seprű, torony, híd, vonat.		

<u>Témakör:</u> Szerepjáték.	<u>Előzetes tudás:</u> Szó értékű jelzések észlelése, értése és használata.	<u>Óraszám:</u> 11
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Azonosulás a választott szereppel.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A rendelkezésre álló eszközök felhasználásával a környezetében történő, egyszerű eseményeket utánzással eljátssza.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Környezetében, otthonában, iskolában történő rövid események eljátszása. – Gyerekhez közel álló felnőttek tevékenységei. – Spontán bábozás. – A csoport életében történő események rövid dramatizálása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szülők munkájának, illetve otthoni tevékenységének eljátszása. – Különböző foglalkozások eljátszása, pl.: eladó, fodrász, sofőr, postás. – Kirakott, illetve barkácsolt bábokkal bábozás. – Napi tevékenységek eljátszása. 	<p>Képes dramatizálni kezdetleges szinten a környezetében zajló eseményeket.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincsfejlesztés. Ének, zene: mozgásos énekek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Otthon, iskola, reggel, dél, este, reggeli, ebéd, vacsora, anya, apa, 2-3 foglalkozás megnevezése, kanál, pohár, fésű, autó, baba, szappan, törülköző.		

<u>Témakör:</u> Didaktikus játék	<u>Előzetes tudás:</u> Közlés megértése, követése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Fogalom – tárgy – tárgykép asszociáció gyakorlása.		21
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Differenciáljon 2-3 féle anyagot, hangot. Egyeztessen 2-3 formát, vegyen észre feltűnőbb azonosságokat és különbségeket. Szedjen szét 2-3 részből álló képet, majd rakja össze azokat. Hajtson végre egy-két információt tartalmazó kérést. Válasszon ki több tárgyból, képből egy megnevezett tárgyat, képet. Egyeztessen, párosítson színeket. 2 tárgyból adott szempont szerint alkosson ritmikus sort.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érzékelést fejlesztő játékok (Tapintás, hallási figyelem, fejlesztése). - Figyelmet, emlékezetet, gondolkodást fejlesztő játékok. - Szókincsbővítést, beszédfejlesztést, beszédmegértést fejlesztő játékok. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tapintással tárgyak felismerése, majd megmutatása. - Saját hang felismerése magnóról. - Zörgetéssel egyforma dobozokban lévő tárgyak hangjainak differenciálása. - Játékos színegyeztetések, párosítások, válogatások, játékos összehasonlítások. - Ritmikus sorok alkotása 2 elemből. - Funkcionálisan összefüggő képek egyeztetése, hiányok pótlása. - Egy információt tartalmazó kérések. - végrehajtására utaló játékok játszása. 	<p>Képes bekapcsolódni és segítséggel követni a szabályokat a didaktikai játékokban.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kultúrtechnikák tanításával kapcsolatos didaktikai játékok. – Analizáló- szintetizáló képességet fejlesztő játékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kirakott tárgyakból egy adott tárgy kiválasztása (szókincsbővítés). – Mondókák, versek gyakorlása együttmondással. – Játékos instrukciók követése analógiás sorok kirakása – több dologból több egyforma kiválasztása, kép-tárgy egyeztetése, szín, forma egyeztetése. – Mennyiségek játékos összehasonlítása, összemérése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: logopédiai gyakorlatok, szókincsbővítés, Olvasás, írás: finommotorika fejlesztése, számolás-mérés: mennyiségek összehasonlítása.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Különböző játékok során használt tárgyak megnevezése. Környezetünkben lévő hangok, színek, alapvető formák megnevezése.</p>		

<u>Témakör:</u> Spontán játék	<u>Előzetes tudás:</u> Játékeszközök használatát ismerni.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tárgyak, játékok rendeltetésszerű használata, társas kapcsolatok kiépítése.		20
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tudjon segítséggel választani a felkínált játéklehetőségek közül, játsszon adekvátan a játéktárgyakkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spontán játék szabadon választott játéktárgyakkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad játék önállóan választott játéktárggyal és társsal. – A felkínált lehetőségek (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével) közül válasszon segítséggel. 	<p>Képes segítséggel választani a felkínált játéklehetőségek közül, adekvátan játszani a játéktárgyakkal</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: dobások, labdás gyakorlatok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Elérhető játéktárgyak nevei.		

<u>Témakör:</u> Szabadban játszható játékok	<u>Előzetes tudás:</u> Szabálykövetés segítségével.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tárgyak rendeltetésszerű használata, balesetek elkerülése.		31
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Foglalja el magát a szabadban, az udvaron, a játszótéren található játékokkal. Figyeljen játék közben társaira (pl. a homokozóban ne szórja a homokot). Vegyen részt futó és fogójátékokban, egyensúlyérzék fejlesztő játékokban.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Játék a szabadtéri foglalkozási eszközökkel. – Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hintázás, mászókázás, csúszdázás segítségével. – Homokozóban építkezés, egyszerűbb nagyobb formák megtöltése, kiborítása. Homokozóban „főzés”, illetve építkezésforma megtöltése, kiborítása. Vár, gödör építése. – Kavicsok rakosgatása. – Segítség mellett futó, és fogójátékok játssza, biciklizés háromkerekű biciklin. 	<p>Legyen képes társaival hosszabb ideig balesetmentesen játszani, a játékeszközöket a gyakorló játékok szintjén használni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: téri tájékozódás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hinta, mászóka, homok, „torta”, „süti”, kavics, sár, gödör, csúszda, fogó, futás, bicikli.		

3. osztály

<u>Témakör:</u> Szerepjáték	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködés és türelem.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Gesztusokkal, mozgással kísért játékok játszása.		32
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szerepjáték 3-4 gyerek között. Segítséggel, irányítással a szerepjáték szabályait fogadja el. Bábozzon segítséggel, irányítással. Kapcsolódjon be a dramatizálásba.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Napi élethez kapcsolódó események eljátszása. – Családi élet eseményeinek eljátszása. – Felnőttek tevékenységei, munkái. – Bábozás, dramatizálás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Napi programok eljátszása, időbeliség figyelembevételével. – Baba gondozása. – Családi kapcsolatok eljátszása (anya, nagymama, testvér). – Különböző munkák eljátszása (mosogatás, seprés). – Különböző foglalkozások eljátszása (boltos, fodrász, orvos). – Többször hallott és látott mese bábozása, dramatizálása. 	<p>Együttműködéssel, segítséggel kapcsolódjon be dramatizálásba, szerepjátékát képessége szerint kísérje beszéddel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: foglalkozások, család, mesék. Ének, zene: felelgetős játékok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Reggel-reggeli, dél-ebéd, este-vacsora, néhány étel nevének ismerete, tanult mesék új fogalmai.		

Témakör: Didaktikus játék	Előzetes tudás: Didaktikus játékban legyen együttműködő.	Óraszám: 27
Tantárgyi fejlesztési célok: Erősítse a többi tantárgy során kialakított készségeket, képességeket.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Differenciáljon több hangot, anyagot. Ismerje főbb testrészeit. Ismerje fel a napszakokat képek alapján. Rakjon sorba 3-4 képből álló eseménysort. 2 elemből ritmikus sort alkosson.(betűelemek) Ismerje a sok-kevés, kicsi-nagy fogalmát. A tanult formákat nevezze meg.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Érzékelés, figyelem fejlesztése. – Logikai műveletek játékos formái. – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Zsákbamaczka” játék játszása, kitapintott tárgy utólagos megnevezése. Magas-mély differenciálása, halk- hangos differenciálása különböző játékok során. – Tárgyak megfigyelése (kirakott tárgyak figyelése, majd letakarás után a megfigyelt tárgyak felsorolása). – Mi hiányzik? képkiegészítés– arcon érzékszervek, házon ablak. – 3-4 képből álló eseménysor sorba rendezése. – Analógiás sorok kirakása. – Logikailag, funkcionálisan 	<p>Ismerje és fogadja el a szabályokat, segítséggel kövesse azokat.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Időfogalom, időbeli tájékozódás fejlesztése. – Artikulációs gyakorlatok. – Beszédmegértést fejlesztő játékok, szókincsbővítés. – Kultúrtechnikák tanításával kapcsolatos didaktikai játékok. 	<p>összefüggő képek egyeztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Napszakok felismerése. – 3 információt tartalmazó artikulációs gyakorlatok játssza, pl.: különböző arckifejezések utánzása – sírás, nevetés, stb. – Mondókák, mesék hallgatása. – Különböző szín, forma kirakása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok. Számolás, mérés: tájékozódás, összefüggések felismerése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A játék során szóba kerülő tárgyak, állatok nevének ismerete.</p>		

<u>Témakör:</u> Szabályjáték	<u>Előzetes tudás:</u> Szabályokat igyekeznek betartani.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szabályok megértése, elfogadása.		30
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kapcsolódjon be, aktívan vegyen részt a mozgásos szabályjátékokban. Kövesse a szabályokat, társaira figyeljen. Értelemfejlesztő szabályjátékokban igyekeznek a szabályokat követni. 15-20 percig legyen képes figyelni egy-egy szabályjáték menetére. Türelmesen várja ki, amíg sorra kerül.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozgásos szabályjátékok. – Értelemfejlesztő szabályjátékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző körjátékokban aktívan vegyen részt. – Labdajátékok játssza – célba dobások: gurítás, dobás, egymásnak. – Csoportos ügyességi játékok (futójátékok). – Könnyebb versenyjátékok játssza. Érzékelést fejlesztő játékok játssza. Megfigyelést fejlesztő játékok játssza. 	<p>Legyen képes együtt játszani társaival, és egyszerű játékszabályokat irányítással betartani.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozsásnevelés: labdás gyakorlatok. Ének, zene: körjátékok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Pár, sor, kör, labda, dobás, gurítás, futás.		

<u>Témakör:</u> Spontán játék	<u>Előzetes tudás:</u> Érdeklődés játéktárgyak iránt, kreativitás.	<u>Óraszám:</u> 32
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szabályok betartása, játékeszközök közül választás.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Válasszon a felkínált játéklehetőségek közül, játsszon a rendelkezésére álló játékokkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spontán játék szabadon választott játékokkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad játék bármilyen önállóan választott játéktárggyal és társsal. – A felkínált lehetőségek közül válasszon segítséggel (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével). 	<p>Legyen képes fogni, emelni, letenni, összeilleszteni, dobni, gurítani, nyitni, csukni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókins.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Elérhető játéktárgyak nevei.		

<u>Témakör:</u> Szabadban játszható játékok	<u>Előzetes tudás:</u> Udvaron játszható játékok.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Türelmes várakozás a játékeszköz használatára.		23
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Foglalja el magát a szabadban található játékokkal. Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat játék közben. Vegyen részt közös játékokban.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Játék játszótéri eszközökön. – Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható. – Télen: hógolyózás, szánkózás, hóember-építés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hintázás, csúszdázás, mászókázás, rollerezés, tricikli használata. – Homokozóban építkezés, formatöltés- kiöntés, vár, gödör, alagút építése. – Aszfaltra rajzolás. – Kavicsokkal sorkirakás, válogatás. – Futó- és fogójátékok játssza. – Hógolyózás szánkózás segítségével. 	<p>Legyen képes betartani a balesetvédelmi szabályokat játék közben.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: formázások különböző anyagokból.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hinta, mászóka, homok, víz, sár, gödör, alagút, kavics, kő, fogó, futás, hó, hógolyó, hóember, szánkó.		

4. osztály

<u>Témakör:</u> Szerepjáték	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködés és türelem.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Beszéddel, mozgással kísért játék játszása.		32
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szerepjáték 3-4 gyerek között. Szabályelfogadás. Rövid eseménysorokat bábozással dramatizáljon. A környezetében zajló eseményeket játékában jelenítse meg. Kapcsolódjon be dramatizálásba.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Élmények eljátszása. – Családtagok egymáshoz való viszonya, munkájuk. – Felnőttek tevékenységei, munkái. – Bábozás, dramatizálás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Napi programok eljátszása, időbeliség figyelembevételével. – Családi kapcsolatok eljátszása (anya, nagymama, testvér). – Különböző munkák eljátszása (mosogatás, seprés). – Különböző foglalkozások eljátszása (boltos, fodrász, orvos). – Többször hallott és látott mese bábozása, a szöveg hallgatása közben. – 2-5 szereplős mesék dramatizálása. 	<p>Képes bekapcsolódni a dramatizálásba, neki megfelelő szerepet vállalni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: foglalkozások, család, mesék. Ének, zene: felelgetős játékok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Reggel-reggeli, dél-ebéd, este-vacsora, testrészek, néhány konyhai, illetve fürdőszobai eszköz neve, néhány élelmiszer, gyümölcs, zöldség neve, tanult mesék új fogalmai.		

<u>Témakör:</u> Didaktikus játék	<u>Előzetes tudás:</u> Szerep és beszéd összhangja.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Logikai és funkcionális összefüggéseket észrevétele.		27
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Differenciáljon több hangot, anyagot, ízt, illatot. Ismerje testrészeit. Ismerje fel a napszakokat képek alapján. Több képből álló eseménysor képeit rakja sorba. Több elemből alkosson ritmikus sort.(betűelemekből segítséggel). Ismerje a sok-kevés, kicsi-nagy fogalmát. Nevezze meg tanult formákat. Kövesse a szabályokat a didaktikai játékok során.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Érzékelés, figyelem fejlesztése. – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Zsákbamacska” játék játszása, a kitapintott tárgy utólagos megnevezése. Magas-mély differenciálása, halk hangos differenciálása különböző játékok során. – Tárgyak megfigyelése (kirakott tárgyak figyelése, majd letakarás után a megfigyelt tárgyak felsorolása). – Mi hiányzik? képkiegészítés– arcon érzékszervek, házon ablak. – 5-6 képből álló eseménysor sorba rendezése – Analógiás sorok kirakása – több tárgyból, illetve képből több hasonló kiválasztása. 	<p>Képes szabályokat elfogadni, követni, figyelni az akusztikus, vizuális, kinezetikus ingerekre, téri orientációra, sorrendiségre.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Artikulációs gyakorlatok. – Kultúrtechnikák tanításával kapcsolatos didaktikai játékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – 3 információt tartalmazó artikulációs gyakorlatok játszása, pl.: különböző arckifejezések utánzása – sírás, nevetés, stb. – Különböző szín, forma, magánhangzó, számjegyegyeztetések, magánhangzók, számjegyek válogatása, játékkal kirakása, kilépése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok Számolás, mérés: tájékozódás, összefüggések felismerése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Játék során szóba kerülő tárgyak, állatok, képek nevei.</p>		

<u>Témakör:</u> Szabályjáték	<u>Előzetes tudás:</u> Szabályokat irányítással betart.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szabályok megértése, elfogadása, az előforduló viták közös rendezése megbeszélés alapján.		30
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kapcsolódjon be, aktívan vegyen részt a mozgásos szabályjátékokban. Kövesse a szabályokat, figyeljen társaira. A vereséget próbálja meg elviselni. Kövesse az értelemfejlesztő szabályjátékokban a szabályokat. Legyen képes odafigyelni 20-30 percig egy-egy szabályjáték menetére. Várja ki türelmesen, amíg sorra kerül.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozdulásos szabályjátékok. – Értelemfejlesztő szabályjátékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Csoportos mozdulatjátékok, valamint párválasztók játssza. – Labdajátékok játssza – célba dobások: gurítás, dobás, egymásnak. – Csoportos ügyességi játékok (kötélhúzás, kosárba dobás, futójátékok). – Könnyebb versenyjátékok játssza egyéni, illetve csoportos versengésekben való részvétel. – Érzékelést fejlesztő játékok játssza. Megfigyelést fejlesztő játékok játssza (Mi változott meg? 6-8 tárgyjal). Figyelemfejlesztő játékok. – Szelektív figyelmi funkciók 	<p>Legyen képes együtt játszani társaival, és egyszerű játékszabályokat tartson be.</p>

	fejlesztése (méret- és formaérzékelő játékok játssza bekötött szemmel) – Társasjátékok játssza közösen.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: labdás gyakorlatok, sorversenyek. Ének, zene: körjátékok, párválasztók.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Pár, sor, kör, vonal, labda, dobás, gurítás, futás.		

<u>Témakör:</u> Spontán játék	<u>Előzetes tudás:</u> Érdeklődés játéktárgyak iránt, kreativitás.	<u>Óraszám:</u> 32
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szabályok betartása, játékeszközök közül szabad választás.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Válasszon segítséggel a felkínált játéklehetőségek közül. Játsszon adekvátan a rendelkezésére álló játékokkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spontán játék szabadon választott játékokkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad játék bármilyen önállóan választott játéktárggyal és társsal. – A felkínált lehetőségek közül válasszon segítséggel (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével). 	<p>Képes fogni, emelni, letenni, összeilleszteni, dobni, gurítani, nyitni, csukni. Ismerje az anyagok, a tárgyak alapvető tulajdonságait. Képes önállóan kitalált, rövid tevékenységet eljátszani.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszélgetés, egyszerű szófordulatok, szókincs.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Elérhető játéktárgyak nevei.		

<u>Témakör:</u> Szabadban játszható játékok	<u>Előzetes tudás:</u> Balesetek elkerülése, megfelelő óvatosság, testi épség megóvása.	<u>Óraszám:</u> 23
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Türelmes várakozás a játékeszköz használatára.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Foglalja el magát a szabadban, játszótéren, udvaron található játékokkal. Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat és az együttműködés szabályait játék közben.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Játsszóteri játékok ismerete. – Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható. – Játék a természet kínálta játékokkal. – Télen: hógolyózás, szánkózás, hóember-építés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hintázás, csúszdázás, mászókézés, rollerezés, tricikli használata. – Homokozóban építkezés, formatöltés kiöntés, vár, gödör, alagút építése. Aszfaltra rajzolás. – Kavicsokkal sorkirakás, válogatás. Faágakból kerítésépítés. – Futó- és fogójátékok játsszása. – Hógolyózás szánkózás segítségével. 	<p>Képes betartani a balesetvédelmi szabályokat játék közben, a játékokat rendeltetésszerűen használja.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: formázások különböző anyagokból.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hinta, mászóka, homok, víz, sár, gödör, alagút, fa, ág, kavics, fogó, futás, hó, hógolyó, hóember, szánkó.		

TÁRSADALMI ISMERETEK

A tantárgy célja bővíteni a tanulók azon ismereteit, amelyek a társadalmi környezet jobb megismerését segítik elő. Feladata, hogy a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló szerezzon gyakorlati ismereteket a szűkebb és tágabb környezetben, valamint sajátítsa el a társadalmi elvárásoknak megfelelő szociális készségeket. Fokozódó önállósággal tudja alkalmazni a beszédfejlesztés tantárgy témakörein belül tanult ismereteket, fejleszti a kifejezőkészséget és bővíti a szókincset.

A pedagógusok teremtsenek lehetőséget arra, hogy a tanuló elemi szinten megismerje saját és más állampolgárok jogait és kötelességeit, bővíthesse látókörét, hogy tágabb környezetét pontosabban megismerje, és segítséggel tudja használni a szolgáltató- és közintézményeket.

Gyakorlási lehetőséget kell adni arra, hogy a tanuló megfelelően alkalmazza a tanult viselkedési és magatartási normákat, érintkezési formákat a mindennapi élethelyzetekben, tudja a konfliktushelyzeteket egyes szituációkban felismerni, és begyakorolt konfliktuskezelési minták segítségével igyekezzen azokat megoldani.

5–6. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést az iskolai közösség szabályainak megismertetésével, betartásával, az iskolai példaképek bemutatásával, a segítőkészségre és az egymásra való odafigyelésre neveléssel segíti. Kialakítja a viselkedés önszabályozási igényét.

A nemzeti azonosságtudat fejlődését, hazafias nevelést erősíti a nemzeti ünnepek iskolai rendezvényekkel történő megemlékezéseire készülődés, és aktív részvétel során az ismeretek bővülése a nemzeti jelképekről; az ünnepek legfontosabb történelmi szereplői példamutató magatartásának és az ünnepi szimbólumoknak a megismerése.

A tantárgy az állampolgárságra, demokráciára nevelésben a társas lét különböző szintjein (család, osztályközösség, iskolai közösség) a közösségi szabályok megismertetésével, tudatos követésével, a feladatok vállalásával, a közösségért végzett vállalt feladatok kivitelezésére törekvéssel kapcsolódik. A tantárgy tematikája segíti az alapvető, személyes adatok jelentőségének felismerését.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztésében fontos szerepet tölt be a saját és a társak belső tulajdonságainak feltérképezésére, a pozitív tulajdonságok, személyiségvonások felismerésére, megerősítésére neveléssel. A társakkal való együttműködés során segíti a közös vélemény kialakítására és a demokratikus döntések meghozatalára törekvést.

A tantárgy fontos szerepet tölt be a családi életre nevelésben a szűk család rokoni kapcsolatainak, a családban betöltött szerepeknek, az ahhoz kapcsolódó feladatoknak, és a család legfontosabb személyes adatainak megismertetésével.

A másokért vállalt felelősséget és az önkéntességet a mások külső és belső tulajdonságainak megismerésével, a megértés, az elfogadás és a toleráns viselkedés jelentőségének felismerésével és az egymás segítésére neveléssel támogatja.

A pályaorientáció területén a tantárgy különösen fontos szerepet tölt be a reális önértékelés és a képességek korlátainak, a közösségi

vállalások és az egyéni célok lehetőségeinek felismertetésével.

Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületet a személyes adatok és a lakóhely legfontosabb ismereteinek elsajátítása, és az ezekkel kapcsolatos szókincs bővítése segíti.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztésében a személyes adatok felhasználási színtereinek megismertetésével, a legfontosabb közlekedési szokások és szabályok betartására ösztönzéssel kapcsolódik.

Az önállóság és a feladatvállalások fejlesztése az egyéni képességek figyelembe vételével támogatja a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetenciaterületet.

7–8. évfolyam

A tantárgy fontos szerepet tölt be az erkölcsi nevelésben a szűkebb társadalmi közösségből vett pozitív példák megismertetése által, az igazságos és segítőkész magatartás kialakításával, a társas kapcsolatokban a szociális konvenciók helyes alkalmazására neveléssel, a megfelelő önkontroll kialakulásának segítségével és a viselkedési szabályok gyakorlatban történő alkalmazásával.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés céljainak eléréséhez kapcsolódik a nemzeti ünnepek és a nemzeti, nemzetiségi hovatartozás megismertetésének megerősítésével, az érdeklődés és kötődés kialakításával a társadalmi közösségekhez. A tantárgy keretében a tanuló megismeri a nemzeti jelképeket, hagyományokat, aktívan részt vesz nemzeti ünnepeken, megemlékezéseken. Kialakul benne a magyar nemzethez való tartozás érzése.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelést erősíti a személyi adatok, okmányok fontosságának felismerése, adekvát használatuk elsajátítása, az állampolgári jogok és kötelességek legfontosabb intézményeinek megismerése, érdeklődés kialakítása a közügyek iránt, a szabálykövető magatartás fejlesztése, jogkövetés megalapozása.

A tantárgy az önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlődését segíti a saját reális képességek minél teljesebb megismerésével, a lehetőségek és akadályok felmérési képességével, az együttműködő magatartás kialakításával közösségi tevékenységben.

Fejleszti a segítségkérés és -nyújtás szükségességének felismerését különböző szituációkban, az önérvényesítés eszközeinek felismerését, a társak jogainak, igényeinek tiszteletben tartását.

A családi életre nevelést támogatja a családban betöltött szerepek és a családi munkamegosztás, rokoni, baráti, közösségi kapcsolatok megismerése, a családi életben történő aktív részvétel támogatása.

A felelősségvállalást másokért, az önkéntességet a szűkebb és tágabb környezet érdekében történő tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése, a vállalt feladatok elvégzésére nevelés segíti.

A tantárgy segíti a pályaaorientáció támogatását a különböző szakmák tevékenységeinek, eszközeinek, fontosságának megismertetésével, az egyéni képességek és érdeklődés tükrében a szakmatanulás és más „felnőtt” tevékenységek iránti érdeklődés felkeltésével.

Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület fejlesztését az aktív szókincs gazdagítása, a verbális társadalmi érintkezési formák

gyakorlása, az információk befogadásának, értelmezésének segítése, az információszerzés és -adás megfelelő formáinak elsajátítása segíti.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület a segítségnyújtást igénylő élethelyzetek felismertetésével és a hatékony segítségadás módjainak gyakorlásával fejlődik.

A tantárgy a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia fejlesztésében a feladatok önként vállalására és véghezvitelére ösztönzéssel és a tudatos döntéshozatalhoz szükséges képességek fejlesztésével kapcsolódik.

A hatékony, önálló tanulást az ismeretek elsajátítására irányuló belső igény kialakítása és az önálló információszerzés gyakorlása támogatja.

Társadalmi ismeretek

Évfolyam: 5 - 8.

Évfolyam	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	1	2
1 éves óraszám	36	72

Témakör / Évfolyam	5.	6.	7.	8.
1. Személyi adatok- Önismeret- Társas kapcsolatok	15	15	11	11
2. Lakóhelyismeret- Közlekedésre nevelés	21	21	11	11
3Történelmi ismeretek- Társadalmi ünnepek.	-	-	25	25
4. Felkészülés a felnőtt létre- Állampolgári ismeretek	-	-	25	25
	36	36	72	72

5. osztály

<u>Témakör:</u> Személyi adatok- önismeret- társas kapcsolatok	<u>Előzetes tudás:</u> Részben ismert személyi adatok.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ismerje az iskola címét és a vele foglalkozó tanárok nevét.		15
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Személyi adatok. Saját tulajdonságok megismerése. Önismeret fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Személyes adatok. – Szülők foglalkozása. – Tulajdonságok: külső, belső. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vezeték és keresztnév felismerése, kiválasztása, elmondása. – Anyakönyvi kivonat- diákigazolvány, megfigyelése stb. – Iskolai napló nézegetése. – Beszélgetés a különböző foglalkozásokról, – Foglalkozásokkal kapcsolatos fotók megfigyelése, – Képek kiválasztása a szülők foglalkozásához kapcsolódó eszközökről. – Tulajdonságok megnevezése, csoportosítása. – Külső tulajdonságok- ábrázolása: (magas- alacsony, sovány- kövér stb.). – Önismereti játékok játszása. 	<p>Ismerje személyi adatait, lakóhelye és iskolája címét. Felszólításra alkalmazza a tanult viselkedési és magatartási formákat.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Önismeret. Énkép. – Viselkedés különböző élethelyzetekben, – Viselkedés az iskolában, tanórákon, kötetlen foglalkozásokon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szituációs játékok, eseményképek értelmezése. – Saját élményekről beszámoló, rajz készítése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, kommunikáció. ábrázolás-alkítás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Vezetéknév, keresztnév, néhány foglalkozás, lakcím.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Lakóhelyismeret- Közlekedésre nevelés</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> A gyalogos közlekedés jellemzői, az utazással kapcsolatos illemszabályok. Alapvető irányok ismerete.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 21</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Adott témában, közvetlen környezetben megfigyelések végzése.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Lakóhelyének megnevezése. Az iskola és otthon útvonalának ismerete.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés a térképpel. – Felszíni formák- színük a térképen. – A térkép színeinek, legfontosabb jelzéseinek leolvasása (város, határ, úthálózat). – Lakóhely megnevezése. – A szűkebb lakóhely jellemzői. – Falu és város közötti különbség. 	<ul style="list-style-type: none"> – Térképek nézegetése. Összehasonlítás, válogatás. – Terepasztalon vagy homokozóban különböző felszíni formák (hegy, domb, síkság,) kialakítása. – Kirándulás során felszíni formák megismerése a valóságban. – Színezés a térkép színeinek megfelelően. Pl. hegyek sötétbarna, dombság világosbarna, síkság zöld stb. – Lakóhely megkeresése a térképen. – Lakóhely nevének, ill. címerének, ill. zászlójának felismerése, kiválasztása. – Képek fotók nézegetése, csoportosítása falvokról, városokról. — Filmek, videók nézése. 	<p>Képes legyen lakóhelyét megnevezni. A gyalogos közlekedés főbb szabályait ismerje. Megkülönbözteti a térképet és a földgömböt.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Közlekedés elemi szabályai. – A gyalogosokra vonatkozó szabályok. – Az iskola és otthon útvonalának ismerete. – Közlekedési eszközök (szárazföldi, vízi, légi). 	<ul style="list-style-type: none"> – Közlekedési táblák, jelzések válogatása, csoportosítása. – Közlekedési társasjátékok játszása. – Támpontok keresése az otthon és iskola útvonala során. – Fotók- képek nézegetése, csoportosítása. – Tablókészítés a közlekedési eszközök képeiből. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Közlekedés, zebra, gyalogos, átkelőhely, veszély, irányok, jármű.</p>		

6. osztály

<u>Témakör:</u> Személyi adatok- önismeret- társas kapcsolatok	<u>Előzetes tudás:</u> Ismeri személyes adatait, a gyalogos közlekedés szabályait.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Saját tulajdonságok megismerése, törekvés a hibák javítására.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Személyével kapcsolatos ismeretek. A társas kultúra fejlesztése. Családi életre nevelés: szűk családi, rokoni kapcsolatainak erősítése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Személyes adatok. – Iskola címe, a tanárok nevei. – Szülők munkahelye. – Családi munkamegosztás. <p>– Önismeret, énkép, tulajdonságok: belső tulajdonságok. külső tulajdonságok.</p> <ul style="list-style-type: none"> – A helyes viselkedés formáinak, fordulatainak ismerete. – Érzelmek kezelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bemutatkozás gyakorlása. – Anyakönyvi kivonat, diákigazolvány, iskolai napló adatainak nézegetése. – Tanulmányi séta keretében néhány munkahely megtekintése. – Beszélgetés a családról, a családon belüli munkamegosztásról. – Képek, fotók nézegetése, válogatása, – Szituációs játékok, eltérő szerepek játéka. – Önjellemzés: Milyen vagyok én? – „Portré” rajzolása tükör segítségével. – Viselkedés családi események során (esküvő, születés, gyász, iskolai ünnepség). 	<p>A tanuló képes legfontosabb személyi adatait, lakóhelye, iskolája címét közölni.</p> <p>Képes megfelelően alkalmazni a tanult viselkedési és magatartási normákat, érintkezési formákat a mindennapi élethelyzetekben.</p>

Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás, kommunikáció, környezetismeret.

Elvárt és javasolt fogalmak: Személyes adatok, anyakönyv, személyi igazolvány, munkahely.

<u>Témakör:</u> Lakóhelyismeret- Közlekedésre nevelés.	<u>Előzetes tudás:</u> Az utazással kapcsolatos illemszabályok ismerete közlekedés során.	<u>Óraszám:</u> 21
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szókincsbővítés. Szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése. Nemzeti azonosságtudat fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Közlekedési szabályok bővítése. Közvetlen szűkebb lakóhely megnevezése. Tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Saját település kisebb területeinek elnevezései. – Ismerkedés a földgömbbel. – Tágabb lakóhelyünk: országunk megnevezése, megkeresése földgömbön, térképen. – Néhány szomszédos ország megnevezése. – Falu, város, főváros jellemzői. – A térkép színeinek, a térkép fontos jelzéseinek a leolvasása. – Vizek, tavak, ábrázolása a térképen. – Jelentősebb folyóink, tájegységeink neve. – Közlekedési szabályok bővítése. – Kerékpárosokra vonatkozó szabályok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Beszélgetés, fotók- képek nézegetése. – Földgömb használata. – Színezés: országhatár átrajzolása pirossal. – Videofilmek vetítése. – Képek, albumok nézegetése. – Képek válogatása, csoportosítása. – Terepasztalon vagy homokozóban folyó, tó kialakítása. – Színezés a térkép színeinek megfelelően. – Tájegységeinkről filmek, fotók megnézése. – Közlekedési táblák színezése. – Közlekedési táblák csoportosítása. – Kerékpáros közlekedés során szabályok gyakorlása az udvaron. 	<p>Ismerje a közlekedés elemi szabályait. Legyen képes lakóhelyét megnevezni. Képes a gyalogos közlekedés főbb szabályai szerint közlekedni, segítséggel a tömegközlekedési járműveket használni. Ismeri az útvonalat és a járműveket, amelyekkel az iskolába jár.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Tömegközlekedési eszközök. - A tömegközlekedés feltételei (jegyváltás, kísérő dokumentum).	<ul style="list-style-type: none"> - Járművek rajzolása, színezése. - Szerepjátékok játssása.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás, környezetismeret, számolás-mérés: tájékozódás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Járművek, baleset, város, falu, település, irányok.		

7. osztály

<u>Témakör:</u> Személyi adatok- Önismeret- Társas kapcsolatok	<u>Előzetes tudás:</u> Személyes adatok és bővebb családi kapcsolatok ismerete.	<u>Óraszám:</u> 11
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A személyes dokumentumok ismerete, használata. Önismeret, énkép fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A személyes adatok megbízható ismerete. Az alapvető viselkedési szabályok betartása. Saját érzelmek felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Személyes adatok. – Önismeret. Énkép. Tulajdonságok. – Érzelmek. – Viselkedés különböző élethelyzetekben. – Közlekedés közbeni kommunikáció. 	<ul style="list-style-type: none"> – Születési anyakönyvi kivonat, diákigazolvány, személyi igazolvány nézegetése. – Képek, fotók nézegetése. – Filmek megtekintése. – Saját élményről beszámoló, rajz készítése. – Tulajdonságok megnevezése, csoportosítása. – Saját érzelmi állapotának felismerése, beszélgetés, szituációs játékok során. – Fotókon érzelmek felismerése, – Szituációk, az indulatok levezetése. – Filmek- filmrészletek megtekintése, megbeszélése. 	<p>Legyen képes az igazolványokat helyesen kezelni. Sajátítsa el a helyes viselkedési szabályokat.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Empátia. - Szeretet.	<ul style="list-style-type: none"> - Közlekedési járműveken utazás gyakorlása. - Beszélgetés a szeretetről, empátiáról. - Szituációs játékok játszása.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, kommunikáció, ábrázolás-alkítás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Tulajdonság, önismeret, viselkedés, empátia, szeretet, születés, esküvő, temetés.		

Témakör: Lakóhelyismeret- Közlekedésre nevelés	Előzetes tudás: Szűkebb lakóhely jellemző nevezetességei. Alapvető közlekedési szabályok ismerete.	Óraszám: 11
Tantárgyi fejlesztési célok: A domborzati térképen a tájékozódás erősítése. Viselkedés közlekedés során.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Lakóhellyel kapcsolatos ismeretek bővítése. Térkép színeinek megismerése. Falu és város jellemzői.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A szűkebb lakóhely jellemzői. – Tágabb lakóhely: Városunk- Településünk- Országunk. – Tájékozódás a térképen. – Magyarország jellemzői. – Felszíni formák- színük a térképen. – Vizek, tavak, patakok, folyók, tenger, óceán. – Szomszédos országok. – A közlekedési szabályok átisméltése, kiegészítése. – A kerékpárosokra vonatkozó szabályok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Képek csoportosítása falvokról, városokról. – Tanulmányi kirándulás: Skanzen megtekintése (Szentendrei Szabadtéri Múzeum) – Térkép, földgömb nézegetése. – Videofilmek vetítése. – Beszélgetés, képek nézegetése. – Tablókészítés Magyarországról. – Színezés- tavak, folyók stb. a térkép színeinek megfelelően. – Vizek megkóstolása: édes vizek- ivóvíz; sós vizek- tenger óceán. – Képek, albumok, fotók nézegetése. – Közlekedési szabályok, táblák, jelzések válogatása, csoportosítása (tiltó és tájékoztató táblák). 	<p>Segítséggel tegyen különbséget falu és város között.</p> <p>Segítséggel értelmezze a térkép színeinek jelzését.</p> <p>Tudja megnevezni lakóhelyét.</p> <p>Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Közlekedési eszközök- (szárazföldi, vízi, légi). – A tömegközlekedés feltételei (jegyváltás, kísérődokumentum).	<ul style="list-style-type: none"> – Kirándulás a Közlekedési Múzeumba. – Jegyváltás. Dokumentum felmutatás.	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás, környezetismeret, kommunikáció.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Térképpel és közlekedéssel kapcsolatos fogalmak.</p>		

<u>Témakör:</u> Történelmi ismeretek- Társadalmi ünnepek:	<u>Előzetes tudás:</u> Nemzeti jelképek ismerete. Regék, mondák a magyarság történetéből.	<u>Óraszám:</u> 25
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A nemzethez tartozás érzésének erősítése. A nemzeti ünnepekhez és hagyományokhoz, érzelmi és külsőségbeli csatlakozás.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A Himnusz ismerete. A magyar zászló és címer felismerése. Ünnepek jelentősége.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hazánk Magyarország- magyarok vagyunk. – Nemzeti jelképeink- (zászló, címer, Himnusz). – A közösségi együttlét alkalmai: az ünnepek. – Nemzeti és családi ünnepeink. – Honfoglalás, Attila és a hunok. – Államalapítás- István király. – Híres uralkodók és hősök – ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> – A magyar zászló kiválasztása, a címer felismerése. – Színezés- zászló. – Dallamfelismerés (Himnusz). – Tárgyak, rajzok készítése az ünnepi alkalmakhoz. – Beszélgetés. – Képek nézegetése, csoportosítása. – Ünnepekkel kapcsolatos versek, dalok tanulása – Mondák olvasása Attiláról, a honfoglalásról. – Filmek megtekintése (Honfoglalás, István a király stb.). – Beszélgetés, illusztráció a filmekből kiemelve. 	<p>Segítséggel ismerje fel Himnuszt, a magyar zászlót. Ünnepeken tudjon viselkedni. Legyen, képes megnevezni a nemzetet melyhez tartozik.</p>

<p>– Történelmi távlat érzékeltetése- időszak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ünnepekhez kapcsolódó helyszínek felkeresése.(Nemzeti Múzeum, híres emberekhez kötődő épületek, szobrok). – Időszalag készítése: a tanulót ábrázoló csecsemő, gyerekkori és jelen fotóinak felhasználásával (az idő múlásának, fejlődésnek megtapasztaltatása). – Történelmi fotók felhasználásával hasonlóan a történelmi távlat érzékeltetése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás, környezetismeret, ének- zene.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Nemzet, jelkép, címer, nemzeti zászló, kokárda, Himnusz, Szózat, szokások, hagyomány, monda, honfoglalás, vezér, király.</p>		

Témakör: Felkészülés a felnőtt létre. Állampolgári ismeretek	Előzetes tudás: Alapvető közösségi szabályok ismerete.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: A szabályok betartásának felismertetése. A közösséghez tartozás érzésének erősítése.		25
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Családi viszonyok ismerete. Különbségtétel jó és rossz, helyes és helytelen között. Általános balesetvédelmi szabályok megismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viselkedés rokonokkal. - Tagjai vagyunk a társadalomnak. - Társadalomra káros tevékenységek. - Szabályok betartásának fontossága. - Ok- okozat. - Állampolgárok vagyunk. - Munka. - Közlekedés gyakorlása. - Kulturált, helyzetnek megfelelő viselkedés, megjelenés, ápoltság külső. - A pénz szükségessége, beosztása. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beszélgetés, képek válogatása. - Szerepjáték: konfliktushelyzet a családban. - Rövid történetek, szituációk megbeszélése. - Rövid történetek megbeszélése. - Szituációs játékok. - Hazugság, lopás- szembesülés a következményekkel. - Közvetlen környezetében lévő felnőttek munkája és munkaeszközei. - Beszélgetés, képek válogatása. - Közlekedés gyakorlása. - Drámajátékok keretében különböző szituációk eljátszása. 	<p>Képes egyszerű élethelyzetekben helyesen viselkedni. Szükség esetén segítséget tud kérni, ill. adni. Érzelmait tudja kezelni. Képes kapcsolatokat kialakítani. Hivatalos iratait tudja kezelni, szükség esetén használni</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás, környezetismeret, számolás-mérés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szülők, rokonok, munkamegosztás, munkafegyelem, törvény, szabály, alkotmány, bűn, büntetés, igazságszolgáltatás.		

8. osztály

<u>Témakör:</u> Személyi adatok- Önismeret- Társas kapcsolatok	<u>Előzetes tudás:</u> Ismerje személyi adatait. Alkalmazza az alapvető viselkedési szabályokat.	<u>Óraszám:</u> 11
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Személyes dokumentumok körültekintő használatának elmélyítése. Önismeret fejlesztés.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Személyes adatok megbízható ismerete. Külső és belső tulajdonságok differenciálása. Alapvető viselkedési szabályok alkalmazása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Személyes adatok, azonosítás. – Viselkedés különböző élethelyzetekben. – Önismeret. Énkép. Tulajdonságok. Érzelmek. – Segítés másokon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Születési anyakönyvi kivonat, diákigazolvány, személyi igazolvány nézegetése. – Képek, fotók nézegetése. – Filmek megtekintése. – Szituációs játékok játszása. – Tulajdonságok megnevezése, csoportosítása. – Vélemények megfogalmazása a társakról. – Társak érzelmeinek felismerése, megnevezése. – Beszélgetés a másik elfogadásáról, segítségnyújtásról másoknak. 	<p>Képes az igazolványait megfelelően használni. Képes az alapvető viselkedési szabályokat alkalmazni. Segítséggel érzelmeit megpróbálja kezelni.</p> <p>Képes felismerni a konfliktushelyzetet, a begyakorolt konfliktuskezelési minták segítik a megoldásban.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás közbeni kommunikáció. – Szeretet, szerelem érzése. Párkapcsolat. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját élményről beszámoló, rajz készítése. – Drámajátékok játszása. – Filmek- filmrészletek megtekintése, megbeszélése. – Szituációs játékok játszása - az indulatok levezetése. – Vásárlás közösen. – Beszélgetés a szeretetről, szerelemről. Helyes viselkedés- érzelmi kapcsolatok férfi és nő között. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, kommunikáció, ábrázolás-alakítás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Énkép, önismeret, vélemény, segítségnyújtás, szeretet, szerelem.</p>		

<u>Témakör:</u> Lakóhelyismeret- Közlekedésre nevelés	<u>Előzetes tudás:</u> Szűkebb lakóhely jellemző nevezetességei. Alapvető közlekedési szabályok ismerete.	<u>Óraszám:</u> 11
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tájékozódás fejlesztése. Közlekedési ismeretek bővítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Lakóhellyel, közlekedéssel, térkép használattal kapcsolatos ismeretek bővítése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A szűkebb lakóhely jellemzői. – Tágabb lakóhely: Városunk- Településünk- Országunk. – Tájékozódás a térképen. – Szomszédos országok. – Helyünk Európában és a világban. – Vizek, földalatti forrás, termálvíz. – Földrajz és gazdaság összefüggése. – Gazdasági tevékenységek jelzése a térképen. – A közlekedési szabályok átisméltése, kiegészítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Makettekből (gyufás skatulya, lego, műanyag állatok, járművek stb.) falu, város felépítése. – Tablókészítés Budapestről. – Térkép, földgömb nézegetése. – Videofilmek vetítése. – Beszélgetés, képek nézegetése. – Tanulmányi kirándulás egy forráshoz. – Különböző ásványvizek, gyógyvizek megkóstolása pl. (Mira, Hunyadi János, Parádi stb.) – Képek, albumok, fotók nézegetése – Térképen jelzések keresése. – Színezés: síkság- növénytermesztés, hegyvidék- bányászat, tenger-halászat. 	<p>Segítséggel képes a térkép színeit leolvasni. Segítséggel meg tudja nevezni a falu és város közötti különbséget. Segítséggel használni tudja a tömegközlekedési eszközöket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A kerékpárosokra vonatkozó szabályok. – Közlekedési eszközök- (szárazföldi, vízi, légi). – A tömegközlekedés feltételei (jegyváltás, kísérődokumentum). 	<ul style="list-style-type: none"> – Beszélgetés: veszélyforrások közlekedés során, segítségkérés, ha leáll a forgalom stb. – Városligeti KRESZ Park felkeresése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás, környezetismeret.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Közlekedési szabályokkal, jelzésekkel kapcsolatos fogalmak.</p>		

<u>Témakör:</u> Történelmi ismeretek- Társadalmi ünnepek.	<u>Előzetes tudás:</u> Nemzeti jelképek ismerete. Regék, mondák a magyarság történetéből.	<u>Óraszám:</u> 25
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A nemzethez tartozás érzésének erősítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A Himnusz és Szózat ismerete. A magyar zászló és címer felismerése. Nemzeti ünnepek jelentősége.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hazánk Magyarország- magyarok vagyunk. – Nemzeti jelképeink- (zászló, címer, Himnusz, Szózat). – Nemzeti ünnepek, az ünnepek rövid összefoglalása. – Mátyás király- regék Mátyás királyról. – A magyar történelem áttekintése. – Települése történetéhez köthető uralkodó, híres ember. – Történelmi távlat érzékeltetése- időszak, 	<ul style="list-style-type: none"> – Beszélgetés. – Koronázási jelképek megtekintése a Parlamentben. – Dallamfelismerés (Himnusz, Szózat). – Tárgyak, rajzok készítése az ünnepekre. – Ünnepekhez tabló készítése. – Ünnepekkel kapcsolatos versek, dalok tanulása. – Ünnepekhez kapcsolódó helyszínek felkeresése. – Mondák Mátyás királyról, – Zenehallgatás Mátyás király idejéből. – Irodalmi művek, festmények, filmek részleteinek megtekintése pl. (Egri csillagok stb.) – Beszélgetés, illusztráció a filmekből kiemelve. 	<p>Képes a Himnuszt és a Szózatot segítséggel elénekelni.</p> <p>Ismeri a legfontosabb ünnepeket, azok jelentőségét, a nemzeti ünnep fogalmát, a magyar zászlót és címert. Ünnepekkor ismerje a kulturált viselkedés szabályait</p> <p>Ismeri segítséggel a magyar történelem kiemelkedő eseményeit, ismeri és tiszteli híres uralkodóit, hőseit.</p>

– A XX. századszázad háborúi, eseményei, jelen időben meglévő nemzetközi kapcsolatok.	– Történelmi fotók felhasználásával történelmi távlat érzékeltetése.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás, Ábrázolás-alakítás, Környezetismeret, Ének- zene.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Nemzet, jelkép, címer, nemzeti zászló, kokárda, Himnusz, Szózat, szokások, hagyomány, monda, honfoglalás, vezér, király.		

Témakör: Felkészülés a felnőtt létre. Allampolgári ismeretek	Előzetes tudás: Ismeri a közösségi szabályokat.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Helyes és helytelen viselkedés közti különbségtétel. A szabálytudat kialakítása.		25
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A szabályok betartása fontosságának tudatosítása. A helytelen cselekedetek elítélése. Munkafegyelem fogalmának megértése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tagjai vagyunk a társadalomnak. – Viselkedés idegenekkel. – Társadalomra káros tevékenységek. – Törvények, szabályok betartásának fontossága. – Alkotmány. – Munka, munkahely. – Pályaválasztás- szakiskola lehetőségei. – Önálló közlekedés gyakorlása. – Kulturált, helyzetnek megfelelő viselkedés, megjelenés, ápoltság külső. – A pénz szükségessége, beosztása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rövid történetek, szituációk megbeszélése. – Az osztály számára „képes törvénykönyv” összeállítása (szabályok, kötelességek, jogok stb.)-szembesülés a következményekkel. – Ok- okozat viszony felfedezése a „törvények” be nem tartása esetén. – Néhány munkahely felkeresése. – Beszélgetés: lehetőségek- realitások az iskoláskor után. – Önálló közlekedés gyakorlása. – Drámajátékok keretében különböző szituációk eljátszása. 	<p>Képes egyszerű élethelyzetekben helyesen cselekedni, egyszerű oksági összefüggéseket alkotni</p> <p>Szükség esetén segítséget tud kérni, ill. adni.</p> <p>Képes kapcsolatokat kialakítani. Hivatalos iratait tudja kezelni, szükség esetén használni. Állampolgári érzései kialakulóban, elmélyülőben vannak</p>

Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás, ábrázolás-alakítás, Kommunikáció: társas kapcsolatok: viselkedés kifejeződése szóban és gesztusokban.
Társadalmi érintkezés: viselkedési normák eltérő helyzetben.

Elvárt és javasolt fogalmak: Munkamegosztás, munkafegyelem, törvény, szabály, alkotmány, bűn, büntetés, igazságszolgáltatás.

ÖNKISZOLGÁLÁS

A tantárgy célja a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók alapvető szociális képességeit az iskoláskor előtti nevelési tapasztalatokra építve tevékenységeken keresztül úgy fejleszteni, hogy önkiszolgálásukban a képességek szerinti részleges vagy teljes önállóságot elérjék.

Feladat a fejlesztések során, hogy a tanulónak egyéni üteméhez és képességeihez igazodva kialakuljon szociális szokásrendszere, és alkalmazásával fejlődjön praktikus képessége, alkalmazkodni tudása, önkiszolgálási, önellátási és önállósági szintje.

A tanuló igényelje a rendet és a tisztaságot, alakuljon ki a személyi higiénia iránti igénye. Késztesse a tanulókat ez az igény az ehhez kapcsolódó eszközök alkalmazására.

Célirányos tevékenységek rendszeres gyakorlásával alakuljanak ki a kívánatos önellátási szokások. A minél kevesebb segítséggel végzendő önellátás érdekében kívánatos a nagymozgásokat célirányossá tenni és a tanuló kismozgásait úgy fejleszteni, hogy ezzel lehetővé váljon az egyre önállóbb öltözés, tisztálkodás.

A tantárgyi fejlesztés alakítsa ki a tanulók fejlettségének megfelelő, olyan önkiszolgálási, önellátási képességeket, valamint szociális motívumokat, amelyek képessé teszik őket magasabb szintű gondolkodási, életviteli és gyakorlati ismeretek befogadására.

A tantárgy fontos szerepet tölt be az erkölcsi nevelésben a rend és a rendszeresség iránti igény kialakításával, a testi és lelki egészségre nevelésben az egészséges táplálkozás alapvető szabályainak megismerésével és az étkezés közben a mértékletesség betartására törekvés kialakításával.

Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületet az önkiszolgálás során előforduló eszközök és tevékenységek nevei, és az ezeket jelölő gesztusok, jelek elsajátításával, a szükségletek jelzési lehetőségeinek, az egyéni képességekhez illeszkedő, megfelelő verbális vagy nem verbális kommunikáció elsajátításával segíti.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztésében a személyes higiénia eléréséhez megfelelő szokásrendszer kialakítása vesz részt.

Önkiszolgálás
Évfolyam: 1-2.

Évfolyam	1.-2.	-	-	-
Heti óraszám	2			
1 éves óraszám	72			

Témakör / Évfolyam	1.	2.						
1. Öltözködés	17	17						
2. Testápolás, személyi higiénia	23	23						
3. Étkezés	17	17						
4.Környezetrendezés, környezetmegóvás	15	15-						

1. osztály

<u>Témakör:</u> Öltözködés	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködés az öltözködésnél.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Saját ruhadarabok felismerése.		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Együttműködés az öltözködés során, az időjárásnak megfelelő ruhadarabok kiválasztása, a gyermek képességeihez mérten bekapcsolódni alapvető gondozási munkákba.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alsó és felső ruházat le-és felvétele segítséggel. – Jobb és bal lábas cipő megkülönböztetése. – Nagy gombok begombolása. – Ruhák hajtása. – Vállfahasználat. – Cipőápolás-nedves ruhával. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ruhák felismerése, válogatása, megnevezése, segítséggel a vetkőzés gyakorlása. – Cipőhúzás gyakorlása. – Játékos manipulálás közösen, kisebb-nagyobb gombokkal, gombolás gyakorlása. – Ruhák hajtása, egymásra rakása. 	<p>Képes együttműködésre az öltözködés során. Képes felismerni a saját ruhadarabját. Cipőhúzás irányítással. Képes jelezni, ha fázik, vagy melege van.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: babaruhák hajtogatása, babák öltöztetése. Kommunikáció: szókincs bővítés, Mozgásnevelés- finommotorika.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Piszkos-tiszta. Tisztálkodási eszközök: szappan, szappantartó, folyékony szappanadagoló, körömkefe, víz, vízcsap, meleg víz-hideg víz, törölköző, mosdó kagyló, wc papír, nedves törölkendő, fogkefe, fogkrém, zsebkendő, tisztálkodási eszközök pontos nevei.		

<u>Témakör:</u> Testápolás- személyi higiénia	<u>Előzetes tudás:</u> Felismerni a kézmosás szükségességét.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tisztálkodás eszközeinek megfelelő használata.		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kis segítséggel helyesen alkalmazni a tisztálkodó eszközöket, és a zsebkendőt. A szárazra törölközés megtanulása. WC használat fokozódó önállósággal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mosakodás. – WC használata. – Fogápolás. – Zsebkendő használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kéz és arcmosás megtanulása, törölközés. – Szükséglet jelzése, vetkőzés, öltözés, WC lehúzása, kézmosás. – Tükör előtt a helyes fogmosás begyakorlása. – Orrfújás helyesen, a használt zsebkendő elhelyezése. 	<p>Szóbeli irányítás mellett arcot és kezet mos. Segítséggel fogat mos. Alkalmanként fésülködik. Szükségletét jelzi, felnőtt kíséretében wc-re megy, WC papírt, nedves törölkendőt visz magával, WC használat után kezet mos. Szükség szerint segítséggel használja a papír zsebkendőt.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció, testkép, testrészek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Piszkos-tiszta. Tisztálkodási eszközök: szappan, szappantartó, folyékony szappanadagoló, körömkefe, víz, vízcsap, meleg víz-hideg víz, törölköző, mosdó kagyló, wc- papír, nedves törölkendő, fogkefe, fogkrém, zsebkendő, tisztálkodási eszközök pontos nevei.		

<u>Témakör:</u> Étkezés	<u>Előzetes tudás:</u> Felismerni az étkezéshez szükséges eszközöket.	<u>Óraszám:</u> 17
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Étkezés során az evőeszközök megfelelő használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u> Fejlesztési feladatok: Betartani a kulturált étkezés szabályait. Az evőeszközök rendeltetésszerű használata. Önálló étkezés. Merőkanállal szedés. Ismeretek- Tananyag: – Étkezés kanállal. – Terítés. – Felelősi teendők ellátása.	<u>Tanulói tevékenység:</u> – Kulturált étkezés evőeszközökkel. – Terítés tizóraihoz, ebédhez, uzsonnához. – Szükséges eszközök előkészítése a terítéshez, asztal leszedése.	<u>Elvárt teljesítmény:</u> Villával önállóan eszik. Kancsóból önállóan tölt. Ismeri a főétkezéshez szükséges eszközöket, főétkezéshez megterít. Merőkanalat segítséggel használ. Szalvétát igény szerint felszólítással használ.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció, szókincs, szófordulatok, kifejezések. Játékra nevelés, babakönyha.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Evőeszközök nevei: kanál, villa, pohár, merőkanál, szalvéta, tálca, tálka, terítő, mélytányér, lapostányér, kistányér A kulturált étkezéshez szükséges kifejezések használata: Jó étvágyat kívánok!, Egészségetekre!, Kérem szépen, Köszönöm szépen.		

<u>Témakör:</u> Környezetrendezés, környezetmegóvás	<u>Előzetes tudás:</u> Szemetet megfelelő helyre dob.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tárgyak rendeltetésszerű használatának és megóvásának megismerése.		15
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Maga körül rendet tartani kis segítséggel, illetve irányítással Ismerni az eszközök funkcióját, melyik eszközt mire használjuk Különbséget tenni a saját holmi és a társai tulajdona között A szemetet a megfelelő helyre tenni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Taneszközök, játékok elővétele, elrakása. – Saját tulajdon felismerése. – Polcok, szekrények használata. – Rendrakás segítséggel. – Virágápolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Taneszközök épségének, tisztaságának megőrzése. – Foglalkozás utáni taneszközök elrakása. – Saját tulajdon kiválasztása, elkülönítése másokétól. – Étkezések, foglalkozások befejezése után rendrakás segítséggel, hulladék összegyűjtése. – Játéktér rendberakása, a játékok eltevése. – Virágöntözés. 	<p>Asztalokat, székeket helyrerak, polcon lévő játékokat rendbe tesz Törölközőt helyére teszi A szekrényé rendezzi, kabátot, váltócipőt helyére rak</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, Játékra nevelés: eszközök használata, helyrerakás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Játékok nevei, taneszközök nevei, könyvespolc, játékpalc, tanulói asztal, szekrény, szemetesvödör, partvis, lapát. Rendrakás, enyém, másé, elkérni, visszaadni. Locsolókanna.		

2. osztály

<u>Témakör:</u> Öltözködés	<u>Előzetes tudás:</u> Együttműködés az öltözködésnél.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Saját ruhadarabok felismerése.		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Együttműködés az öltözködés során, az időjárásnak megfelelő ruhadarabok kiválasztása, a gyermek képességeihez mérten bekapcsolódni alapvető gondozási munkákba.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Öltözködés, vetkőzés önállóan. – Ruha eleje, hátulja megkülönböztetés. – Kisebb gombok begombolása, zippzár felhúzása. – Cipő kifűzése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ruhák felismerése, válogatása, megnevezése. – Öltözködés vetkőzés gyakorlása, a tanulási tempó fokozása. – Játékos manipulálás közösen, kisebb-nagyobb gombokkal, gombolás gyakorlása. – Zippzár használatának gyakorlása. – Cipőfűzés gyakorlása. 	<p>Képes együttműködésre az öltözködés során. Képes felismerni a saját ruhadarabját. Képes jelezni, ha fázik, vagy melege van. Cipőhúzás.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: babaruhák hajtogatása, babák öltöztetése. Kommunikáció: szókincsbővítés, Mozgásnevelés-finommotorika.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ruhadarabok neveinek megtanulása, ruhadarabok csoportosítása, alsó ruházat, felső ruházat, ruhazárak. Ruhaneműk nevei: kabát sapka, sál, kesztyű, cipő, nadrág, zokni, ing, blúz, pulóver, vállfa, fogas. Időjárás-évszakok: tél-hideg, nyár-meleg, ruhaneműk, eső-esőkabát, hócsizma, lábtörlő, cipőtisztítás, cipőtisztító kefe.		

<u>Témakör:</u> Testápolás, személyi higiénia	<u>Előzetes tudás:</u> Felismeri, ha szükséges a kézmosás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tisztálkodási eszközök megfelelő használata.		23
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Segítséggel helyesen alkalmazni a tisztálkodó eszközöket és a zsebkendőt. A szárazra törölközés megtanulása. Szobatiszta tanulóknál a WC használat, fokozódó önállósággal. Pelenkáról való leszoktatás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mosakodás. – WC használata. – Fogápolás. – Zsebkendő használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kézmosás megtanulása, törölközés. – Szükséglet jelzése, vetkőzés, öltözés, WC lehúzása, kézmosás. – Nadrág, alsónemű letolása térdig. – A WC- re önállóan ráülni. – Lányoknál papírhasználat. – Tükör előtt a helyes fogmosási technika begyakorlása. 	<p>Önállóan kezét és arcot mos. Tükör előtt fésülködik. Szóbeli irányítással törölközik. WC használatkor papírt visz magával, nedves törölkendőt használ, utána kezét mos. A papírzsebkendőt felszólításra rendeltetésszerűen használja.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: testkép, testrészek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Piszkos-tiszta. Tisztálkodási eszközök: szappan, szappantartó, folyékony szappan, körömkefe, víz, vízcsap, hideg víz, meleg víz, törölköző, mosdókagyló, wc papír, nedves törölkendő, fogkefe, fogkrém, fésű, zsebkendő, tisztálkodási eszközök pontos nevei.		

<u>Témakör:</u> Étkezés	<u>Előzetes tudás:</u> Felismerni az étkezéshez szükséges eszközöket.	<u>Óraszám:</u> 17
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Étkezés során az evőeszközök megfelelő használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Betartani a kulturált étkezés szabályait. Az evőeszközök rendeltetésszerű használata. Önálló étkezés. Merőkanállal szedés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Étkezés kanállal. – Terítés. – Felelősi teendők ellátása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kulturált étkezés evőeszközökkel. – Terítés tizóraihoz, ebédhez, uzsonnához. – Szükséges eszközök előkészítése a terítéshez, asztal leszedése. – Kézmosás étkezés előtt. 	<p>Merőkanállal önállóan mer magának. Villát megfelelően használja, az ételt késsel villára segíti, kisebb húsdarabokat elvág. Teli szájjal nem iszik. A kenyeret töri.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, szófordulatok, kifejezések. Játékra nevelés: babakonyha.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Evőeszközök nevei: kanál, villa, pohár, merőkanál, kancsó, szalvéta, tálca, tálka, terítő, mélytányér, lapostányér, kistányér. A kulturált étkezéshez szükséges kifejezések használata: Jó étvágyat kívánok! Egészségetekre!, Kérem szépen, Köszönöm szépen.		

<u>Témakör:</u> Környezetrendezés, környezetmegóvás	<u>Előzetes tudás:</u> Szemetet megfelelő helyre dob.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tárgyak rendeltetésszerű használatának és megóvásának megismerése.		15
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Maga körül rendet tartani kis segítséggel, illetve irányítással Ismerni az eszközök funkcióját, melyik eszközt mire használjuk Különbséget tenni a saját holmi és a társai tulajdona között A szemetet a megfelelő helyre tenni</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Taneszközök, játékok elővétele, elrakása. – Saját tulajdon felismerése. – Polcok, szekrények használata. – Rendrakás segítséggel. – Virágápolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Játéktér rendberakása, a játékok eltevése. – Taneszközök épségének, tisztaságának megőrzése. – Foglalkozás utáni taneszközök elrakása. – Saját tulajdon kiválasztása, elkülönítése másokétól. – Étkezések, foglalkozások befejezése után rendrakás segítséggel, hulladék összegyűjtése. – Virágöntözés. 	<p>Fogmosó poharát, fogkefét kimossa, rendben tartja. Szemetet összesepri, lapátot segítséggel használ.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, Játékra nevelés: eszközök használata, helyrerakása.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Játékok nevei, taneszközök nevei, könyvespolc, játékpolec, tanulói asztal, szekrény. Szemetesvödör, partvis, lapát. Rendrakás, enyém, másé, elkérni, visszaadni. Locsolókanna.		

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT

A tantárgy célja fejleszteni a tanuló manuális képességeit, finommotorikáját és mozgáskoordinációját úgy, hogy tevékenysége során az eszközök használata váljon célirányossá, alakuljon ki elemi munkavégző képessége. Alkalmazni tudja a tanult ismereteket egyre nagyobb önállósággal a gyakorlati tevékenység során, a részfeladatok technológiájának és kapcsolatának megismerésével, a megtanult munkafolyamatok sorrendjének alkalmazásával. Biztosítani kell olyan személyiségjegyek kialakulását, amelyek az iskola befejezését követő új életközegben az eredményes szocializációhoz, munkatevékenységek végzéséhez megfelelő alapot teremthet.

A tantárgy feladata továbbá, hogy járuljon hozzá a tanulók esztétikai neveléséhez, alakítson ki olyan szokásokat, hogy igényük legyen közvetlen környezetük rendben tartására, az otthoni életben is tudják gyakorolni és alkalmazni ismereteiket, hozzájárulva környezetük gondozásához.

A fejlesztés során minél több és változatosabb feladathelyzetben ismerkedjenek meg a tanulók saját és közvetlen környezetüknek, a hétköznapok során szükséges, az önellátáshoz kapcsolódó feladatoknak, munkatevékenységeknek az elsajátításával, alapvető technikák gyakorlásával. Cél a biztos eszközhasználat elérése a háztartásban és a ház körül előforduló szerszámokkal.

Ebben a folyamatban alakulnak ki olyan szokások, készségek, képességek, amelyekkel a mindennapi életben előforduló, egyszerű önellátó, konyhai, takarítási és gondozási feladatok elvégzésére a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló kisebb irányítással képessé válik.

Az önkiszolgálás – ruhagondozás terén ismerje meg, gyakorolja és alkalmazza a tanuló a textíliáknál tanult ismereteket, mosási, vasalási utasításokat/piktogramokat/. Ismerje meg a textilek alapanyagaival, általános tulajdonságaival, valamint azok megmunkálhatóságával, kezelésével kapcsolatos általános tudnivalókat, továbbá a varráshoz használatos cérnákat, díszítőöltéseket, gyöngyfűzéshez használatos fonalakat, eszközöket, a kapcsolódó balesetvédelmi előírásokat.

A konyhai műveletek során fontos az egyszerű alapanyagok megismerése, azok tárolása, felhasználhatósága, a munkafolyamatok elvégzése, a szükséges eszközök, azok használata, valamint a tevékenységhez szükséges munkamenet megismerése és gyakorlati alkalmazása.

Szükséges a takarítás, mosogatás eszközeinek, azok használatának, mosogató-, konyhai tisztítószeres leggyakrabban használatos típusainak megismerése és a balesetvédelmi előírásoknak a megfelelő használata.

Fontos feladat a vásárlással kapcsolatos teendők gyakorlása (az áruk megfelelő minőségének ellenőrzése, minőségi kifogások jelzése, teendők a kifogások felmerülése esetén), az árukon lévő piktogramok ismerete, azok figyelembevétele vásárlás során, valamint az ide vonatkozó elemi viselkedési szokások gyakorlása.

3–4. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést a mindennapi életben előforduló önellátással és környezetgondozással összefüggő tevékenységek felelősségének megalapozásával, a napi kötelezettségek elvégzésére neveléssel alapozza meg.

A testi és lelki egészségre nevelést a környezet és a ruházat egészséges, praktikus megválasztására, kialakítására, javítására, és a munka, szórakozás, pihenés helyes egyensúlyának megismerésére törekvéssel segíti.

A tantárgy segíti a családi életre nevelés céljainak elérését, a családi munkamegosztásban a képességekhez, érdeklődéshez igazodó részvételre és a vállalt feladatok elvégzésére ösztönzéssel.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztését a környezet alapanyagainak, tárgyainak, eszközeinek és ezek tulajdonságainak és felhasználási lehetőségeinek megismerésével, valamint az egészség megóvására és a betegségek elkerülésére neveléssel támogatja.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület céljainak elérését a családi munkamegosztáshoz szükséges alapismeretek elsajátítása, a közösségi környezetért és egyéni érdekekben végzett munkatevékenység összehangolása segíti.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia az önellátásban a képességek és lehetőségek határainak felismerésével, a célok elérése érdekében a kitartó és megtervezett tevékenység elvégzésével erősödik.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség fejlődésére kihat a személyes megjelenés és a környezet esztétikumára törekvés és ennek felismerése.

5–6. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelésben a harmonikus, esztétikus és praktikus környezetért végzett tevékenység felelősségének tudatosításával és a takarékoság és mértékletesség igényének kialakításával játszik fontos szerepet.

A testi és lelki egészségre nevelésben különös hangsúlyt helyez a háztartásban előforduló fizikai és mentális veszélyforrások megismerésére, igény kialakítására a testi épség megóvására, a munkatevékenységek végzéséhez szükséges fizikai és lelki képességek fejlesztésére.

A családi életre nevelésben fontos szerepet játszik a tantárgy a családi munkamegosztásban az érdeklődésnek, képességnek megfelelő tevékenységek gyakorlásával, a minél önállóbb önellátás megalapozásával.

A felelősségvállalás másokért, önkéntesség kialakítása a családban és a társak között előforduló segítségadási lehetőségek megismerésére, szükséglet szerinti alkalmazására irányul.

A tantárgy a fenntarthatóság, környezettudatosság fejlesztését segíti az életvitel során felhasznált anyagokkal és energiahordozókkal való takarékos bánásmód elsajátításával, a pazarló szokások felismerésével, valamint a környezetben található erőforrások szükséglet alapú felhasználásával.

Az anyanyelvi kompetencia fejlesztését az igények és a választások megfogalmazásának kialakításával, bővítésével az önellátásban és a környezet megóvásában segíti.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése segíti a veszélyes és káros anyagok felismerését a mindennapi életben, a megfelelő és elvárható óvatosság kialakítását a vegyi anyagokkal, a háztartási és közlekedési eszközökkel; segíti a környezeti hatásokkal és jelenségekkel kapcsolatos ismeretek egészségügyi vonatkozású alapjainak megismerését.

A digitális kompetencia fejlesztését támogatja a környezetben előforduló technikai eszközök biztonságos működtetéséhez szükséges digitális ismeretek nyújtásával.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia a több elemből, tevékenységből álló művelet sor elvégzését, a háztartási munkák elosztásának és sorrendjének tervezését segíti.

Balesetvédelem: minden munkatevékenység során szükséges a balesetvédelemi, valamint a munkavédelmi szabályok ismerete és betartása.

7–8. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést a munkatevékenységek elvégzéséhez szükséges biztonságos, türelmes és kitartó magatartás szabályainak megismerésével és alkalmazásával segíti. A környezeti tevékenységek során támogatja a segítségkérés szükségességének felismerését és a tanuló képességeihez mérten másoknak segítség nyújtását.

A nemzeti azonosságtudatot, hazafias nevelést a jellegzetes nemzeti, nemzetiségi ételek, italok megismerésével és a nemzeti ünnepekkor dekorációs kellékek készítésével segíti.

Az egészségre ártalmas anyagok és szokások tudatos elkerülésével, a figyelem ráirányításával a kiegyensúlyozott és harmonikus életvitelre, a pihenés, a munka és a szórakozás helyes arányainak felismerésére és az igyekezet kialakításával ezek betartására a testi és lelki egészségre nevelés céljait valósítja meg.

A családi életre nevelésben törekszik a családi munkamegosztásban az érdeklődés, képesség és igény szerinti részvételre, az önellátásban minél kevesebb segítség igénybe vételére.

A fenntarthatóság, környezettudatosság céljait támogatja a környezet tudatos megfigyeltetésével, a mindennapi életben előforduló helyzetekben az egészségre ártalmas hatások elkerülésével, a természet erőforrásaival való takarékosagra neveléssel.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztésében a szókincsbővítésben az aktuális témákban, a tanuló kívánságainak és kifogásainak megfogalmazásában, valamint a személyes élettel kapcsolatos igények és kötelezettségek adekvát kommunikációjának gyakorlásában vesz részt.

A természettudományos és technikai kompetencia terület fejlesztését az önellátás és a közvetlen környezet gondozása kapcsán az egészség megóvásával, a betegségek megelőzésével és felismerésével kapcsolatos gyakorlati ismeretek nyújtásával és a közlekedésben és a háztartásban a balesetek elkerülési lehetőségeinek bemutatásával támogatja.

Balesetvédelem: minden munkatevékenység során szükséges a balesetvédelemi, valamint a munkavédelmi szabályok ismerete és betartása.

Életvitel és gyakorlat
Évfolyam: 3-8.

Évfolyam	3.-4.	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	2-3	6	7
1 éves óraszám	72-108	216	252

Témakör / Évfolyam	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Textilmunkák	7	20	42	42	30	30
2. Egyszerű háztartási munkák	20	36	40	40	45	45
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	25	30	45	40	40	40
4. Vásárlás – Fogyasztóvédelem	-	-	20	25	35	35
5. Piktogramok értelmezése	-	-	-	-	12	12
6. Anyagok alakítása	20	22	40	40	40	40

7. Kerti munkák	-	-	29	29	50	50
Éves óraszám	72	108	216	216	252	252

3.osztály

<u>Témakör:</u> Textilmunkák	<u>Előzetes tudás:</u> Érzékelés tapintással.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Anyagok tulajdonságainak megismertetése és megtapasztalása.		7
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját tapasztalatai alapján vizsgálni az anyagokat adott szempontok alapján. Utánzókészséget, kreativitást fejleszteni. Környezetében található használati tárgyak közül textileket gyűjteni. Az olló használatát elsajátítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: – Anyagok tulajdonságai, alkalmazásuk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Anyagok válogatása eltérő szempontok szerint: puha, kemény, törékeny, – műanyag, – Az anyagok felhasználási területei: textil, termések (vadgesztenye, toboz, magok, bogyók), – Formák kirakása adott anyagokból (gesztenye, kavics, lencse). – Szalmából, fonalból fonat készítése. 	<p>Képes a megismert anyagokat adott szempontok szerint csoportosítani együttműködéssel, legfontosabb tulajdonságait, alkalmazásukat ismerni segítséggel.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Anyagok alakíthatósága. – Ismerkedés textillel. – Olló használata. – Nyírás, vágás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Homokvár építése a homokozóban, formázás homokozó edényekkel. homoktálcán ábrák készítése. – Textilek gyűjtése tanteremben, otthon (tárgyak válogatása, csoportosítása, megnevezése) – Tapintással, bőrön keresztül az anyagra következtetni, bekötött szemmel felismerési gyakorlat. – Az olló használatának gyakorlása. – Nyírás különböző vastagságú textilanyagok nyirkálása. 	<p>Képes segítséggel az ollót balesetmentesen használni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókinccs, Játékra nevelés: manipuláció természetes anyagokkal, Ábrázolás, alakítás: kreativitás az alapanyagok felhasználásában, tárgyak készítése</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Műanyag, termés, olló, vágás.</p>		

<u>Témakör:</u> Egyszerű háztartási munkák	<u>Előzetes tudás:</u> Hulladékgyűjtés fontosságának ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Feladat vállalása, jó elvégzése.		20
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az eszközök használatához szükséges mozdulatok, fogások gyakorlása eszközzel. Felelősi rendszer kialakítása, a szükséges munkák jelzésére, az eszközök kiosztására, végzésére. Irányítással használni a megismert eszközöket. Szabadtéri- és szobanövényeket gondozni, fejlődésüket figyelemmel kísérni. A növénygondozást felelősi rendszerben végezni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A ház körüli takarítási feladatokhoz használható eszközök és feladatok. <p>– Tanteremben egyszerű takarítási munkák.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Szabadban használt takarítóeszközök (seprű, szemétlapát, szeméttároló, lombseprű,) megnevezése, használatuk. – Az utak, játszótér, udvar rendben tartása. – Szemétszedés, a szemétygyűjtők megfigyelése. – Az évszaknak megfelelő takarítási munkák, a hulladék szelektív gyűjtése, a járdák, utak seprése. – Seprés, portörletés, játékok lemosása (seprű, lapát, lemosó szivacs, porrongy használata). 	<p>Legyen képes a ház körüli munkákban részt venni segítséggel vagy együttműködéssel.</p> <p>Rendszeresen vegyen részt a tanterem takarításában</p>

<p>– Növénygondozás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – A környezet szépítése, az évszaknak megfelelően szükséges növényápolási munkák végzésébe bekapcsolódni, állandó irányítás mellett. – Szobanövények gondozása a tanteremben, folyosókon, irányítás mellett. 	<p>segítséggel. Irányítással, rendszeresen vegyen részt a szobanövények gondozásában.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Söprű, lapát, porrongy, lombseprű, növényápolás.</p>		

<u>Témakör:</u> Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Saját ruha felismerése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Alkalomnak és az időjárásnak megfelelő öltözet kiválasztása.		25
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Megtanulni, hogy az alsó ruházatot naponta szükséges váltani. Rendszereteket kialakítani. Felszólítás nélkül váltócipőt használni. A rendszeres tisztálkodást természetes szükségletnek tartani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ruhák válogatása, csoportosítása. – Ruha gondozása, tárolása. – Személyes tisztálkodás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ruházat kiválasztásának gyakorlása (babaruha, kép, saját ruhák /évszak, időjárás, alkalom/). – A szekrény rendjének megtartása, Ruhák, cipők elhelyezése a kijelölt helyen. – Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása. – Kézmosás módja (fürdés, hajmosás), fontosságának megértése. – Fog- és szájápolás fontossága és ajánlott módja. 	<p>Váljon szokásává az alsóruha napi cseréje és</p> <p>a rendszeres fogápolás segítségével.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: főfogalom alá rendelés, Játékra nevelés: szerepjáték		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hajmosás, fogmosás, sampon, fogkrém, fogkefe.		

<u>Témakör:</u> Anyagok alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Papír gyűrése, simítása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A papír tulajdonságainak megismerése, alakítása különféle eszközökkel és technikákkal.		20
<u>Fejlesztési feladatok: – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A papír változatos, sokoldalú használatát megismerni, technikákat elsajátítani, esztétikus alkotásokat készíteni. A megfelelő anyagokhoz megfelelő eszközöket választani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírok tulajdonsága, alakíthatóságuk (hajtogatás, tépés, sodrás, vágás, ragasztás). <p>– Ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Papírból különböző formák készítése – eltérő vastagságú papírok hajtogatása (legyező), felezőhajtás, sarkok illesztése, hajtások megerősítése, segítséggel csákó hajtogatása. – Tépés, hajtás mentén, forma kitépés tetszés szerint, mozaik kép, kép ragasztása előkészített alpra. – Alkalmas papírok sodrása, formakitöltés, képkészítés az elkészített anyagból. – Ollóval csíkvágás vonal mentén, a csíkokból füzér készítése. – Kartonból, hullámpapírból, festéssel, ragasztással tárgy készítése. 	<p>Képes minta alapján munkadarabot készíteni segítséggel vagy együttműködéssel.</p> <p>Képes segítséggel az ollóhasználatra.</p>

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: tárgykészítés, anyagismeret.

Elvárt és javasolt fogalmak: Munkadarab, alkotás, hajtás, karton, hullámpapír.

4. osztály

<u>Témakör:</u> Textilmunkák	<u>Előzetes tudás:</u> Érzékelés tapintással.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Anyagok tulajdonságainak megismertetése és megtapasztalása.		20
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját tapasztalatai alapján vizsgálni az anyagokat adott szempontok alapján. Utánzókézséget, kreativitást fejleszteni, adott anyagból formát, tárgyat készíteni (minta után, saját elképzelés alapján). Környezetében található használati tárgyak közül textileket gyűjteni. Az olló használatát elsajátítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagok tulajdonságai, alkalmazásuk. <p>– Anyagok alakíthatósága.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Anyagok válogatása eltérő szempontok szerint: puha, kemény, törékeny, – éghető, tűzálló, természetes anyag, műanyag, – Az anyagok felhasználási területei: kő, homok, fa, textil, termések (vadgesztenye, toboz, magok, bogyók). Formák kirakása adott anyagokból (gesztenye, kavics, lencse). – Vessző hajlítása, szalmából, drótból, fonalból fonat készítése. 	<p>Képes a megismert anyagokat adott szempontok szerint csoportosítani segítséggel, legfontosabb tulajdonságait, alkalmazásukat ismerni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés textillel. – Olló használata. – Nyírás, vágás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Textilek gyűjtése tanteremben, otthon (képek, tárgyak válogatása, csoportosítása, megnevezése, a tulajdonságra utaló mondatalkotás. – Tapintással, bőrön keresztül az anyagra következtetni (selyem, bársony, zsákvászon, gyapjú, tüll), bekötött szemmel felismerési gyakorlat. – Az olló használatának gyakorlása: – Nyírás különböző vastagságú textilanyagok nyirkálása. – Vágás: egyenes vonal mentén, forma kivágása. – Textilből kivágott formákból kép összeállítása, felragasztása kartonra, különböző vastagságú fonalból vonal követése, formakitöltés. 	<p>Képes az ollót balesetmentesen, kis segítséggel használni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, Játékra nevelés: manipuláció természetes anyagokkal, Ábrázolás, alakítás: kreativitás az alapanyagok felhasználásában, tárgyak készítése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> természetes anyag, műanyag, termés, alapanyag, textiltípusok, olló, törékeny, fonal, nyírás.</p>		

<u>Témakör:</u> Egyszerű háztartási munkák	<u>Előzetes tudás:</u> Hulladékgyűjtés fontosságának ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Feladat vállalása, jó elvégzése.		36
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az eszközök használatához szükséges mozdulatok, fogások gyakorlása eszközzel. Felelősi rendszer kialakítása, a szükséges munkák jelzésére, az eszközök kiosztására, végzésére. Irányítással használni a megismert eszközöket. Szabadtéri- és szobanövényeket gondozni, fejlődésüket figyelemmel kísérni, arról rajzos (képes) naplót vezetni. A növénygondozást felelősi rendszerben végezni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: – A ház körüli takarítási feladatokhoz használható eszközök és feladatok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Szabadban használt takarítóeszközök (seprű, szemétlapát, szeméttároló, komposztáló, lombseprű, gereblye, hólapát) megnevezése, használatuk. – Az utak, játszótér, udvar rendben tartása. – Szemétszedés, a szemétyűjtők megfigyelése. – Az évszaknak megfelelő takarítási munkák, a hulladék szelektív gyűjtése (zöld hulladékot komposztálóba), a járdák, utak seprése. – Seprés, portörítés, játékok lemosása (seprű, lapát, lemosó szivacs, 	<p>Rendszeresen vegyen részt a</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Tanteremben, folyosón egyszerű takarítási munkák. – Tisztítószer tulajdonságai és használatuk. – Növénygondozás. 	<p>porrongy használata).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tisztító szerek használatának gyakorlása ellenőrzés mellett. – A környezet szépítése, az évszaknak megfelelően szükséges növényápolási munkák végzésébe bekapcsolódni, állandó irányítás mellett. – Szobanövények gondozása a tanteremben, folyosókon, irányítás mellett. 	<p>tanterem, háló, folyosó takarításában segítséggel vagy együttműködéssel (söprés, szemétszedés, portörletés). Irányítással, rendszeresen vegyen részt a kerti- és szobanövények gondozásában.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókinccs, Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Seprű, lombseprű, hólapát, szemétyűjtő, komposztáló, növénygondozás.</p>		

<u>Témakör:</u> Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Saját ruha felismerése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Alkalomnak és az időjárásnak megfelelő öltözet kiválasztása.		30
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Megtanulni, hogy az alsó ruházatot naponta szükséges váltani. Rendszereteket kialakítani. Felszólítás nélkül váltócipőt használni. A rendszeres tisztálkodást természetes szükségletnek tartani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ruhák válogatása, csoportosítása. – Ruha gondozása, tárolása. – Cipőápolás. – Személyes tisztálkodás. – Bőrápolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ruházat kiválasztásának gyakorlása (babaruha, kép, saját ruhák /évszak, időjárás, alkalom/). – A szekrény rendjének megtartása, Ruhák, cipők elhelyezése a kijelölt helyen. – Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása. – A cipőápolás eszközei, ápolószerek, használatuk módja. – Kézmosás módja (fürdés, hajmosás), fontosságának megértése. – Takarékos vízhasználat, bőrápolás, allergia megelőzése (megfelelő tisztító- és ápolószerek használata). – Fog- és szájápolás fontossága és ajánlott módja. – Az időjárás káros hatásainak 	<p>Váljon szokásává az alsóruha napi cseréje segítségével.</p> <p>Önállóan, segítséggel vagy együttműködéssel legyen képes tisztálkodni.</p>

	<p>kivédése (szél, hideg, napsugárzás), panaszait, kérdéseit bátran mondja el.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanulmányi séta, tisztálkodási- és bőrápoló szereket árusító üzlet meglátogatása.	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: főfogalom alá rendelés, Játékra nevelés: szerepjáték.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Cipőápolás, cipőkrém, bőrápolás, allergia, napsugárzás.</p>		

<u>Témakör:</u> Anyagok alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Papír gyűrése, simítása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A papír tulajdonságainak megismerése, alakítása különféle eszközökkel és technikákkal.		22
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A papír változatos, sokoldalú használatát megismerni, technikákat elsajátítani, esztétikus alkotásokat készíteni. A megfelelő anyagokhoz megfelelő eszközöket választani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírok tulajdonsága, alakíthatóságuk (hajtogatás, tépés, sodrás, vágás, ragasztás, fűzés). <p>– Ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Papírból különböző formák készítése – eltérő vastagságú papírok hajtogatása (legyező), felezőhajtás, sarkok illesztése, hajtások megerősítése, segítséggel csákó, hajó hajtogatása. – Tépés, hajtás mentén, forma kitépés tetszés szerint, mozaik kép, kép ragasztása előkészített alapra. – Alkalmas papírok sodrása, formakitöltés, képkészítés az elkészített anyagból. – Ollóval csíkvágás vonal mentén, a csíkokból fűzér készítése. – Előrajzolt forma kivágása, felragasztása, képkészítés (téli kép, karácsonyi, anyák napi, húsvéti). – Papírfűzés, a technika elsajátítása, ritmikus sorok fűzése, az elkészült minta rögzítése. 	<p>Legyen képes segítséggel vagy önállóan dolgozni a papírral.</p> <p>Képes minta alapján munkadarabot készíteni segítséggel.</p>

<p>– Varrás kemény papírlemezre.</p>	<p>– Kartonból, hullámpapírból varrással, festéssel, ragasztással tárgy készítése. Előlyukasztott lemezre varrás egyszerű öltéssel.</p>	<p>Irányítással, segítséggel tudjon lefelöltéssel varrni kartonpapírra.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás: tárgykészítés, anyagismeret.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hajtogatás, legyező, csákó, tépés, mozaik, papírfűzés, karton, hullámpapír, alkotás.</p>		

5. osztály

<u>Témakör:</u> Textilmunkák	<u>Előzetes tudás:</u> Alapanyagok ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A szövéshez szükséges anyagok ismerete, szövés technikájának előkészítése.		42
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját tapasztalatai alapján az anyag megmunkálhatóságának megismerése. Irányítással textilt csíkokra vágni, textilcsíkot összevarrni, gombolyítani. Ismerkedés szövött tárgyakkal, a szövés eszközeivel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalatszerzés útján: megmunkálhatóság. – Irányítással textil felvágása, nyírása, segítséggel, gombolyítása. – A szövés előkészítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Textilfélék alapanyaga, azok elemi szálainak megismerése – (válogatási gyakorlatok: szín, anyagvastagság, anyagösszetétel alapján). – Textilből készült használati tárgyak gyűjtése, csoportosítása. – Vágás, gombolyítás, szalagkötés gyakorlása, szálbehúzás, varrasi alapismeretek gyakorlása. – Fokozódó önállósággal szalagkötés, önállóan szálkihúzás. – Önállóan szalagkötés. – Szövés anyagainak, eszközeinek megismerése. 	<p>Képes legyen minél nagyobb önállósággal textileket csoportosítani.</p> <p>Képes balesetmentesen, együttműködéssel veszélyes eszközök (olló) használatára.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: finommotorika, Ének, zene: zenehallgatás, Ábrázolás: népművészet.

Elvárt és javasolt fogalmak: szál, szálirány, anyagnyúlás, szövással kapcsolatos eszközök elnevezése.

<u>Témakör:</u> Egyszerű háztartási munkák	<u>Előzetes tudás:</u> Ismerje az alapvető konyhai berendezéseket, takarítóeszközöket.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Étkezéshez saját részre terítés.		
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Takarítási munkákat végezni (tanterem, tankonyha). Önállóan rendet rakni, irányítással teríteni, mosogatni, törölgetni, kenyeret megkenni. A megismert eszközök használatát gyakorolni segítséggel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Seprű, lapát használata. – Konyhai eszközök helye, rendje. – Egyszerűbb konyhai munkák. – Kenyérkenés, kenyérszeletelés. – A főzés jellegének megfelelő edények és eszközök kiválasztása. – Főzést nem igénylő ételek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Seprés, portörlés, felmosás, játékok lemosása. – Porszívózás gyakorlása, szőnyeg porszívózása önállóan. – A helyrerakás, terítés, mosogatás, törölgetés gyakorlása. – Irányítással terítés, mosogatás, törölgetés. – Étkezések előkészítése segítséggel: – A kenyérkenés módjának megtanulása. – A kenyérszeletelés módjának megismerése. – Megfelelő eszközök és edények kiválogatásának gyakorlása. – Egyszerű ételek elkészítésének megismerése, gyakorlása – (alma, banán, narancs, sárgarépa, burgonya). 	<p>Segítséggel tudjon rendet tartani, teríteni, vegyen részt a takarításban, mosogatásban, törölgetésben.</p> <p>Legyen képes segítséggel a kenyérkenésre. Együttműködéssel tudjon kenyeret vágni. Megfelelő eszközök és edények kiválogatása segítséggel. Legyen képes segítséggel egyszerű ételek készítésére. Hámozás, reszelés segítséggel.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Gyümölcsturmix, pirítós, szendvics készítése. – Eddigi tevékenységek gyakorlása. – Önálló terítés, mosogatás, rendrakás. 	<p>Szerezzen minél nagyobb önállóságot az egyszerű konyhai tevékenységek elvégzésében.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, Környezetismeret: növények, állatok a táplálkozásban, egészséges életmód.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Takarítás, porszívó, törölgetés, tisztítószer, kenés, szeletelés, turmix, pirítós.</p>		

<u>Témakör:</u> Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Öltözködés segítséggel vagy önállóan.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ruházarak önálló használata.		45
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Húzózár használata, csatolás, patentolás, kapcsolás, gombolás fokozódó önállósággal. A mosás és vasalás eszközeinek felismerése, megnevezése, használatuk.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A megfelelő ruházat kiválasztása. – Ruhanemű kezelése. Ruházarak használata. – Mosás: kézi mosás. – Teregetés, hajtogatás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ruházat adekvát kiválasztásának gyakorlása (évszak, időjárás, alkalom). – Húzózár, patent, kapocs, csat használatának gyakorlása. – Mosás megismerése, kézi mosás eszközei. – Teregetés, (szárító) hajtogatás (tárolás). 	<p>Kis segítséggel használni a ruházati zárószervezeteket.</p> <p>Segítséggel tudjon mosni kézzel.</p> <p>Segítséggel tudjon teregetni, hajtogatni ruhákat.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: finommozgások, Társadalomismeret: divat, viselet.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Ruhagondozással kapcsolatos fogalmak bővítése (mosószerek, csipesz, szárító, vasalódeszka, hőfokszabályozó).		

<u>Témakör:</u> Vásárlás- Fogyasztóvédelem	<u>Előzetes tudás:</u> Boltrendszer sokszínűségének ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Érték és ár közötti összefüggések megértése.		20
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az alapvető árucikkek beszerzésének helye, a vásárlás módja. Egyféle árucikk vásárlása önállóan (vásárlás megtervezése, mit veszek? Hol kapható? Mennyibe kerül?).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás körülményei. – Különböző boltok, áruházak és piac látogatása. – Vásárlás – fizetés – csomagolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás céljának, menetének megismerése, alapvető árucikkek beszerzési helyeinek ismerete. – Vásárlás folyamatának gyakorlása, beszámoló a vásárlás folyamatáról, eredményéről. – Tanulmányi séta, piac-, üzletlátogatás, kirakatok nézegetése. – Felügyelet mellett alapvető, egyszerű árucikkek beszerzési helyének megismerése, egy tétel vásárlása. 	<p>Ismerje néhány alapvető árucikk beszerzési helyét és a vásárlás módját segítséggel vagy együttműködéssel.</p> <p>Képes segítséggel vásárolni egy tételt.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: vásárlás, közlekedés, Számolás, mérés: vásárlás, fizetés, Olvasás, írás: feliratok, reklámok, szórólapok,		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Célzott vásárlás helye, ott kapható áruk neve. Üzlet, bolt, piac, áru kínálat. Fizetés, pénztár, választás, kérem, köszönöm, udvarias.		

<u>Témakör:</u> Anyagok alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Kézügyesség különböző fokon.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az anyamegmunkáláshoz használt eszközök körének bővítése.		40
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű tárgyak, ajándék, elemi kompozíciók készítése a megadott alapanyagokból. Adott anyagból készült tárgyak kiválasztása, csoportosítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírból, fonalból, textilből ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása, egyszerű munkadarabok készítése. – Papír, fonal, textil tárgyak készítése. – Különböző anyagok tulajdonságainak felfedezése (kő). 	<ul style="list-style-type: none"> – Kartonpapíron előrajzolt kép kivarrása (karácsonyi képeslap, anyák napjára ajándék). – Kartonból, papírból, fonalból és textilből egyszerű tárgyak készítése irányítással. – Adott anyagból készült tárgyak, alkotások készítése, kő („ékszer” készítése, kavicsból állatok, tárgyak készítése festéssel). 	<p>Legyen képes egyre nagyobb önállósággal vagy segítséggel minta alapján esztétikus alkotást készíteni változatos technikákkal.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: tárgykészítés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Papír, fonal, textilmunkák, megmunkálás, elkészítés, felhasználás, maradandó, természeti tárgy – emberi alkotás (kavics, mozaik).		

<u>Témakör:</u> Kerti munkák, növénygondozás	<u>Előzetes tudás:</u> Kerti eszközök, munkálatok ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megszerzett ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása.		29
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kerti szerszámok használatának gyakorlása Az adott munkához megfelelő kerti szerszám kiválasztása Évszaknak megfelelő munkálatok végzése</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téli munkák a kertben, az udvaron, az utcán (hóseprés) – Tavaszi munkák a kertben (gereblyezés, magvetés, palántázás, dugványozás, ültetés, gazolás, öntözés). – Nyári munkák a kertben (gazolás, gereblyezés, karózás, ültetés, öntözés). – Őszi munkák a kertben (levélgereblyezés, levélseprés). – – Növénygondozás az osztályban és a folyosón. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hóseprés segítségével – Gereblyezés gyakorlása – Magvetés, dugványozás, palántázás gyakorlása segítségével – Gyom és haszonnövény közti különbség felismerése segítségével – Öntözés együttműködéssel – Gazolás gyakorlása – Öntözés gyakorlása – Lombsöprű egyre önállóbb használata – Virágos és leveles dísznövények gondozása segítségével, öntözés felnőtt felügyeletével 	<p>Képes legyen egyre nagyobb önállósággal a kerti szerszámok használatára</p> <p>Képes legyen mag, hagyma, palánta közti különbség megállapítására</p> <p>Egyre nagyobb önállósággal legyen képes a kerti munkák elvégzésére</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezetismeret: növényekről tanultak, Ábrázolás-alakítás: növények ábrázolása különböző technikákkal, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gereblye, lapát, kosár, seprű, mag, hagyma, palánta, gaz, gyom, palántázás, ültetés, karó, karózás, ültetőfa.		

6. osztály

<u>Témakör:</u> Textilmunkák	<u>Előzetes tudás:</u> Ismerni az alapanyagokat.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az olló és a tű helyes használata.		42
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját tapasztalatai alapján az anyag megmunkálhatóságának megismerése. Irányítással textilt csíkokra vágni, textilcsíkot összevarrni, gombolyítani. A száröltést segítséggel, a szálkihúzást és az előöltést önállóan gyakorolni. Tübefűzést (egyre önállóbban) és csomókötést gyakorolni. Bonyolultabb gombvarrási technikákat gyakorolni. Ismerkedés szövött tárgyakkal, a szövés eszközeivel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalatszerzés útján: megmunkálhatóság. – Irányítással textil felvágása, nyírása, segítséggel, gombolyítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Textilfélék alapanyaga – (válogatási gyakorlatok: szín, anyagvastagság, anyagösszetétel alapján). – Textilből készült használati tárgyak gyűjtése, csoportosítása. – Vágás, gombolyítás, szalagkötés gyakorlása, szálbehúzás, varrási alapismeretek gyakorlása. – Fokozódó önállósággal szalagkötés, önállóan szálkihúzás. 	<p>Minél nagyobb önállósággal tudjon textiltől készült tárgyakat csoportosítani.</p> <p>Képes baleset- és munkavédelmet figyelembe venni veszélyes eszközök használata során segítséggel.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Öltésformák (előöltés, száröltés szegőöltés: pelenkaöltés). – Varrások eldolgozása. – Csomókötés, gombfelvarrás. – A szövés előkészítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Segítséggel száröltés gyakorlása. – Szegőöltések közül pelenkaöltés technikájának megismerése. – Új öltésforma megismerése a tűbefűzés, csomózás gyakorlásával. – Anyag és gomb kapcsolata, gombvarrási gyakorlatok. A tanult tevékenységek folyamatos gyakorlása csökkenő mértékű segítséggel. – Szövés anyagainak, eszközeinek megismerése. 	<p>Öltésfajták gyakorlása együttműködéssel.</p> <p>Segítséggel, együttműködéssel legyen képes gombfelvarrásra.</p> <p>Együttműködéssel ismerje a szövés kellékeit.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés: finommotorika, Ének, zene: zenehallgatás,</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szál, szálirány, anyagnyúlás, előöltés, száröltés, szegőöltés, elvarrás, pelenkaöltés, Szövéssel kapcsolatos eszközök elnevezése.</p>		

<u>Témakör:</u> Egyszerű háztartási munkák	<u>Előzetes tudás:</u> Ismerni az alapvető konyhai berendezéseket, takarítóeszközöket.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Étkezéshez saját részre terítés.		
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Takarítási munkákat végezni (tanterem, tankonyha). Önállóan rendet rakni, irányítással teríteni, mosogatni, törölgetni, kenyeret megkenni. A megismert eszközök használatát gyakorolni segítséggel. Tisztítási, hámozási folyamatok megismerése, gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Seprű, lapát használata. – Tisztító és fertőtlenítőszer. – Konyhai eszközök helye, rendje. – Egyszerűbb konyhai munkák. – Kenyérkenés, kenyérszeletelés, kenyérpírítás, konzervbontás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Seprés, portörlés, felmosás, játékok lemosása. – Porszívózás gyakorlása, szőnyeg porszívózása önállóan. – Tisztító és fertőtlenítőszer adagolásának megismerése, használatának gyakorlása ellenőrzés mellett. – A helyrerakás, terítés, mosogatás, törölgetés gyakorlása. – Irányítással terítés, mosogatás, törölgetés. – Étkezések előkészítése segítséggel: – A kenyérkenés módjának megtanulása. – A kenyérszeletelés, kenyérpírítás, konzervbontás módjának 	<p>Segítséggel tudjon rendet tartani, teríteni, vegyen részt a takarításban, mosogatásban, törölgetésben minél nagyobb önállósággal..</p> <p>Segítséggel vagy önállóan legyen képes kenyeret kenni. Segítséggel tudjon kenyeret vágni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A főzés jellegének megfelelő edények és eszközök kiválasztása. – Gyümölcs és zöldségtisztítás. – Főzést nem igénylő ételek készítése. 	<p>megismerése, az eszközök használatának gyakorlása különös tekintettel a baleset-megelőzésre.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Megfelelő eszközök és edények kiválogatásának gyakorlása. – Egyszerű ételek elkészítésének megismerése, gyakorlása – (alma, banán, narancs, sárgarépa, burgonya). – Gyümölcsturmix, pirítós, szendvics készítése. – Eddigi tevékenységek gyakorlása. – Önálló terítés, mosogatás, rendrakás. 	<p>Segítséggel, irányítással tudjon egyszerű ételeket készíteni. (reszelés, hámozás, darabolás)</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, Környezetismeret: növények, állatok a táplálkozásban, egészséges életmód.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Porszívó, tisztítószer, fertőtlenítő, adagolás, kenés, szeletelés, konzerv.</p>		

<u>Témakör:</u> Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Öltözködés segítséggel vagy önállóan.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ruházarak önálló használata.		40
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Húzózár használata, csatolás, patentolás, kapcsolás, gombolás fokozódó önállósággal. Cipőfűzés, csomókötés, tépőzár használat. Önálló cipőfűzés. A mosás és vasalás eszközeinek felismerése, megnevezése, használatuk.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A megfelelő ruházat kiválasztása. – Ruhanemű kezelése. Ruházarak használata. – Cipőfűzés –fűző megkötése. – Mosás: gépi- kézi mosás. – Teregetés, hajtogatás, vasalás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ruházat adekvát kiválasztásának gyakorlása (évszak, időjárás, alkalom). – Húzózár, patent, kapocs, csat használatának gyakorlása. – Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása (fűzőtáblákon). – Cipőfűzés szükség szerint, cipőkötés adódó alkalmanként irányítással. – Mosás megismerése, kézi-gépi mosás eszközei, azok használata. – Teregetés, (szárító) hajtogatás (tárolás), vasalás. (babaruhák). 	<p>Legyen képes kis segítséggel használni a ruházati zárószervezeteket, cipőt fűzni, segítséggel csokrot kötni.</p> <p>Önállóan vagy segítséggel legyen képes kézzel mosni. Tudjon önállóan teregetni, segítséggel hajtogatni.</p>

Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: finommozgások, Társadalomismeret: divat, viselet.

Elvárt és javasolt fogalmak: Ruhagondozással kapcsolatos fogalmak bővítése (mosószerek, csipesz, szárító, vasalódeszka, hőfokszabályozó).

<u>Témakör:</u> Vásárlás- Fogyasztóvédelem	<u>Előzetes tudás:</u> Boltrendszer sokszínűségének ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Érték és ár közötti összefüggések megértése.		25
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az alapvető árucikkek beszerzésének helye, a vásárlás módja. Egyféle árucikk vásárlása önállóan (vásárlás megtervezése: Mit veszek? Hol kapható? Mennyibe kerül?).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás körülményei. – Különböző boltok, áruházak és piac látogatása. – Vásárlás – fizetés – csomagolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás céljának, menetének megismerése, alapvető árucikkek beszerzési helyeinek ismerete. – Vásárlás folyamatának gyakorlása, beszámoló a vásárlás folyamatáról, eredményéről. – Tanulmányi séta: piac-, üzletlátogatás, kirakatok nézegetése. – Felügyelet mellett alapvető, egyszerű árucikkek beszerzési helyének megismerése, egy tétel vásárlása. 	<p>Néhány alapvető árucikk beszerzési helyét és a vásárlás módját ismerje segítségével.</p> <p>Képes segítséggel vásárolni egy tételt.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: vásárlás, közlekedés, Számolás, mérés: vásárlás, fizetés, Olvasás, írás: feliratok, reklámok, szórólapok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Vásárlás, válogatás, választás, fizetés, blokk, árucikk, csomagolás, kérem, köszönöm.		

<u>Témakör:</u> Anyagok alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Kézügyesség különböző szinten.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az anyagmegmunkáláshoz használt eszközök körének bővítése.		40
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű tárgyak, ajándék, elemi kompozíciók készítése a megadott alapanyagokból. (sík tárgy, térbeli tárgy) Adott anyagból készült tárgyak kiválasztása, csoportosítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírból, fonalból, textilből ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása, egyszerű munkadarabok készítése. – Papír, fonal, textil tárgyak készítése. – Különböző anyagok tulajdonságainak felfedezése (fa, kő, fém). 	<ul style="list-style-type: none"> – Kartonpapíron előrajzolt kép kivarrása (karácsonyi képeslap, anyák napjára ajándék). – Kartonból, papírból, fonalból és textilből egyszerű tárgyak készítése irányítással (varrással doboz, album, képkeret, babaház). – Textilen előrajzolt ábra kivarrása színes fonallal („terítő”, babaruha). – Adott anyagból készült tárgyak, alkotások készítése fa (léc csiszolása, festése, faragása), kő („ékszer” készítése, kavicsból állatok, tárgyak készítése festéssel, lakkozással), fém (karácsonyi díszek, „ékszer”). 	<p>Képes legyen segítséggel, önállóan vagy együttműködéssel minta alapján esztétikus alkotást készíteni változatos technikával.</p> <p>Segítséggel vagy együttműködéssel tudjon varrni.</p> <p>Legyen képes segítséggel, együttműködéssel vagy irányítással különböző anyagokból alkotni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: tárgykészítés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Papír, fonal, textilmunkák, megmunkálás, elkészítés, felhasználhatóság, maradandó, természeti tárgy – emberi alkotás (kavics, mozaik), bánya,		

<u>Témakör:</u> Kerti munkák, növénygondozás	<u>Előzetes tudás:</u> Kerti eszközök, munkálatok ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megszerzett ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása.		29
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kerti szerszámok használatának gyakorlása Az adott munkához megfelelő kerti szerszám kiválasztása Évszaknak megfelelő munkálatok végzése</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téli munkák a kertben, az udvaron, az utcán (hóseprés) – Tavaszi munkák a kertben (gereblyezés, magvetés, palántázás, dugványozás, ültetés, gazolás, öntözés). – Nyári munkák a kertben (gazolás, gereblyezés, karózás, ültetés, öntözés). – Őszi munkák a kertben (levélgereblyezés, levélseprés). – Növénygondozás az osztályban és a folyosón. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hóseprés segítséggel - Gereblyezés gyakorlása. - Magvetés, dugványozás, palántázás gyakorlása segítséggel. - Gyom és haszonnövény közti különbség felismerése segítséggel. - Öntözés együttműködéssel. - Gazolás gyakorlása. - Öntözés gyakorlása. - Lombsöprű egyre önállóbb használata. - Virágos és leveles dísznövények gondozása, öntözés felnőtt felügyeletével. 	<p>Képes legyen egyre nagyobb önállósággal a kerti szerszámok használatára Képes legyen mag, hagyma, palánta közti különbség megállapítására segítséggel. Egyre nagyobb önállósággal legyen képes a kerti munkák elvégzésére.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezetismeret: növényekről tanultak, Ábrázolás-alakítás: növények ábrázolása különböző technikákkal.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gereblye, lapát, kosár, seprű, mag, hagyma, palánta, gaz, gyom, palántázás, ültetés, karó, karózás, ültetőfa.		

7. osztály

<u>Témakör:</u> Textilmunkák	<u>Előzetes tudás:</u> Olló, tű biztonságos használata.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tanult öltések alkalmazása.		30
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Textilmunkákhoz köthető rutinfeladatok folyamatos gyakorlása (fonalgombolyítás, vágás egyenes vonal mentén, forma kivágása, tű befűzése, csomó kötése fonalra, varrás eldolgozása egyre önállóbban). Két anyag összevarrása, beszegése, gomb felvarrása, gumibehúzás. Szövéshez szükséges eszközök, alapanyagok megismerése, a mozdulatok gyakorolása. Egyszerű, kisméretű darab szövése, egy szín alkalmazásával.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Textillel kapcsolatos tevékenységek megismerése. – Szálkihúzás, fonás, tanult öltések. – Textil szegése, összevarrása kézzel. – Gombfelvarrás, gumibehúzás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Eddigi tevékenységek folyamatos gyakorlása, egyes esetekben alkalmazása önállóan (vágás, tűbefűzés, csomókötés, varrások eldolgozása, rojtozás, tanult öltésformák). – Textilfajták megkülönböztetése, tanult öltésformák varrása segítséggel. – Eddigi tevékenységek önálló 	<p>Képes felismerni a tanult textilfajtákat, a tanult öltésformák közül néhányat segítséggel tudjon alkalmazni.</p> <p>Képes egyszerű gombot felvarrni</p>

<p>– Szövés.</p>	<p>gyakorlása. Kisebb feladatok önállóan (gomb hiányzik: varródoboz, mi kell a felvarráshoz?)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kiszaladt a gumi: mi kell a javításhoz?) – Szövés előkészítése segítséggel: kartonon, egyszerű rámán. – Rossz harisnyák felvágása, összecsomózása, szőnyeghorgolás, önállóan fércelöltés textilen. – Eddig elsajátított gyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása. – Irányítással szőnyegszövés rámán. 	<p>segítséggel.</p> <p>Képes segítséggel vagy együttműködéssel a szövés alapjait elsajátítani.</p> <p>Eddig elsajátított gyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: téma feldolgozása eltérő technikával, színek egymásra hatása, Kommunikáció: lakáskultúra, divat.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Tűbefűző, felvetés, vetélőfa, fonalak megnevezése.</p>		

<u>Témakör:</u> Egyszerű háztartási munkák	<u>Előzetes tudás:</u> Az ételek helyes tárolása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Háztartási eszközök és gépek használata egyszerű esetekben.		45
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Önállóan kenyeret szeletelni. A célnak megfelelő nyersanyagokat, eszközöket és edényeket kiválasztani. Egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt elkészíteni kis segítséggel. A megismert munkafolyamatokat önálló alkalmazni. Megadott helyiség önálló takarítása. Takarítószeres, eszközök önálló használata.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szeletelés, kés használat. – Egyszerű étel készítése. – Terítés, tálalás, mosogatás, rendrakás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Önállóan élelmiszerek szeletelése, nyersanyagok, főzőedények, eszközök, kiválasztása. – Gyümölcssaláta elkészítése. Tízórai, uzsonna, reggeli készítés. – Hideg és egy meleg étel elkészítése (turmix, puding, tojásrántotta, burgonyasaláta, franciasaláta, vitaminsaláta) önállóan (melegítés, hűtés). – A főzési munkákhoz kapcsolódó tevékenységek gyakorlása (terítés, mosogatás, rendrakás) folyamatosan. 	<p>Képes részt venni az eddig tanult és begyakorolt munkatevékenységekben.</p> <p>Képes részt venni a konyhai munkákban segítséggel és önállóan. Képes elkészíteni segítséggel vagy önállóan egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt, ismeri az edényeket, eszközöket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Takarítási munkák. – Nagytakarítás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Takarítás, különböző helyiségekben (konyha, folyosó stb.). – Nagytakarítás műveleteinek gyakorlása, alkalmazása segítségével. – Eddig begyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása. 	<p>Képes a takarítási és gondozási munkákhoz és az adott munkadarabok elkészítéséhez szükséges anyagok és eszközök egyre önállóbb kiválasztására.</p> <p>Képes megadott helyiséget önállóan takarítani.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: pályaválasztás, munkamegosztás, Kommunikáció: vendéglátás, lakás rendje, tisztaság.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eddig használt fogalmak. Gyümölessaláta, puding, tojásrántotta, franciasaláta, recept, turmix, tisztítószer, takarítóeszközök, munkafolyamatok megnevezései, veszélyes anyagok, baleset megelőzés.</p>		

<u>Témakör:</u> Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Összefüggések ismerete az anyagok tulajdonságai és kezelésük között.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Balesetmentes, körültekintő munkavégzés.		
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Textilanyagok alapanyagai és azok tulajdonságai, piktogramok jelentése, értelmezése, feladat eldöntése a jelek útmutatása alapján. Vasalás, irányítás mellett. A piktogramok alapján ruha válogatása, mosás, teregetés, vasalás segítségével (színek, alapanyagok, vasaló beállítása).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Textilanyagok alapanyagai és tulajdonságai. – Piktogramok értelmezése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző anyagok vasalásának gyakorlása irányítással – (a ruházaton található piktogramok irányító jellegének felhasználásával). – Ruhaválogatás alapján mosás előkészítése. Mosás (kézi és gépi mosás) teregetés, vasalás fázisai önállóan. – Rendrakás, eszközök elhelyezése, tiszta ruha összehajtása, helyrerakása. 	<p>Ismeri a vasalás eszközeit, irányítással képes figyelembe venni a piktogramok utasításait vasaláskor.</p> <p>Képes válogatni a ruhát színe, anyaga, szennyezettsége alapján, ismeri a mosás eszközeit, használatkor a piktogramok utasításait figyelembe venni segítséggel vagy együttműködéssel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: használati és utasítás szövege és értelmezése, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Textil, alapanyag, tulajdonság, mosás, vasalás, háztartási gép.		

<u>Témakör:</u> Vásárlás - Fogyasztóvédelem	<u>Előzetes tudás:</u> Udvariassági formák vásárlás során.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Körültekintő, megtervezett vásárlás.		35
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Vásárlás egyféle alapanyagot önállóan, néhány tételt segítséggel. Mérlegelés vásárláskor, tudja kívánságát és kifogásait megfogalmazni (drágább, jobb ízű, több van benne).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás. – Alapanyagok vásárlása a konyhai tevékenységhez. – Saját célra ruha, cipő vásárlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Konyhai munkához szükséges alapanyagok megválasztása, azok beszerzése (néhány tétel). – Recept alapján készülő ételhez alapanyagok beszerzése (vásárlási-fizetési tevékenység). – Körültekintő vásárlás, több kirakat, üzlet kínálata, megfelelő szín, anyag, méret, minőség alapján. – Szerepjáték – Döntés szempontjainak megbeszélése. 	<p>Képes segítséggel, egyre önállóbban vásárolni.</p> <p>Képes kívánságát és kifogásait megfogalmazni kérdések alapján.</p> <p>Képes tájékozódni az üzletben, segítséggel tudjon néhány tételt vásárolni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás, mérés: vásárlási gyakorlat, fizetés, mérőeszközök, mérések, Olvasás, írás: használati és utasítás szövege és értelmezése, Kommunikáció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Alapanyag, kiválasztás, vásárlás, fizetés, visszajáró, kínálat, kirakat, minőség, méret, próba.		

<u>Témakör:</u> Piktogramok értelmezése	<u>Előzetes tudás:</u> Képi emlékezet.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ismeretek alkalmazása valós helyzetekben.		12
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Néhány gyakrabban látott piktogram felismerése, értelmezése. A tanult piktogramok felismertetése. Gyógyszereken, élelmiszereken, vegyszereken található jelzések értelmezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jelek megismerése, értelmezése, egyeztetése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés az élelmiszereken, tisztítószereseken, ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelekkel. – Megismert jelek megmutatása, értelmezése, egyeztetése, válogatása. – Élelmiszereken, gyógyszereken, tisztítószereseken ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelek megkeresése, megmutatása, és az utasítás szerinti eljárás fontosságának tudatosítása példák alapján. 	<p>Tudja segítséggel, együttműködéssel, hogy a termékeken hol található a piktogramok, felismer közülük néhányat. Képes tevékenységei során segítséggel a piktogramokat értelmezni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: olvasás, szövegértelmezés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Piktogram, használati útmutató.		

<u>Témakör:</u> Anyagok alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Anyagok alakíthatóságáról, tulajdonságairól szerzett ismeretek.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az alkotás örömeinek átélése.		
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanult technikákkal irányítás mellett egyszerű tárgyak készítése. Az anyagok tulajdonságainak megismerése. Adott anyagból készült tárgyakat keresni környezetében használhatóság, és más tulajdonságaik alapján. Önállóan tárgyakat készíteni a megismert anyagokból és technikákkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Újabb alapanyagok és tulajdonságaik megismerése. – Műanyag, alufólia, papírmásé, gyöngyfűzés, viasz, gyurma. – Természetes anyagok és műanyagok alakíthatósága és tulajdonságai. Termékek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű tárgyak készítése minta alapján változatos anyagokból. – A szükséges technika, eszközhasználat elsajátítása. – Képek, plakátok, ajándéktárgyak készítése. – Eddigiek alapján a megismert technológiai eljárások alkalmazásával elemi figurák készítése segítséggel. 	<p>Képes megismerni különböző anyagokat segítséggel és azok megmunkálásának különböző módjait.</p> <p>Képes a tanult technikák alapján elemi figura készítésében részt venni segítséggel vagy önállóan.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak készítése különböző alkalmakra. (gyöngyfűzés, papírmásé) 	<p>Képes ismereteit alkalmazni segítséggel vagy önállóan a különböző természetes anyagok megmunkálásakor.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: több technika alkalmazásával tárgyak, alkotások készítése egyéni ötletek megvalósítása.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Természetes anyag, eredet, előkészítés, feldolgozás, munkadarab, használhatóság.</p>		

<u>Témakör:</u> Kerti munkák, növénygondozás	<u>Előzetes tudás:</u> Kerti eszközök, munkálatok ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megszerzett ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása.		50
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kerti szerszámok használatának gyakorlása Talajmunkák elvégzésében egyre nagyobb gyakorlat szerzése Az adott munkához megfelelő kerti szerszám kiválasztása Évszaknak megfelelő munkálatok végzése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téli munkák a kertben, az udvaron, az utcán (hólapátolás, hó seprés). – Tavaszi munkák a kertben (ásás, gereblyezés, magvetés, palántázás, dugványozás, ültetés, gazolás, öntözés) – Nyári munkák a kertben (gazolás, gereblyezés, karózás, ültetés, öntözés). – Őszi munkák a kertben (levélgereblyezés, levélseprés). – Termés begyűjtése (gesztenye, alma). – Növénygondozás az osztályban és a folyosón. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hólapátolás, hóseprés segítséggel. – Ásás, gereblyezés, gyakorlása – Magvetés, dugványozás, palántázás gyakorlása segítséggel. – Gyom és haszonnövény közti különbség felismerése segítséggel. – Öntözés együttműködéssel. – Gazolás gyakorlása. – Lombsöprű egyre önállóbb használata – Virágzó és leveles dísznövények gondozása segítséggel, öntözés felnőtt felügyeletével. 	<p>Képes legyen egyre nagyobb önállósággal a kerti szerszámok használatára Képes legyen mag, hagyma, palánta közti különbség megállapítására segítséggel vagy önállóan. Egyre nagyobb önállósággal legyen képes a kerti munkák elvégzésére</p> <p>Segítséggel legyen képes az osztály és folyosó növényeit gondozni, irányítással pedig locsolni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezetismeret: növényekről tanultak, Ábrázolás-alakítás: növények ábrázolása különböző technikákkal.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> ásó, kapa, gereblye, lapát, kosár, seprű, mag, hagyma, palánta, gaz, gyom, palántázás, ültetés, karó, karózás.		

8. osztály

<u>Témakör:</u> Textilmunkák	<u>Előzetes tudás:</u> Olló, tű biztonságos használata.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tanult öltések alkalmazása.		30
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Textilmunkákhoz köthető rutinfeladatok folyamatos gyakorlása (fonalgombolyítás, vágás egyenes vonal mentén, forma kivágása, tű befűzése, csomó kötése fonalra, varrás eldolgozása egyre önállóbban). Két anyag összevarrása, beszegése, gomb felvarrása, gumibehúzás. Ismerkedés a kötés és horgolás eszközeivel, technikájával (érdeklődés szerint, egyéni megsegítéssel). Szövéshez szükséges eszközök, alapanyagok megismerése, a mozdulatok gyakorolása. Egyszerű, kisméretű darab szövése, egy, két szín alkalmazásával.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Textillel kapcsolatos tevékenységek megismerése. – Szálkihúzás, fonás, tanult öltések. 	<ul style="list-style-type: none"> – Eddigi tevékenységek folyamatos gyakorlása, egyes esetekben alkalmazása önállóan (vágás, tűbefűzés, csomókötés, varrások eldolgozása, rojtozás, fércelő öltés, tanult öltésformák). – Textilfajták megkülönböztetése, tanult öltésformák varrása 	<p>Képes felismerni a tanult textilfajtákat önállóan, a tanult öltésformák közül néhányat segítséggel tudjon alkalmazni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Láncooltés megismerése. – Textil szegése, összevarrása kézzel. – Gombfelvarrás, gumibehúzás. – Kötés – horgolás – szövés. 	<p>segítséggel.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Láncooltés technikájának megismerése. – Eddigi tevékenységek önálló gyakorlása. Kisebb feladatok önállóan (gomb hiányzik: varródoboz, mi kell a felvarráshoz?) – Kiszaladt a gumi: mi kell a javításhoz?) – Kötés és horgolás eszközeinek és az elkészíthető tárgyak bemutatása, érdeklődés felkeltése a kézimunkázás iránt. – Egyszerű hurkolások próbálgatása, tetszés szerint egyszerű darabok készítése. – Kézimunkázás vastagabb fonalból, megfelelő eszközökkel tetszés szerint – Szövés előkészítése segítséggel: szövés kartonon, egyszerű rámán. – Rossz harisnyák felvágása, összecsomózása, szőnyeghorgolás, önállóan fércelöltés textílen. – Eddig elsajátított gyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása. – Irányítással szőnyegszövés rámán. 	<p>Képes egyszerű gombot felvarrni egyre növekvő önállósággal vagy segítséggel.</p> <p>Önállóan vagy segítséggel, irányítással legyen képes a szövés alapjait elsajátítani.</p> <p>Eddig elsajátított gyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása.</p>
--	--	--

Kapcsolódási pontok: Ábrázolás, alakítás: téma feldolgozása eltérő technikával, színek egymásra hatása, Kommunikáció: lakáskultúra, divat.

Elvárt és javasolt fogalmak: Csomókötés, tűbefűzés, láncöltés, gombvarrás, gumibehúzás, hurkolás, szövés, kézimunka, tűbefűző, kötőtű, horgolótű, kezdőszem, felvetés, vetélőfa, fonalak megnevezése.

<u>Témakör:</u> Egyszerű háztartási munkák	<u>Előzetes tudás:</u> Az ételek helyes tárolásának ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Háztartási eszközök és gépek használata egyszerű esetekben.		45
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Önállóan kenyeret, felvágottat szeletelni. A célnak megfelelő nyersanyagokat, eszközöket és edényeket kiválasztani. Egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt elkészíteni kis segítséggel. A megismert munkafolyamatokat önálló alkalmazni. Megadott helyiség önálló takarítása. Takarítószeres, eszközök önálló használata.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szeletelés, kés használat. – Konyhai gépek, eszközök megismerése, használata. – Egyszerű étel készítése. – Konyhai gépek, eszközök megismerése, használata. – Terítés, tálalás, mosogatás, rendrakás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Önállóan élelmiszerek szeletelése, nyersanyagok, főzőedények, eszközök, kiválasztása. – Gyümölcssaláta elkészítése. Tízórai, uzsonna, reggeli készítés. – Hideg és egy meleg étel elkészítése (turmix, puding, tojásrántotta, burgonyasaláta, franciasaláta, vitaminsaláta) önállóan (melegítés, hűtés). – Felnőtt irányítása mellett önállóságra törekvéssel konyhai, háztartási gépek használata. – A főzési munkákhoz kapcsolódó tevékenységek gyakorlása (terítés, 	<p>Képes részt venni az eddig tanult és begyakorolt munkatevékenységekben segítséggel vagy önállóan. Képes részt venni a konyhai munkákban, elkészíteni egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt segítséggel vagy önállóan.</p> <p>Ismeri az edényeket, eszközöket, az egyszerű konyhai gépek használatát, azokat segítséggel használja.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Takarítási munkák. – Nagytakarítás. 	<p>mosogatás, rendrakás) folyamatosan.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Takarítás, különböző helyiségekben (konyha, folyosó stb.). – Nagytakarítás műveleteinek gyakorlása, alkalmazása segítséggel. – Eddig begyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása. 	<p>Képes a takarítási és gondozási munkák egyre önállóbb elvégzésére. Képes megadott helyiséget önállóan takarítani.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: pályaválasztás, munkamegosztás, Kommunikáció: vendéglátás, lakás rendje, tisztaság.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gyümölcssaláta, étel, recept, tisztítószerek, takarítóeszközök, munkafolyamat, veszélyes anyagok, baleset megelőzés.</p>		

<u>Témakör:</u> Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<u>Előzetes tudás:</u> Összefüggés felismerése az anyagok tulajdonságai és kezelésük között.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Balesetmentes, körültekintő munkavégzés.		
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Textilanyagok alapanyagai és azok tulajdonságai, piktogramok jelentése, értelmezése, feladat eldöntése a jelek útmutatása alapján. Vasalás, irányítás mellett. A piktogramok alapján ruha válogatása, mosása, teregetése, vasalás segítségével (színek, alapanyagok, víz hőfok, vasaló beállítása).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Textilanyagok alapanyagai és tulajdonságai. – Piktogramok értelmezése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző anyagok vasalásának gyakorlása irányítással (a ruházaton található piktogramok irányító jellegének felhasználásával). – Ruhaválogatás alapján mosás előkészítése. Mosás (kézi és gépi mosás) teregetés, vasalás fázisai önállóan. – Rendrakás, eszközök elhelyezése, tiszta ruha összehajtása, helyrerakása. 	<p>Képes válogatni a ruhát színe, anyaga, szennyezettsége alapján önállóan, ismeri a mosás, vasalás eszközeit, használatkor a piktogramok utasításait figyelembe veszi segítséggel, irányítással vagy önállóan.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: használati és utasítás szövege és értelmezése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Textil, alapanyag, tulajdonság, mosás, vasalás, háztartási gép, vasaló, forró, baleset, égés.		

Témakör: Vásárlás - Fogyasztóvédelem	Előzetes tudás: Udvariassági formák ismerete vásárlás során.	Óraszám: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Körültekintő, megtervezett vásárlás.		
Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Vásárlás egyféle alapanyagot önállóan, néhány tételt segítséggel. Mérlegelés vásárláskor, tudja kívánságát és kifogásait megfogalmazni (drágább, jobb ízű, több van benne). A szavatossági idő jelölésének figyelembe vétele vásárláskor. Ruhán, cipőn található jelzések értelmezése. Csere lehetőségei, visszaváltás, levásárlás</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás. – Alapanyagok vásárlása a konyhai tevékenységhez – A termékek szavatosságának ellenőrzése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Konyhai munkához szükséges alapanyagok megválasztása, azok beszerzése (néhány tétel). – Recept alapján készülő ételhez alapanyagok beszerzése (vásárlási-fizetési tevékenység), az áruk tüzetes megvizsgálása minőség, mennyiség, ár tekintetében, azok tárolási lehetőségének megismerése. – A szavatosság időpontjának egyeztetése, a felírt dátum helyes értelmezése. A szavatosság lényegének megértése (romlott, fogyasztható). 	<p>Képes vásárolni együttműködéssel, segítséggel.</p> <p>Képes értelmezni a szavatossági idő jelölését segítséggel.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Saját célra ruha, cipő vásárlása – A kezelési útmutató jelzéseinek értelmezése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Mérlegelés, vita: melyik a jobb, takarékosabb választás. – Körültekintő vásárlás, több kirakat, üzlet kínálata, megfelelő szín, anyag, méret, minőség alapján. – Döntés szempontjainak megbeszélése. 	<p>Képes kívánságát és kifogásait megfogalmazni kérdésekre vagy segítséggel.</p> <p>Képes tájékozódni az üzletben, segítséggel tudjon néhány tételt vásárolni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás, mérés: vásárlási gyakorlat, fizetés, mérőeszközök, mérések, Olvasás, írás: használati és utasítás szövege és értelmezése, Kommunikáció.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Alapanyag, kiválasztás, vásárlás, fizetés, minőség, ár, drága, olcsó, romlott, fogyasztható, minőség, eltarthatóság, tárolás, szavatosság, lejárató idő, kezelési útmutató, jótállás.</p>		

<u>Témakör:</u> Piktogramok értelmezése	<u>Előzetes tudás:</u> Képi emlékezet különböző fokon.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ismeretek alkalmazása valós helyzetekben.		12
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Néhány gyakrabban látott piktogramot felismerése, értelmezése. A tanult piktogramok felismertetése. Gyógyszereken, élelmiszereken, vegyszereken található jelzések értelmezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jelek megismerése, értelmezése, egyeztetése – Használati utasítás, kezelési utasítás, szavatosság jelzései. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés az élelmiszereken, tisztítószeren, ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelekkel. – Megismert jelek megmutatása, értelmezése, egyeztetése, válogatása. – Élelmiszereken, gyógyszereken, tisztítószeren ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelek megkeresése, megmutatása, és az utasítás szerinti eljárás fontosságának tudatosítása példák alapján. 	<p>Segítséggel tudja, hogy a termékeken hol található a piktogramok, felismer közülük néhányat segítségével. Képes tevékenységei során a piktogramokat értelmezni irányítással, segítséggel vagy önállóan.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: olvasás, szövegértelmezés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Piktogram, használati útmutató.		

Témakör: Anyagok alakítása	Előzetes tudás: Anyagok alakíthatóságának, tulajdonságainak ismerete.	Óraszám: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Az alkotás örömeinek átélése.		
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A tanult technikákkal irányítás mellett egyszerű tárgyak készítése. Az anyagok tulajdonságainak megismerése. Adott anyagból készült tárgyakat keresni környezetében használhatóság, és más tulajdonságaik alapján. Önállóan tárgyakat készíteni a megismert anyagokból és technikákkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Újabb alapanyagok és tulajdonságaik megismerése. – Műanyag, bőr-műbőr, alufólia, papírmásé, üvegfestés, gyöngyfűzés, viasz, gyurma. – Természetes anyagok és műanyagok alakíthatósága és tulajdonságai. Termékek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű tárgyak készítése minta alapján változatos anyagokból. – A szükséges technika, eszközhasználat elsajátítása. – Képek, plakátok, ajándéktárgyak készítése. – Eddigiek alapján a megismert technológiai eljárások alkalmazásával elemi figurák készítése segítséggel. – Tárgyak készítése különböző alkalmakra. (üvegfestés, 	<p>Képes megismerni segítséggel különböző anyagokat, megmunkálásuk különböző módjait.</p> <p>Képes a tanult technikák alapján elemi figura készítésében részt venni segítséggel vagy önállóan.</p>

	gyöngyfűzés, papírmásé)	Képes ismereteit alkalmazni a különböző természetes anyagok megmunkálásakor segítséggel vagy önállóan.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás, alakítás: több technika alkalmazásával tárgyak, alkotások készítése egyéni ötletek megvalósítása.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Munkadarab, eszköz, plakát, üvegfestés, műanyag, viasz.		

<u>Témakör:</u> Kerti munkák, növénygondozás	<u>Előzetes tudás:</u> Kerti eszközök, munkálatok ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megszerzett ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása.		50
<u>Fejlesztési feladatok– Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Kerti szerszámok használatának gyakorlása Talajmunkák elvégzésében egyre nagyobb gyakorlat szerzése Az adott munkához megfelelő kerti szerszám kiválasztása Évszaknak megfelelő munkálatok végzése</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Téli munkák a kertben, az udvaron, az utcán (hólapátolás, hó seprés). – Tavaszi munkák a kertben (ásás, gereblyezés, magvetés, palántázás, dugványozás, ültetés, gazolás, öntözés). – Nyári munkák a kertben (gazolás, gereblyezés, karózás, ültetés, öntözés). – Őszi munkák a kertben (levélgereblyezés, levélseprés). – Termés begyűjtése (gesztenye, alma). – Növénygondozás az osztályban és a folyosón 	<ul style="list-style-type: none"> – Hólapátolás, hó seprés segítséggel. – Ásás, gereblyezés, gyakorlása. – Magvetés, dugványozás, palántázás gyakorlása segítséggel. – Gyom és haszonnövény közti különbség felismerése segítséggel – Öntözés együttműködéssel. – Gazolás gyakorlása. – Lombsöprű egyre önállóbb használata. – Virágzó és leveles dísznövények gondozása segítséggel, öntözés felnőtt felügyeletével. 	<p>Képes legyen egyre nagyobb önállósággal a kerti szerszámok használatára Képes legyen mag, hagyma, palánta közti különbség megállapítására segítséggel vagy önállóan.</p> <p>Egyre nagyobb önállósággal legyen képes a kerti munkák elvégzésére</p> <p>Segítséggel legyen képes az osztály és folyosó növényeit gondozni, irányítással pedig locsolni.</p>

Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: növényekről tanultak, Ábrázolás-alkítás: növények ábrázolása különböző technikákkal.

Elvárt és javasolt fogalmak: Ásó, kapa, gereblye, lapát, kosár, seprű, mag, hagyma, palánta, gaz, gyom, palántázás, ültetés, karó, karózás.

KÖRNYEZETISMERET

A környezetismeret tantárgy felkészíti a tanulót a természeti környezetével való harmonikus együttélésre, felismeri a környezet és saját egészsége, mentális épsége közötti összefüggéseket. Kialakítja igényét az épített és a természeti környezet épségének, szépségének megóvására.

A tantárgy célja bővíteni a tanuló meglévő ismereteit élő és élettelen környezetünk jelenségeiről, megfigyelések alapján következtetések levonása, tapasztalatok hasznosítása a környezet megóvása érdekében. Kialakítani az igényét a természet védelemére, az élőlények és környezetük kölcsönhatásainak megismerésén keresztül környezetkímélő és természetvédő szemlélet kialakítására, törekedni a környezet igényessé, széppé, tisztábbá formálására.

Elsajátítani a helyes egészségügyi és higiénés szokásokat, kialakítani olyan alapvető egészségügyi ismereteket, készségeket, amelyek hozzájárulnak a test megismeréséhez, a személyi higiénia és a megfelelő, ízléses, praktikus öltözködés iránti igény kialakulásához és az egészség védelméhez.

Tudatosítani az egészséges életmód szokásrendszerét, a helyes táplálkozás, a testedzés, a sportolás jótékony hatását a mindennapokban.

Megismerni a saját testet és annak működését, a betegségeket megelőzni, a leggyakrabban előforduló betegségek tüneteit, a gyógyulást elősegítő terápiákat megismerni és az orvos és a gyógyszerek szerepét tudatosítani.

Megismerni a balesetvédelem egyszerűbb szabályait, az egészséges életmódot veszélyeztető anyagokat, azok káros hatásait és a megelőzés módját.

A tanuló szocializációs szintjét fejleszteni, kialakítani felelősségérzetét a természettel és embertársaival szemben, adott helyzetekben az önálló telefonhasználatot és a megfelelő segélykérés technikáit elsajátítani.

5–6. évfolyam

A tantárgy különösen fontos szerepet tölt be az önismeret és a társas kultúra fejlesztésében és a testi-lelki egészségre nevelésben, amennyiben megalapozza a helyes önismeretet, elősegíti a tanuló saját teste működésének, ápolásának megismerését, elsajátítását; lehetővé teszi a test felépítésének, jellegzetességeinek, a testrészek funkciójának és a szervezet összehangolt működésének megismerését. Mindezzel hozzájárul a jó közérzet feltételeinek, a komfortérzet kialakításának és fenntartásának megismeréséhez.

A tantárgy tanítása a szociális és állampolgári kompetencia alakításához az egészséges önértékelés és a társas kapcsolatokban szükséges alkalmazkodási képesség fejlesztésével járul hozzá.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése során a tanuló megismeri a természet nagy csoportjait, felismeri a környezeti tényezőknek az élő természetre gyakorolt hatásait, képessé válik egyszerű folyamatok megnevezésére. Mindez megerősíti a környezeti ártalmakkal szembeni érzékenységet, elősegíti a természeti környezettel való harmonikus együttélését.

7–8. évfolyam

A tantárgy kiemelt szerepet játszik az erkölcsi nevelés területén, a természeti környezetben megfelelő viselkedésre neveléssel, az állat- és növényvilág nyugalmanak megőrzése érdekében, és a felelős viselkedés kialakításában a közösségi környezetben.

A nemzeti azonosságtudat fejlődéséhez és a hazafias neveléshez a közösségi terek, az épített és természeti környezet ápolásával, a rend és tisztaság fokozott védelmével járul hozzá.

Kiemelt szerepet játszik a tantárgy a testi és lelki egészségre nevelésben az egészségre káros szokások felismertetésével, kialakulásuk tudatos elkerülésére neveléssel, igény felkeltésével a tiszta, gondozott környezet megteremtésére és megóvására, és a tanuló értelmi képességeinek megfelelő ismeretek nyújtásával a testi változások megismerésére és elfogadására.

A tantárgy a médiatudatosságra nevelésben fontos szerepet tölt be a médiumok felhasználásának megismertetésével és a tanulók látókörének szélesítésével.

A tantárgy a természettudományos és technikai kompetencia fejlesztését támogatja, tudatosítva a környezet védelmének és megóvásának fontosságát. A tanulók megismerik a gyógy- és fűszernövények szerepét és használatukat, felismerik az összefüggéseket az időjárási viszonyok és a természet átalakulása között, és az emberi tevékenységek környezetre gyakorolt hatását.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztéséhez hozzájárul a környezet és az egészség megóvására nevelés és a betegségek megelőzése érdekében történő közösségi kezdeményezésekben, társadalmi megmozdulásokban való részvétel.

Környezetismeret
Évfolyam: 5-8.

Évfolyam	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	1	2
1 éves óraszám	36	72

Témakör / Évfolyam	5.	6.	7.	8.
1. Az emberi test	9	10	15	20
2. Egészségmegőrzés – Egészséges életmód	10	11	15	20
3. Élő természet – Élőlények és környezetük	12	10	27	17
4. Élettelen környezet – környezeti ártalmak	5	5	15	15
Éves óraszám	36	36	72	72

KÖRNYEZETISMERET

A környezetismeret tantárgy felkészíti a tanulót a természeti környezetével való harmonikus együttélésre, felismeri a környezet és saját egészsége, mentális épsége közötti összefüggéseket. Kialakítja igényét az épített és a természeti környezet épségének, szépségének megóvására.

A tantárgy célja bővíteni a tanuló meglévő ismereteit élő és élettelen környezetünk jelenségeiről, megfigyelések alapján következtetések levonása, tapasztalatok hasznosítása a környezet megóvása érdekében. Kialakítani az igényét a természet védelemére, az élőlények és környezetük kölcsönhatásainak megismerésén keresztül környezetkímélő és természetvédő szemlélet kialakítására, törekedni a környezet igényessé, széppé, tisztábbá formálására.

Elsajátíttatni a helyes egészségügyi és higiénés szokásokat, kialakítani olyan alapvető egészségügyi ismereteket, készségeket, amelyek hozzájárulnak a test megismeréséhez, a személyi higiénia és a megfelelő, ízléses, praktikus öltözködés iránti igény kialakulásához és az egészség védelméhez.

Tudatosítani az egészséges életmód szokásrendszerét, a helyes táplálkozás, a testedzés, a sportolás jótékony hatását a mindennapokban.

Megismerni a saját testet és annak működését, a betegségeket megelőzni, a leggyakrabban előforduló betegségek tüneteit, a gyógyulást elősegítő terápiákat megismerni és az orvos és a gyógyszerek szerepét tudatosítani.

Megismerni a balesetvédelem egyszerűbb szabályait, az egészséges életmódot veszélyeztető anyagokat, azok káros hatásait és a megelőzés módját.

A tanuló szocializációs szintjét fejleszteni, kialakítani felelősségérzetét a természettel és embertársaival szemben, adott helyzetekben az önálló telefonhasználatot és a megfelelő segélykérés technikáit elsajátíttatni.

5. osztály

<u>Témakör:</u> Az emberi test	<u>Előzetes tudás:</u> Testrészek megnevezése, megmutatása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az érzékszervekre káros hatások felismertetése, megelőzése.		9
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A testrészek nevét, funkcióját ismerni. Az érzékelés megismerése (látás, hallás, szaglás, tapintás). Érzékszervek károsodásának megelőzése. Segédeszközök használata, kezelése. Az orvosi rendelő megismerése. Gyógyszertár megismerése. Panaszok rövid megfogalmazása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Testrészek, érzékszervek megnevezése, funkciójuk – Érzékszervek védelme. – Ismerkedés a segédeszközökkel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tükörben ismerkedés saját testtel – Testrészek megmutatása, megnevezése. – Az érzékszervek funkciói tapasztalással. – Ne hajolj közel a könyvhöz! – Zajártalom kerülése. – A szemüveg használata, tisztán tartása. – Hallókészülék használata. 	<p>Képes legyen segítséggel testrészei, érzékszervei, megnevezése, mondja el segítséggel funkcióikat.</p> <p>Segítséggel használja a segédeszközöket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Betegségek tünetei (megfázás, gyomorrontás). – Fájdalom jelzése. – Orvosi rendelő, gyógyszerár megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szerepjáték: orvosi rendelőben, gyógyszerárban. 	<p>Képes legyen a tünetek megnevezésére kérdésekre. Képes legyen segítséggel a panaszok megfogalmazására.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincsbővítés, Mozgásnevelés: testkép, nagymozgások, Ábrázolás-alkítás: emberábrázolás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Főbb testrészek és érzékszervek megnevezése, segédeszközök nevének ismerete, panasz, gyomorrontás, diéta, megfázás, láz, gyógyszer, tünet, birtokos rag használata, fertőző.</p>		

<u>Témakör:</u> Egészségmegőrzés – Egészséges életmód	<u>Előzetes tudás:</u> A jó közérzet feltételeinek ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Veszélyhelyzetek felismerése, elkerülése.		10
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Önállóan kézmosás, arcmosás, fogmosás. Rendszeres testedzés. Napozószerk, bőrápoló szerk önálló, szükség szerinti használata. Panaszok rövid megfogalmazása. Játék, munka, közlekedés során elvárt magatartást tudatosítani. Évszakhoz, alkalomhoz illő öltözék kiválasztása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A test tisztántartása. – A mozgásszegény életmód veszélyeinek megismerése. – Veszélyforrások a szabadban (Nap káros hatása). – Iskolában, utcán előforduló balesetek. – Orvosi rendelő. – Öltözködés alkalomra, kikapcsolódáshoz, munkához, játékhoz. 	<ul style="list-style-type: none"> – Önálló mosdás, fogmosás. – Testmozgás napi rendszerességgel. – A tavaszi és nyári napozás szabályai, fokozatosság, időtartam, napozószerk. – Balesetek esetén ok-okozati összefüggések felismerése, tanulságok levonása. – Rendelő felkeresésének módja (rendelési idő, szükségessé dokumentumok, tiszta öltözék, panasz elmondása). – Képes legyen kiválasztani az alkalomhoz illő öltözetet. 	<p>Képes legyen segítséggel tisztálkodni. Ismerje segítséggel a veszélyeket.</p> <p>Veszélyhelyzetek ismerete.</p> <p>Legyen együttműködő orvosi vizsgálaton.</p> <p>Segítséggel megfelelő öltözék kiválasztása.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: szókincs, kifejező készség.

Elvárt és javasolt fogalmak: Tisztálkodási eszközök és anyagok neve, hallgató, géz, beutaló, fogászat, foghúzás, röntgen.

<u>Témakör:</u> Élő természet – Élőlények és környezetük	<u>Előzetes tudás:</u> Élő és élettelen biztos elkülönítése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Annak belátása, hogy mi emberek is a természet részei vagyunk.		12
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Növényeket, állatokat felismerni, tulajdonságaikat megnevezni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nagy csoportok megismerése: növények, állatok (baromfiudvar, házi állatok, vadállatok). – Ezek tulajdonságai, életmódjuk, hasznuk. – Természet változásának hatása a növényekre. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tanult élőlények változó szempontú csoportosítása. – Az emberi tevékenység szerepe a növények, állatok életében. 	<p>Főfogalmi csoportosítás az állat- és növényvilágban segítséggel. Élőlények tulajdonságait, élőhelyét, hasznát segítséggel tudja elmondani.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs bővítése, Ábrázolás-alakítás: természetábrázolás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Élőlény, élettelen, hasznos, káros, áradás, növekedés, elmúlás.		

<u>Témakör:</u> Élettelen környezet – Környezeti ártalmak	<u>Előzetes tudás:</u> A víz és levegő nélkülözhetetlen az élethez.	<u>Óraszám:</u> 5
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A napfény nélkülözhetetlenségének felismerése, káros hatások kivédésének lehetőségei.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Halmazállapotok felismerése. Víz értékének megismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Élő, élettelen természet megfigyelése. – Az élet alapvető feltételei. – Levegő, víz, napfény ártalmi. – A víz halmazállapotai. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kísérletek. Élő és élettelen differenciálása. – Az élet feltételeinek ismerete. – Szárazság, árvíz – képek nézegetése 	<p>Ismeri a víz halmazállapotait segítséggel. Óvja a környezetét!</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: közvetlen környezet tisztántartása.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Halmazállapot, levegő, gőz, csapadék, árvíz, életveszély, gát, mentés.		

6. osztály

<u>Témakör:</u> Az emberi test	<u>Előzetes tudás:</u> Testrészek megnevezése, megmutatása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az érzékszervekre káros hatások felismertetése és megelőzése.		10
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismerni a belső szervek (szív, tüdő, máj, vese) működését. Panaszokat röviden megfogalmazni, a kapott utasításokat betartani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Meglévő ismeretek rendszerezése. – Az egészség fogalma, a betegségek tünetei. – Betegségek: influenza, fertőző betegségek, gyomorrontás. – Fájdalom jelzése, a fájdalom helye. 	<ul style="list-style-type: none"> – Egymás testrészeinek megmutatása, megnevezése. – Az érzékszervek funkcióinak tapasztalat közbeni megismerése (szembekötősdí). – Képösszerakás, csoportosítás, makettek összerakása, szervek felismerése, megnevezése, funkciója. – Betegségek megelőzése. – Adott betegség tüneteinek megnevezése, a kezelés utasításainak betartása. – Diéta előírásai különböző betegségek esetében: gyomorrontás, influenza, cukorbetegség, ételérzékenység, ekcéma, allergia. – Egyedi problémák megbeszélése a foglalkozás keretében, ha lehet orvossal, védőnővel. 	<p>Képes felismerni, megmutatni testrészeit, érzékszerveit önállóan, ismerni azok elemi funkcióit segítséggel.</p> <p>Képes felismerni a fájdalom helyét, azt megmutatni önállóan, megnevezni segítséggel, panaszait megfogalmazni.</p>

– Gyógyszer elfogadása.	– Panasz megfogalmazása	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs bővítése, Mozdásnevelés: testkép, nagymozgások, Ábrázolás-alakítás: emberábrázolás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A birtokos ragok használata. Fő testrészek és szervek megnevezése. látás romlása, hallás romlása, fáj, hányinger, köptető, gyógyszer, borogatás, láz, diéta, gyomorrontás, fertőző, fertőzés, tünet.		

<u>Témakör:</u> Egészségmegőrzés – Egészséges életmód	<u>Előzetes tudás:</u> A jó közérzet feltételeinek ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Veszélyhelyzetek felismerése és elkerülése.		11
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tisztálkodás. A vitaminok szerepét megismerni. Panaszait tömören, lényegre törően megfogalmazni. Az orvos utasításait, tanácsait követni. A játék, munka és a közlekedés során kívánatos magatartást tudatosítani. Váratlan helyzetekben is tudjon segítséget kérni felnőtől. Telefonálás, segítségkérés. Önfegyelem gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tisztálkodás. A test tisztán tartása. Hajápolás. Körömápolás. – A vitaminforrások megismerése. – Veszélyforrások a szabadban (kullancs). – Az iskolások orvosi vizsgálata. – Egészség – betegségek. – Orvosi rendelő, házi orvos. 	<ul style="list-style-type: none"> – Önálló mosdás, fogmosás, hajápolás, hajvágás, a haj ellenőrzése (tetűirtás). – Rendszeres körömvágás, tisztítás, a körömrágás kerülése. – A vitamint tartalmazó élelmiszerek megismerése, csoportosítása. – Megfelelő mennyiségű folyadék fogyasztásának szükségessége. – Védekezés kullancs-csípés ellen. – Az orvosi vizsgálatok helye az iskolában, funkciójuk, aktív együttműködés a vizsgálatokon. – Iskolaorvosi-, Család orvosi-, Szakorvosi-, Fogorvosi rendelő. – A rendelő felkeresésének módja (rendelési idő, szükséges 	<p>Képes testét ápolni önállóan, öltözékét rendezetten, tisztán tartani, gondozni segítséggel.</p> <p>Képes őszintén, bizalommal együttműködni orvosi vizsgálaton az egészségügyi dolgozókkal.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Az iskolában, az utcán és játék közben előforduló balesetek. – Sportolás, fürdőzés közben és a háztartásban történő balesetek megelőzése. – A mentőláda tartalma. – A felnőttek értesítésének módja baleset esetén. 	<p>dokumentumok, tiszta, rendezett öltözék, panasz részletes elmondása).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Balesetek (az élet minden területén). – Viselkedés strandon, a Balatonban, háztartási baleset esetén, ok, okozati összefüggések felismerése, tanulságok levonása. – A mentőláda tartalmának megismerése, a benne lévő eszközök és szerek használatának megismerése (kötszer, fertőtlenítő). – Telefon használata (segítségkérés), segélykérő telefonszámok ismerete. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, kifejező készség fejlesztése, Társadalmi ismeretek: telefonálás, segítségkérés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A használt tisztálkodási eszközök és anyagok neve, funkciója, a különböző samponok ismerete (száraz, zsíros). Orvosi vizsgálat, gyógyszereléssel kapcsolatos szókincs (lázmérő, sóhajtás, hallgató, gyógyszer, védőoltás steril, géz, vérvétel, vizeletvizsgálat, lelet, beutaló, fűró, fogtömés, fogkő, röntgen, foghúzás.). Egészséges életmóddal kapcsolatos fogalmak.</p>		

<u>Témakör:</u> Élő természet – Élőlények és környezetük	<u>Előzetes tudás:</u> Élő és élettelen biztos elkülönítése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Annak beláttatása, hogy mi emberek is a természet részei vagyunk.		10
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Növényeket, állatokat felismerni, tulajdonságait megnevezni. A megszerzett ismereteket önállóan alkalmazni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az élő természet nagy csoportjai: növény, állat, tulajdonsága, életmódja, haszna. – Időjárás hatása növényekre, állatokra. – A környezet hatása az élőlényekre (szárazság, aszály, árvíz, szélsőséges időjárás). 	<ul style="list-style-type: none"> – A tanult élőlények változó szempontú csoportosítása. – Az emberi tevékenység szerepe a növények, állatok életében. – Megfigyelések. – Az ember alkalmazkodása az időjárás változásaihoz. 	<p>Képes főfogalmi csoportosításokat végezni az állat és növényvilág körében segítséggel. Képes a környezetben található élőlényekről, élőhelyeikről, testfelépítésük legjellemzőbb tulajdonságairól ismereteket szerezni, rendszerezni segítséggel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókinccs, Ábrázolás-alakítás: természetábrázolás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Élőlény, élettelen, hasznos, káros, életfeltétel, gyökér, törzs, korona, termés, pusztulás, áradás, katasztrófa, szaporítás, születés, növekedés, elmúlás.		

<u>Témakör:</u> Élettelen környezet – környezeti ártalmak	<u>Előzetes tudás:</u> A víz és a levegő nélkülözhetetlen az élethez.	<u>Óraszám:</u> 5
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A napfény nélkülözhetetlenségének felismerése az életben, káros hatások kivédésének lehetőségei.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A halmazállapotok felismerése és megnevezése. Településén található folyóvizek (forrás, patak, folyó, tó) felkeresése, megfigyelése. Tudni a víz értékét, ismerni megjelenési formáit (halmazállapotát).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az élő és élettelen természet megfigyelése. – Ismerkedés az élet alapvető feltételeivel. – Levegő, víz, napfény összetevői, ártalmai. – A felszíni vizek (forrás, patak, folyó, tó, tenger). – A víz halmazállapotai. 	<ul style="list-style-type: none"> – Élő és élettelen differenciálása. – Az élet feltételei. – Tudatos törekvés az értékek óvására. – Környezet- és természetvédelem köréből képek keresése, tanulmányi séta, kísérletek. – Élmények, képek a magas Dunáról, helyi folyókról. – Térkép, földgömb nézegetése, a víz jelzése (kék szín keresése). – Kísérletek a víz halmazállapotával kapcsolatban. – Csapadékfajták megfigyelése (pára, köd, dér, zúzmara, harmat). – Bővebben a víz, a harmat, a pára, a jég jellemzői, megfigyelése. – Iskola környékén, udvaron 	<p>Képes felismerni a víznek, mint nélkülözhetetlen, éltető elem jelentőségét, megjelenési formáit segítséggel, törekedjen takarékos használatára.</p> <p>Képes a halmazállapotok differenciálására, a csapadékfajták megkülönböztetésére együttműködéssel.</p> <p>Képes egyszerű</p>

	szemétszedés.	környezetmegóvó tevékenységet végezni önállóan (szemétszedés).
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: tájékozódás a Föld felszíni formáiról, vizeiről, Életvitel és gyakorlat: közvetlen környezet tisztántartása.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Halmazállapot, levegő, láthatatlan, gőz, csapadék, pára, köd, dér, zúzmara, harmat, árvíz, híd, gát, menekülés, életveszély, mentés, térkép, földgömb, atlasz</p>		

7. osztály

<p><u>Témakör:</u> Az emberi test</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Az orvosi vizsgálatról való félelem nem megalapozott, leküzdhető.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">15</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Segítségkérés megfelelő módon szükség eseteiben.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját testrészek, érzékszervek biztos ismerete. Érzések, tapasztalatok megfogalmazása. Jó helyzet-felismerési képesség kialakulása, kívánságok megfogalmazása. Ismereteket szerzése a védőoltásokkal, elsősegélynyújtással kapcsolatban. Törekvés a kapkodás, a pánik elkerülésére.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Testrészek, érzékszervek, belső szervek, funkciójuk, védelmük. – Segédeszközök védelme és fontossága. – Betegség témakör bővítése: torokgyulladás, középfülgyulladás, bárányhimlő, herpesz, bőrbetegségek. – Betegségmegelőzés, védőoltások szükségessége. 	<ul style="list-style-type: none"> – Testrészek megnevezése, megmutatása. – Könyvben és maketten a csontváz és belső szervek megtekintése, felismerése. – Szemüveg, hallókészülék, lúdtalpbetét használata, tisztítása, tárolása. – Lázmérés, vérnyomásmérés. – Saját tapasztalat alapján az említett betegségek tünetei és az alkalmazott terápia. – Beszámoló saját tapasztalatairól, oltási könyv adatainak megbeszélése. 	<p>Legyenek elemi ismeretei a test biológiai működéséről.</p> <p>Segítséggel tudja tisztántartani segédeszközeit.</p> <p>Tudja segítséggel, hogy betegség esetén hova kell fordulni, ismerje az egészségügyi intézmények</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Az elsősegélynyújtás elemeinek gyakorlása. – Teendők saját és társai rosszullete, betegsége, rossz közérzete esetén. 	<ul style="list-style-type: none"> – Az orvos vagy felnőtt értesítésének módja. Telefonálás gyakorlása. 	<p>funkcióját.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, élmények, tapasztalatok megfogalmazása, Ábrázolás, alakítás: emberábrázolás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az emberi testtel, betegségekkel kapcsolatos fogalmak, szókincs. Éles a látásom, homályosan látok. Nem hallom, most jól hallom.</p>		

<u>Témakör:</u> Egészségmegőrzés – Egészséges életmód	<u>Előzetes tudás:</u> Serdülőkori változások elfogadása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az egészségre káros szokások kialakulásának tudatos kerülése.		15
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az egészséges életmód fontosságának ismerete. Ismerni a serdülés jeleit, a bekövetkező változásokat, következményeket, és felelősséget. Az egészséges életmód fontosságát, módjait megismerni, törekedni a helyes szokások kialakítására. Megérteni a káros szokásokkal kapcsolatos betegségek, kóros állapotok megelőzésének fontosságát. Szükséges esetekben használni a telefont. Megjelenés, viselkedés az orvosi vizsgálat során. A gyógyszereléssel kapcsolatos utasítások pontos betartása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A test tisztán tartása. – A serdülőkor jellemzői. – A test edzése. – Ideális testsúly. – Helyes, helytelen táplálkozás. – Kerülendő élelmiszerek és üdítők. – Veszélyforrások (dohányzás, szeszes italok, a nemi úton terjedő betegségek, kábítószer). – Iskolai, háztartási és utcai balesetek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Önálló mosdás, fürdés, hajmosás, hajszárítás. – Rendszeres mozgás, testedzés. – Egészségtelen, veszélyes (válogatás, csoportosítás). – Beszélgetés, saját élmények a káros szokásokkal kapcsolatban. – A családban, környezetében szerzett tapasztalatok megvitatása. Vélemények ütköztetése. – Eseményképek, filmek elemzése. 	<p>Képes a testi higiénia, a mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás iránti igényét fejleszteni, önállóan törődni magával.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Balesetek megelőzésének lehetőségei. – Baleset estén felnőtt értesítése, mentő hívása. – A mentők munkája. – A mentőláda szerepe. – Az orvosi vizsgálathoz szükséges dokumentáció. – A gyógyszerek használata. – Szexualitással kapcsolatos ismeretek. – Alkalomhoz illő ruházat kiválasztása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Az értesítés módja, szerepjáték, telefonálás gyakorlása. – Gyakorlás, kisebb sebek ellátása, fertőtlenítés. – Tanulmányi séta orvosi rendelőkben. – Gyógyszer, adagolás, recept. – Ruhák válogatása. 	<p>Képes a balesetveszélyt felismerni, elkerülni, életkorának és értelmi szintjének megfelelően segítséget kérni és nyújtani.</p> <p>Képes ruházatát ízlésesen kiválogatni, gondozni, tisztán tartani segítséggel.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szövegértés, Életvitel és gyakorlat: piktogramok, egészséges táplálkozás, Testnevelés: rendszeres testmozgás, edzettség.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Súlyfelesleg, önfegyelem, körültekintő, nyugodt, figyelmes, tárcsázás, foglalt, kicseng, vizsgálat, lázmérés, vérvétel, vizeletvizsgálat, lelet, beutaló, fúró, fogtömés, fogkő, röntgen, foghúzás, serdülés, nemi jellemzők, súlyfelesleg, önfegyelem, személyes adat, igazolvány, TB kártya, telefonszám.</p>		

<u>Témakör:</u> Élő természet – Élőlények és környezetük	<u>Előzetes tudás:</u>	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u>		27
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel könyvekben. Gyógyteát fogyasztani (készíteni) szükség esetén, ismert helyzetekben. Felismerni a fűszereket illatukról, tájékozódni élettani hatásukról, használatukról. Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel a térképen, és a könyvekben. Részvétel környezetvédelmi akciókban, Föld Napja, Madarak- és fák napja, hulladékgyűjtő akciók stb..</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Növények, állatok, emberek. – Ismerkedés a gyógynövényekkel (kamilla, hársvirág, csipkebogyó, kakukkfű). – A fűszernövények megismerése, használatuk.(babér, kömény, majoránna, fokhagyma, bors, stb.). – A föld tájainak növényei, állatai (sarkvidék, hegyvidék, sivatag, őserdő). – Az ember szerepe az élő természet megóvásában. – A védett növények és állatok fogalmának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tápláléklánc összeállítása. – Csoportosítás, válogatás. – Gyógytea készítése: borogatás-kamilla, köhögés- hársvirág, stb. – A fűszernövények megismerése és kipróbálása az ételek készítésénél. – Játékos felismerés bekötött szemmel, illat alapján. – Tájak és jellegzetes élőlények (összefüggés az éghajlat és növény-állatvilág között). Látogatás állatkertbe. – Néhány környezetében élő védett növény, állat felismerése. 	<p>Ismerje segítséggel a helyes és helytelen táplálkozást.</p> <p>Képes néhány védett növényt, állatot és a természetvédelem fogalmát ismerni segítséggel. Képes segítséggel, együttműködve elemi ismereteket szerezni a növény- és állatvilágról, azok élőhelyeiről,</p>

<p>– Környezetvédelmi ismeretek: szelektív hulladékgyűjtés.</p>	<p>– Takarékoskodni az erőforrásokkal: víz, villany, gáz használata során, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes anyagok elkülönítése (elemek, gumibroncs stb.).</p>	<p>hasznukról, kárukról, környezeti hatásokról és azok következményeiről, felismerni az élőlényeket és környezetük kölcsönhatásait.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, kapcsolódó irodalmi alkotások, Életvitel és gyakorlat: fűszerek, gyógynövények a táplálkozásban, vásárlás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> tápláléklánc, kamilla, hársfa, bodza, táj védelem, bors, fahéj, szegfűszeg, vanília, kakaó, csokoládé, bórszín, arcberendezés.</p>		

<u>Témakör:</u> Élettelen környezet – Környezeti ártalmak	<u>Előzetes tudás:</u> Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tiszta környezet megteremtése és megóvása.		15
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Alkalmazni a tanult ismereteket. Tiszta víz, levegő, napfény fontosságát tudatosítani. Törekedni a tiszta környezet megtartására. Ismerni a térképen alkalmazott legfontosabb színeket és jelzéseket. Saját megfigyeléseiről beszámolni. Kísérletek végzésében aktívan részt venni. A rend és tisztaság iránti igényét kialakítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> –Az élő és élettelen természet megfigyelése. –Csapadékfajták megfigyelése. –A víz körforgása. –A felszíni vízfolyások (forrás, patak, folyó, tó). –A felszíni formák (hegy, síkság). –Összefüggés a felszíni és időjárási viszonyok és az élő természet feltételei között. 	<ul style="list-style-type: none"> – Csoportosítás. – Térkép, térképjelek megismerése, térkép színezése. – Magyarország domborzati térképének tanulmányozása. – Terepasztalon felszíni formákat alakítani. – Képek gyűjtése, rendszerezése. – Időjárás megfigyelése, a megfigyelések lejegyzése, figyelemmel kísérése, következtetések levonása. 	<p>Képes tájékozódni a kis segítséggel a térképen, és a könyvekben.</p> <p>Ismeri a környezetszennyezés fogalmát és a környezetet károsító anyagokat.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Élettelen anyagok érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése. – Víz, levegő, talaj védelme. 	<ul style="list-style-type: none"> – Változások megfigyelése (olvadás, oldódás, égés). 	<p>Képes fejlettségi szintjének megfelelően segítséggel kialakítani környezetvédő szemléletét.</p> <p>Képes segítséggel alkalmazni a tanult ismereteket, legyen aktív kísérletek végzésekor, tudjon beszámolni saját megfigyeléseiről együttműködéssel.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: föld országai, természeti kincsek, Ábrázolás, alakítás: természet-ábrázolás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Híd, térkép, földgömb, atlasz, jelzés, síkság, hegy, folyó, tenger, óceán, környezeti ártalom, környezetvédelem, tűzhányó, vulkán, földrengés.</p>		

8. osztály

<u>Témakör:</u> Az emberi test	<u>Előzetes tudás:</u> Az orvosi vizsgálatról való félelem nem megalapozott, leküzdhető.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Segítségkérés megfelelő módon szükség esetén.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Saját testrészek, érzékszervek biztos ismerete. Érzések, tapasztalatok megfogalmazása. Jó helyzet-felismerési képesség kialakulása, kívánságok megfogalmazása. Ismereteket szerzése a védőoltásokkal, elsősegélynyújtással kapcsolatban. Törekvés a kapkodás, a pánik elkerülésére.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Testrészek, érzékszervek, belső szervek, funkciójuk, védelmük. – Segédeszközök védelme és fontossága. – Betegség témakör bővítése: torokgyulladás, középfülgyulladás, bárányhimlő, herpesz, bőrbetegségek. – Betegségmegelőzés, védőoltások szükségessége. – Az elsősegélynyújtás elemeinek gyakorlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Testrészek megnevezése, megmutatása. – Könyvben és maketten a csontváz és belső szervek megtekintése, felismerése. – Szemüveg, hallókészülék, lúdtalpbetét használata, tisztítása, tárolása. – Lázmérés, vérnyomásmérés. – Saját tapasztalat alapján az említett betegségek tünetei és az alkalmazott terápia. – Beszámoló saját tapasztalatairól, oltási könyv adatainak megbeszélése. 	<p>Legyenek elemi ismeretei a test biológiai működéséről önállóan.</p> <p>Tudni segítséggel vagy önállóan, hogy betegség esetén hova kell fordulni, ismerje az egészségügyi intézmények funkcióját.</p>

– Teendők saját és társai rosszullete, betegsége, rossz közérzete esetén.	– Az orvos vagy felnőtt értesítésének módja. Telefonálás gyakorlása.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, élmények, tapasztalatok megfogalmazása, Ábrázolás, alakítás: emberábrázolás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Az emberi testtel, betegségekkel kapcsolatos fogalmak, szókincs. Éles a látásom, homályosan látok. Nem hallom, most jól hallom.		

<u>Témakör:</u> Egészségmegőrzés – Egészséges életmód	<u>Előzetes tudás:</u> Serdülőkori változások elfogadása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az egészségre káros szokások kialakulásának tudatos kerülése.		20
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az egészséges életmód fontosságának ismerete. Ismerni a serdülés jeleit, a bekövetkező változásokat, következményeket, és felelősséget. Az egészséges életmód fontosságát, módjait megismerni, törekedni a helyes szokások kialakítására. Megérteni a káros szokásokkal kapcsolatos betegségek, kóros állapotok megelőzésének fontosságát. Szükséges esetekben használni a telefont. Megjelenés, viselkedés az orvosi vizsgálat során. A gyógyszereléssel kapcsolatos utasítások pontos betartása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A test tisztán tartása. – A serdülőkor jellemzői. – A test edzése. – Ideális testsúly. – Helyes, helytelen táplálkozás. – Kerülendő élelmiszerek és üdítők. – Veszélyforrások (dohányzás, szeszes italok, a nemi úton terjedő betegségek, kábítószer). 	<ul style="list-style-type: none"> – Önálló mosdás, fürdés, hajmosás, hajszárítás. – Rendszeres mozgás, testedzés. – Egészségtelen, veszélyes (válogatás, csoportosítás). – Beszélgetés, saját élmények a káros szokásokkal kapcsolatban. – A családban, környezetében szerzett tapasztalatok megvitatása. Vélemények ütköztetése. 	<p>Képes legyen önállóan a testi higiénia, a mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás iránti igényét fejleszteni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Iskolai, háztartási és utcai balesetek. – Balesetek megelőzésének lehetőségei. – Baleset esetén felnőtt értesítése, mentő hívása. – A mentők munkája. – A mentőláda szerepe. – Az orvosi vizsgálatához szükséges dokumentáció. – A gyógyszerek használata. – Szexualitással kapcsolatos ismeretek. – Alkalmhoz illő ruházat kiválasztása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Eseményképek, filmek elemzése. – Az értesítés módja, szerepjáték, telefonálás gyakorlása. – Gyakorlás, kisebb sebek ellátása, fertőtlenítés. – Tanulmányi séta orvosi rendelőkben. – Gyógyszer, adagolás, recept. – Ruhák válogatása. 	<p>Képes a balesetveszélyt felismerni, elkerülni, életkorának és értelmi szintjének megfelelően segítséget kérni és nyújtani segítséggel vagy önállóan.</p> <p>Képes ruházatát ízlésesen kiválogatni, gondozni, tisztán tartani segítséggel vagy önállóan.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szövegértés, Életvitel és gyakorlat: piktogramok, egészséges táplálkozás, Testnevelés: rendszeres testmozgás, edzettség.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Súlyfelesleg, önfegyelem, körültekintő, nyugodt, figyelmes, tárcsázás, foglalt, kicseng, vizsgálat, lázmérés, vérvétel, vizeletvizsgálat, lelet, beutaló, fűró, fogtömés, fogkő, röntgen, foghúzás, serdülés, nemi jellemzők, súlyfelesleg, önfegyelem, személyes adat, igazolvány, TB kártya, telefonszám.</p>		

<u>Témakör:</u> Élő természet – Élőlények és környezetük	<u>Előzetes tudás:</u>	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u>		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel könyvekben. Gyógyteát fogyasztani (készíteni) szükség esetén, ismert helyzetekben. Felismerni a fűszereket illatukról, tájékozódni élettani hatásukról, használatukról. Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel a térképen, és a könyvekben. Részvétel környezetvédelmi akciókban, Föld Napja, Madarak- és fák napja, hulladékgyűjtő akciók stb.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Növények, állatok, emberek. – Ismerkedés a gyógynövényekkel (kamilla, hársvirág, csipkebogyó, kakukkfű). – A fűszernövények megismerése, használatuk.(babér, kömény, majoránna, fokhagyma, bors, stb.). – A föld tájainak növényei, állatai (sarkvidék, hegyvidék, sivatag, őserdő). – Az ember szerepe az élő természet megóvásában. – A védett növények és állatok fogalmának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tápláléklánc összeállítása. – Csoportosítás, válogatás. – Gyógytea készítése: borogatás-kamilla, köhögés- hársvirág, stb. – A fűszernövények megismerése és kipróbálása az ételek készítésénél. – Játékos felismerés bekötött szemmel, illat alapján. – Tájak és jellegzetes élőlények (összefüggés az éghajlat és növény-állatvilág között). Látogatás állatkertbe. – Néhány környezetében élő védett növény, állat felismerése. 	<p>Ismerje segítséggel vagy önállóan a helyes és helytelen táplálkozástól.</p> <p>Képes néhány védett növényt, állatot és a természetvédelem fogalmát ismerni segítséggel vagy önállóan.</p>

<p>– Környezetvédelmi ismeretek: szelektív hulladékgyűjtés.</p>	<p>– Takarékoskodni az erőforrásokkal: víz, villany, gáz használata során, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes anyagok elkülönítése (elemek, gumiabroncs stb.).</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: szókincs, kapcsolódó irodalmi alkotások, Életvitel és gyakorlat: fűszerek, gyógynövények a táplálkozásban, vásárlás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> tápláléklánc, kamilla, hársfa, bodza, táj védelem, bors, fahéj, szegfűszeg, vanília, kakaó, csokoládé, borszín, arcberendezés.</p>		

<u>Témakör:</u> Élettelen környezet – Környezeti ártalmak	<u>Előzetes tudás:</u> Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tiszta környezet megteremtése és megóvása.		15
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Alkalmazni a tanult ismereteket. Tiszta víz, levegő, napfény fontosságát tudatosítani. Törekedni a tiszta környezet megtartására. Ismerni a térképen alkalmazott legfontosabb színeket és jelzéseket. Saját megfigyeléseiről beszámolni. Kísérletek végzésében aktívan részt venni. A rend és tisztaság iránti igényét kialakítani.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az élő és élettelen természet megfigyelése. – Csapadékfajták megfigyelése. – A víz körforgása. – A felszíni vízfolyások (forrás, patak, folyó, tó). – A felszíni formák (hegy, síkság). – Összefüggés a felszíni és időjárási viszonyok és az élő természet feltételei között. – Élettelen anyagok érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Csoportosítás. – Térkép, térképjelek megismerése, térkép színezése. – Magyarország domborzati térképének tanulmányozása. – Terepasztalon felszíni formákat alakítani. – Képek gyűjtése, rendszerezése. – Időjárás megfigyelése, a megfigyelések lejegyzése, figyelemmel kísérése, következtetések levonása. – Változások megfigyelése (olvadás, oldódás, égés). 	<p>Képes tájékozódni a kis segítséggel a térképen, és a könyvekben.</p>

<p>- Víz, levegő, talaj védelme.</p>		<p>Ismeri a környezetszennyezés fogalmát és a környezetet károsító anyagokat segítséggel vagy önállóan. Képes fejlettségi szintjének megfelelően kialakítani környezetvédő szemléletét. Képes segítséggel vagy önállóan alkalmazni a tanult ismereteket, legyen aktív kísérletek végzésekor, tudjon beszámolni saját megfigyeléseiről önállóan.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: föld országai, természeti kincsek, Ábrázolás, alakítás: természet-ábrázolás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> híd, térkép, földgömb, atlasz, jelzés, síkság, hegy, folyó, tenger, óceán, környezeti ártalom, környezetvédelem, tűzhányó, vulkán, földrengés.</p>		

ÉNEK-ZENE

A tantárgy célja az együtténeklés örömeivel segíteni a jó hangulat kialakulását, megéreztetni a zene jelentőségét, mozgásos-táncos feladatokat végezni, segítséggel vagy csoportban rövid gyermek- vagy népdalokat közösen és egyénileg előadni. A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyerekek számára járás közben, különböző mozgásokkal érzékelhető a dalokban, mondókákban, zenedarabokban a mérő lüktetés, a ritmus.

A pedagógusok feladata, hogy a tanulók a dalok, mondókák ritmusát fokozódó önállósággal tapsolják, kopogják, a tempó és a dinamika figyelembevételével végezzék a gyakorlatokat. Ismertessenek meg a tanulók egyéni képességeihez és érdeklődéséhez mérten minél több mondókát, verset, gyermekdalt, a családi és társadalmi ünnepkörök dalait, azért, hogy a tanulók egyre kevesebb segítséggel vehessenek részt körjátékokban, a pedagógussal megvalósuló együttműködés hatására bevonódjanak a páros játékokba.

Eközben felkelthető a figyelem és az érdeklődés a zene és a hangok, a hangszerek megismerése iránt.

Az ének-zenével mint közös nyelvvél lehetőség nyílik a közösség kialakítására, a sérült és nem sérült emberek összekapcsolására.

1- 2. évfolyam

A tantárgy szerepe az erkölcsi nevelésben az egyszerű szabályok megértésének, a közösségi életben nélkülözhetetlen türelemnek és várakozni tudásnak, valamint a csoportos helyzetekben, közös éneklések alkalmával alapvető egymásra figyelés igényének a kialakításában és gyakorlásában van.

A nemzeti azonosságtudatot, hazafias nevelést a népi hagyományok, népszokások megismerésével a magyar népi gyermekjátékokon, gyermekdalokon keresztül támogatjuk.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését a tantárgy tanítása a felszabadult légkör biztosításával a harmonikus személyiségfejlődéssel, a félénkség, a gátlás, a szorongás leküzdésével éri el; hozzájárul a reális önbizalom és önértékelés kialakulásához a társas kapcsolatok visszajelzései alapján, megalapozza az alkalmazkodó- és együttműködési képességet.

A testi és lelki egészségre nevelés a mozgás harmóniájának megismerésével, a zene és a mozgás összhangjának megteremtésére törekvéssel, a dalok és zenék hangulatának megfigyelésével történik.

A családi életre neveléshez a családi ünnepek jellegzetes dallamainak alkalomhoz illő hallgatásával, előadásával, megismerésével kapcsolódik.

A médiatudatosságra neveléshez a hangulathoz illő zenék kiválasztásával, a különféle adathordozók és médialehetőségek igénybevételi lehetőségeinek megismertetésével járul hozzá.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése a szókincs, kifejezőkészség fejlesztésén keresztül a dalok, mondókák megismerésével, a szövegértés fejlesztésével, mozgásos utánzó, dalos játékok segítségével valósul meg.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlődése a közösségi énekléssel, a zenés produkciókkal, a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás

kialakításával, a közösségi érzés kialakításában történő aktív részvétellel valósul meg.

A tantárgy tanítása az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztését a közös tevékenységek örömeinek felismertetésével, az igény kialakításával és a zenei élmények befogadásával éri el.

3–4. évfolyam

Az erkölcsi neveléshez kapcsolódóan az előző évek munkájára alapozva történik meg az egyszerű gyermek- és népdalok érzelmi hangulatának megéreztetése, a bennük megjelenő alapvető emberi értékek, érzelmek megfigyelése. A nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés a népi hagyományok és a magyar kultúra ápolásával, az ünnepkörök dalainak, zenéinek megismerésével, téri és időbeli relációkban a tájékozódási képesség erősítésével valósul meg.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztésében a tantárgy kiemelten törekszik az együttműködési készség erősítésére közös énekes-táncos tevékenységekkel, az önbizalom erősítésével, a helyes önismeret fejlesztésével a közösségi környezet visszajelzései alapján.

A testi és lelki egészségre nevelést a tantárgy a zene, a ritmus és a mozgás összefüggésének megfigyeltetésével, a zenének, éneknek egyszerű mozgással történő kísérésével, és az érzelmek megjelenítésének megalapozásával támogatja, amelyhez a lelki állapothoz, hangulathoz illő zenék és énekek kiválasztása, hallgatása is társul.

A családi életre nevelést és az anyanyelvi kommunikációt a családi ünnepekhez kötődő dalok és zenék ismeretének bővítése, készülődés ezek előadására, mondókákkal, gyermek- és népdalokkal a nyelvi kifejezőképesség fejlesztése segíti.

A tantárgy tanítása a médiatudatosságra nevelés fejlesztését a hangulatnak, ízlésnek megfelelő zenék, dalok keresésének segítségével, a médiumok és a zenehallgatás különböző lehetőségeinek bemutatásával; a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését a társakkal való együttműködéssel, közös éneklés és zenélés keretében az egymásra figyelem erősítésével éri el. Fontos az eredmények elérésében a gyermekjátékokban és táncos produkciókban a partnerrel való kapcsolattartás gyakorlása is.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlődését segíti a zenehallgatás és éneklés iránti igény fenntartása, az ízlésvilág formálása zenei élményeken keresztül, és az alkalomhoz és hangulathoz illeszkedő, kedvelt zenék és dalok választásának segítése.

5–6. évfolyam

A tantárgy tanítása lehetőséget teremt a közös szabályalkotás gyakorlására, az alapvető emberi értékekhez, érzelmekhez kapcsolódó zenék, dalok keresésére, kiválasztására. A nemzeti azonosságtudatot, hazafias nevelést a közösségi eseményeken, ünnepeken keresztül a nemzeti hovatartozás és összetartozás szerepének felismertetésével és legfontosabb nemzeti ünnepeink zenéinek, dalainak megismerésével erősíti.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztésében nagy szerepet játszik, a fokozódó együttműködéssel végzett közös tevékenységekkel és a reális önértékelés fejlesztésével az önbizalom megerősítésére.

A családi életre nevelésben a tantárgy nagy szerepet játszik a családi ünnepek, hagyományok ápolásának kulturált gyakorlásával, a készülődés fontosságának felismertetésével, a testi és lelki egészségre nevelésben az érzelmek zenére történő, mozgással való kifejezésének fejlesztésével.

A médiatudatosságra nevelést a zenei igényeknek megfelelő médiumok kiválasztásának és elérésének megismertetésével és gyakoroltatásával éri el.

Az anyanyelvi kompetencia alakításához a nyelvi kifejezőképesség fejlesztésével, mondókák és dalok megismerésével, a szövegértés fejlesztésével és a megismert mondókák, dalok érzelmi mondanivalója és szövege összefüggéseinek felismertetésével járul hozzá.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését a kulturális sokszínűség és a nemzeti és nemzetiségi kultúra elemeinek megismertetésével, a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia fejlesztését az ünnepeken társakkal együttműködő aktív részvétel ösztönzésével segíti.

A tantárgy az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlődését az érdeklődés felkeltésével a színvonalas zeneművészeti alkotások iránt, az ízlésvilág formálásával a zenei élmények nyújtásán keresztül, a hangulatnak megfelelő zenehallgatás ösztönzésével és a különböző zenei stílusok megismertetésével a zenehallgatásban a monotonia és egyhangúság elkerülésével támogatja.

7–8. évfolyam

Az előző évfolyamokhoz kapcsolódva tovább folyik a szabályokhoz való rugalmas alkalmazkodás képességének fejlesztése, a szabályok alkalmazásának erősítése, a közös szabályalkotás gyakorlása. A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés a népi hagyományok, ünnepkörök dalain, mondókáin keresztül, a nemzeti összetartozás érzésének erősítésével történik.

Az önismeret és társas kultúra a közösségben a reális önértékelés kialakításával, csoportos produkciókban történő részvétellel, a társas kapcsolatok és közös tevékenységek segítségével, a személyiség fejlesztésével erősödik.

A testi és lelki egészségre nevelést a tantárgy a különböző hangulatok, érzelmek megjelenítésével a zenére történő mozgásban, a feszültségek levezetésének segítségével, a szorongásos állapotok oldásával, zenei élmények nyújtásával segíti.

A családi életre nevelésben nagy szerepet játszik a családi ünnepek, hagyományok ápolásában való aktív részvétel ösztönzésével.

A médiatudatosságra nevelést a hangulathoz, ízlésvilághoz illeszkedő zenei alkotások különféle médiumok lehetőségei közötti keresésének támogatása, és a tanuló ízlésének megfelelő választás képességének megerősítése, bátorítása segíti.

Szoros a tantárgy kapcsolódása az anyanyelvi kompetencia területén a szövegértés fejlesztéséhez és a megismert dalok tartalmának megértéséhez. A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése a kulturális sokszínűség megismerésének bővítésével és a közösségi beilleszkedés elősegítésével történik. Az önkéntes szerepvállalás ösztönzése a közösségi, ünnepi rendezvényeken a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia fejlesztését erősíti.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztését a zenei módszerek segítségével végzett kreativitásfejlesztéssel és az önálló zenei ízlésvilág kialakításának segítségével, a zenehallgatásban a sokszínűség támogatásával, változatos élmények nyújtásával valósítja meg.

Ének- zene 1-8. évfolyam

Évfolyam	1.-2.	3.-4.	5.-6.	7.-8.
Heti óraszám	2	2	2	3
1 éves óraszám	72	72	72	72

Témakör / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Gyermekdalok - Népdalok	27	27	22	22	22	22	30	30
2. Ünnepkörök dalai	15	15	20	20	15	15	23	23
3. Ritmus és hallásfejlesztés	20	20	20	20	20	15	15	15
4. Zenehallgatás	10	10	10	10	15	20	40	40

1. osztály

<p><u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Megelőző osztályfokon tanult gyakorolt dalok, énekek ismerete elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">27</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A figyelem és az összpontosítás képességének segítése, ritmus- és hallásfejlesztés, ismeretek bővítése, jártasságok, készségek fejlesztése, képességek alakítása egyszerű dallamok segítségével hívásával.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Alapozó évfolyamon, valamint jelen év során tanult/megismert énekek folyamatos, változatos ismétlése felidézést segítő tárgyak segítségével. Hangterjedelem bővítése, ritmikai feladatok végrehajtása, zenei és általános ismeretek gyarapítása új dalokon keresztül. Az éneklés örömeinek növelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p>I. Dalismétlés</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ismert dalok eléneklése közösen. – Ismert dalok felismerése tárgyak segítségével (dallamfelismerő játék a tárgyakkal). – Ismert dalok kísérete tapssal, kopogással, dallamjátékra nem alkalmas ritmushangszerekkel. – Jól ismert dalok dramatizált összefűzése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bekapcsolódás a közös éneklésbe. – Dallamok felismerése a tárgyak segítségével (adott tárgy megkeresése a hallott dallam alapján). – Énekek kísérete választott vagy felnőtt által körülhatárolt hangszereken, ill. tapssal kopogással. – Részvétel az összeállított kis 	<p>Ismerjen fel 2-3 dalt.</p> <p>Kapcsolódjon be a közös éneklésbe együttműködéssel.</p> <p>Nyitottsággal fogadja az új énekeket.</p>

<p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mindennapokhoz szorosan kapcsolódó énekek tanulása (reggel, dél, alvás, evés). – Játéktevékenységre utaló énekek tanulása. – Élőlények lényegi tulajdonságait megragadó, igen egyszerű énekek tanulása. 	<p>történet eljátszásában.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az adott új dal kapcsán egyszerű feladatok végrehajtása segítségnyújtással. – Dalok eljátszása. – Az énekben szereplő állatok hangjának, mozgásának utánzása együttműködéssel. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés - menetelés. kommunikáció – beszédképesség. játékra nevelés - gyakorló és szerepjátékok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő tárgyak megnevezve. új, ének, az adott szokásokhoz, élőlényekhez kapcsolódó kulcsfogalmak, utánzás, meghallgatás.</p>		

<u>Témakör:</u> Ünnepek körök dalai	<u>Előzetes tudás:</u> Megelőző osztályfokon tanult, gyakorolt dalok, énekek ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az ünnepek és hétköznapi ritmusának érzékeltetése az alapozó év ismeretei alapján.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u> Fejlesztési feladatok: Ünnepek, kiemelt napok megélése, felismerése énekeken keresztül, élőben elhangzó vagy hangfelvételtől lejátszott zenei szemelvények meghallgatása segítségével. Ismeretek- Tananyag: – A Mikulás eljövetele. – A karácsonyi ünnepkör. – Farsangi ünnepkör. – Anyák napja. – Születésnapok.	<u>Tanulói tevékenység:</u> – Énekek, dalok, dallamok felismerése a megszokott eszközök segítségével. – Jól ismert dalok, énekek, dallamok összekapcsolása adott ünnepnapokkal, ünnepkörökkel, szemléltető tárgyak segítségével. – Új énekek nyitott befogadása, éneket mutató/tanító felnőtt(ek) követése énekléssel.	<u>Elvárt teljesítmény:</u> Együttműködéssel kapcsolódjon be az ünnepi éneklésbe – adottság szerint hangos énekléssel is.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - ünnepek.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Karácsony, a karácsonyi történet fontosabb szereplői (József, Mária, kisJÉZUS, stb.), farsang, a csoport farsangi jelmezeinek megnevezése, az intézmény aktuális farsangi rendezvényének várható részei (jelmezverseny, táncbázis, sorverseny, stb.) anyák napja, anyák napja idején nyíló, jellegzetes virágok neve, születésnap, gyertya, torta, ajándék, köszöntés, ünnep, család.		

<u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Alapozó osztályfokon tanult, gyakorolt dalok, énekek, dallamok ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A zenei figyelem ösztönzése, társas kapcsolatok összehangolása, idegenkedő-elhúzódo tanuló közösségi/beilleszkedési nehézségeinek enyhítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: ULWILA-jellegű hangszerek megismerése, eddig kipróbált hangszerek bátrabb használata - újabbak kipróbálása. Hangszer tudatos megszólaltatásának segítése. Viszonylag élesen eltérő hangszínek megkülönböztetése. Egyenletes lüktetés (mérő) érzékeltetése éneklés közben. Erősebb dinamikai különbségek (halk-hangos) érzékeltetése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <p>I. Dallamhangszereken való játék előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adott hangmagasságú ULWILA hangszer-elemek megszólaltatása, kipróbálása. – Jól ismert dal kísérete. <p>II. Zenei kapcsolatfelvétel</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dallamjátékra nem alkalmas ritmushangszerek megszólaltatása, újabb hangszerek kipróbálása. – Jól ismert hangszerek megkeresése a teremben (miközben a hangja folyamatosan szól). 	<ul style="list-style-type: none"> – Felnőtt által tudatosan kiválasztott hangszerek megszólaltatása segítséggel. – Dal kísérete az adott hangszeren segítséggel (a mérőhöz közelítve). – Hangkeltő eszközök, hangszerek megszólaltatása, hangforrások felismerése. – Hangszer hangja alapján a hangforrás megkeresése bekötött szemmel vagy bekötés nélkül, segítséggel. 	<p>Segítséggel szólaltasson meg adott dallamhangszer-elemeket.</p> <p>Vegyen részt segítséggel a közös zenélésben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű körjátékok eljátszása. – Körben járás jól ismert dalok éneklése közben, ritmikai és tempó érzékeltető feladatok végzésével. – Adott napszakok, évszakok felismerése jól ismert énekek, dalok, dallamok alapján megszokott segédeszközök segítségével. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kör kialakítása segítséggel, éneklés, körben járás, a játék által indított feladatok végrehajtása segítséggel. – Körben járás, felnőtt utánzása segítséggel. – Adott napszakhoz, évszakhoz kapcsolt dallamok felismerése segítséggel, új énekek megfigyelése, utánzásos éneklése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés - gyakorló játék, szerepjáték. mozgásnevelés - alapmozgások, szabadgyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Csend, zaj, zene, szokás, bekapcsolódás, utánzás, mozgás, hangszer, esetlegesen a használt hangszerek nevei, Rajta! együtt.</p>		

Témakör: Zenehallgatás	Előzetes tudás: Zenehallgatáshoz alapozó osztályfokon megismert eszközök ismerete elemi szinten.	Óraszám: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Közösségi beilleszkedés segítése, figyelem fejlesztése, hasonlóságok közti különbségtétel képességének felébresztése, fejlesztése, örömforrás biztosítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Mozgásos tevékenységek megvalósítása eszközzel és eszköz nélkül élő forrásból vagy hanghordozóról hangzó zene alapján.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Kendős játék” – zenei történet követése mozdulatokkal. – „Utánzásos játék” - megszólaló zene összekapcsolása egyszerű mozgássorral (pl. járás, megállás, guggolás) egyszerű formában (pl. kör, kígyóvonal). – „Csend-zene játék” – zenei folyamat megváltozásának összekapcsolása mozgással. – „Szabad játék” – zenei történet összekapcsolása mozdulatokkal. <p>Fent leírtak végrehajthatóak alkalmanként élő zenével is: ez esetben az adott foglalkozáson/tanórán jelenlévő felnőtt(ek) zenél(nek).</p> <p>Mivel a tananyag „megegyezik” az alapozó évfolyam ide vonatkozó tananyagával, igen kevéssel hosszabb, tagoltabb zenéket válasszunk, a mozdulatok és a zene</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kendő lengetése zenehallgatás közben csoportosan és egyénileg is. – Egyszerű mozgássor végzése/utánzása segítséggel. – Felnőtt (tanár) által meghatározott két tevékenység végzése az adott helyzetben segítséggel (pl. zene alatt körben megyünk, amikor megáll a zene, leülünk). – Zene kifejezése mozgások által segítséggel - élményszerzés, önkifejezés 	<p>Segítséggel kapcsolódjon be zenehallgatás közben történő játékba, valamint használja a kijelölt eszközöket.</p>

összekapcsolásának tudatosabb szervezésével!		
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - logopédiai feladatok. játékra nevelés - gyakorlójáték.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, kendő, kör, jár, lép, tapsol.		

2. osztály

<u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok	<u>Előzetes tudás:</u> Eddig megismert énekek ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 27
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Dalkincs bővítése, hasonlóságon alapuló megfogható (tárgyi) és megfoghatatlan (szellemi/fogalmi) dolgok logikus összekapcsolására vonatkozó képesség kibontakoztatása, fejlesztése, élményszerzés, örömforrás.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Megismert dalok, énekek felidézése tárgyak (esetleg már hívóképek) segítségével. Dallam felismerési játékok, feladatok a felidézést segítő eszközök használatával. Hangterjedelem bővítése újonnan megismerendő énekek által. Élményszerzés, örömforrás biztosítása a közös énekléseken keresztül.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalismétlés</p> <ul style="list-style-type: none"> – Közös éneklés felnőtt vezetésével (alkalmanként 2-3 dal csokorba fűzésével). – Dalfelismerő játékok – a felismerést segítő eszközök lehetőség szerint tárgyról jól értelmezhető hívóképekre változhatnak. – Ismert dalok kísérete, ritmushangszerekkel – a tevékenységhez egyszerű feladat (pl. halka-hangos részek 	<ul style="list-style-type: none"> – Bekapcsolódás a közös éneklésbe. – Hallott dallam(ok) és látott tárgy(ak)/hívókép(ek) társítása. – Ritmushangszer választása 	<p>Ismerjen fel 5-6 dalt.</p> <p>Kapcsolódjon be a közös játékokba, mozgásokba, éneklésekbe.</p>

<p>megkülönböztetése felnőtt vezetésével) társítható.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jól ismert dalok dramatizált összefűzése – osztály tagjainak valódi neve és tulajdonságai alapján kitalált rövid, mindennapokban előforduló történet eljátszása. <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – mindennapokhoz szorosan kapcsolódó énekek tanulása (reggel, dél, alvás, evés), korábbi gyakorlatban szereplő bizonyos dalok cseréje. – Ismerkedés összetettebb körjátékokkal (párválasztó, két-, ill. három fázisból álló körjátékok). – Élőlényekről, egyszerűen észrevehető természeti jelenségekről (pl. villámlás), időjárásról szóló énekek tanulása (ajánlott: Gryllus Vilmos albumairól). 	<p>szabadon vagy megadott szempont alapján – az ének kísérete, egyszerű feladat végrehajtása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Saját név említése alapján konkrét utasítás végrehajtása a történetben segítséggel. – Az új dal társítása a megfelelő napi szokáshoz (pl. tárgy, hívókép által segítséggel). – Részvétel a közös játékban (a körjátékokban megjelenő dalok utánzásos éneklése, ill. követése énekhanggal). – Dalok megfigyelése, jellegzetes mozgásokkal történő eljátszás segítséggel. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés - menetelés. kommunikáció – beszédképesség. játékra nevelés - gyakorló és szerepjátékok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő tárgyak/hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, az adott szokásokhoz, élőlényekhez, természeti jelenségekhez, időjáráshoz kapcsolódó kulcsfogalmak, utánzás, meghallgatás, megfigyelés, pár, választ.</p>		

<u>Témakör:</u> Ünnepkörök dalai	<u>Előzetes tudás:</u> Eddig tanult, ünnepkörökkel kapcsolatos énekek, dallamok ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az ünnepi készülődésben, annak lebonyolításában való részvétel ösztönzése, ünnepi időszak felismerése, érzékelése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepi időszakok, kiemelt ünnepnapok énekeinek, dallamainak felismerése, az ünnepi készülődés és lebonyolítás színesítése zenéléssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra - szőlővel, őszi gyümölcsökkel kapcsolatos új énekek tanulása, ismertek felismerése, ide kapcsolódó játékok, körjátékok megvalósítása, választott dalok összekapcsolása dramatikus játékként, rövid, egyszerű, szüreti bált is magában foglaló történet kerekítéséhez. – A Mikulás eljövetele – új Mikulás-váró dalok éneklése, ismertek gyakorlása, felismerése. – A karácsonyi ünnepkör – egyszerű szerkezetű ádventi ének tanulása, az ismert karácsonyi énekek gyakorlása, felismerése, kisdéd köszöntése e dalokkal (jelmezek, kellékek használatával). – Farsangi ünnepkör – farsangi ünnepkört átölelő, a csoport farsangi részvételét kifejező dal tanulása, ismert dalok gyakorlása, felismerése (jelmezekkel, tánccal kapcsolatban). 	<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel énekkel, mozgással a tevékenységekben, dallamok felismerése segédeszköz használatával. – Ismert dalok éneklése, új dallamok megfigyelése, utánzása. – Felnőtt által választott, énekelt énekek éneklése, megfigyelése, követése, részvétel a játékban. – Ismert énekek felismerése, összekapcsolása adott jelmezekkel. 	<p>Kapcsolódjon be segítséggel az ünnepi játékokba, éneklésekbe, mozgásos feladatokba.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Anyák napja – ismert (virágneveket tartalmazó) énekek ismétlése (esetleg rövid, énekeket, verseket, játékokat tartalmazó, osztály-szintű kisműsor összeállítása). – Születésnapok – ünnepeltek köszöntése ismert énekkel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismert énekek éneklése, követése. – Köszöntő dalok éneklése, követése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - ünnepek.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, puttony, szüreti bál, karácsony, a karácsonyi történet fontosabb szereplői (József, Mária, kisJÉZUS, stb.), farsang, a csoport farsangi jelmezeinek megnevezése, az intézmény aktuális farsangi rendezvényének várható részei (jelmezverseny, táncbál, sorverseny, stb.) anyák napja, anyák napja idején nyíló, jellegzetes virágok neve, születésnap, gyertya, torta, ajándék, köszöntés, ünnep, család.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Eddig tanult dalok, dallamok, ismerete, kapcsolat adott ritmus- és dallamhangszerekkel elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megkülönböztetés képességének fejlesztése hallási úton, feladattudat kialakítása, adott tevékenységre való figyelem segítése, növelése, segítségnyújtás a társas kapcsolatokban tanúsított magatartáshoz.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Eddig megismert ULWILA- jellegű hangszerek tudatosabb, bátrabb használata, eddig nem használt hangszerek megismerése. Erősen eltérő hangszínű ULWILA- jellegű hangszerek megkülönböztetése hallási úton. Tempóváltozás érzékeltetése a zenében (és énekekben). Egyenletes lüktetés érzékeltetése. Erősebb dinamikai különbségek (halk-hangos) tudatos felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dallamhangszereken való játék előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – A csoportban gyakran használt ULWILA- jellegű hangszerek hangjának felismerése (két, később három jól megkülönböztethető hangú hangszer esetében). – A csoportban még nem használt hangszerek kipróbálása játékokkal (esetleg rögtönzésszerű zenéléssel). – Jól ismert dalok kísérete (esetleg csokorba kötve) – a kiosztott hangszerelem(ek) színének tudatosítása színes korongok segítségével. 	<ul style="list-style-type: none"> – Éppen hallatszó hangszer megkeresése a teremben (nehezítés pl. bekötött szem). – Hangszer megszólaltatása együttműködéssel. – Felnőtt által kiválasztott hangszerelem megszólaltatása segítséggel adott jelre. 	<p>Bátran szólaltassa meg az ismert hangszereket segítséggel.</p>

<p>II. Zenei kapcsolatfelvétel</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Csend-zene játék” dallamjátékra nem alkalmas hangszerekkel. – Ismert ritmushangszerek megkeresése, miközben hangja hallatszik. – Párválasztó körjátékok tanulása, eljátszása. – Ismert dalok éneklése dinamikai és tempóváltozást követő feladatokkal (egy időben ne legyen mindkettő, valamint a szélsőséges, kétpólusú váltást kössük mozgáshoz). – Napszakok, évszakok kötött dalok, énekek éneklése, felismerése – az adott dalok segítségével napszakok, évszakok felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangszerek megszólaltatása és a hangszerjáték abbahagyása adott jelre. – Hangforrás keresése – lehetőleg bekötött szemmel. – Körben járás segítségével, éneklés, ill. az ének követése, játék által adott feladatok végrehajtása segítségével. – Körben járás segítségével, feladat végrehajtása segítségével. – Dallamok felismerése a megszokott segédeszközök segítségével, valamint a dalok napszakokhoz, évszakokhoz társítása. 	<p>Segítséggel kapcsolódjon be a körbe, szólaltasson meg hangszereket, társítson a dalokhoz segédeszközöket.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés - gyakorló játék, szerepjáték. mozgásnevelés - alapmozgások, szabadgyakorlatok.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Csend, zaj, zene, szokás, bekapcsolódás, utánzás, mozgás, pár, választás, hangszer, esetlegesen a használt hangszerek nevei, Rajta! együtt, napszakok, évszakok nevei.</p>		

<u>Témakör:</u> Zenehallgatás	<u>Előzetes tudás:</u> Megszokott reakció adott zenehallgatási helyzetben (pl. „csend-zene játék” mozdulatai).	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Hallási figyelem fejlesztése, segítségnyújtás a tanulót körülvevő bonyolult rendszerek, fogalmak, nehezen érthető helyzetek közötti eligazodáshoz.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Hallgatandó zeneművek, zenei szemelvények összekapcsolása mozgásos tevékenységgel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Kendős játék” – csoportos, páros és egyéni játékok adott zenére. – „Utánzásos játék” – különböző karakterű zenék kifejezése különböző mozgásformákkal, ill. hasonló karakterű zenék kifejezése hasonló mozgással. – „Csend-zene játék” – zene és csend elválásának tudatosítása egyszerű, jól tagolt (tagolásoknál jól hallható zárlatot használó) zenei szemelvény meghallgatásával, két különböző mozgás/testhelyzet (pl. járunk és leülünk) alkalmazásával. – „Szabad játék” – mozdulatok rögtönzése a zene hatása alatt. <p>A csoportban jelenlévő felnőttek lehetőségeitől függően ajánlott alkalmanként élőzenével próbálkozni! A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 4 percnél!</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kendő lengetése egyedül vagy társsal, társakkal, „segítséggel, felnőtt által meghatározott feladatok alapján. – Zene karaktere alapján adott (zenéhez illő) mozgássor utánzása segítséggel. – Csend és zene határainak felismerése a mozgások/testhelyzet megváltoztatásával, segítséggel. – Mozgások, mozgássorok indítása segítséggel a zene hallgatása közben. 	<p>Cselekvő részvétel a mozgásos tevékenységekben.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - logopédiai feladatok. játékra nevelés - gyakorlójáték.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, kendő, kör, jár, lép, ül, áll (ill. egyéb testhelyzetet, mozgást kifejező szavak), tapsol.		

3. osztály

<u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok	<u>Előzetes tudás:</u> 1-2. évfolyam dalainak ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 22
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ösztönzés a jókedvű, örömteli éneklésre, beszédkészség, beszédindítás ösztönzése, közösségi életben való nyitott részvétel ösztönzése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismert dalok, énekek felidézése hívóképek segítségével. Játék a dallamokkal, azok felismerésére alapozva. Meglévő hangterjedelmen belül tudatos hangképzés ösztönzése, segítése. Bővebb hangkészletű dalok segítségével hangterjedelem bővítése. Örömteli éneklés ösztönzése, segítése – felnőtt által gyakran megszólaló kísérőhangszer használatával (pl. zongora, gitár)</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalisméltás</p> <ul style="list-style-type: none"> – Minden tanóra kezdése egy választott, névkiéneklős dallal (tetszőleges dal átalakítva úgy, hogy a tanítványok nevét adott szótagokra lehessen énekelni). – Ismert, tanult énekek éneklése felnőtt által meghatározott vagy szabadon választott hívókép segítségével (lehetőség szerint 23- dalból álló csokor összefűzése adott tematika alapján, mint pl. dalok állatokról). 	<ul style="list-style-type: none"> – Labda, kisállat, stb. továbbadása egy társnak, akinek még nem hangzott el a neve. – Részvétel a közös éneklésben, tetszőleges vagy adott hívókép kiválasztása, megkeresése. 	<p>Ismerjen fel 9-10 dalt.</p> <p>Vegyen részt a közös éneklésekben, játékokban.</p> <p>Segítséggel keresse meg az adott énekek hívóképeit.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Dalfelismerő játékok hívóképek segítségével. – Énekek kísérete ritmushangszerekkel – dinamikai (halkhangos) különbséges felismerése, érzékeltetése játékokkal, feladatokkal. – Dramatizált éneklés – rövid, egyszerű történet állatok szereplésével. <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mindennapi tevékenységekkel, napszakokkal kapcsolatos énekek tanulása. – Összetettebb körjátékok tanulása, eljátszása (párválasztó, két-, ill. három fázisból álló körjátékok). – Új dalok tanulása „Kodály Zoltán: Kis emberek dalai” c. kötetből, valamint Gryllus Vilmos egyszerűbb, rövidebb dalai közül (csak Dalok 1-3.!). 	<ul style="list-style-type: none"> – Dallam és a hívókép összekapcsolása. – Ritmushangszer használata éneklés közben – dinamikai különbségek észlelése, adott feladat végrehajtása. – Szerepként választott állat nevének hallatán egyszerű feladat végrehajtása (pl.: a farkas ekkor elindult). – Új dal megfigyelése, utánzásos éneklése és társítása napi szokás(ok)hoz (dal hívóképének tudatosítása). – Részvétel a játékban, valamint a körjátékokban előforduló dalok éneklése – Dalok tanulása utánzással, valamint a dalokhoz kapcsolódó hívóképek megkeresése, megjegyzése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - szövegek ismerete. játékra nevelés - szerepjáték, spontán játék. mozgásnevelés – utánzómozgások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő tárgyak/hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, az adott szokásokhoz kapcsolódó kulcsfogalmak, Kodály Zoltán és Gryllus Vilmos dalai kapcsán felmerülő fogalmak, tárgyak, élőlények, helyzetek, utánzás, meghallgatás, megfigyelés, pár, választ.</p>		

Témakör: Ünnepek dalai	Előzetes tudás: 1-2. osztály dalkincsének ismerete elemi szinten.	Óraszám: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Ünnepeink, kiemelt napjaink örömteli átélése, értelmes megélése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepekhez, kiemelt napokhoz kapcsolódó ismert dalok gyakorlása, újak tanulása, dallamok, zeneművek kapcsolása, dramatikus megjelenítés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra – őszi gyümölcsökkel kapcsolatos, ismert dalok gyakorlása, szüreti tevékenységet, pillanatokat ábrázoló dal tanulása, (kör)játékos tevékenységgel összekapcsolva (pl. Lipem-lopom a szőlőt). 4-5-dal csokorba fűzése egyszerű szüreti történet alapján (pl. a szőlőszedésről, annak elkészítéséről). – A Mikulás eljövetele – Mikulásról (nem Téliapóról!) szóló énekek ismétlése, új tanulása (pl. Nótás Mikulás), dalok kísérete ritmushangszerekkel, ünnepi időszak felismerése hívóképpel. – A karácsonyi ünnepkör – 2. osztályban tanult adventi ének felidézése, társítás hívóképpel, új karácsonyi dal(ok) tanulása, ismertek gyakorlása, ismerkedés a karácsonyi történettel (dramatikus éneklés a szálláskeresés és a kisgyermek megszületése kapcsán). 	<ul style="list-style-type: none"> – Énekek éneklése segítséggel, dalok felismerése hívókép alapján, részvétel segítséggel a rövid történetben. – Éneklés a felnőttek vezetésével. – Ismert énekek éneklése, az énekhez hívókép társítása, részvétel a az egyszerűsített betlehemesben jelmezekkel, kellékekkel. – Éneklés segítséggel, előforduló énekek felismerése hívóképek 	<p>Kapcsolódjon be örömmel az ünneplésekbe énekléssel, játékkal.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Farsangi ünnepekör – farsangot keretező, minen alkalommal előkerülő dal tanulása (pl. Itt a farsang, áll a bál), dalválasztás a csoport farsangi jelmezéhez, jelmezeihez hívóképek segítségével (szükség esetén új dal tanulása), táncról, mókázásról, bolondozásról szóló dalok éneklése hívóképek felismerésével. – Anyák napja – rövid énekeket, verseket (esetleg zenés mozgást) tartalmazó, osztály-szintű kisműsor összeállítása. – Születésnapok – ünnepelt dalválasztása hívóképről, köszöntés ismert, névkiéneklős köszöntővel. 	<p>használatával.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Részvétel a kisműsorban. – Társak köszöntése, várakozás a köszöntésre. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció – ünnepek, szereplés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, puttony, szüreti bál, karácsony, a karácsonyi történet fontosabb szereplői (József, Mária, kisJÉZUS, stb.), farsang, a csoport farsangi jelmezeinek megnevezése, az intézmény aktuális farsangi rendezvényének várható részei (jelmezverseny, táncház, sorverseny, stb.) anyák napja, anyák napja idején nyíló, jellegzetes virágok neve, születésnap, gyertya, torta, ajándék, köszöntés, ünnep, család.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamokon gyakran használt ULWILA- jellegű hangszerek tulajdonságainak (hangja, formája, színe) ismerete elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A motoros képességek fejlesztése hangszerjáték által, közösségi részvétel és feladatvállalás erősítése zenei játékokkal.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Az ULWILA- jellegű hangszerek mélyebb megismerése. Színegyeztetés előkészítése ULWILA- jellegű hangszerek használatán keresztül. Tempóváltozások érzékeltetése és felismerése éneklés közben. Dinamikai fokozatok érzékeltetése, észrevétele (halk-középhangos- hangos) mozgásos feladatokkal, játékokkal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dallamhangszereken való játék előkészítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ULWILA- jellegű hangszerek megszólalását követően a hangszerek felismerése térben megkeresve (pl. bekötött szemmel) és/vagy hívókép használatával (a hangszer megkeresése végezhető a megszólaltatás alatt, ill. a megszólaltatást követően is). – Egyszerű dallamvonalú és ritmikájú dal eljátszása a tanulók között szétoztott, elemekre bontott hangszeren (egy tanuló egy elemet kap) – adott szín megerősítése színes koronggal és erős rámutatással is! 	<ul style="list-style-type: none"> – Megszólaló hangszer vagy hívóképének megkeresése. – Hangszerelem megszólaltatása, amikor a felnőtt jelt ad, ill. a hangszerelem és a mutatott korong színének összekapcsolása. – Hangszerelem megszólaltatása a 	<p>Vegyen részt valamennyi hangszer megszólaltatásában.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ismert dal(ok) kísérete felnőtt által választott hangszeremen, (tanulónként egy hangon), mérőütés érzékeltetésével. <p>II. Zenei kapcsolatfelvétel</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Csend-zene játék” ritmushangszerekkel - bizonyos szabályszerűséget követő összeállításnál, ill. egy ének esetében szabályos versszakos váltakozásnál kiszámítható pontokon válik ketté (pl. refrénes szerkezetű éneknél a versszakok és a refrén között van „csend”). – Ritmushangszer megkeresése a teremben, miközben hangja hallatszik, ill. a megszólalást követően. – Kedvelt körjátékok ismétlése, újak tanulása. – Körben járás-futás éneklés közben tempóváltással, megállással (megállásnál le lehet guggolni, ülni). – Éneklés körben járva- állva, dinamikai különbséget három fokozatban érzékeltetve (halk, középhangos-hangos) – a dinamikai fokozatokhoz egy adott mozdulat vagy testhelyzet felvétele tartozik (pl. halk- guggolunk, középhangos-állunk, hangos-felfelé nyújtózunk lábujjhegyre állva). – „Kérdezz-felelek”- játék – ének kísérete felnőttel, egyénileg, a hangszer soronként váltottan megszólaltatva (egy sort a felnőtt kísér, egy sort a tanítvány). 	<p>mérőhöz közelítve.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hangszerek megszólaltatása, ill. hangszerjáték abbahagyása a felnőtt jelzését követve. - Felnőtt által megszólaltatott hangszer megkeresése bekötött szemmel (vagy más nehezítéssel). - A játék által adott feladatok végrehajtása. - Körben járás és éneklés, az ének tempóját követve. - Háromfokozatú feladat végrehajtása a körben, éneklés közben. - Ének kísérete ritmushangszeren, felnőttre figyelve. 	<p>Vegyen részt a feladatokban, játékokban.</p>
---	--	---

<p>– Új és ismert dalok éneklése a napszakokhoz, évszakokhoz kötve, a dalok kapcsolása hívóképek használatával.</p>	<p>– Dalok és napszakok/évszakok összekapcsolása hívóképek segítségével.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés - alapmozgások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Csend, zaj, zene, szokás, bekapcsolódás, utánzás, mozgás, pár, választás, hangszer, esetlegesen a használt hangszerek nevei, Rajta!, együtt, napszakok, évszakok nevei, gyors, lassú, fut, sétál, áll, guggol.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Zenehallgatás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamok zenehallgatási játékaival tapasztalatai azokból fakadó ismeretek elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>10</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Környezet jelzéseire való odafigyelés ösztönzése, egyszerűség és természetesség tudatosítása, az erre törekvő képességek kifejlesztésében való segítségnyújtás.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Zene és mozgás összekapcsolása, hallási figyelem kibontakoztatása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Kendős játék” – szabad játék kendővel, alkalmanként egyszerű feladatok végrehajtásával (pl. mindenki elindul befelé). – „Csend-zene játék” – csend és zene elválasztásának érzékeltetése különböző testhelyzetekkel (pl. zene – járunk, csend-szoborra dermedünk). – „Halk-hangos játék” – szabad mozgás a teremben erősen kétpólusú dinamikával rendelkező zenei szemelvény hallgatása közben – a szabad mozgás közben két egymástól eltérő testhelyzet felvétele fontos (pl. halk-leengedett kezekkel sétálunk, hangos-felemelt kezekkel sétálunk). – „Hangszerismeret előkészítése” – környezetben megtalálható hangszerek hangjának és látványának 	<ul style="list-style-type: none"> – Kendő lengetése a zene lélegzetét követve, felnőtt utasításait végrehajtva. – Csend és zene elválásának megfigyelése és testhelyzetek felvétele segítségével. – Séta a teremben, feladat végrehajtása. – Adott hívókép(ek) társítása a megfelelő hangszer(ek)hez. 	<p>Kapcsolódjon be rendszeresen e zenés-mozgásos feladatokba.</p> <p>Igyekezzen társítani hívóképeket hangszerekhez.</p>

<p>összekapcsolása hívóképek használatával</p> <p>Lehetőség szerint ajánlott minél több előzenés lehetőséget a feladatok végzésére kihasználni! A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 4-5 percnél!</p>		
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés - spontán játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, kendő, kör, jár, lép, ül, áll (ill. egyéb testhelyzetet, mozgást kifejező szavak), tapsol, ismert hangszerek nevei.</p>		

4. osztály

<u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok	<u>Előzetes tudás:</u> 1-3. évfolyam énekeinek ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 22
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Közösségi részvétel serkentése, közösségi szabályokhoz való alkalmazkodás segítése, rövid- és hosszú távú emlékezet fejlesztése, örömforrás lehetőségének biztosítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Hívóképek és dalok összekapcsolása. Dal-/dallamfelismeréshez szükséges képességek, készségek, jártasságok előhívása, ösztönzése. Tudatos hangképzés segítése éneklés közben. Hangterjedelem bővítése bővebb hangkészletű dalokkal. Élményszerző éneklés – lehetőség szerint felnőtt(ek) által történő hangszerkíséret (zongora, gitár, citera, stb.)</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalismétlés</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű névbehelyettesítő dal éneklése – tanórák kezdése olyan dal éneklésével, melyben adott résznél tetszőleges név énekelhető (a soron következő tanulót labda, ill. egyéb tárgy átadásával lehet jelezni). – Dalismétlés hívóképek segítségével – 3-4 dal csokorba fűzése, éneklése (hangszerkísérettel). 	<ul style="list-style-type: none"> – Névkéneklés alanyát jelző tárgy továbbadása, dal éneklése az adott nevek behelyettesítésével. – Szabadon választott vagy felnőtt által meghatározott hívókép kikeresése, bekapcsolódás az éneklésbe. 	<p>Ismerjen fel 12-13 dalt.</p> <p>Keresse meg a dalok hívóképeit.</p> <p>Vegyen részt a mozgásos, játékos tevékenységekben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Játék a dallamokkal – dalfelismerő játékok hívóképek használatával. – Dinamikai különbségek (halk-közép hangos-hangos) érzékeltetése mozgásos feladattal (ld. 3.o.) – Dinamikai különbségek (halk-közép hangos-hangos) érzékeltetése éneklés közben, ritmushangszerek megszólaltatásával – a dinamikai különbségek „használatba lépéséhez” ajánlott hívókártya használata (a három, egyértelműen megkülönböztethető kártya közül amelyiket mutatja a felnőtt, olyan dinamikai fokozatra igyekszik a tanítvány játék közben). – Tempóváltás érzékeltetése mozgással (pl. körben járás/-futás éneklés közben, adott jelre tempóváltás) – „Kérdezz-felelek-játék” – felelgetésre alkalmas dal kísérete ritmushangszeren (nagydobon) oly módon, hogy egy sort a felnőtt, egy sort a tanuló kísér (ajánlott egyénileg, összesen egy nagyobb méretű ritmushangszeren, pl. nagydobon játszani). – Dramatizált éneklés – „Kirándulás a hegyek közt” (javasolt az 5. osztály hasonló tevékenységének előkészítéséhez körkörösén visszatérő, kvázi rondó témát alkalmazni, mint pl. „Jön a kocsi” kezdetű dal). <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Új dal(ok) tanulása az osztály reggeli, déli szokásaihoz, ill. egy-egy évszak keretezéséhez. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hívókép(ek) társítása a hallott dallam(ok)hoz. – Mozdós feladat végrehajtása, éneklés. – Ritmushangszerek megszólaltatása éneklés közben (a mérőhöz közelítve), dinamikai jelzés felismerése a kártyákról, dinamikai utasítás követése (éneklés közben). – Éneklés közben mozgásos tevékenység végrehajtása – Páratlan soroknál csend, páros soroknál dal kísérete. – szerep eljátszása, dal (zenei) történések figyelése közben. – Éneklés ismétléses visszaénekléssel, dalok, dallamok kötése hívóképekhez, 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – Körjátékok tanulása. – Új dalok tanulása „Kodály Zoltán: Kis emberek dalai” c. kötetből, valamint Gryllus Vilmos egyszerűbb, rövidebb dalai közül (csak Dalok 1-3.!). 	<p>összekapcsolás napszakokkal, évszakokkal.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cselekvő részvétel a játékban. – Dalok tanulása ismétléses visszaénekléssel, valamint a dalokhoz kapcsolódó hívóképek megkeresése, megjegyzése. <p style="text-align: center;">-</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - szövegek ismerete. játékra nevelés - szerepjáték, spontán játék. mozgásnevelés – utánzómozgások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, az adott szokásokhoz kapcsolódó kulcsfogalmak, Kodály Zoltán és Gryllus Vilmos dalai kapcsán felmerülő fogalmak, tárgyak, élőlények, helyzetek, utánzás, meghallgatás, megfigyelés, pár, választ, a dramatizált éneklés (kirándulás) kulcsfogalmai.</p>		

Témakör: Ünnepek dala	Előzetes tudás: 1-3. osztály dalkincsének ismerte elemi szinten.	Óraszám: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Intézményi és családi ünnepeken való részvétel teljessége felé való törekvés.		
Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény:
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepekhez kapcsolódó dalok tanulása, gyakorlása. Ünnepek dramatizált megértése, átélése. Ünnepek közösségi megélése örömteli énekléssel/zenéléssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra – szőlővel, szüreteléssel, szüreti bállal kapcsolatos, ismert énekek felelevenítése, új, a szüreti órákon mindig elhangzó, szüretre egyértelműen utaló dal tanulása, dramatikus játék (pl. „Egy csudanap a szőlőben”) 5-6 dal összefűzésével, lehetőleg visszatérő dallam használatával (a visszatérő dallam lehet az új dal is). – A Mikulás eljövetele – Mikulásról (nem Téliapóról!) szóló énekek ismétlése, új tanulása (pl. Mikulás, Mikulás, kedves Mikulás...), dalok kísérete ritmushangszerekkel. – A karácsonyi ünnepkör – egyszerű adventi ének tanulása, karácsonyi énekek ismétlése, karácsonyi történet egy részének dramatikus eljátszása (pl. A szálláskeresés vagy Pásztorok a mezőn vagy A pásztorok hódolata), dramatikus játék kiegészítése új dalokkal (lehet köv. évfolyamok előkészítéseként csak felnőttek által énekelt dalokat is tervezni). 	<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel a dramatikus játékban, ismert dalok éneklése, új megtanulása ismételtetű visszaénekléssel. – Éneklés a felnőttek vezetésével. – Ismert dalok éneklése, szerep eljátszása felnőtt utasításai alapján. 	<p>Kapcsolódjon be örömmel az ünneplésekbe énekléssel, játékkal.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Farsangi ünnepkör – farsangot keretének tanulása (pl. A, a, a, a farsangi napokban), farsangi jelmezekhez, tánchoz kapcsolódó dalok ismétlése. – Anyák napja – osztály-szintű kis-műsor összeállítása ismert énekekből. – Születésnapok – ünnepelt dalválasztása hívóképről, köszöntés ismert, névkiéneklős köszöntővel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Énekek éneklése, új dal megfigyelése, ismétléses tanulása. – Részvétel a kisműsorban. – Társak köszöntése, várakozás a köszöntésre. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció – ünnepek, szereplés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, puttony, szüreti bál, karácsony, a karácsonyi történet fontosabb szereplői (József, Mária, kisJÉZUS, pásztorok, ajándék, hódolat, angyal, éjszaka), farsang, a csoport farsangi jelmezeinek megnevezése, az intézmény aktuális farsangi rendezvényének várható részei (jelmezes verseny, táncháza, sorverseny, stb.) anyák napja, anyák napja idején nyíló, jellegzetes virágok neve, születésnap, gyertya, torta, ajándék, köszöntés, ünnep, család.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamokon gyakran használt ULWILA- jellegű hangszerek tulajdonságainak (hangja, formája, színe) ismerte elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Mozgásos cselekvések összekapcsolásának segítése egyéb, gondolkodást igénylő tevékenységekkel, hallási úton történő megkülönböztetés képességének fejlesztése.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Ismert ULWILA- jellegű hangszerek és dallamjátékra nem alkalmas ritmushangszerek hangjának felismerése. Színegyeztetés korongokkal. Fejlesztés a hangmagasságok érzékeltetésének alapjaiban. ULWILA- jellegű ritmusírás előkészítése (alapelemek megismerése).</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dallamhangszereken való játék előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dallamjátékra nem alkalmas ritmushangszerek hangjának felismerése (pl. két, legfeljebb három egymástól erősen eltérő hangú hangszer elhelyezése egy asztalon, az asztalnál álló/ülő tanítvány bekötött szemmel figyel, mely hangszert szólaltatta meg a felnőtt). – Játék szétosztott, elemekre bontott hangszeren – egyszerű dallamvonalú és ritmikájú dal eljátszása rámutatással (a tanulóra való rámutatáshoz az adott hangszer színének kapcsolása korong felmutatásával). 	<ul style="list-style-type: none"> – Megszólaló hangszer megkeresése, kézbevétele. – A kapott elem megszólaltatása adott időben adott jelre. 	<p>Szólaltasson meg minél több dallamhangszert.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – dal kísérete színes korongok alapján – két hang (C és G) használata. <p>II. Zenei írás-olvasás előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ritmuselemek felismerésének előkészítése – a tá és a ti alakja, játékok, feladatok a hangzásbeli és írásképbeli különbség felismeréséhez – Hangmagasságbeli szélsőségek érzékeltetése egyszerű játékokkal (mély-magas elválasztására utaló feladatok, játékok). 	<ul style="list-style-type: none"> – hangszer megszólaltatása színegyeztetéssel, a mérőhöz közelítve. – Adott feladatok végrehajtása. – Feladatok végrehajtása. 	<p>Segítséggel figyelje meg a hangzásbeli különbségeket.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Mozgásnevelés - alapmozgások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> hangszer, a tanórákon használt hangszerek nevei, Rajta!, együtt, tá, ti, ritmus, mély, magas, színek nevei, színes korong.</p>		

<u>Témakör:</u> Zenehallgatás	<u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamok zenehallgatási játékeinak tapasztalatai azokból fakadó ismertek elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 10
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A hallási figyelem fejlesztése, mozgások idegrendszeri összehangolásának segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Zenei esemény érzékelése a „csend” használatával. Zenei esemény érzékelése élesen eltérő karakterek használatával. Dinamikai, tempóbeli változások érzékelése. Ismert hangszerek hangjainak felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Csend-zene játék” – csend esetén leülés, zene esetén séta. – „Eltérő karakterek játéka” – kétféle mozgás/testhelyzet váltakozása két erősen eltérő karakterű és hangzású zenei megnyilvánulás ismétlődéséhez (pl. lassú zongorajáték – tanulók ülnek, gyors énekszó – tanulók sétálnak) – „Tempóváltó játék” – szabad mozgás a teremben erősen kétpólusú tempóban elhangzó zenei szemelvény hallgatása közben, szükség esetén a zenei részek egymástól éles elkülönítésével – szabad mozgás közben kétféle mozgás fontos (gyors rész – futás, lassú rész – 	<ul style="list-style-type: none"> – Csend és zene váltakozásának megfigyelése, kétpólusú feladat végrehajtása. – Két különböző tevékenység végzése az adott karakterű rész hallatán. – Séta és futás a teremben a zenére figyelve. 	<p>Részvétel a közös és egyéni játékokban.</p>

<p>séta).</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Hangszerismeret előkészítése” – már megismert ULWILA- jellegű hangszerek használatának összekapcsolása hívóképekkel. <p>Hangfelvételek kiváltása élőzenével az feladatok, játékok jelentős részénél ajánlott! A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 5 percnél!</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Adott hívókép(ek) társítása a megfelelő hangszer(ek)hez. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés - spontán játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, kör, jár, lép, ül, áll, fut (ill. egyéb testhelyzetet, mozgást kifejező szavak), tapsol, ismert hangszerek nevei.</p>		

5. osztály

<u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok	<u>Előzetes tudás:</u> Megelőző évfolyamok énekeinek ismerte elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 22
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Iránymutatás az ízlések világában, élményszerzés, közösségi részvétel segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Hívóképek tudatos használata a dalok kiválasztásakor. Dalok, dallamok felismerése. Énekhang tudatosabb használata. Hangterjedelem bővítése. Örömeinek élményének átélése. Éneklés hangszerkísérettel – felnőtt által történő kísérés (zongora, gitár, citera, stb. használatával).</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalismétlés</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanóra kezdése névkiéneklős dallal – névkiéneklés lehetőségének átadása tetszőleges osztálytársnak. – Dalcsokor – 3-4 dal tematikus összefűzése, kísérete ritmushangszerekkel. – Dal-/dallamfelismerő játékok – dallamok (teljes dallam) bemutatása különböző hangszereken. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osztálytárs választása a kiénekléshez, éneklés. – A csokorhoz választott dalok hívóképeinek megkeresése, éneklés, játék ritmushangszeren – felnőtt utasításainak követése. – Dallamok felismerése hívóképek segítségével. 	<p>Ismerjen fel 15-16 dalt.</p> <p>Válasszon megfelelő hívóképeket..</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Dinamikai különbségek (halk-középhangos-hangos) érzékeltetése éneklés közben, ritmushangszerek használatával (halk-középhangos-hangos) – Tempóváltás érzékeltetése éneklés közben, ritmushangszerek használatával (gyors-lassú). – „Kérdezz-felelek-játék” – soronkénti váltásnál sűrűbb váltás felnőtt és tanuló között. – Dramatizált éneklés – rondó téma beiktatásával legfeljebb 5 dalból álló, rövid történet fűzése. <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Népdalok - háztáj körüli képpel induló, ill. haszonállatokról szóló népdalok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Éneklés, dinamikai különbségek érzékelése, feladat végrehajtása. – Éneklés, tempóváltozás észlelése, feladat végrehajtása. – Felelgetés ritmushangszereken felnőttel. – Kiosztott szerep eljátszása, rondó téma felismerése hívókép segítségével. – Hozzájuk tartozó hívóképek azonosítása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - élőlények, növények, állatok. mozgásnevelés - alapmozgások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, utánpótlás, meghallgatás, megfigyelés, pár, választ, a dramatizált éneklés kulcsfogalmai, népdal, az új dalokban szereplő kulcsfontosságú szavak.</p>		

<u>Témakör:</u> Ünnepek dala 	<u>Előzetes tudás:</u> Előző évfolyamok dalkincsének ismerte elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ünnepeink méltó megünneplése, a modern „ünneptelenség az ünnepben” elvével szemben.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepi énekek tanulása, gyakorlása. Ünnepi mozzanatok dramatizált megjelenítése. Ünnepek örömteli, őszinte átélése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra – ismert dalok éneklése szőlőről, táncról, szüret és szüreti bál dramatizált kiéneklése 4-5 dalból álló kis történet alapján, rondó téma beiktatásával. – A Mikulás eljövetele – új Mikulás-dal tanulása, ismertek gyakorlása. – A karácsonyi ünnepkör – adventi ének tanulása (Ádventi hírnök), betlehemes részeinek eljátszása (nem csak) karácsonyi dalok használatával, jól ismert karácsonyi dalok meghallgatása orgonán. – Farsangi ünnepkör – keretének tanulása, „dalfelismerő-verseny” az osztály tagjai közt jelmezek alapján. – Március 15 – névkiéneklős dal tanulása (Esik eső karikára), felnőtt(ek) által énekelt forradalmi/huszáros dal/dalcsokor kísérete ritmushangszerekkel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Éneklés, részvétel a dramatikus megjelenítésben. – Választott énekek éneklése. – Éneklés, kiosztott szerep eljátszása utasítások alapján. – Új dal megtanulása, ismert dallamok felismerése. – Dal megtanulása soronkénti visszaénekléssel, ritmushangszer mérőhöz közelítő megszólaltatása. 	<p>Segítségrel kapcsolja össze az énekelt dalokat/hallott zenéket az adott ünnepkel.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Húsvét – a feltámadás ünnepét beharangozó ének tanulása (Ma van húsvét napja). – Anyák napja – osztály-szintű kis-műsor összeállítása ismert énekekből. – Születésnapok – ünnepelt dalválasztása hívóképről, köszöntés ismert, névkiéneklős köszöntővel. - 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés az új dallal. – Részvétel az összeállításban énekkel, mozgásos tevékenységgel. – Éneklés, dalválasztás. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - ünnepek, versek. ábrázolás-alakítás - ünnepek, dekoráció, ajándék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, puttony, szüreti bál, karácsony, a karácsonyi történet fontosabb szereplői és kellékei (József, Mária, kis JÉZUS, pásztorok, ajándék, hódolat, angyal, éjszaka), farsang, a csoport farsangi jelmezeinek megnevezése, az intézmény aktuális farsangi rendezvényének várható részei (jelmezverseny, táncbáz, sorverseny, stb.), huszár, húsvét, feltámadás, anyák napja, születésnap, gyertya, torta, ajándék, köszöntés, ünnep, család.</p>		

<u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Az intézményben meglévő ULWILA-jellegű hangszerek tulajdonságainak ismerte elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 20
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Finommozgások serkentése, fejlesztése, halási figyelem ösztönzése, formaegyeztetés/-megkülönböztetés képességének fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Az ének-zeneteremben megtalálható ULWILA- jellegű hangszerek hangjának felismerése. Színegyeztetés a hangszereken. Egymástól messze található hangtartományok megkülönböztetése (magas-mély). ULWILA- jellegű ritmusírás előkészítése. Ismerkedés a színes kottával.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Játék dallamhangszereken</p> <ul style="list-style-type: none"> – ULWILA- jellegű hangszerek hangjának felismerése - két, legfeljebb három egymás mellé helyezett hangszerből való kiválasztás alapján. – Játék szétosztott, elemekre bontott hangszeren – egyszerű dallam eljátszása. – Dal kísérete színes korongok alapján – két hang (C és G) használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Megszólaló hangszer megkeresése, újbóli megszólaltatása. – A kapott elem megszólaltatása adott időben adott jelre. – Hangszer megszólaltatása színegyeztetéssel, a mérőhöz közelítve. 	<p>Kapcsolódjon be a közös zenélésbe.</p>

<p>II. Zenei írás-olvasás előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ritmuselemek felismerése – a tá és a ti alakja, játékok, feladatok a hangzásbeli és írásképbeli különbség felismeréséhez, megkülönböztetése feladatlapon. – Hangmagasságbeli szélsőségek érzékeltetése egyszerű játékokkal (mély-magas elválasztására utaló feladatok, játékok) – Színtelen tá ritmusértékekből álló kotta színezése tetszőleges színekkel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Adott feladatok végrehajtása. – Feladatok végrehajtása. – Színezés Heinrich Ullrich módszerében használt színekkel tetszőlegesen, majd a mű eljátszása. 	<p>Segítséggel színezzen megfelelő nagyságú köröket.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás - hangkiemelés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hangszer, a tanórákon használt hangszerek nevei, Rajta!, együtt, tá, ti, ritmus, mély, magas, színek nevei, színes korong, színes kotta, kör, félkör, színezés.</p>		

<u>Témakör:</u> Zenehallgatás	<u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamok zenehallgatási játékaiknak tapasztalatai azokból fakadó ismertek elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Közösségi tevékenység ösztönzése, feladatlapokkal, színezőkkel való bánás segítése, hallási figyelem tudatos irányítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Zenei esemény érzékelése eltérő karakterek használatával. Visszatérő zenei forma felismerése. Zene és mozgás összekapcsolása színezéses tevékenységben. Ismert hangszerek hangjainak felismerése. Újabb hangszerek hangjának megfigyelése, felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Eltérő karakterek játéka” – két részes, a két részben hasonló hangszerek erősen eltérő karakterrel játszanak. - „Visszatéréses játék” – a jól felismerhető zenei részletre adott mozgás végzése, a többi zenei résznél tetszőleges a mozgás. - „Zenés színezés” – színtelen kör színezése zenehallgatás közben. - „Hangszerismeret” – használatban lévő ULWILA-jellegű hangszerek hangjának meghallgatása hangfelvételtől. 	<ul style="list-style-type: none"> – Karakterek megkülönböztetése előre megbeszélt mozgásokkal. – Visszatérő rész felismerése az előre megbeszélt mozgással. – Kör színezése, a zene megjelenítése színekkel. – Hallottak összekapcsolása hívóképekkel. 	<p>Tevékeny zenehallgatás.</p> <p>Keresse meg az ismert hangszerek hívóképét.</p>

<p>– „Hangszerismeret” – hegedű, zongora.</p> <p>A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 6 percnél!</p>	<p>– Hangszerek hangjának megfigyelése, azonosításuk hívóképek segítségével.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás - hangulat kifejezése. mozgásnevelés - relaxálás zenehallgatás közben.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, kör, jár, lép, ül, áll, fut (ill. egyéb testhelyzetet, mozgást kifejező szavak), tapsol, ismert hangszerek nevei, hegedű, zongora, színezés, kör, visszatér.</p>		

6. osztály

<p><u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Megelőző évfolyamok énekeinek ismerte elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">22</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Énekhang formálása, dalkincs bővítése, ízlésformálás, élményadás a mindennapok ízléstelen zenekultúrájával szemben.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Éneklés, dalfelismerés a hívóképek tudatos használatával. Hangképzés, ösztönzés a tiszta éneklés igényére. Élményszerű éneklés. Hangszerkíséretes éneklés – felnőtt kísér (pl. zongorán, gitáron, citerán, stb.)</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalismétlés</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanóra kezdése névkiéneklős dallal – párválasztó dal tanulása. – Dalcsokor – 3-4 dal tematikus összefűzése, kísérete ritmushangszerekkel, az énekekhez kapcsoltn elő-, köz- és utójátékok játssza, az új jelenség tudatos használata. – Dal-/dallamfelismerő játékok – teljes dallam és dallamrészletek bemutatása különböző hangszereken (esetleg dúdolva, lalázva). 	<ul style="list-style-type: none"> – Pár választása a kiénekléshez, közös, mozgásos tevékenység (pl. egyszerű tánclépés). – A csokorba választott dalok felismerése, éneklése, kíséret ritmushangszeren a felnőtt által adott utasítások, előre megbeszélte jelek alapján. – Dallamok felismerése hívóképek segítségével. 	<p>Ismerjen fel 19-20 dalt.</p> <p>Keresse meg az énekelt vagy éneklendő dalok hívóképeit.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Dinamikai különbségek (halk-közép hangos-hangos) érzékeltetése éneklés közben, ritmushangszerek használatával (halk-középhangos-hangos) – Tempóváltás érzékeltetése éneklés közben, ritmushangszerek használatával (gyors-lassú). – Dramatizált éneklés – rondótema használata, legfeljebb 6 dalból álló, rövid történet fűzése utazásról. <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Népdalok – természeti képpel kezdődő népdalok tanulása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Éneklés, dinamikai különbségek érzékelése, feladat végrehajtása. – Éneklés, tempóváltozás észlelése, feladat végrehajtása. – Kiosztott szerep eljátszása, rondótema felismerése hívókép segítségével. – Éneklés, az újonnan tanult népdalokhoz tartozó hívóképek kikeresése, tudatos használata. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - élőlények, növények, állatok. mozgásnevelés - alapmozgások.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, utánpótlás, meghallgatás, megfigyelés, pár, választ, a dramatizált éneklés (utazás) kulcsfogalmai, visszatérő dallam, népdal, az új dalokban szereplő kulcsfontosságú szavak.</p>		

Témakör: Ünnepekörök dalai	Előzetes tudás: Előző évfolyamok dalkincseinek ismerte elemi szinten.	Óraszám: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Családi és közösségi ünnepeink méltó előkészítésében való részvétel segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepi énekek tanulása, gyakorlása. Ünnepi mozzanatok dramatizált megjelenítése. Ünnepek örömteli, őszinte átélése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra – dramatizált éneklés („Kaland a szüreti bálon”). – A Mikulás eljövetele – új Mikulás-dal tanulása, ismertek gyakorlása. – A karácsonyi ünnepekör – ádventi, keret-ének éneklése minden tanóra elején, betlehemes történet (szálláskereséstől a bölcsek megérkezéséig) eljátszása részenként, énekekkel összekötve. – Újév köszöntése – névkiéneklős, újévi dal éneklése (Újesztendő, vígságszerző) – Farsangi ünnepekör – az ünnepekört keretező dal éneklése minden tanóra elején, táncdalok, táncdallamok éneklése, megszólaltatása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kiosztott szerep eljátszása felnőtt utasításai alapján, éneklés. – Választott énekek éneklése. – Éneklés, felnőtt utasításai alapján azonosulás a kapott szereppel. – Éneklés, következő tanuló választása, esetleg jókívánságmondás az újévre. – Éneklés, tánc, hangszerjáték. 	<p>Kapcsolódjon be az ünneplésekbe énekléssel, játékkal.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Március 15 – névkiéneklős dal éneklése, egyszerű, huszárokról szóló dal tanulása (Huszárgyerek). – Húsvét – húsvéti időszakot keretező dal éneklése, feltámadásról szóló, egyszerű dallamú, visszatérő szerkezetű ének kísérete ritmushangszerekkel, két fázisban (versszak alatt csend, refrén alatt hangszerjáték). – Anyák napja – e napról szóló dal tanulása (Az ISTEN áldása...). – Tavaszi Zeneünnep – rendezvény előkészítése mottódal megtanulásával (Mindenik embernek). – Pünkösöd – ismerkedés népi játékkal. – Születésnapok – születésnapi köszöntő és az ünnepektől választott dal éneklése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Dal megtanulása soronkénti visszaénekléssel. – Éneklés, ritmushangszer használata felnőtt által megadott szempont szerint. – Új dal tanulása soronkénti visszaénekléssel. – Új dal tanulása soronkénti visszaénekléssel. – Részvétel a közös játékban. – Éneklés, dalválasztás hívóképek segítségével. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - ünnepek, versek. ábrázolás-alakítás - ünnepek, dekoráció, ajándék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, puttony, szüreti bál, karácsony, a karácsonyi történet szereplői és kellékei (József, Mária, kis JÉZUS, pásztorok, ajándék, hódolat, angyal, éjszaka), farsang, huszár, húsvét, feltámadás, anyák napja, Tavaszi Zeneünnep, pünkösöd, születésnap, gyertya, torta, ajándék, köszöntés, ünnep, család.</p>		

<u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Színegyeztetés ismerte elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Színek felismeréséhez szükséges képességek, készségek és jártasságok fejlesztése, szem-kéz összerendezett, finommozgásának serkentése, fejlesztése, közösségi viselkedés segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: ULWILA- jellegű hangszerek hangjának megkülönböztetése. Színegyeztetés a hangszereken. Magas-mély hangok megkülönböztetése. ULWILA- jellegű ritmusírás előkészítése. Ismerkedés a színes kottával.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Játék dallamhangszereken</p> <ul style="list-style-type: none"> – ULWILA- jellegű hangszerek hangjának felismerése – egymástól árnyaltabban különböző, két, ill három hangszer hangjának megkülönböztetése. – „Én elmentem a vásárba” – rögtönzés ritmushangszereken az „állatválasztás” (csirkém mondja) helyén. – Játék szétosztott, elemekre bontott hangszereken – dal kíséretének eljátszása színes korongokkal. – Dal kísérete színes korongok mutatásával – öt hang (C-G) használata. – Zenekar – egyszerű dalocska (hangterj.: l, sz, m vagy m, r,d) és kíséretének megtanulása színes korongok és színes 	<ul style="list-style-type: none"> – Megszólaló hangszer megkeresése, újbóli megszólaltatása. – Ritmushangszer megszólaltatása zeneileg adott helyen. – A kapott elem megszólaltatása színegyeztetéssel. – Hangszer megszólaltatása színegyeztetéssel, a mérőhöz közelítve. – Kijelölt hangszereken játék színegyeztetéssel. 	<p>Vegyen részt a közös zenélésben.</p>

<p>kotta alapján.</p> <p>II. Zenei írás-olvasás előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ritmuselemek felismerése – feladatok tá és ti írásbeli megkülönböztetéséhez, tanult ritmuselemek kikeresése színes kottából. – Feladatok mély-magas hangok megkülönböztetéséhez. – Kotta színezése – egyszerű dalocska kottájának kiszínezése, tá és ti értékek kikeresése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tá és ti értékek felismerése adott feladatokban. – Mély és magas hangok közötti különbség jelzése a feladatban kívánt módon. – Kotta színezése a kijelölt színekre, ritmusértékek felismerése, megfelelő jelölése. 	<p>Segítséggel keresse meg a tanult ritmusértékek lejegyzett formáját.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás-írás - hangkiemelés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hangszer, a tanórákon használt hangszerek nevei, Rajta!, együtt, tá, ti, ritmus, mély, magas, színek nevei, színes korong, színes kotta, kör, félkör, színezés.</p>		

Témakör: Zenehallgatás	Előzetes tudás: Korábbi évfolyamok zenehallgatási játékeinak tapasztalatai azok ismerte elemi szinten.	Óraszám: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Történetek, összefüggések megértését segítő képességek, készségek, jártasságok kialakítása, fejlesztése, közösségi tevékenység befolyásolása, örömforrás élményszerző lehetőség biztosítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Zenei esemény érzékelése eltérő karakterek használatával. Visszatérő zenei forma felismerése. Zene és mozgás összekapcsolása színezéses tevékenységben. Hangszerek hangjának megfigyelése, felismerése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Eltérő karakterek játéka” – két erősen eltérő karakterű zenei részlet váltakozása (vagy maga a karakter váltakozik körkörösen, más-más zenei részletekkel). – „Visszatéréses játék” – a változó rész sokféle. – „Zenés színezés” – több részből álló minta/ábra/rajz (pl. valamilyen módon összekapcsolt körök, felhő-formájú halmazok) színezése több részre elkülöníthető zene hallgatása közben. – „Hangszerismeret”, új hangszerek megismerése, 	<ul style="list-style-type: none"> – Karakterek megkülönböztetése előre megbeszélte mozgásokkal – esetleg mozgás nélkül két különböző hívókép felmutatásával. – Visszatérő rész felismerése az előre megbeszélte mozgással vagy hívókép felmutatásával. – Zene folyamatos figyelemmel kísérése mellett színezés. – Hangszerek tulajdonságainak 	<p>Végezzen adott feladatot zenehallgatás közben.</p> <p>Társítsa hívóképekhez a hallott hangszerek hangját.</p>

<p>meghallgatása, felismerése – gitár, trombita, furulya, fuvola.</p> <p>– „Ismerkedés zenés történettel” – Szergej Prokofjev: Péter és a farkas.</p> <p>A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 6-7 percnél!</p>	<p>megfigyelése, képek, hívóképek megkeresése.</p> <p>– Hangszerek, hangszínek megfejtése, megkeresése, történet megértése, a kért részek eljátszása.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ábrázolás-alakítás - hangulat kifejezése. mozgásnevelés - relaxálás zenehallgatás közben.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, visszatér, (testhelyzetet, mozgást kifejező szavak), tapsol, hangszerek nevei, hegedű, zongora, gitár, trombita, furulya, fuvola, színezés, kör, visszatér.</p>		

7. osztály

<u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok	<u>Előzetes tudás:</u> Megelőző évfolyamok énekeinek ismerte elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 30
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Igényes és igénytelen megkülönböztetését segítő érzék kibontakoztatása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Éneklés, dalfelismerés a hívóképek használatával. Hangképzés, ösztönzés a tiszta éneklés igényére. Élményszerű éneklés. Hangszerkíséretes éneklés – felnőtt kísér (pl. zongorán, gitáron, citerán, stb.)</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalismétlés</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanóra kezdése névkiéneklős dallal – név mellett tetszőleges helyszín választása is a dalban megfelelő helyen behelyettesítve (pl. Kiment a ház). – Dalcsokor – 5-6 dal tematikus összefűzése, éneklés ritmushangszerekkel, megadott utasítások alapján (elő-utó-közjátékok, valamint visszatéréses, refrénes szerkezet érzékeltetése). – Dal-/dallamfelismerő játékok – teljes dallam és dallamrészletek bemutatása, dallam bemutatása zavaró 	<ul style="list-style-type: none"> – Osztálytárs választása a kiénekléshez, osztálytárs „küldése” egy helyszínre (pl. „Úgy indult el a cirkuszba). – A csokorba választott dalok felismerése, éneklése, kíséret ritmushangszeren a felnőtt által adott utasítások, előre megbeszélte jelek alapján. – Dallamok felismerése hívóképek segítségével. 	<p>Ismerjen fel 24-25 dalt.</p> <p>Válogasson a hívóképek között utasítások alapján.</p>

<p>hangszerkísérettel.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dramatizált éneklés – „Szerelmi álm”, vagyis szerelemről szóló történet eljátszása, 5-6 dal segítségével, rondótéma használatával. <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Népdalok – szerelemről szóló, egyszerűbb szerkezetű (rég, ill. új stílusú népdalok) népdalok tanulása. – Műdalok – refrénes szerkezetű, szerelmi ihlettségű, könnyen megjegyezhető, igen egyszerű szerkezetű műdal (pl. szerenád) tanulása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kiosztott szerep eljátszása, rondótéma, valamint az elhangzó dalok felismerése hívókép segítségével (esetleg az elhangzott dalok felidézése a játék után). – Énekek tanulása visszaénekléssel, az újonnan tanult népdalokhoz tartozó hívóképek kikeresése, tudatos használata. – Daltanulás soronkénti ismétléssel, dal szövegének megfigyelése, hívóképének megkeresése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - kifejező szövegmondás. társadalmi ismeretek - érzelmi megnyilvánulások, szomszédos népek, magyar tájegységek.</p>		
<p><u>Elvart és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, utánpótlás, meghallgatás, megfigyelés, szerelem, pár, választ, a dramatizált éneklés (szerelem) kulcsfogalmai, visszatérő dallam, rondótéma, refrén, refrénes szerkezet, népdal, műdal, a dal szerzőjének neve, az új dalokban szereplő kulcsfontosságú szavak.</p>		

Témakör: Ünnepek dala	Előzetes tudás: Előző évfolyamok dalkincsének ismerete elemi szinten.	Óraszám: 23
Tantárgyi fejlesztési célok: a kiemelt napok valódi átélésére való törekvés.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepi énekek tanulása, gyakorlása. Ünnepi mozzanatok dramatizált megjelenítése. Ünnepek örömteli, őszinte átélése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra – dramatizált éneklés („Szüret a szerelmemmel”). – A Zene Világnapja – felkészítés osztályos szintű szereplésre vagy intézményi rendezvényen való részvételre. – A Mikulás eljövetele – új Mikulás-dal tanulása, ismertek gyakorlása. – A karácsonyi ünnepkör – karácsonyi népdalok tanulása, ezen énekek meghallgatása népi hangszereléssel, betlehemes dramatikus eljátszása (szálláskereséstől a bölcsek hódolatáig), beszélgetése karácsony csodájáról. – Újév köszöntése – névkiéneklős, újévi dal éneklése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kiosztott szerep eljátszása felnőtt utasításai alapján, éneklés. – Tevékeny részvétel a műsorban. – Választott énekek éneklése. – Új dal tanulása soronkénti visszaénekléssel, részvétel a betlehemes játékban, . – Éneklés, következő tanuló választása, esetleg jókívánságmondás az újévre. – Éneklés, tánc, hangszerjáték. 	<p>Vegyén részt tevékenyen a közösségi ünnepi tevékenységekben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Farsangi ünnepkör – népdalok éneklése, tanulása a jelmezekhez, tánchoz, bolondozáshoz. – Március 15 – csatákról szóló dal tanulása (Kossuth Lajos azt üzenté, Magyarország körös-körül füstölög), a forradalom és szabadságharchoz kapcsolódó dramatikus játék készítése. – Húsvét – refrénes szerkezetű húsvéti dalok tanulása, éneklése, ritmushangszerekkel (KRISZTUS, virágunk), beszélgetés a húsvéti történetről. – Iskolai Ki Mit Tud – készülés a rendezvényre zenei kisműsorral vagy a rendezvény mintázása osztályos szinten. – Anyák napja – ismert dalok éneklése. – Tavaszi Zeneünnep – rendezvény előkészítése a mottódal éneklésével (Mindenik embernek), beszélgetés arról, hogy van hasznos és haszontalan zene. – Pünkösöd – pünkösdi népdal tanulása, beszélgetés az ünnep értelméről. – Születésnapok – születésnapi köszöntő és az ünnepelt által választott dal eléneklése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Dal megtanulása soronkénti visszaénekléssel, részvétel a játékokban. – Új dal soronkénti tanulása, ritmushangszer használata. – Választott dal/darab gyakorlása. – Dalisméltés. – Dalisméltés, dalok választása. – Új dal tanulása soronkénti isméltéssel. – Éneklés, dalválasztás hívóképek segítségével. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - ünnepi műsor. társadalmi ismeretek - az ünnepek tartalma, hagyományok. testnevelés - állóképesség, téri formák alakítása.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, puttony, szüreti bál, Zene Világnapja, Mikulás, karácsony, a karácsonyi történet szereplői és kellékei (József, Mária, kisJÉZUS, pásztorok, ajándék, hódolat, angyal, éjszaka, bölcsek, csillag), farsang, forradalom, harc, huszár, húsvét, feltámadás, Ki Mit Tud, anyák napja, pünkösöd, Tavaszi Zeneünnep, pünkösöd, születésnap, ünnep, család.</p>		

<u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Színegyeztetés ismerte elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Színek felismeréséhez szükséges képességek, készségek és jártasságok fejlesztése, szem-kéz összerendezett, finommozgásának serkentése, fejlesztése, közösségi viselkedés segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Színegyeztetés a hangszereken. Magas-mély hangok megkülönböztetése. ULWILA-jellegű ritmusírás elemei. Játék színeskottából.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Játék dallamhangszereken</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Én elmentem a vásárba” – rögtönzés ULWILA-jellegű dallamhangszeren az „állatválasztás” (csirkém mondja) helyén. – Játék szétosztott, elemekre bontott hangszeren – egyszerű dal kottájának színezése, eljátszása (esetleg hozzáírt, egyszerű kísérettel). – Dal kísérete színes korongok mutatásával – hét hang (C-H) használata. – Zenekar – pentakkord (d-sz) dalok és kíséretük megtanulása színes korongok és színeskotta alapján 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangszeres rögtönzés zeneileg adott helyen. – Kotta színezése, a kapott elem megszólaltatása színegyeztetéssel. – Hangszer megszólaltatása színegyeztetéssel, a mérőhöz közelítve. – Játék a választott vagy kijelölt hangszeren színegyeztetéssel. 	<p>Vegyen részt a közös zenélésben.</p>

<p>II. Zenei írás-olvasás előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ritmuselemek felismerése – feladatok tá és ti írásbeli megkülönböztetéséhez, tanult ritmuselemek kikeresése színeskottából. – Ritmuslapok használata – egyszerű játékok 2/4-es, egyszerű ritmusképletek (pl. tá-ti-ti) felismeréséhez. – Feladatok mély-magas hangok megkülönböztetéséhez. – Kotta színezése – pentakkord dal kottájának színezése, hangkészlet gyűjtése, tá és ti értékek kikeresése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tá és ti értékek felismerése adott feladatokban. – Ritmusértékek felismerése. – Mély és magas hangok közötti különbség jelzése a feladatban kívánt módon. – Kotta színezése a kijelölt színekre, a kottában használt színek újbóli áttekintése, ritmusértékek felismerése, megfelelő jelölése. 	<p>Színezzon kottát, ismerje fel a tá és ti formáját.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek - közös koncertlátogatás. olvasás-írás - írás vonalközbe.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hangszer, a tanórákon használt hangszerek nevei, együtt, tá, ti, ritmus, hangkészlet, mély, magas, színek nevei, színes korong, színes kotta, kör, félkör, színezés.</p>		

<u>Témakör:</u> Zenehallgatás	<u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamok zenehallgatási játékaiknak tapasztalatai azok ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Emberi tulajdonságok, cselekvések, szokások közötti összefüggések megértése, a megértés segítése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Zene és mozgás összekapcsolása színezéses tevékenységben. Hangszerek hangjának megfigyelése, felismerése. Zenés történet feldolgozása. Szerelem megértése a zeneirodalom válogatott műveinek meghallgatása segítségével.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Zenés színezés” – csigavonal színezése. – „Hangszerismeret”, új hangszerek megismerése, meghallgatása, felismerése – oboa, fagott, üstdob, cselló. – „Ismerkedés zenés történettel” – Kodály Zoltán: Hány János. – „Téma-alapú zenehallgatás” – a szerelem. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zene folyamatos figyelemmel kísérése mellett színezés. – Hangszerek tulajdonságainak megfigyelése, képek, hívóképek megkeresése. – A mű bizonyos népdalainak tanulása, hangszerek megfigyelése, felismerése, történet megértése, a kért részek eljátszása. – Zeneművek meghallgatása, hívóképekkel történő azonosítása. 	<p>Legyen jelen tevékenyen a zenehallgatás alatt.</p> <p>Kapcsolja össze a hallott hangszereket a megfelelő hívóképekkel.</p>

<p>– Formatan alapjai – a zenei rondó.</p> <p>A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 8 percnél!</p>	<p>– Rondótéma megfigyelése, észlelésének megerősítése hívóképpel.</p>	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek - koncert látogatása. ábrázolás-alakítás - hangulat megjelenítése. kommunikáció - spontán beszélgetés a zenei élményről.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, visszatér, (testhelyzetet, mozgást kifejező szavak), tapsol, hangszerek nevei, hegedű, zongora, trombita, furulya, fuvola, oboa, fagott, ütődob, cselló, színezés, csigavonal, visszatér, rondó.</p>		

8. osztály

<p><u>Témakör:</u> Gyermekdalok - Népdalok</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Megelőző évfolyamok énekeinek ismerete elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">30</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Értékközvetítés a mindennapok értéktelen (perc-sztárokat felsorakoztató) zeneiparával szemben.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Éneklés, dalfelismerés a hívóképek használatával. Hangképzés, ösztönzés a tiszta éneklés igényére. Élményszerű éneklés. Hangszerkíséretes éneklés – felnőtt kísér (pl. zongorán, gitáron, citerán, stb.)</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Dalisméltás</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tanóra kezdése névkiéneklős dallal – név mellett tetszőleges helyszín és cselekmény választása a dalban megfelelő helyen behelyettesítve (pl. Kiment Virágéknál ég a világ). – Dalcsokor – 5-6 dal tematikus összefűzése, éneklés ritmushangszerekkel, megadott utasítások alapján (elő-utó-közjátékok, valamint visszatéréses, refrénes szerkezet érzékeltetése). 	<ul style="list-style-type: none"> – Osztálytárs választása a kiénekléshez, osztálytárs számára „hol, mit csinál”-kívánság (pl. „Szaló Laci a kiskertben Kiugrott a zuhany alól). – A csokorba választott dalok felismerése, éneklése, kíséret ritmushangszeren a felnőtt által adott utasítások, előre megbeszélt jelek alapján. 	<p>Ismerjen fel 29-30 dalt.</p> <p>Keresse ki adott dalok hívóképeit.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Dal-/dallamfelismerő játékok – teljes dallam és dallamrészletek bemutatása, dallam bemutatása zavaró hangszerkísérettel, dallam lelassított, ill. felgyorsított bemutatása, dallam megszólalása”sűrű kíséretes közegben”. – Dramatizált éneklés – „tetszőleges témájú történet eljátszása, 5-6 dal segítségével, rondótéma használatával. <p>II. Új dal tanulása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Népdalok – táncról szóló népdalok tanulása. – Műdalok – szerelmi ihletettséggű, egyszerű szerkezetű műdal tanulása (pl. Haydn: Édes lánykám), ill. táncról szóló, egyszerű szerkezetű műdal tanulása (pl. Régi táncdal). – Kánon tanulása – jellegzetesség, tulajdonságok kiemelése a közös éneklés során. 	<ul style="list-style-type: none"> – Dallamok felismerése hívóképek segítségével. – Kiosztott szerep eljátszása, rondótéma, valamint az elhangzó dalok felismerése hívókép segítségével (esetleg az elhangzott dalok felidézése a játék után). – Énekek tanulása visszaénekléssel, az újonnan tanult népdalokhoz tartozó hívóképek kikeresése, tudatos használata. – Daltanulás soronkénti ismétléssel, dal szövegének megfigyelése, hívóképének megkeresése. – Új dal tanulása soronkénti ismétléssel, felnőtt(ek)el – Együtt kánon-szerű éneklés. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció – kifejező szövegmondás. társadalmi ismeretek - érzelmi megnyilvánulások, szomszédos népek, magyar tájegységek.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Éneklés, mese, történet, kép, az adott dalok felismerését segítő hívóképen szereplő alakok megnevezve. új, ének, utánpótlás, meghallgatás, megfigyelés, szerelem, pár, választ, a dramatizált éneklés kulcsfogalmai, visszatérő dallam, rondótéma, refrén, refrénes szerkezet, népdal, műdal, a dal szerzőjének neve, az új dalokban szereplő kulcsfontosságú szavak.</p>		

<u>Témakör:</u> Ünnepek dalai	<u>Előzetes tudás:</u> Előző évfolyamok dalkincsének ismerete elemi szinten.	<u>Óraszám:</u> 23
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Ünnepeink őszinte, örömteli átélése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Ünnepi énekek tanulása, gyakorlása. Ünnepi mozzanatok dramatizált megjelenítése. Ünnepek örömteli, őszinte átélése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Várakozás a szüreti mulatságra – dramatizált éneklés tetszőleges, szürettel kapcsolatos témaválasztással. – A Zene Világnapja – felkészítés osztályos szintű szereplésre vagy intézményi rendezvényen való részvételre. – A Mikulás eljövetele – bonyolultabb Mikulás-dal tanulása (pl. Fehér szakállú kedves Mikulás), beszélgetés az ünnep eredetéről. – A karácsonyi ünnepkör – karácsonyi korál (pl. itt állok jászolod fellett) tanulása, az ének meghallgatása oratorikus műben (pl. J.S.Bach: Karácsonyi oratórium), betlehemes játék dramatikus feldolgozása (a fogantatástól a bölcsek hódolatáig), beszélgetése karácsony csodájáról. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kiosztott szerep eljátszása felnőtt utasításai alapján, éneklés. – Tevékeny részvétel a műsorban. – Új dal tanulása soronkénti ismétléssel. – Új dal tanulása soronkénti visszaénekléssel, részvétel a betlehemes játékban, . 	<p>Kapcsolódjon be az osztály ünnepléseibe.</p> <p>Vegyen részt az intézmény megemlékezésein, rendezvényein.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Újév köszöntése – névkiéneklős, újévi dal éneklése. - Farsangi ünnepkör – népdalok éneklése, zeneművek meghallgatása a farsangi „tánc” kapcsán. - Március 15 – ismét énekek felidézése, új, huszárokról szóló ének tanulása (Kossuth Lajos táborában), beszélgetés az ünnep értelméről, történéseiről. - Húsvét – passiókban gyakran feldolgozott korál tanulása (pl. Már nyugosznak a völgyek), beszélgetés a húsvéti történetről, a passióról. - Iskolai Ki Mit Tud – készülés a rendezvényre zenei kisműsorral vagy a rendezvény mintázása osztályos szinten. - Anyák napja – ismert dalok éneklése. - Tavaszi Zeneünnep – rendezvény előkészítése a mottódal éneklésével (Mindenik embernek), beszélgetés a zene értelméről. - Pünkösöd – dramatizált történet készítése, beszélgetés az ünnep értelméről. - Születésnapok – születésnapi köszöntő és az ünnepelt által választott dal eléneklése. 	<ul style="list-style-type: none"> - Éneklés, következő tanuló választása, esetleg jókívánság mondás az új évre. - Éneklés, tánc, hangszerjáték. - Dal megtanulása soronkénti visszaénekléssel. - Új dal soronkénti tanulása. - Választott dal/darab gyakorlása. - Dalismétlés. - Dalismétlés, dalok választása. - Részvétel a játékban. - Éneklés, dalválasztás hívóképek segítségével. 	
--	---	--

<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció - ünnepi műsor. társadalmi ismeretek - az ünnepek tartalma, hagyományok. testnevelés - állóképesség, téri formák alakítása.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szüret, szőlő, egyéb őszi gyümölcsök, szüreti bál, Zene Világnapja, Mikulás, karácsony, a karácsonyi történet szereplői és kellékei (József, Mária, kisJÉZUS, pásztorok, ajándék, hódolat, angyal, éjszaka, bölcsek, csillag), korál, farsang, forradalom, harc, huszár, húsvét, feltámadás, Ki Mit Tud, anyák napja, pünkösd, Tavaszi Zeneünnep, pünkösd, születésnap, ünnep, család.</p>		

<u>Témakör:</u> Ritmus- és hallásfejlesztés	<u>Előzetes tudás:</u> Színegyeztetés elemis szinten.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Színek felismeréséhez szükséges képességek, készségek és jártasságok fejlesztése, szem-kéz összerendezett, finommozgásának serkentése, fejlesztése, közösségi viselkedés segítése.		15
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Színegyeztetés a hangszereken. Magas-mély hangok megkülönböztetése. ULWILA- jellegű ritmusírás elemei. Játék színes kottából.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: I. Játék dallamhangszereken</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Én elmentem a vásárba” – rögtönzés ULWILA- jellegű dallamhangszeren az „állatválasztás” (csirkém mondja) helyén. – Játék szétszott, elemekre bontott hangszeren – választott dallam kottájának színezése, megtanulása iskolai rendezvényre (felnőtt közreműködésével) – Dal kísérete színes korongok mutatásával – Két oktáv használata (fehér és fekete pöttyök megjelenése a színes jelölésben. – Zenekar – oktáv hangterjedelmű dalok és kíséretük megtanulása színes korongok és színes kotta alapján 	<ul style="list-style-type: none"> – Hangszeres rögtönzés zeneileg adott helyen. – Kotta színezése, a kapott elem megszólaltatása színegyeztetéssel. – Hangszer megszólaltatása színegyeztetéssel, a mérőhöz közelítve. – Játék a választott vagy kijelölt hangszeren színegyeztetéssel. 	<p>Vegyén részt a közös zenélésben.</p>

<p>II. Zenei írás-olvasás előkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Új ritmuselemek megismerése – negyed szünet, fél kotta. – Ritmuslapok használata – játékok 2/4-es, egyszerű ritmusképletek (pl. tá-ti-ti) felismeréséhez. – Mély-magas hangok megkülönböztetése – egymástól viszonylag távol eső két hang (pl. C és G) közti különbség érzékelése, lejegyzése színekkel hallás után. – Kotta színezése – oktáv hangterjedelmű dal kottájának színezése, hangkészlet gyűjtése, ritmusértékek kikeresése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Új ritmuselemek felismerése feladatokban. – Ritmusértékek felismerése. – A hallott mély és magas hang megkülönböztetése színekkel. – Kotta színezése a kijelölt színekre, a kottában használt színek újbóli áttekintése, ritmusértékek felismerése, megfelelő jelölése. 	<p>Színezzen kottát, ismerje fel a megismert ritmusértékeket.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek - közös koncertlátogatás. olvasás-írás - írás vonalközbe.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hangszer, a tanórákon használt hangszerek nevei, együtt, tá, ti, szünet, félkotta, tá-á, ritmus, hangkészlet, mély, magas, színek nevei, színes korong, színes kotta, kör, félkör, színezés.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Zenehallgatás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Korábbi évfolyamok zenehallgatási játékaik tapasztalatai azokból fakadó ismeretek elemi szinten.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>40</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Állásfoglalás az értékes zene mellett, örömforrás biztosítása a „leporolt kultúrák”zenei világa alapján.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Zene és mozgás összekapcsolása színezéses tevékenységben. Hangszerek hangjának megfigyelése, felismerése. Zenés történet feldolgozása. Szerelem megértése a zeneirodalom válogatott műveinek meghallgatása segítségével.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Zenés színezés” – csigavonal színezése. – „Hangszerismeret” – orgona. – „Hangszerismeret”, zenei előadási lehetőségek – kórus (kórusfajok), zenekar (népi, szimfonikus, kamara, modern). – „Ismerkedés zenés történettel” – Kodály Zoltán: Hány János. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zene folyamatos figyelemmel kísérése mellett színezés. – Hangszer tulajdonságainak megfigyelése, képek, hívóképek megkeresése. – Összefüggések keresése a hallott zenei részletek alapján. – A mű bizonyos népdalainak tanulása, hangszerek megfigyelése, felismerése, történet megértése, a kért részek eljátszása. 	<p>Kapcsolódjon be tevékenyen a zenehallgatási feladatokba.</p> <p>Hívóképek segítségével azonosítson formákat, zeneműveket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – „Téma-alapú zenehallgatás” – a zene, a tánc. – Formatan alapjai – a kánon. <p>A kerek, zenei megszólalások ne legyenek hosszabbak 10 percnél!</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zeneművek meghallgatása, hívóképekkel történő azonosítása. – Kánon megfigyelése, több hallgatott zenéből való kiválasztás. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> társadalmi ismeretek - koncert látogatása. ábrázolás-alkítás - hangulat megjelenítése. kommunikáció - spontán beszélgetés a zenei élményről.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hallgat, figyel, megáll, indul, újraindul, visszatér, tapsol, hegedű, zongora, trombita, furulya, fuvola, oboa, fagott, üstdob, cselló, orgona, kórus, zenekar, zenekari típusok, kánon, színezés, csigavonal, visszatér, rondó.</p>		

ÁBRÁZOLÁS – ALAKÍTÁS

A tantárgy célja megalapozni a funkcióöröm motivációs hátterével a különböző ábrázoló-alakító tevékenységekben az alkotóképességet, alakítani és fejleszteni az igényt a kreatív önkifejezésre a vizuális művészetek eszköztárának felhasználásával.

A pedagógusnak törekednie kell arra, hogy fejlődjön a tantárgy szemléletformáló hatása által a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló képzelőereje, fantáziája, esztétikai érzéke, alakuljon ki a pozitív énképe, fejlődjön önismerete a felfedezések és a siker örömeivel. Támogassa a munkavégzés során a tanulóknak az anyagokról szerzett tapasztalatait, tevékenykedjenek szívesen, fejlődjön alkotásvágyuk a tárgyak, cselekvések, jelenségek megfigyelése és a figyelem, feladattudat, észlelés, finommotorika fejlődése segítségével, tapasztalati élményeik alapján ismerjék meg az ábrázolás-alakításhoz szükséges eszközöket, építészeti és művészeti értékeket. A környezeti adottságok és a differenciálás lehetőségeinek megteremtése támogatja, hogy folyamatosan bővüljenek a tanulók ismeretei a hagyományápolásról, népszokásokról, a nevezetes napokról, megismerkedjenek műalkotásokkal, tantárgy-specifikus jártasságaik, készségeik fejlődjenek.

Fejlesztési (terápiás) feladatok:

Készségek: koordinált mozgáskészség (szem-kéz koordináció) és alakítási készségek fejlesztése.

Képességek, attitűdök:

Formaalkotási képességek, kompozíciós képesség.

Vizuális ritmus képzése, tárgykészítés képessége.

Képzeteket felidéző ábrázolási képesség.

Képolvasás, képi közlés képessége.

Plasztikus formaalakítás. Finommozgás fejlesztése.

Pszichikus funkció:

Vizuális, taktikus percepció. Figyelemfejlesztés.

Érzelmi fejlesztés: motiváció, örömeztetés keltése alkotó tevékenység révén.

Emlékeztet, alkotó képzelet, forma- és térészlelés, gondolkodás fejlesztése.

Gondolkodási műveletek:

Megkülönböztetés, azonosítás, összehasonlítás.

Variálás, kombinálás. Analízis-szintézis.

Asszociáció, általánosítás, absztrakció, következtetés, ítéletalkotás.

Gondolkodásfajták: perceptív, cselekvéses, analógias, asszociatív, algoritmikus, kreatív, logikus.

1–2. évfolyam

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelésben a tantárgy különösen fontos szerepet játszik a hagyományok, a közösségi múlt jellemzőinek megismerésén keresztül, az alapvető kötődés kialakításával a tanuló környezetéhez.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztésében a megfigyelőképesség fejlesztése, az önértékelés és az önbizalom megalapozása történik.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencia fejlesztésével a tantárgy hozzájárul az esztétikai érzék fejlesztéséhez és a művészetek iránti érdeklődés felkeltéséhez.

A vizuális ábrázoláson keresztül kialakul a gondolatok, érzelmek megjelenítésének igénye.

3–4. évfolyam

A népi művészeti alkotások megismerésével, megnevezésével, az önismeret és a társas kapcsolati kultúra, az együttműködő készség megalapozásával, a közös alkotások létrehozásával és a saját alkotás értékelésével kell lehetőséget teremteni a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló fejlődésére.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztését elősegíti a környezet tárgyait és anyagait alapos és részletes, vizuális és taktilis megfigyelése, megismerése.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencia fejlesztéséhez a vizuális művészetek iránti érdeklődés felkeltésével és az önálló ízlés és stílus megalapozásával járul hozzá a tantárgy.

5–6. évfolyam

A tantárgyban folytatódik a nemzeti azonosságtudat, hazafias neveléshez való kapcsolódás a nemzeti ünnepekhez köthető hagyományok felelevenítésével és a jellegzetes díszítő motívumok és elemek megismerésével.

A testi és lelki egészségre nevelés az alkotói tevékenység folyamatában történő önismereti fejlesztéssel, az érzelmek kifejezésének felismerésével a vizuális művészeti alkotások megismerésének folyamatában zajlik.

Az önkéntesség a segítségnyújtásban, a nevelésben, a másokért vállalt felelősségben, a közös tevékenységekben és a közösen kitűzött célok elérésében jelenik meg.

A médiatudatosságra nevelést a különböző médiákból megszerezhető tapasztalatok gyűjtése, a képi és téri ábrázolás támogatja.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését segíti a nemzeti összetartozást és a nemzeti hagyományokat jelképező műalkotások megismertetése és a nemzeti jelképek és népi hagyományos alkotások jellemző motívumainak bemutatása.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése során a tanulóban kialakul a művészi önkifejezés képessége és tudatosan az önálló ízlés és stílus.

7–8. évfolyam

A tantárgy – építve az előző évfolyamok fejlesztéseire – segíti a nemzeti azonosságtudat további fejlesztését a díszítő motívumok reprodukálásával, további megismerésével, az önismeret és a társas kultúra fejlesztését az önkifejezés lehetőségeinek kibővítésével, erősíti az érzelmi intelligenciát a testi és lelki egészségre nevelésben.

A nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés a nemzeti díszítő motívumok megismerésével, az önismeret és a társas kultúra fejlesztésével történik, az önkifejezés lehetőségeinek bővítése erősíti az érzelmi intelligenciát és a testi és lelki egészségre nevelést.

A pályorientációt a művészi foglalkozások repertoárjának megismertetésével támogatja a tantárgy, a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztéséhez a külföldi művészeti alkotások megismerésén keresztül járul hozzá.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia az alkotás munkafolyamatának megtervezésével, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség az érzelmek kifejezésével és a művészeti alkotás által keltett érzések megfogalmazásával fejlődik.

1. osztály

<p><u>Témakör:</u> Formázás különböző anyagokból</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Alakító tevékenység szándékának megjelenése.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">37</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Különböző anyagok és tulajdonságaik megtapasztalása, az alkotás által magasabb szintű én megélés segítése. Különböző formázási technikák használatának elmélyítése. Fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Különböző anyagok megismerése érzékszervi tapasztalással, alakjuk megváltoztatása szabad és irányított tevékenység formájában. Manipuláció képességi szintnek megfelelően.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rombolás (szétszedés) építés (összerakás) gyakorlása. – Alakítási technikák (nyomhagyás, lapítás, sodrás, gömbölyítés) tanulása, nyomóformák használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Homokvár építése és lerombolása – Agyagtorony önállóan leszakított agyagdarabkákból, majd ezek újbóli szétszedése. – Hógolyó gyúrása, szétnyomása – Kéz és lábnyomatok homokba, agyagba. – Különböző anyagok, tárgyak belenyomása agyagba (kulcs, búzakalász, cipőtalp, csipke, falevél), majd a tárgy összehasonlítása a lenyomattal. – Kígyó, csiga agyagból, sógyurmából. 	<p>Legyen képes egyszerű alakító tevékenységeket segítséggel végezni, formákat megkülönböztetni és a megfelelő alaplappra rakni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Formázás és rendezési szempontok összekapcsolása (sortartás, 2 változós ritmikus sor). – Formázás és viszonyfogalmak összekapcsolása (egymás alá, fölé, mellé rakás, tapasztás). 	<ul style="list-style-type: none"> – Hógolyók, gombócok, szőlőszemek agyagból, sógyurmából, majd előrajzolt alapra illesztésük. – Mézeskalácstésztából szaggatóval sütemények készítése. – Homokozó formákkal „sütemények” készítése és sorba rendezése. – Pogácsatésztából szaggatóval kicsi, nagy pogácsák szaggatása és tepsibe rakása ritmikusan – Agyagból kicsi és nagy gombócok gyúrása, lyukasztása (nyaklánckészítés). 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás-mérés: (elemi tapasztalatok a tárgyak kiterjedéséről, formai tulajdonságairól, összehasonlítások, viszonyítások), Játékra nevelés: (funkciójáték, spontán j., konstrukciós j., szabályj.), Olvasás-írás: (szem kéz koordináció, finommozgás, gondolkodás, figyelem, térorientáció), Kommunikáció: (instrukciók verbálisan és nonverbálisan, tárgyas/képes napi és munkarend, utánpótlás).</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Téri viszonyfogalmak (mellé, alá, fölé), kicsi nagy, eszközök nevei, formák (kígyó, csiga), anyagok (homok, agyag, tészta, gyurma).</p>		

<u>Témakör:</u> Építés	<u>Előzetes tudás:</u> Képes elemi szinten együttműködni, tárgyakat megfog, elenged, segítséggel kosárba, dobozba gyűjt.	<u>Óraszám:</u> 23
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Elemi kétkezes manipuláció segítése. Fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tárgyak csoportosítása, függőleges és vízszintes irányú építés, színek megkülönböztetése, kétkezes manipuláció fűzéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Együttépítés, rombolás, összehasonlítás. – Pálcára, drótra fűzés. – Formakitöltés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Toronyépítés színek szerint fakockákból, duplóból. – Gyöngyök fűzése hurkapálcára színek figyelembevételével, száraztészta fűzése drótra – Pötyök szúrása táblába színek szerint, bogyók vagy üvegekavicsok nyomkodása sógyurmába. 	<p>Legyen képes irányítással tornyot, vonatot építeni és merev szálra gyöngyöt fűzni a színek figyelembevételével. Tudjon képlékeny anyagba kis tárgyakat nyomkodni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (instrukciók verbálisan és nonverbálisan, tárgyas/képes napi - és munkarend, utánzás), Játék (funkciój, spontán j, szabályj., konstrukciós j.), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, térorientáció, figyelem, vonalvezetés).		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Térbeli irányfogalmak (alá, fölé, mellé) színek, eszközök (gyöngy, pötyi, kocka, duplo, drót, kavics, bogyó...), tevékenységek nevei (szúrás, fűzés, nyomás, építés).		

<p><u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Közreműködés a közös alkotási folyamatban. Firkák és az azokból esetleg kibontakozó összetett firkák szabad képzése</p>	<p><u>Óraszám:</u> 28</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tanulók eljuttatása az „én csinálom” élményhez, a grafomotoros készség fejlesztése egy magasabb szintű ábrázolási és írási készség kialakítása érdekében. Fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Eszközök körének szélesítése, törekvés papírhatár betartására, a színek megkülönböztetése, ritmikájuk megfigyelése, próbálkozás formakitöltéssel. Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Festés a papírhatár betartásával. – Vonalkezdés és befejezés, sortartás. – Színek megkülönböztetése. – A papírhatárnál szűkebb körvonal megfigyelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad festés egyre vékonyabb ecsettel, zenére. – Vékony és vastag vonal húzása táblán vizes szivaccsal, csomagolópapíron különböző ecsetekkel. – Nyomdázás különböző színek váltogatásával, dugónyomdával, műanyag palack aljával. – Forma kitöltése ujjfestéssel (hópehely, gyümölcs, virág). 	<p>Tudjon segítséggel eszközt használni, formát kitölteni. Segítséggel használjon nyomdát. Próbálkozzon sortartással.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, vonalvezetés, iránymozgás), Számolás-mérés (térbeli tájékozódás, mennyiségek), Önkiszolgálás (környezetrendezés: táblatörlés), Játékra nevelés (funkciój, spontán j., szabályj.), Ének zene (zenehallgatás).

Elvárt és javasolt fogalmak: Alapvető testrészek, eszközök nevei, színek nevei (piros, sárga, zöld, kék), osztálytársak nevei.

<p><u>Témakör:</u> Papír formálása, alakítása</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Vegyen részt a közös tevékenységekben. Segítséggel legyen képes a papír gyűrésére, simítására, tépésére, együttműködéssel a ragasztására.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Nyújtson élményt a tevékenység, motiválja az egy és kétkezes manipulációt, szélesítse az ábrázoló alakító tevékenységek körét, fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Megfogás, gyűrés, sodrás, tépés ügyesítése, olló használatának segítése</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyűrés, simítás – Tézés. – Hajtás. – Vágás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző színű, vastagságú papírok gyűrése, gömbölyítése, majd „hócsatára”, célba dobásra felhasználása. – Összegyűrt papírok kisimítása tenyérrel, ujjakkal, kéz éllel. – Papírcsíkok tézése, majd a csíkok apró darabokra tézése, szórásuk, válogatásuk színek szerint. – Krepp papír tézése, golyók sodrása, ragasztása formakitöltés céljára. – Kartonpapír félbehajtása képeslap készítéséhez, borítékba berakás gyakorlása. – Olló használata segítségével, papírcsíkok darabokra vágása. 	<p>Segítséggel legyen képes a papír gyűrésére, simítására, tépésére, próbálkozzon a félbehajtással, vágással.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (instrukciók verbálisan és nonverbálisan, tárgyas/képes napi - és munkarend, utánzás), Játékra nevelés (funkció j., spontán j., szabályj.) , Önkiszolgálás (WC papír tépése), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, figyelem, finommozgás f.), Számolás-mérés (elemi tapasztalatok a tárgyak kiterjedéséről, formai tulajdonságairól, összehasonlítás, válogatás, térbeli tájékozódás)

Elvárt és javasolt fogalmak: Tevékenységek (gyűrés, gömbölyítés, dobás, vágás, tépés, ragasztás), eszközök, testrészek nevei, színek méretek.

2. osztály

<u>Témakör:</u> Formázás különböző anyagokból	<u>Előzetes tudás:</u> Alakító tevékenység végzése segítséggel	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az alkotás folyamata teremtsen egyfajta önkifejezési lehetőséget. Adjon teret az érzelmi – akaratilag tulajdonságok kibontakoztatására, fejlessze a kétkézes manipulációt, adjon lehetőséget a különböző formázási technikák begyakorlására. Fejlessze a figyelmet és a feladattartást.		31
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység::</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Képességi szintnek megfelelő manipuláció különböző anyagokkal, szabad és irányított tevékenység formájában. Segítséggel formák alakítása, az ehhez szükséges mozgások fejlesztése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alakítási technikák (nyomhagyás, lapítás, sodrás, gömbölyítés) gyakorlása, nyomóformák használata. – Formázás és rendezési szempontok összekapcsolása (sортartás, sor eleje, vége, 2 változós ritmikus sor). 	<ul style="list-style-type: none"> – Agyag, sógyurma darabolása, vágása alaklemezeken mentén, segítséggel. – Különböző anyagok, tárgyak belenyomása agyagba (kulcs, búzakaralász, cipőtalp, csipke, falevél), majd a tárgy összehasonlítása a lenyomattal. – Bogyós, hurkás és csigás tál agyagból. – Kígyó, csiga agyagból, sógyurmából. – Hógolyók, gombócok, szőlőszemek agyagból, sógyurmából, majd előrajzolt alapra illesztésük – Mézeskalácstésztából szaggatóval sütemények készítése. 	<p>Legyen képes egyszerű alakító tevékenységeket segítséggel végezni, tárgyakat sorba rendezni, 2 változós ritmikus sort segítséggel kirakni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Formázás és viszonyfogalmak összekapcsolása (egymás alá, fölé, mellé rakás, tapasztás). – Elemi struktúrák és egyszerű kompozíciós elemek (osztott kör, napábra, arc, emberalak) készítése segítséggel, alapelemek összeillesztésével. Rész egész viszonyának tanulása. – Egyszerű tárgyak készítése segítséggel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Homokozó formákkal „sütemények” készítése és sorba rendezése. – Pogácsatésztaából szaggatóval kicsi, nagy pogácsák szaggatása és tepsibe rakása ritmikusan. – Agyagból kicsi és nagy gombócok gyúrása, lyukasztása (nyaklánckészítés). – Hurkák, körök összeillesztése (pl. háztető készítése gyurmából), előrajzolt alaplpra vagy szabadon. – Egyszerű kompozíciók (mandala, napábra, arc, ember testrészei) készítése agyagból, gyurmából, mézeskalácstésztaából előrajzolt alaplpra vagy szabadon. – Virágcserep kinyújtott agyaglap félbehajtásával, képkeret hurkák összetapasztásával, szélcsengő és medál egyszerű lapítással. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás) Számolás-mérés (tárgyak kiterjedése, formai tulajdonságai, összehasonlítás, viszonyítás, ritmika), Játékra nevelés (funkció j., spontán j., szabályj., konstrukciós j.), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, vonaltartás, ritmika), Környezetismeret (testrészek, állatok).</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Formák, felületek nevei, téri viszonyfogalmak, arc részei, test részei.</p>		

<u>Témakör:</u> Építés	<u>Előzetes tudás:</u> Képes irányítással tornyot, vonatot építeni és merev szálra gyöngyöt fűzni a színek figyelembevételével. Képes képlékeny anyagba kis tárgyakat nyomkodni.	<u>Óraszám:</u> 23
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kétkezes manipuláció segítése. A tanulók figyelmének, feladattartásának, érzelmi akarati tevékenységének fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Tárgyak csoportosítása, minta alapján való építés tanulása, színek megkülönböztetése és ritmikus sor kialakítása, kétkezes manipuláció fűzéssel, formák körülkerítése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Építés duplóból szabadon és minta alapján, 2 3 elemből. – Kirakás pálcikákból minta alapján. – Alakzatok körbeszurkálása. – Drótra, cipőfűzőre fűzés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Felépített alakzat alapján színezés, majd a színezett ábra alapján újraépítés. – Színes pálcikák válogatása színek szerint – Alaplagra rajzolt minta kirakása színes pálcikákból. – Kerítésépítés faágakból agyagba nyomkodással vagy doboztető szélére csipeszezéssel. Keret képzése pöttyiből. – Aszalt gyümölcsök fűzése pálcára, drótra ritmikus sorban, gyöngyök fűzése előrajzolt minta alapján. 	<p>Legyen képes 2 3 elemből, segítséggel minta alapján építeni, egyszerű ritmikus sort kirakni. Irányítással tudjon alakzatokat körbeszurkálni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális kommunikáció, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás), Játékra nevelés (spontán , szabály és konstrukciós j.), Olvasás-írás (analógiás gondolkodás, szem kéz koordináció, térorientáció, vonalvezetés, iránymozgás) Számolás-mérés (térbeli tájékozódás, mennyiségek felismerése, válogatás), Önkiszolgálás (ételek megkülönböztetése).

Elvárt és javasolt fogalmak: Színek, térbeli viszonyfogalmak, felfűzendő tárgyak nevei.

<u>Témakör:</u> Papír formálása, alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel legyen képes a papír gyűrésére, simítására, tépésére, próbálkozzon a félbehajtással, vágással.	<u>Óraszám:</u> 24
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Nyújtson élményt a tevékenység, motiválja az egy és kétkezes manipulációt, szélesítse az ábrázoló alakító tevékenységek körét, fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Gyűrés, sodrás, tépés, feltekerés ügyesítése, olló használatának biztosabbá tétele.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papír tépése, ragasztása. – Hajtogatás. – Vágás, ragasztás. – Egyéb alakítási lehetőség: Feltekerés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Előrajzolt fa leveleinek ragasztása darabokra tépett színes papírból. Tigris csíkjainak, zsiráf pöttyeinek, sün tüskéinek, kémény füstjének, kerítés léceinek stb. ragasztása hasonlóképpen. – Felezős hajtás (képeslap), átlós hajtás (szalvéta, tulipán) – Színes papírcsíkok darabokra vágása vonal mentén, ritmikus sorba rendezésükkel képkeret ragasztása vagy szabad alkotás készítése. – Vastag papír feltekerése és összegumizása (távcső készítése). 	<p>Irányítással legyen képes a papír gyűrésére, simítására, tépésére, feltekerésére. Segítséggel végezzen félbehajtást, vágást.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi - és munkarend, utánzás), Játékra nevelés (spontán és szabályj.), Olvasás-írás(szem kéz koordináció, vonalvezetés, iránymozgás, íráskészség megalapozása), Számolás-mérés (térbeli tájékozódás, mennyiségek összehasonlítása), Önkiszolgálás (szalvétahajtogatás).

Elvárt és javasolt fogalmak: Tevékenységek, eszközök nevei, ábrázolandó élőlény vagy tárgy neve, térbeli irányfogalmak.

<p><u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Tudjon segítséggel eszközt használni, formát kitölteni. Segítséggel használjon nyomdát. Próbálkozzon sortartással.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 30</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tanulók eljuttatása az „én csinálom” élményhez, a grafomotoros készség fejlesztése egy magasabb szintű ábrázolási és írási készség kialakítása érdekében. Fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Iránykövetés, sortartás, határvonalak betartása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű formák kitöltése festéssel, színezéssel. – Irányított vonalhúzás (fönről le, balról jobbra). – Nyomdázás körülhatárolt felületen belül és sorba. – Szabad rajzok készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Spárgával körülhatárolt egyszerű alakzatok kifestése. – Színezés zsírkrétával, vastag ceruzával, az alakok körvonalára figyelve. – „Kerítésfestés”, kamrapolcok megfestése – Gyümölcsnyomatok készítése befőttesüvegekbe, kamrapolcra. – Képességek szerint motívumok (alapfirkák), formák (összetett firkák) és egyszerű kompozíciók (osztott kör, nap, arc, ember) szabad rajzolása. 	<p>Tudjon papírhatárt betartva önállóan színezni, festeni. Segítséggel képes legyen vonalhatáron belül színezni, festeni, nyomdázni és a vonalak irányultságára figyelni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi- és munkarend, utánzás), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, iránytartás, vonalvezetés), Számolás-mérés (műveletek mennyiségekkel, térbeli tájékozódás), Játék (spontán és szabályj.), Környezetismeret (gyümölcsök, zöldségek megkülönböztetése).

Elvárt és javasolt fogalmak: Eszközök és tevékenységek nevei, ábrázolandó gyümölcsök, tárgyak nevei, térbeli viszonyfogalmak, irányok, színek.

3. osztály

<p><u>Témakör:</u> Formázás különböző anyagokból</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Képes egyszerű alakító tevékenységeket segítséggel végezni, tárgyakat sorba rendezni, 2 változós ritmikus sort segítséggel kirakni.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>24</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az alkotás folyamata teremtsen egyfajta önkifejezési lehetőséget. Adjon teret az érzelmi – akarat tulajdonságok kibontakoztatására, segítse új anyagok megismerését, a tanult technikák egyre biztosabb alkalmazását segítséggel, fejlessze a kétkézes manipulációt. Fejlessze a figyelmet és a feladattartást.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Képességi szintnek megfelelő manipuláció különböző anyagokkal, szabad és irányított tevékenység formájában. Alkotás a rész egész viszony, ritmika és irány figyelembevételével.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alakítási technikák (nyomhagyás, lapítás, sodrás, gömbölyítés) gyakorlása, nyomóformák használata. – Formázás és rendezési szempontok összekapcsolása (sортartás, sor eleje, vége, 2 3 változós ritmikus sor). – Formázás és viszonyfogalmak összekapcsolása (egymás alá, fölé, mellé rakás, tapasztás). – Elemi struktúrák és egyszerű kompozíciós elemek (osztott kör napábra, arc, emberalak) készítése segítséggel, alapelemek összeillesztésével. Rész egész viszonyának tanulása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gyümölcsök, zöldségek alakítása gyurmából (összehasonlítás, alakazonosság). – Hóember alakítása sógyurmából (rész egész viszony, sorozatkészítés). – Vonalak karcolása szappanba, agyagba, Nap, ember összeállítása elemekből 	<p>Irányítás mellett képes legyen egyszerű formák készítésére, azok alak szerinti csoportosítására, 2 változós ritmikus sor irányítás melletti létrehozására.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ember, állat, növény készítése jellemző jegyek alapján, segítséggel. – Egyszerű tárgyak készítése segítséggel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gyapjú szétszedése tépéssel, bogyók gyúrása segítséggel, nemezterítő szappanozással és simítása. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi- és munkarend, utánzás), Számolás-mérés (térbeli tájékozódás, mennyiségek, összehasonlítás), Játékra nevelés (spontán j., szabály j., konstrukciós j.), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, térorientáció, ritmikus sor).</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eszközök, tevékenységek nevei, ábrázolandó élőlények, tárgyak nevei, testrészek, irány és viszonyfogalmak.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Építés</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Képes segítséggel, 2 3 elemből minta alapján építeni, egyszerű ritmikus sort kirakni. Irányítással tud alakzatokat körbeszurkálni.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kétkezes manipuláció segítése. A tanulók figyelmének, feladattartásának, érzelmi akarati tevékenységének fejlesztése.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Tárgyak csoportosítása. Segítséggel építés minta alapján, ritmikus sor kialakítása színekből, formákból. Kétkezes manipuláció fűzéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Építés szabadon és előrajzolt minta alapján. – Kirakás. – Formakitöltés. – Fűzés táblán, öltések papíron. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad építés legóból. Előrajzolt minta alapján 4 5 elemből álló duplo-építmény konstruálása segítséggel. Kapu, híd, torony építése fakockákból. – Ritmikus sor pöttyiből, színes kerítés csipeszekből. – Gyapjú, spárga, termések, apró tárgyak ragasztása szabadon és előrajzolt formákra, pl. számképekre. – Fűzés fűzőtáblán, fonal vezetése lyukasztott kartoncsíkon, pattogatott kukorica fűzése, gyöngyfűzés minta alapján, gémkapcsok összeasztása lánczá. 	<p>Legyen képes segítséggel, 4 5 elemből, minta alapján építeni, irányítással tornyot, vonatot, kaput, hidat létrehozni. Tudjon segítséggel fűzőtáblán fűzni, előrajzolt vonalra apró tárgyakat ragasztani.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás), Játékra nevelés (spontán , szabály , konstrukciós j.), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, vonaltartás, iránymozgások, figyelem, emlékezet, analógiás gondolkodás), Számolás-mérés (számképek, számok és mennyiségek kapcsolata), Önkiszolgálás (cipőfűzés).

Elvárt és javasolt fogalmak: Eszközök, anyagok, tevékenységek nevei, viszony és irányfogalmak.

<u>Témakör:</u> Papír formálása, alakítása	<u>Előzetes tudás:</u> Irányítással képes a papír gyűrésére, simítására, tépésére, feltekerésére. Segítséggel végez félbehajtást, vágást.	<u>Óraszám:</u> 13
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Nyújtson élményt a tevékenység, motiválja az egy és kétkezes manipulációt, szélesítse az ábrázoló alakító tevékenységek körét, fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Gyűrés, sodrás, tépés, feltekerés ügyesítése, olló használatának biztosabbá tétele. Próbálkozás körvonal mentén való vágással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papír tépése, ragasztása. – Felezős és átlós hajtás. – Vágás egyenes és körvonal mentén, ragasztás. – Ragasztás minta alapján. – Egyéb alakítási lehetőség: Lyukasztás, összetűzés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Papírcsíkok tépésével és ragasztásával mozaikkép készítése. – Képeslap készítése félbehajtással és díszítéssel. Szalvéta tulipán és csákóhajtogatás segítségével. – Csíkok vágása színes papírból, és kerítés, létrafokok, kamrapolc, haj... stb. ragasztása előrajzolt képre. Körformák körülvágása és szőlőszemek, pöttyös labda, virágszirmok ragasztása előrajzolt lapra. – Ember, hóember, virág... stb. részeinek a megfelelő helyre ragasztása irányítással, minta alapján. – Képeslap díszítése formalyukasztóval. Kivágott 	<p>Tudjon segítséggel papírból kis darabokat tépni, vágni, azokból egyszerű képeket összerakni, felragasztani. Segítséggel végezzen felező és átlós hajtogatást.</p>

	papírcsíkok összetűzése tűzőgéppel (karkötő, farsangi lánc).	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás), Játékra nevelés (spontán j., szabályj., konstrukciós j.), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, iránykövetés, vonaltartás, rész egész), Számolás-mérés (térbeli tájékozódás, összehasonlítás, viszonyítás, mennyiségek), Önkiszolgálás (szalvétahajtogatás).		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eszközök, tevékenységek, ábrázolandó tárgyak, élőlények, testrészek nevei, viszony és irányfogalmak.		

<u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás	<u>Előzetes tudás:</u> Tudjon papírhátért betartva önállóan színezni, festeni. Segítséggel képes legyen vonalhatáron belül színezni, festeni, nyomdázni és a vonalak irányultságára figyelni.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tanulók eljuttatása az „én csinálom” élményhez, a grafomotoros készség fejlesztése egy magasabb szintű ábrázolási és írási készség kialakítása érdekében. Fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Iránykövetés, sortartás, határvonalak betartása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kétváltozós ritmikus sor készítése nyomdázással. – Színek keverése folytatása. – Megkezdett rajzok kiegészítése. – Szabad rajzok készítése. – Egyéb technikák. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gyümölcsök nyomdázása kamrapolcra. – Festékfújás szívószállal. – Virágszárak, sündisznó tüskék, csigaházak megrajzolása. – Képességek szerint motívumok (alapfirkák), formák (összetett firkák) és egyszerű kompozíciók (osztott kör, nap, arc, ember, állat, növény) szabad rajzolása. – Zászló festése textilfestékkel, lámpás festése üvegfestékkel. 	<p>Tudjon segítséggel, körvonalon belül színezni, egyszerű vonalakat adott helyen kezdeni és befejezni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás), Olvasás írás (artikulációs gyakorlatok, szem kéz koordináció, finommozgások, olvasási irány, íráskészség f.), Számolás mérés (mennyiségek, műveletek, térbeli tájékozódás), Játék (spontán, szabály és konstrukciós j.), Környezetismeret (növények, állatok, főfogalmak).

Elvárt és javasolt fogalmak: Eszközök, tevékenységek, ábrázolandó tárgyak, élőlények, testrészek nevei, viszony és irányfogalmak.

4. osztály

<p><u>Témakör:</u> Formázás különböző anyagokból</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Irányítás mellett képes egyszerű formák készítésére, azok alak szerinti csoportosítására, 2 változós ritmikus sor irányítás melletti létrehozására.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>19</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az alkotás folyamata teremtsen egyfajta önkifejezési lehetőséget. Adjon teret az érzelmi – akaratilag tulajdonságok kibontakoztatására, fejlessze a kétkezes manipulációt, adjon lehetőséget a különböző formázási technikák begyakorlására. Fejlessze a figyelmet és a feladattartást.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Képességi szintnek megfelelő manipuláció különböző anyagokkal, szabad és irányított tevékenység formájában. Alkotás a rész egész viszony, ritmika és irány figyelembevételével.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alakítási technikák (nyomhagyás, lapítás, sodrás, gömbölyítés, keskenyítés, mélyítés) gyakorlása, nyomóformák használata. – Formázás és rendezési szempontok összekapcsolása (sortartás, sor eleje, vége, 2 3 változós ritmikus sor) – Formázás és viszonyfogalmak összekapcsolása (egymás alá, fölé, mellé rakás, tapasztás). – Elemi struktúrák és egyszerű kompozíciós elemek (osztott kör napábra, arc, emberalak) készítése segítséggel, alapelemek összeillesztésével. Rész egész viszonyának tanulása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kígyó, csiga, gyümölcsök készítése gyurmából. Marokedény készítése mélyítéssel és kavicsal dörzsöléssel agyagból. – Képketert díszítése nyomhagyással agyagból. – Nyomóformákkal alapelemek kiszaggatása, emberalak összeillesztése, fokhagymapréssal haj 	<p>Irányítás mellett képes egyszerű formák készítésére, azokból segítséggel összetett alak alkotására, 2 3 változós ritmikus sor irányítás melletti létrehozására.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ember, állat, növény készítése jellemző jegyek alapján, segítséggel. – Egyszerű tárgyak készítése segítséggel 	<p>préslése. Sündisznó tüskéinek készítése fokhagymapréssel.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bogyós, csigás tál készítése. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánpótlás), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, iránytartás, íráskészség), Számolás-mérés (tárgyak kiterjedése, formai tulajdonságai, térbeli tájékozódás, rész egész), Játék (spontán szabály és konstrukciós játék), Környezetismeret (testrészek, növények, állatok)</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eszközök, tevékenységek, ábrázolandó tárgyak, élőlények, testrészek nevei, viszony és irányfogalmak.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Építés</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Képes segítséggel, 4 5 elemből, minta alapján építeni, irányítással tornyot, vonatot, kaput, hidat létrehoz. Tud segítséggel fűzőtáblán fűzni, előrajzolt vonalra apró tárgyakat ragasztani.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 10</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kétkezes manipuláció segítése. A tanulók figyelmének, feladattartásának, érzelmi akarati tevékenységének fejlesztése.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Tárgyak csoportosítása. Segítséggel építés minta alapján, ritmikus sor kialakítása színekből, formákból. Kétkezes manipuláció fűzéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Építés szabadon és előrajzolt minta alapján. – Kirakás. – Formakitöltés. – Fűzés táblán, öltések papíron. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szabad építés legóból. Előrajzolt minta alapján több elemből álló duploépítmény konstruálása segítséggel. Többszörös egymásra egymás mellé rakás és befedés fakockákból (garázs, ház építése). – Gumival körülkerített forma (kör, négyzet, háromszög) kirakása pöttyivel. – Gyapjú, smirgli, kavics, csigaház, összegyűrt papír, felhasználásával kollázs készítése. – Fűzés fűzőtáblán, fonal vezetése lyukasztott kartoncsíkon, gyöngyfűzés minta alapján (3 változós ritmikus sor). 	<p>Legyen képes irányítással több elemből álló építményt szabadon létrehozni, segítséggel minta alapján konstruálni. Tudjon fűzőtáblán irányítással fűzni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi és munkarend, utánzás), Olvasás írás (ritmika, szem kéz koordináció, finommozgás, vonalvezetés, analógiás gondolkodás), Számolás mérés (formák megkülönböztetése, tárgyak kiterjedése, térbeli tájékozódás, mennyiségek), Játék (spontán , szabály , konstrukciós j.), Önkiszolgálás (cipőfűzés, varrás).

Elvárt és javasolt fogalmak: Eszközök, tevékenységek, ábrázolandó tárgyak, élőlények, testrészek nevei, viszony és irányfogalmak.

<p><u>Témakör:</u> Papír formálása, alakítása</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Képes segítséggel papírból kis darabokat tépni, vágni, azokból egyszerű képeket összerakni, felragasztani. Segítséggel végez felező és átlós hajtogatást.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 20</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Nyújtson élményt a tevékenység, motiválja az egy és kétkezes manipulációt, szélesítse az ábrázoló alakító tevékenységek körét, fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Gyűrés, sodrás, tépés, feltekerés ügyesítése, olló használatának biztosabbá tétele. Körvonal mentén való vágás segítséggel, próbálkozás ábrák, kis darabok kivágásával.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papír tépése, formakitöltés ragasztással. – Papír tépése, gömbölyítése. – Felezős és átlós hajtás. – Vágás egyenes és körvonal mentén, ábrák kivágása, csipkézés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Mozaikkép készítése, húsvéti tojás bevonása tépett papírdarabokkal. – Hópelyhek, virágok, levelek, szőlő és ribizli szemek gömbölyítése. – Képeslap, könyv, szalvéta, tulipán, csákó, repülő hajtogatása segítséggel. – Színes papírcsíkok vágásával és ragasztásával szőnyeg, kerítés, polc, képkeret stb. készítése. – Kivágott körökből ritmikus sor, szőlőfürt ragasztása. – Képes újságokból a témának megfelelő képek kivágása, gyűjtése, főfogalom alá rendezése, saját készítésű könyvbe ragasztása. 	<p>Legyen képes segítséggel papírból kis darabokat tépni, vágni, azokból egyszerű képeket összerakni, felragasztani, alaklemezeket körberajzolni. Irányítással, minta alapján ábrákat kirakni.</p> <p>Legyen képes segítséggel felező és átlós hajtogatást elvégezni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Alaklemezek körberajzolása, kivágása. – Ragasztás minta alapján (rész egész, bennfoglalás, összekapcsolás, sorrend megfigyelése és konstruálása). 	<p>Hópelyhek, terítő csipkézése félbehajtás után.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Karácsonyi képeslapok, díszek készítése ragasztással. – Ember, autó, virág, ház összeállítása előre kivágott elemekből, minta alapján. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi - és munkarend, utánzás), Játékra nevelés (spontán, szabály , konstrukció j.), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, iránytartás), Számolás-mérés (mennyiségek, rész egész), Önkiszolgálás (szalvéta hajtogatása), Beszédfejlesztés és környezetismeret (főfogalom alá rendelés).</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eszközök, tevékenységek, ábrázolandó tárgyak, élőlények, testrészek nevei, viszony és irányfogalmak.</p>		

<p><u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Tudjon segítséggel, körvonalon belül színezni, festeni, egyszerű vonalakat adott helyen kezdeni és befejezni.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 23</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tanulók eljuttatása az „én csinálom” élményhez, a grafomotoros készség fejlesztése egy magasabb szintű ábrázolási és írási készség kialakítása érdekében. Fejlessze a tanulók figyelmét, feladattartását, érzelmi akarati tevékenységét.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Iránykövetés, sortartás, határvonalak betartásának fejlesztése, vonalkövetés segítése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formakitöltés festéssel, színezéssel. – Íráselemek festése, rajzolása önállóan vagy átírással. – Szín, forma, számosság szerinti ritmikus sorok ábrázolása. – Szabad rajzok készítése. – Egyéb technikák megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – A témának megfelelő alakzatok kiszínezése színkód, másolás, megbeszélés alapján, a határok minél pontosabb betartásával, szükség szerinti segítséggel – Hímes tojás, képkeret festése. – Tányéralátét készítése, cserépfestés, terítődíszítés. – Képességek szerint motívumok (alapfirkák), formák (összetett firkák) és egyszerű kompozíciók (osztott kör, nap, arc, ember, állat, növény) szabad rajzolása – Tányér festése porcelánfestékkel képességeknek megfelelően (spontán ecsethúzás, ritmikus minta, előrajzolt vonalak követése, kiszínezése). 	<p>Tudjon segítséggel, és képességeihez mérten ritmikus sort képezni (színek vagy formák változtatásával). Képes legyen irányítással sort tartani.</p>

<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció (verbális és nonverbális instrukciók, tárgyas/képes napi - és munkarend, utánzás), Önkiszolgálás (terítés tányéralátét segítségével), Olvasás-írás (szem kéz koordináció, finommozgás, iránykövetés, íráselemek, betűk), Számolás-mérés (mennyiségek, műveletek, térbeli tájékozódás).</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eszközök, tevékenységek, ábrázolandó tárgyak, élőlények, testrészek nevei, viszony és irányfogalmak.</p>		

5. osztály

<p><u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Segítséggel képes különböző ábrázolási technikákat alkalmazni. Segítséggel képes használni az ábrázoláshoz használt eszközöket.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">55</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A tárgyi és természeti környezetünk irányított tanulmányozása által, fejlessze a tanulók megfigyelőképességét, képzeletét, memóriáját, finommozgását, kreativitását, érzelmi- akarati tulajdonságait és alkotótevékenységét. Szerezzen örömet nekik az alkotás élménye.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: A természeti környezetünk színei változásának megfigyelése és megnevezése segítséggel. Segítségnyújtás mellett a színek megjelenítése különböző ábrázolási technikákkal. A vízszintes és függőleges egyenesek pontos összekapcsolása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Színezés. – Rajzolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nagyobb felületek színezése. – Természeti környezetünk ábrázolása a színek kifejezőerejének hangsúlyozásával: ősz: levélhullás, tél: havazás, – tavasz: virágok, – Hiányos rajzok kiegészítése. – Virágok ábrázolása sematikusan – Szabad rajzolás. 	<p>Irányítás mellett ismerje fel és nevezze meg a főbb színeket. Tudjon laphatárt betartva színezni. Használja színezéseinél bátran a színeket. Ismerje az évszakok jellemző színeit</p> <p>Tudjon segítséggel, megkezdett ember, állatrajzokon főbb</p>

<p>- Festés.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nagyobb felületek, festése vízfestékekkel, több színnel. - Festés festékbe mártott fonállal. - Szabad festés. 	<p>testrészeket megnevezni, megrajzolni, képességeihez mérten. Tudjon nagyobb felületet ecsettel befesteni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezetismeret: természet-ábrázolás, Kommunikáció: történetmesélés, Olvasás-írás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Színek, évszakok jellemzői, természeti jelenségek, az ábrázoláshoz használt eszközök, anyagok nevei. Festés, rajzolás, színezés, képkiegészítés fogalma. Emberek és állatok főbb testrészei.</p>		

<u>Témakör:</u> Komplex alakító tevékenység	<u>Előzetes tudás:</u> Képes az ábrázolás- alakítás eszközeinek és anyagainak adekvát használatára.	<u>Óraszám:</u> 53
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Formaalkotási képesség, megfigyelőkészség, finommozgás fejlesztése a különböző ábrázolási technikák segítségével.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Különböző anyagok formázása, alakítása irányítással. Egyszerű tárgyak, képek készítése együttműködéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Természeti anyagok felismerése és felhasználása. – Nyomdázás. – Gyurmázás. – Agyagozás. – Papír megmunkálás. – Átdörzsölés. – Tárgyak (játékok, képek) készítése jellemző jegyeik alapján. 	<ul style="list-style-type: none"> – Természeti anyagok felhasználásával (levelek, ágak, termények, stb.) kompozíció készítése ragasztással. – Krumpli, ill. dugó nyomdával képek alkotása. – Só-liszt gyurmából golyók, készítése. – Agyagbaba készítése. – Színes papír kompozíció készítése. – Papír alá helyezett pénzérme, sablon stb. átdörzsölése- képalakítás. – Egyszerű ünnepi dekorációk készítése különböző anyagokból. 	<p>Képes legyen az ábrázolás- alakítás eszközeinek és anyagainak adekvát használatára. Képességeihez mérten a különböző ábrázoló- alakító technikák elsajátítása. Képes legyen egyszerű tárgyakat készíteni együttműködéssel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezet-ismeret: természetes anyagok, termékek, Kommunikáció: ünnepek, Életvitel és gyakorlat: ajándéktárgy.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Eszközök, anyagok megnevezése. A tárgykészítés részfolyamatainak megnevezése. Gömbölyítés, sodrás, lapítás. Az anyag tulajdonságaira vonatkozó fogalmak.		

6. osztály

<p><u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Képességeihez mérten használja az ábrázoláshoz használt eszközöket. Képességeihez mérten különböző ábrázolási technikákat alkalmazni tud segítséggel.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 55</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A természet megfigyelési és ábrázolási igényének kialakítása. Fejlessze a tanulóknak azt a képességét, hogy tevékenységükre minél hosszabb ideig tudjanak koncentrálni, koordináltan cselekedni, az elkezdett feladatot befejezni. Juttassa őket sikerélményhez.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladat: Segítségnyújtás mellett egyre nagyobb önállósággal a természet színeinek megjelenítése különböző ábrázolási technikákkal. A vízszintes és függőleges egyenesek pontos összekapcsolása. Felismerhető rajzok készítése különböző élőlényekről, jellemző jegyek alapján.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Színezés. – Rajzolás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kisebb felületek színezése. – Ember- és állatábrázolások gyakorlása. Fej, test, végtagok feltüntetése. – Irány különbségek érzékeltetése. – Hiányos állatrajzok kiegészítése. 	<p>Ismerje fel és nevezze meg a főbb színeket. Tudjon vonalhatárt betartva színezni. Színezéseinél használjon több színt. A tanuló képes jellemző jegyeik alapján felismerhető rajzot készíteni különböző élőlényekről; irányítással pontosan összekapcsolni a vízszintes és függőleges egyenes</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Festés. 	<ul style="list-style-type: none"> - Festékszórással képek készítése. - Foltfestéssel, lenyomatokkal, zsírkrétával stb. téli, tavaszi, nyári, őszi képek készítése. - Kisebb felületek, festése vízfestéssel, több színnel. - Szabad festés, rajzolás, színezés. 	<p>Tudjon, segítséggel, megkezdett ember, állatrajzokon egyre kisebb hiányzó részletet kiegészíteni. Próbálkozzon segítséggel embert ábrázolni.</p> <p>Ismerje az évszakok jellemző színeit.</p> <p>Segítséggel próbálja a színeket a valóságnak megfelelően használni.</p> <p>Tudjon kisebb felületet ecsettel befesteni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezetismeret: természet-ábrázolás, Kommunikáció: illusztráció, Olvasás-írás.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Színek, évszakok jellemzői, természeti jelenségek megnevezése. Festés, rajzolás, színezés, képkiegészítés fogalma. Testrészek nevei.</p>		

<u>Témakör:</u> Komplex alakító tevékenység	<u>Előzetes tudás:</u> Képes különböző formálási, alakítási tevékenységek végzésére segítséggel.	<u>Óraszám:</u> 53
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Juttassa a tanulókat olyan tapasztalati élményekhez, mely által jobban megismerjék élő és élettelen környezetüket. Fejlessze a tanulók figyelmét, emlékezetét, kézügyességét.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Különböző anyagok megmunkálása, felhasználása. Egyszerű tárgyak, képek készítése együttműködéssel.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírformálás, alakítás. – Sablonok körülrajzolása. – Gyurmázás. – Agyagozás. – Természetes anyagokkal alkotás. – Tárgyak (játékok, képek) készítése jellemző jegyeik alapján. 	<ul style="list-style-type: none"> – Papírhajtogatás. – Sablonok segítségével színes papírból képeslapkészítés. – Só-liszt gyurmából gyöngyök, készítése, festése, felfűzése. – Agyagból bábuk készítése. – Terményképek készítése. – Montázkészítés különböző anyagokból. – Ünnepekhez kapcsolódó dekorációk készítése. Pl. mikulás, farsangi álarc stb. 	<p>Segítséggel egyszerű formákat tud hajtogatni papírból.</p> <p>Segítséggel tudjon egyszerű sablont körülrajzolni.</p> <p>Képes az ábrázolás- alakítás eszközeinek és anyagainak adekvát használatára.</p> <p>Képességeihez mérten a különböző ábrázoló- alakító technikák elsajátítása</p> <p>Képes legyen egyszerű tárgyakat készíteni együttműködéssel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezet-ismeret: termények, levelek, Kommunikáció: ünnepek, Életvitel és gyakorlat: ajándék.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> A tárgykészítés részfolyamatainak megnevezése. Az elkészült tárgy megnevezése és funkciójára vonatkozó fogalmak.		

<u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás	<u>Előzetes tudás:</u> Irányítással alkalmazza az eddig megismert ábrázolási technikákat.	<u>Óraszám:</u> 50
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Jutassa a tanulókat olyan tapasztalati élményekhez, mely alapján fejlődjön az alkotás vágyuk. Segítse a manuális képességeik fejlesztését. Nyújtson sikerélményt az alkotás folyamata, segítse a pozitív önértékelés kialakulását.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Élőlények, tárgyak megfigyelése. Segítséggel próbálkozzon saját élmények megjelenítésére rajzos formában.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rajzolás-színezés. – Festés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak, emberek ábrázolása. – Egy-egy élmény megörökítése rajzolással, emberalakkal, tárgyakkal. – Jelentős eseményekhez (pl.: ünnepek) dekoráció készítése pl. zászlófestés stb. – Viaszkaparással kép készítése. – Szabad festési gyakorlatok. – Színkeverés: piros-kék, piros-sárga, kék-sárga. – Színkeverés papírdobozba helyezett rajzlapra tett festék foltokból golyók mozgatásának segítségével. 	<p>Segítséggel és képességeihez mérten tudjon embert és egyszerű tárgyakat rajzolni. Próbálja meg irányítással saját élményeit rajzos formában megjeleníteni. Irányítással próbáljon meg alapszíneket összekeverni.</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció élmény megörökítése, Környezet-ismeret: természet-ábrázolás, Életvitel és gyakorlat: kompozíció, ajándék.

Elvárt és javasolt fogalmak: Természeti jelenségekkel kapcsolatos fogalmak bővítése. Természeti és tárgyi környezettel kapcsolatos fogalmak körének fokozatos bővítése. Ünnepi jelképek. A tárgyi környezet elemeinek megnevezése.

<u>Témakör:</u> Komplex alakító tevékenységek	<u>Előzetes tudás:</u> Irányítással alkalmazza a különböző formálási, alakítási tevékenységeket.	<u>Óraszám:</u> 45
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A különböző anyag megmunkáláshoz szükséges jártasságok, készségek kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Különböző anyagfajták felismerése és szétválogatása irányítással. Egyszerű tárgyak készítése és kidíszítése irányítással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagok tulajdonságai. – Terméskompozíciók. – Csipkeszurka. – Agyagozás. – Gyurmázás. – Gipszöntés. – Papírhajtogatás. – Tárgyak (játékok, képek) készítési módjának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Anyagok válogatása anyagfajták és használhatóság szerint. – Őszi falevél kompozíció készítése. – Terményekből képek alkotása. – Csipkeszurkával kép készítése. – Agyagedények készítése, festése. – Só-liszt gyurmából hűtő mágnesek készítése különböző motívumokkal és színekkel. – Gipszöntéssel figurák készítése, festése. – Papírhajtogatással pl. csákó, hajó készítése. – Ünnepekhez kapcsolódó alkotások létrehozása. 	<p>Képes irányítással felismerni és szétválogatni a különböző anyagfajtákat. Képességeihez mértén képes elsajátítani különböző ábrázoló-alakító technikákat. Képes az ábrázolás- alakítás eszközeinek és anyagainak adekvát használatára. Képes irányítással egyszerű tárgyakat készíteni.</p>

Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: tárgy, ajándék készítése változatos technikával.

Elvárt és javasolt fogalmak: Anyagok, eszközök. Elkészítendő tárgy. Elkészítés részfolyamatai. Ünnepi jellegzetességek. Az anyagok tulajdonságaira vonatkozó fogalmak körének bővítése. Anyagok, részfolyamatok, elkészült tárgy és rendeltetése.

<u>Témakör:</u> Népművészet	<u>Előzetes tudás:</u> Népdalok, népi játékok ismerete segítséggel.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A népművészeti tárgyak iránti érdeklődés felkeltése.		13
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladat: Néhány népművészeti alkotás szemlélése, megismerése irányítással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hímzések, népi szöttesek. – Szövés. – Fonás. – Mézesbáb készítés. – Tojásfestés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző hímzések megtekintése. – Népi szöttesek megismerése. – Fonástanulás. – Mézeskalács készítés, díszítés. – Tojásfestés: díszítés, karcolás, viaszoló – festő technikák alkalmazásával. – Látogatás a Néprajzi Múzeumba (Budapest), – Egyéb helyi tájház, helytörténeti kiállítás felkeresése. – Néprajzi, népművészeti albumok megtekintése. 	<p>Irányítással megismer néhány népművészeti alkotást.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: lakóhely-ismeret, történelmi ismeretek, Életvitel: Múzeumlátogatás, Kommunikáció: saját vélemény, élmények.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hímzés, szövés, fonás, mézesbáb, tojásfestés. Népi mesterségek megnevezése, alapanyagai. Népszokások.		

7. osztály

<p><u>Témakör:</u> Vizuális ábrázolás</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Irányítással alkalmazza az eddig megismert ábrázolási technikákat.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p style="text-align: center;">50</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Jutassa a tanulókat olyan tapasztalati élményekhez, mely alapján fejlődjön az alkotás vágyuk. Segítse a manuális képességeik fejlesztését. Nyújtson sikerélményt az alkotás folyamata, segítse a pozitív önértékelés kialakulását.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Élőlények, tárgyak megfigyelése. Segítséggel próbálkozzon saját élmények megjelenítésére rajzos formában.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rajzolás-színezés. – Festés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak, emberek ábrázolása. – Egy-egy élmény megörökítése rajzolással, emberalakkal, tárgyakkal. – Jelentős eseményekhez (pl.: ünnepek) dekoráció készítése pl. zászlófestés stb. – Viaszkaparással kép készítése. – Szabad festési gyakorlatok. – Színkeverés: piros-kék, piros-sárga, kék-sárga. – Színkeverés papírdobozba helyezett rajzlapra tett festék foltokból golyók mozgásának segítségével. 	<p>Segítséggel és képességeihez mérten tudjon embert és egyszerű tárgyakat rajzolni. Próbálja meg irányítással saját élményeit rajzos formában megjeleníteni. Irányítással próbáljon meg alapszíneket összekeverni.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció élmény megörökítése, Környezet-ismeret: természet-ábrázolás, Életvitel és gyakorlat: kompozíció, ajándék.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Természeti jelenségekkel kapcsolatos fogalmak bővítése. Természeti és tárgyi környezettel kapcsolatos fogalmak körének fokozatos bővítése. Ünnepi jelképek. A tárgyi környezet elemeinek megnevezése.		

<u>Témakör:</u> Komplex alakító tevékenységek	<u>Előzetes tudás:</u> Irányítással alkalmazza a különböző formálási, alakítási tevékenységeket.	<u>Óraszám:</u> 45
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A különböző anyag megmunkáláshoz szükséges jártasságok, készségek kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Különböző anyagfajták felismerése és szétválogatása irányítással. Egyszerű tárgyak készítése és kidíszítése irányítással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagok tulajdonságai. – Terméskompozíciók. – Csipkeszurka. – Agyagozás. – Gyurmázás. – Gipszöntés. – Papírhajtogatás. – Tárgyak (játékok, képek) készítési módjának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Anyagok válogatása anyagfajták és használhatóság szerint. – Őszi falevél kompozíció készítése. – Terményekből képek alkotása. – Csipkeszurkával kép készítése. – Agyagedények készítése, festése. – Só-liszt gyurmából hűtő mágnesek készítése különböző motívumokkal és színekkel. – Gipszöntéssel figurák készítése, festése. – Papírhajtogatással pl. csákó, hajó készítése. – Ünnepekhez kapcsolódó alkotások létrehozása. 	<p>Képes irányítással felismerni és szétválogatni a különböző anyagfajtákat. Képességeihez mértén képes elsajátítani különböző ábrázoló-alakító technikákat. Képes az ábrázolás- alakítás eszközeinek és anyagainak adekvát használatára. Képes irányítással egyszerű tárgyakat készíteni.</p>

Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: tárgy, ajándék készítése változatos technikával.

Elvárt és javasolt fogalmak: Anyagok, eszközök. Elkészítendő tárgy. Elkészítés részfolyamatai. Ünnepi jellegzetességek. Az anyagok tulajdonságaira vonatkozó fogalmak körének bővítése. Anyagok, részfolyamatok, elkészült tárgy és rendeltetése.

<u>Témakör:</u> Népművészet	<u>Előzetes tudás:</u> Népdalok, népi játékok ismerete segítségével.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A népművészeti tárgyak iránti érdeklődés felkeltése.		13
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladat: Néhány népművészeti alkotás szemlélése, megismerése irányítással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hímzések, népi szöttesek. – Szövés. – Fonás. – Mézesbáb készítés. – Tojásfestés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző hímzések megtekintése. – Népi szöttesek megismerése. – Fonástanulás. – Mézeskalács készítés, díszítés. – Tojásfestés: díszítés, karcolás, viaszoló – festő technikák alkalmazásával. – Látogatás a Néprajzi Múzeumba (Budapest), – Egyéb helyi tájház, helytörténeti kiállítás felkeresése. – Néprajzi, népművészeti albumok megtekintése. 	<p>Irányítással megismer néhány népművészeti alkotást.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: lakóhely-ismeret, történelmi ismeretek, Életvitel: Múzeumlátogatás, Kommunikáció: saját vélemény, élmények.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hímzés, szövés, fonás, mézesbáb, tojásfestés. Népi mesterségek megnevezése, alapanyagai. Népszokások.		

		megjeleníteni.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció élmény megörökítése, Környezet-ismeret: természet-ábrázolás, Életvitel és gyakorlat: kompozíció, Társadalomismeret: térkép.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Természeti és tárgyi környezettel kapcsolatos fogalmak körének fokozatos bővítése. Érzelmekkel, hangulatokkal kapcsolatos fogalmak körének bővítése. Ünnepi szimbólumok. Élőlények testfelépítésével kapcsolatos fogalmak körének bővítése. Természeti környezettel kapcsolatos fogalmak körének bővítése.		

<u>Témakör:</u> Komplex alakító tevékenységek	<u>Előzetes tudás:</u> Tárgyak készítése irányítással.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Segítse, hogy a tanulók egyre nagyobb önállósággal hozzanak létre különböző képi és formai alkotásokat. Szerezzenek egyre nagyobb jártasságokat a különböző alakítási technikák alkalmazásában.		48
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű tárgyak készítése irányítással. Különböző anyagfajták felhasználása irányítással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Agyagozás. – Gyurmázás. – Textilmegmunkálás. – Varrott képek készítése. – Terméskompozíciók. – Tárgyak (játékok, képek) készítési módjának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Agyagedények készítése, festése, díszítése. – Só-liszt gyurmából fali díszek mintázása évszakra jellemző motívumokkal és színekkel. – Textilképek ragasztása. – Egyszerű minta varrása papírra majd a minta kifestése. – Őszi falevél kompozíció kiegészítése rajzzal. – Terménymozaikok készítése. – Szárított növények festése mártással, majd csendélet ragasztása. – Ünnepekhez kapcsolódó dekorációk készítése. – Babaház-készítés kartondobozból. Bababútor különböző dobozokból. 	<p>Képességeihez mértén képes legyen alkalmazni a különböző ábrázoló- alakító technikákat. Képes legyen irányítással egyszerű tárgyakat készíteni.</p>

	– Fonalbábu-készítés. Ujjbáb pingponglabdából.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: tárgy, ajándék készítése változatos technikával.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Anyagok, eszközök. Elkészítendő tárgy. Elkészítés részfolyamatai. Évszakok jellemzői. Ünnepi jellegzetességek. Anyagok, részfolyamatok, elkészült tárgy és rendeltetése.		

Témakör: Népünk művészete	Előzetes tudás: Régi korok életének ismerete tárgyakon keresztül.	Óraszám: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A tárgyi és szellemi alkotások irányított szemlélése segítse a tanulók érdeklődését felkelteni a múltunk iránt. Ezáltal fejlődjön az esztétikai érzékük és magyarság tudatuk.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladat: Néhány népművészeti alkotás, népi mesterség megismerése irányítással. Népszokások.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Népművészeti alkotások jellemzői. – Fafaragás. – Fazekasság. – Csuhezás. – Népszokások. 	<ul style="list-style-type: none"> – Néprajzi, népművészeti albumok szemlélése. – Ismerkedés népművészeti faragásokkal. – Ismerkedés népművészeti kerámiákkal. – Agyag edény díszítése népi motívumokkal. – Csuhebaba készítése. – Látogatás a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba (Szentendre), és egyéb népművészeti gyűjtemények helyszínén. – Népszokások eljátszása. 	<p>Irányítással ismerjen fel néhány népművészeti alkotást.</p>

Kapcsolódási pontok: Társadalmi ismeretek: lakóhely-ismeret, történelmi ismeretek, Múzeumlátogatás, Kommunikáció: saját vélemény, élmények.

Elvárt és javasolt fogalmak: Faragás, fazekasság, csuhézás. Népi mesterségek megnevezése, alapanyagai. Népszokások.

<u>Témakör:</u> Elemi ismeretek a művészeti alkotásokról	<u>Előzetes tudás:</u> Művészeti alkotások felismerése segítséggel.	<u>Óraszám:</u> 15
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A művészeti befogadó készség fejlesztése. Járuljon a tanulók esztétikai érzékének fejlődéséhez.		
<u>Fejlesztési feladatok - Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Irányítással művészeti alkotások szemlélése, megfigyelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Művészeti alkotások jellemzői, fajtái. – Szobrok. – Festmények. – Épületek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Művészeti kiadványok, albumok nézegetése, beszélgetés az alkotásokról. – Különböző anyagokból készült szobrok megtapintása. – Festmények megnézése. – Épületek megtekintése. – Tapintható tárlatok felkeresése. – Múzeumlátogatás. 	<p>Segítséggel ismerkedjen meg egy-két kiemelkedő képzőművészeti alkotással.</p> <p>Irányítással szemlélget művészeti alkotásokat, a neki tetszőt kiválasztja, elemzi.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Társadalmi ismeretek: Múzeumlátogatás, történelmi ismeretek, viselkedési kultúra, Kommunikáció: saját vélemény megfogalmazása		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Festészet, szobrászat, építészet, egyszerű esztétikai fogalmak.		

INFORMÁCIÓS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

A tantárgy célja felkelteni a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók érdeklődését a számítógépek és az irodatechnikai eszközök iránt, bemutatni az eszközök sokszínűségét, gyakorlati alkalmazhatóságát a tanulásban, a játékban és a szórakozásban. A számítógép részeinek, működésének megismerése, grafikával, szöveggel kapcsolatos feladatok értelmezése, megoldása közben ismerik meg a számítógép üzemeltetési rendjét, egészségügyi és balesetvédelmi szabályait, az informatikai eszközök tudatos, célnak megfelelő használatát.

Az irodatechnikai készülékek működtetésének és adekvát használatának gyakorlására a pedagógusnak kell megteremteni a lehetőséget – építve arra, hogy a számítógép használata lehetőséget teremt az egyéni ütemű tanulásra, az utasítások pontos végrehajtására, különböző típusú játékprogramok használatának elsajátítására egyéni szintekhez mért nehézségi fokon.

A tantárgy különösen fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben az információs eszközök mértékletes és fegyelmezett használatára neveléssel, és az információs rendszerek használata során felmerülő etikai kérdések tudatosításával és szem előtt tartásával.

A médiatudatosságra nevelésben nagy szerepe van az internetes médiumok által nyújtott kapcsolattartási lehetőségek megismerésének és gyakorlásának; az internethasználat veszélyforrásai és veszélyei megismerésének; a valóság és a virtualitás megkülönböztetési képességének és az információk szűrése és rendszerezése tudatosításának. A természettudományos és technikai kompetencia fejlődését támogatja a világ megismerése az internet használatának segítségével.

A digitális kompetencia fejlődését elősegíti az információs technikák magabiztos és kritikus használata, a szabadidő hasznos eltöltése a számítógép segítségével, a kapott információk felismerése, értékelése és használata, az internetes kommunikáció lehetőségeinek megismerése és a számítógépes függőség megelőzése, a játékidő kontrollálása.

Az esztétikai-művészeti tudatosság fejlődéséhez hozzájárul a számítógép sokoldalú felhasználása során a keresett tartalmak elemzése.

A hatékony, önálló tanulást az információs technika által nyújtott lehetőségek tanulást segítő alkalmazásának megismerése, a számítógép lehetőségeinek felhasználása az egyéni ütemű tanulásra, az utasítások pontos végrehajtására és az önálló munkára nevelés és tehetséggondozás segíti.

Információs eszközök használata
Évfolyam: 7 - 8.

Évfolyam	7.	8.
Heti óraszám	1	1
1 éves óraszám	36	36

Témakör / Évfolyam	7.	8.
1. Számítógép kezelés	20	14
2. Irodatechnika	4	6
3. Dokumentumkészítés	2	2
4. Játékprogramok	10	14
Éves óraszám	36	36

7. osztály

<u>Témakör:</u> Számítógép kezelés	<u>Előzetes tudás:</u> Balesetvédelmi ismeretek.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szakszerű és biztonságos számítógép használat.		14
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A számítógép tartozékainak megismerése. A számítógépes környezetben való viselkedés szabályainak megismertetése. Egér és billentyűhasználat.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ismerkedés a számítógéppel. – Ismerkedés a monitorral, billentyűzettel, egérrel. – A számítógéppel való foglalkozások rendje, a legfontosabb biztonsági tudnivalók. – A számítógép bekapcsolása. 	<ul style="list-style-type: none"> – A számítógép részeinek megfigyelése, megmutatása, megnevezése. – Időbeosztás, megfelelő ülés és szemtávolság betartása, elektromos vezetékek kezelése. – Munkavégzés megfelelő szoftverekkel. 	<p>Ismerje fel a számítógépet és tartozékait, nevezze meg őket.</p> <p>Ismerje a számítógépes környezetben való viselkedés szabályait.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlat: piktogramok, jelek értelmezése, Kommunikáció: pontos szövegírás Olvasás-írás, Számolás-mérés.		

Elvart és javasolt fogalmak: Néhány, a számítógép működtetésével kapcsolatos megnevezés: monitor, billentyűzet, /a billentyűzeten található rövidítések, jelek értelmezése/ egér.

<u>Témakör:</u> Irodatechnika	<u>Előzetes tudás:</u> Verbális kommunikációs készségek megfelelő szintje.	<u>Óraszám:</u> 6
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megismert eszközök szabályos használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A telefon adekvát használata (amennyiben lehetséges mobil készüléket is), nyomtató használatának megismertetése, gyakorlása. A kulturált telefonálási szokásokat megismertetése.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Telefon működése és használata. – Nyomtató. 	<ul style="list-style-type: none"> – Telefonálás, házi hívás, helyi hívás, mobil szám hívása közötti különbségek Eltérő készülékek használata. – A nyomtató használata, saját munka kinyomtatása. 	<p>Képes kulturáltan, telefonálást kezdeményezni és folytatni.</p> <p>Képes a tanult eszközöket megfelelően működtetni, nyomtatványt készíteni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszédkészség, szövegértés, pontos szövegírás, másolás, Olvasás-írás, Környezetismeret.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Vonal, kicseng, foglalt jelzés, vonalas – mobil készülék, kézi-beszélő, telefonzsinór, nyomtatók, festékpátron.		

<u>Témakör:</u> Dokumentumkészítés	<u>Előzetes tudás:</u> Biztos tájékozódás a billentyűzeten.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megismert programokban való tájékozódás.		2
<u>Fejlesztési feladatok – ismeretek - tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Változások előidézésének módjai számítógép használatával: írás – írott szöveg eltüntetése, ábrák színezése, színek változtatása, méret változtatása, stb.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oktatási célú programok használata. – Készségfejlesztő szoftverek használata. – Rövid szavak gépelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – A programoktól függően olvasás – írás vagy számolás, illetve ábrák kitöltése színnel, rajzolás. – Tanulás, gyakorlás (egyéni vagy választott társsal). 	<p>Képes a számítógéppel és programokkal kapcsolatos egyszerű szóbeli utasításokat megérteni, végrehajtani segítséggel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció, Életvitel és gyakorlat: piktogramok, jelek ismerete, Ábrázolás, alakítás: ábra, kompozíció készítése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betű, szám, szóköz, sorváltás.		

Témakör: Játékprogramok	Előzetes tudás: Koncentrált figyelem. Szem – kéz koordináció.	Óraszám: 14
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az ismert programok önálló használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Feladatot megértése a végrehajtás gyakorlása. A használt játékprogramot megnevezése és használatának (elindítás, bezárás, irányítás) elsajátítása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Memória játék. – Játék-, illetve tantárgyi alkalmazásokhoz kapcsolódó programok használatának megismerése, gyakorlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Online és más fejlesztő játékok használata, szabályok betartása. – Programok elindítása, irányítása, játék vagy feladatvégzés után bezárás. 	<p>Képes különböző típusú játékprogramok használni egyéni képességekhez mért nehézségi fokon segítséggel.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: pontos szövegértés és szövegírás, Olvasás, írás: másolás, értelmező olvasás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Képernyő, kép, színek, az aktuális programok használatához tartozó kifejezések és szókapcsolatok.		

8. osztály

<u>Témakör:</u> Számítógép kezelés	<u>Előzetes tudás:</u> Képes egyszerűbb gyakorló programokkal az egeret és a billentyűt használni.	<u>Óraszám:</u> 14
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szakszerű és biztonságos számítógép használat.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u> Fejlesztési feladatok: A számítógép tartozékainak megismerése. A számítógépes környezetben való viselkedés szabályainak betartatása. Ismeretek – Tananyag: – A számítógépről tanultak felelevenítése. – A számítógép részeinek megnevezése (monitor, billentyűzet, egér). – Balesetvédelmi ismeretek és biztonságos géphasználat felelevenítése.	<u>Tanulói tevékenység:</u> – Megfigyelés, gyakorlás a számítógépes eszközökkel. – A számítógép kezelése, a programokkal való tevékenység megadott lehetőségek szerint. – Lehetséges vészhelyzetek megfogalmazása, dramatizálással, szerepjáttékkal (áram, konnektor hibái, veszélyei).	<u>Elvárt teljesítmény:</u> Ismerje a számítógépes környezetben való viselkedés szabályait. Használja a számítógépet felnőtt jelenlétében szabályosan. Végezze a tanult tevékenységeket egyre nagyobb biztonsággal.
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Életvitel és gyakorlati ismeretek: piktogramok, jelek értelmezése, Olvasás-írás, Kommunikáció: pontos szövegírás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Néhány, a számítógép működtetésével kapcsolatos megnevezés. monitor, billentyűzet, /a billentyűzeten található rövidítések, jelek értelmezése/ egér) és az alkalmazott programokhoz kapcsolódó fogalom (ikon, jel) elsajátítása.		

<u>Témakör:</u> Irodatechnika	<u>Előzetes tudás:</u> Telefonhívás kezdeményezés és fogadása az udvariassági formások betartásával.	<u>Óraszám:</u> 6
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A megismert eszközök szabályos használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A telefon adekvát használata (amennyiben lehetséges mobil készülékkel is). A kulturált telefonálási szokások gyakorlása Fénymásolatot készítése segítséggel. Nyomatvány (meghívó, plakát stb.) készítése segítséggel.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az előzetes ismeretek alapján a telefon használata. – Segélyhívó számok megismerése, elsajátítása. – A fax működése és használata. – Fénymásoló működése és használata. – Nyomtató működése és használata. 	<ul style="list-style-type: none"> – Telefonálás szituációs játékokkal. – Telefonos szolgáltatások lekérése (pl. pontos idő, faxhang stb.). – Segélyhívó telefonszámok hívásának gyakorlása játék telefonon. – A szakszerű használat elsajátítása. – A másoló használata, saját munkáról másolat készítése. – A nyomtató használat elsajátítása, saját munka kinyomtatásával. 	<p>Legyen képes kulturált telefonálás kezdeményezésére és folytatására.</p> <p>Képes segítséggel a tanult eszközöket megfelelően működtetni, nyomatványt, fénymásolatot készíteni (meghívó, plakát)</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszédkésztség, szövegértés, Olvasás-írás, Környezetismeret, Számolás-mérés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Vonal, kicseng, foglalt jelzés, vonalas – mobil készülék, szolgáltató, kézi-beszélő, telefonzsinór, fax, üzenet rögzítő, (a készüléken meglévő jelek, rövidítések és értelmezésük) fénymásolópapír, festék, nyomtatók, festékpátron.		

<u>Témakör:</u> Dokumentumkészítés	<u>Előzetes tudás:</u> Biztos tájékozódás a billentyűzeten	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Eligazodás a megismert programokban.		2
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Változások előidézésének módjai számítógép használatával (írás – írott szöveg eltüntetése, ábrák színezése, színek változtatása, méret változtatása, stb.). Aktivitás a programok kezelésében.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szövegszerkesztő program használata. – Születésnapi meghívó készítése gépeléssel és/vagy kép beillesztéssel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Írott szöveg másolása, vagy diktálás utáni írása. – Tanulás, gyakorlás (önállóan vagy segítséggel). 	<p>Értse meg a számítógéppel és programokkal kapcsolatos egyszerű szóbeli utasításokat Próbálkozzon, segítkezzen abban, hogy a képernyőn változásokat idézzen elő (betű nagyság, szín, forma megváltoztatása, rajz, kép készítése, tetszőleges változtatással).</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció szövegértés, pontos írás, Életvitel és gyakorlat: piktogramok, jelek ismerete, Ábrázolás-alakítás: ábra, kompozíció készítése, Olvasás-írás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Betű, szám, szóköz, sorváltás, gépelés, meghívó, dokumentum.		

Témakör: Játékprogramok	Előzetes tudás: Koncentrált figyelem. Szem – kéz koordináció.	Óraszám: 14
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az ismert programok önálló használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Feladatmegértés és a végrehajtás gyakorlása. A használt játékprogramok megnevezése és használatának (elindítás, bezárás, irányítás) gyakorlása.</p> <p>Ismeretek– Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Memória játék. – Játék-, illetve tantárgyi alkalmazásokhoz kapcsolódó programok használatának felelevenítése, gyakorlása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Online és más fejlesztőjátékok használata, szabályok betartása. Programok elindítása, irányítása, játék vagy feladatvégzés végén bezárás. – Képek, összekapcsolódó ábrák párosítása. – Gyakorlás önállóan, szükség esetén kevés segítséggel. 	<p>Legyen képes különböző típusú játékprogramokat használni segítséggel</p> <p>Nevezze meg az általa használt játékprogramot.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Testnevelés, Kommunikáció: pontos szövegértés és szövegírás, Olvasás, írás: másolás, értelmező olvasás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Valaminek a párja (összetartozik), képernyő, kép, színek, (az aktuális programok használatához tartozó kifejezések és szókapcsolatok).		

MOZGÁSNEVELÉS

A tantárgy célja kialakítani a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók mozgáskultúráját, javítani a mozgás összerendezettségét. A mozgást a motorikus fejletlenségek, testtartási rendellenességek korrekciójának eszközévé tenni a helyi lehetőségekhez igazodó terápiás eljárások alkalmazásával, kialakítva olyan ismereteket, jártasságokat, készségeket, képességeket, amely a későbbi mozgásos cselekvési biztonságukat, rendszeres fizikai aktivitásukat megalapozza, motorikus képességeiket hatékonyan fejleszti.

A tantárgy sajátos módszereivel, versenyekkel, mozgásos játékokkal segíti a tanulók mozgásvágyának fenntartását, valamint élmények gyűjtését.

A pedagógus feladata a megtanult, begyakorolt testhelyzetek, gimnasztikai gyakorlatok, elemi mozgássorok reprodukálását segíteni az alapmozgások gyakorlásával (csúszás, kúszás, mászás, járás, futás, ugrás, dobás), erősíteni a pozitív személyiségjegyeket. A mozgáskedv felkeltésével a játék az örömforrás, a kapcsolatteremtés eszközévé tehető, rendszeres testedzéssel az ügyességet, állóképességet, gyorsaságot, bátorságot, edzettséget, fizikai állóképességet lehet fejleszteni, az izomerőt növelni.

Az elemi munkavégzéshez szükséges fizikai, szociális képességek kialakítását, a tanulók társadalmi mobilizációját elősegíti a téri orientációt, a feladattudatot és feladattartást fejlesztő gyakorlatok, tevékenységek megtervezése. A tanulók társadalmi mobilizációjának elősegítése valósul meg az elemi munkavégzéshez szükséges fizikai, szociális képességek kialakításával. A mindennapi élethez szükséges összerendezett mozgáskészségek kialakítása, térbeli irányok, viszonyfogalmak használata, testhelyzetek, mozgások utánzásának gyakorolása, a gimnasztikai alapformájú gyakorlatok rögzítése, ciklikus mozgássorok elsajátítása is ezt szolgálja.

A tantárgyi fejlesztés támogatja a mozgásos emlékezet, mozgáskészség fejlesztését, kontrollált mozgássorok rögzítését, tornaszerek adekvát, egyre önállóbb használatát.

Csapatjátékokban az együttműködési képesség kialakítása erősödik a játékokkal, versenyekkel és a figyelem, gyorsaság, kitartás és koncentrációs képesség fejlesztése is megvalósul a mozgásos és eszközös feladatokban. A sporttevékenységek teremtenek lehetőséget az egyszerű szabályok betartásának gyakorlására, a mozgásos versenyhelyzetekben, csapatjátékokban a győzelem és a vereség kulturált megélésének kialakítására.

1–2. évfolyam

A tantárgy a segítőkészség, az együttműködés kialakításával, a becsületes és szabályos tevékenységek megalapozásával mozgásos feladathelyzetekben, játékokban támogatja az erkölcsi nevelést.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés céljait a téri tájékozódás fejlesztésével és a helyes testtartásban történő mozgások gyakorlásával segíti.

Fejleszti az önismeretet és a társas kapcsolati kultúrát a pozitív személyiségjegyek megerősítésével, az egészséges önbizalom kialakításával,

a fizikai képességek reális megismertetésével, segíti a féltékenység és a szorongás érzésének csökkentését a mozgásos tevékenységekben.

Fontos szerepet játszik a felelősségvállalásban a tanuló saját testi épségének, és a társak testi épségének megóvására törekvés. Megalapozódik a siker és a sikertelenség élményének helyes feldolgozása.

A tantárgy a testi és lelki egészségre nevelésben a mozgásos cselekvési biztonság kialakításával, a bátorság megalapozásával vesz részt a feladatok kivitelezése közben, amelyet a motorikus képességek ügyesítésével, az egyensúly, a figyelem fejlesztésével ér el. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és az elkerülés technikáinak gyakorlása segít a testi épség megőrzésében.

Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületet az egyszerű utasítások megértése, végrehajtása, a szóbeli irányítás megértésének és elfogadásának megalapozása támogatja.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése a társas, mozgásos tevékenységekben, csapatjátékokban, versenyekben megfelelő magatartás kialakításával, az együttműködés, egymásra figyelés megalapozásával valósul meg.

Az esztétikai és művészeti tudatosságot és kifejezőképességet a tantárgy a mozgás esztétikumának felismerésével, az érzelmek, indulatok mozgáson keresztül történő kifejezésével és levezetésével segíti.

3–4. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést folyamatosan támogatja a szabálykövetési képesség kialakításával, a szabálybetartás igényének megalapozásával, a közösségi tevékenységek során az együttműködés, türelem, önfegyelm fejlesztésével.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés elveit és céljait az egymás segítése iránti érzékenység és a csapatösszetartás érzésének felkeltésével támogatja.

Hozzájárul az önismeret és a társas kultúra fejlesztéséhez a konfliktushelyzetekben az önuralom megtartására, a játékhelyzet és a valós helyzet felismerésére és adekvát viselkedésre ösztönzéssel. Segíti a féltékenység, szorongás érzésének csökkenését, az önbizalom fejlesztését sikerélmény biztosításával mozgásos tevékenységekben.

Kialakul az alkalmazkodási képesség, a tanuló saját és mások fizikai teljesítőképségének reális felmérése.

A testi és lelki egészségre nevelésben nagy szerepet játszik a fizikai állóképesség és erőnlét javítása, a mozgásigény felkeltése, a helyes testtartás folyamatos javítása.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztéséhez hozzájárul a mozgásos tevékenységek verbális utasításainak megértésével, a sport- és játéktevékenységek eszközeinek, szabályainak megnevezésével, a fogalmak adekvát megértésével.

A szociális és állampolgári kompetencia a kapcsolatok kialakítására való képességek fejlesztésével, a közösségi játékokban való együttműködéssel, a beilleszkedés fejlesztésével erősödik. A mozgás esztétikumának megismerése, a mozgás és ritmus tudatos alkalmazása,

összekapcsolása az esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlődésében játszik nagy szerepet.

5–6. évfolyam

A tantárgy szerepe különösen fontos a szabályok betartásának, a becsületes játék normáinak elmélyítésében és versenyhelyzetekben az önuralom és önfegyelem kialakításában.

A nemzeti azonosságtudatra nevelést, hazafias nevelést segíti a csapat tagjává válás igényének felébresztése, a csapattal való azonosulás érzésének, a közösségért végzett aktív cselekvésnek az ösztönzése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését a féltékenység, szorongás érzésének csökkentésével és a megfelelő önbizalom kialakításával segíti.

A testi és lelki egészségre nevelést támogatja az elemi munkavégzéshez szükséges fizikai állóképesség, izomerő kialakítása, a mozgás megszerettetése, a fizikai aktivitás iránti belső igény megerősítése.

Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület fejlesztéséhez a tantárgy a verbális utasításra mozgásos tevékenységek végzésének, végrehajtásának gyakorlásával és a sporttevékenységek eszközeinek és fogalmainak mind pontosabb és részletesebb megnevezésével, adekvát használatával járul hozzá.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia fejlődése a társadalmi mobilizációra való felkészülés elősegítésével, a reális célok kitűzésének és elérésének gyakorlásával, a magabiztosság növelésével, a segítségkérés és segítségelfogadás képességének fejlesztésével érhető el.

A szociális és állampolgári kompetencia megalapozását a közösségért végzett munka fontosságának felismerése és elismerése, a csoportos együttműködések, kapcsolatok megerősítése éri el.

A harmonikus mozgás esztétikumának felismerése és gyakorlása segíti az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlődését.

Mozgásnevelés
Évfolyam: 1-6

Évfolyam	1.-2.	3.-4.	5.-6.
Heti óraszám	5	5	5
1 éves óraszám	180	180	180

Témakör / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	48	45	17	17	17	17
2. Alapmozgások	45	48	40	40	30	30
3. Alapvető testhelyzetek, szabad,- és kéziszer gyakorlatok	25	25	40	40	30	30
4. Légző gyakorlatok	12	12	3	3	3	3
5. Dobások, labdás gyakorlatok	30	30	40	40	50	50
6. Játékos versenyek	20	20	40	40	50	50
Éves óraszám	180	180	180	180	180	180

1. osztály

<u>Témakör:</u> Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Helyes testtartás. Utasításra való odafigyelés.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Térbeli tájékozódás, a téri orientáció fejlesztése, különböző hely és irányváltások gyakorlása.		48
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Oszlopba, vonalba sorakozás, körbe állás, járás gyakorlása. Hely, és irányváltoztatások. Téri irányok gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alakzatok. – Térbeli tájékozódás. – Helyzetgyakorlatok. <p>– Egyszerű utasítások végrehajtása.</p>	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Álljanak körbe, oszlopba, vonalba sík talajon segédeszköz használatával (fal, bordásfal, pad, karika). – Elindulás, megállás. – Térbeli tájékozódást segítő fogalmak: előtte- mellette- mögötte, eleje-vége utasítások alkalmazása: egymáshoz képest, számollyal és más eszközökkel, helyzetgyakorlatokkal (járás, futás, kúszás, mászás, csúszás, gurulás, ugrás,). – Akadályok kerülgetése. – Kör- és népi játékok. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű utasítások végrehajtása (pl.ülj le, állj fel...). 	<p>Képes legyen egyre önállóbban sorba állni, kört alkotni.</p> <p>Egyre kevesebb segítséggel teljesítsen különböző mozgásformákat adott irányokba.</p> <p>Figyeljen az utasításokra.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: ritmusfejlesztés, Kommunikáció: fogalmak, szókincs, Számolás-mérés: Tájékozódás, Olvasás-írás: Térorientációs gyakorlatok,		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kör, oszlop, vonal, elöl, hátul, mellett, eleje, vége, előtte, mögötte.		

Témakör: Alapmozgások	Előzetes tudás: Önálló járás sík terepen, lépcsőn járás segítséggel.	Óraszám: 45
Tantárgyi fejlesztési célok: Fejlessze az egyszerű alapmozgások elvégzésének képességét.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Lépcsőn járás segítséggel és kapaszkodás nélkül. Bekapcsolódás egyszerű mozgásos tevékenységekbe. Fel,- lelépés, ugrás gyakorlása Különböző mozgásformák elsajátítása</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Járások. – Lépcsőn járás. – Csúszás. – Kúszás. – Mászás. – Gurulás. – Szökdelés – ugrások. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Helyben járás. – Talpon, sarkon, lábujjhegyen járás gyakorlása. – Egyensúlyozó járás egyre keskenyebb két vonal között. – Lépcsőn járás fokként, utánlépéssel, (le, fel), kapaszkodással. – Fel,- lelépés zsámolyra. – Csúszás hason, tornapadon húzómozgással. – Kúszás a tornaszőnyegen és talajon. – Mászás szabadtéri játékokra, bordásfalra (le, fel), fokkénti utánlépéssel. – Gurulás a hossz tengely körül hason-fekvésből indítva, nyújtott testtel (jobbra, balra). – Szökdelés terpeszben játékosan. 	<p>Képes legyen egyszerű alapmozgások segítséggel történő végrehajtására,</p> <p>Képes legyen a lépcsőn lefelé kapaszkodással utánlépéssel, felfelé kapaszkodással váltott lábbal járni.</p> <p>Képes legyen segítséggel alacsony tárgyakra fel,- ill. lelépni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Futás. - Függeszkedés. - Mászás. 	<ul style="list-style-type: none"> - Karikába be és kiugrások, leugrások alacsony magasságú tárgyokról (pl. steplépcső). - Futkározás – fogócska. - Függeszkedés bordásfalon,(a lábujjhegy épp, hogy leérhet) helyes fogás kialakítása. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mászás négykézláb a talajon és a tornapadon. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: spontán játék.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Sarok, lábujjhegy, két vonal közt, kúszás, mászás, ugrás, tornaszerek nevei.</p>		

<u>Témakör:</u> Alapvető testhelyzetek, szabad- és kéziszer- gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Néhány testrész felismerése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Alapvető mozgások végrehajtása, utánzás gyakorlása, megnevezett testrészek ismerete.		25
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Részvétel különféle mozgásszituációkban. Gyakorlatok végzése utánzással. Egyes testrészek elkülönített mozgása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statikus helyzetek. – Testrészek. – Páros gyakorlatok. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Különböző testhelyzetek felvétele utánzás alapján, ülés, állás, fekvés (hason, háton, oldalt), guggolás. – Izolációs gyakorlatok: különböző testrészek (fej, törzs, végtagok) elkülönített, szimmetrikus mozgásának (emelés, hajlítás, nyújtás, forgatás, nyitás, zárás) játékos formában történő gyakorlása utánzással. – Páros gyakorlatok végzése mondókákkal, énekekkel egybekötve. 	<p>Legyen képes saját testrészeinek megmutatására.</p> <p>Segítséggel tudjon elemi szabadgyakorlatokat végrehajtani.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene: gyermekdalok, Játékra nevelés: Spontán játék, szerepjáték, Kommunikáció: szókingcs.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testhelyzetek, testrészek, utánzás, emelés, hajlítás, nyújtás, forgatás.		

<u>Témakör:</u> Légző-gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Száj nyitása, zárása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Légzés szabályozása, vitálkapacitás növelése.		12
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Utánzással gyakorlatokat végzése. A helyes légzést gyakorolása. Mély légvétel – fújások gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: –Ki-belégzés különböző helyzetekben.</p> <p>–Fújó gyakorlatok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Utánzással ki-be légzés, karmozgással egybekötve, különböző testhelyzetekben. – Fújások gyakorlása játékos feladatokban – (vattapamacs, tollpihe, gyertya, ping-pong labda, szívószál, buborékfújás...). – Levegő kifújása hosszan, röviden. 	<p>Képes legyen a levegő szájon át történő kifújására, a fújó gyakorlatok minél önállóbb elvégzésére.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: logopédiai gyakorlatok, Olvasás-írás: Légzéstechnika fejlesztése, Ének-zene: ritmizálás.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Száj nyitva, csukva, fújni, beszívni.		

<u>Témakör:</u> Dobások, labdás gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Két kézzel a labda megfogása, elengedése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Labda gurítása, dobása cél felé, elkapás gyakorlása, labdaérezék fejlesztése.		30
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Labda gurítás, dobás, birtokba venni egyre nagyobb önállósággal.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdagyakorlatok. – Páros gyakorlatok. – Gurítások – dobások. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ülő és álló helyzetben labdagurítás, – Labdagörgetés állva a lábak körül, és tovahaladással. – Körben állva,- ülve a labda egymásnak való továbbadása a kézbe. – Gurítás adott cél felé. – Labdagurítás egy, ill. két kézzel egymásnak. – Körben állva,- ülve a labda egymásnak való továbbgurítása. – Egy-és kétkezes alsó dobás meghatározott irányba. – Különböző méretű labdák gurítása, dobása. – Labda átdobása a pad felett. 	<p>Labda birtoklása minél nagyobb önállósággal.</p> <p>Képes legyen labdát elgurítani, megfogni.</p> <p>Igyekezzen a labda elengedésével eldobni azt.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: gyakorló játék, Olvasás-írás: szem-kéz koordináció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gömbölyű, gurul, pattog, elkap, eldob.		

<u>Témakör:</u> Játékos versenyek	<u>Előzetes tudás:</u> Mozgásos tevékenység iránti aktivitás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Figyelmeztetésre szabályok betartása, mozgáskoordináció fejlesztése.		20
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű szabályok felismerése. Lehetőség szerint bekapcsolódni a megismert játékokba.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyakorló játékok. – Szabályjátékok. – Sorverseny. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorversenyek, akadályversenyek elemi szabályok betartásával, – A tanult mozgáselemek alkalmazása,(járások, futás, szökdelés, guggolás...). – Kötélhúzás párosával. – Társ húzása, tolása. 	<p>Elemi szabályok betartása.</p> <p>Képes legyen társaival együtt, egymást kivárva játszani.</p> <p>Képes legyen az elemi mozgások kivitelezésére.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: szabályjáték.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szabályok, szabad, nem szabad, verseny, győztes.		

2. osztály

<u>Témakör:</u> Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Helyes tartás, utasítások megértése.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Téri orientációs képesség fejlesztése, oldalság kialakítása.		45
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Állás, járás különböző alakzatokban, sorakozás, Téri orientációs fogalmak gyakorlása mozgással Jobb-bal oldal gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alakzatok. – Térbeli tájékozódás. – Helyzetgyakorlatok. – Egyszerű utasítások végrehajtása. – Jobb – bal. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorakozás magasság szerint. – Szétszórt alakzat felvétele. – Térbeli tájékozódási fogalmak bővítése: eleje-vége, előtte- mellette- mögötte használata, föl-le, alatta- felette utasítások alkalmazása (egymáshoz képest, eszközzel). <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű utasításokra, jelre, adekvát cselekvések végrehajtása: menj az ablakhoz, ülj le a padra, futás a lépcsőig utasítások végrehajtása. – Alakzatok kialakítása utánlépésekkel. – A jobb, ill. bal oldal gyakorlása mozgásos feladatokkal. 	<p>Képes legyen segítséggel a megfelelő irányú feladatok végzésére.</p> <p>Szóbeli irányítással képes legyen különböző alakzatok felvételére (sorba, körbe, egymás mögé...), az együttes végrehajtásra.</p>

Kapcsolódási pontok: Ének-zene: ritmus, Kommunikáció: fogalmak, szókincs, Olvasás-írás: térorientációs gyakorlatok, Számolás-mérés: tájékozódás térben.

Elvárt és javasolt fogalmak: Sor eleje- vége, alatta- felette, utasítás, jobb-bal, kisebb-nagyobb (mint magas-alacsony).

<u>Témakör:</u> Alapmozgások	<u>Előzetes tudás:</u> Mozgások, mozdulatok önálló kivitelezése.	Óraszám:
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Különböző mozgásformák célirányossága, a kivitelezés pontosítása, a mozgásos cselekvések tudatosítása, oldaliség kialakítása.		48
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Lépcsőn járás önállóan kapaszkodva, felfelé kapaszkodás nélkül, lefelé kapaszkodás nélkül utánlépéssel. Bekapcsolódás egyszerű mozgásos tevékenységekbe. Egyszerű cselekvések végrehajtása irányítással: futás, kúszás, mászás, csúszás, gurulás. Futkározás, célirányos mozgások irányítással.</p> <p>Ismeretek – tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statikus helyzetek. – Járások-járásformák, egyensúlyozó járások. <p>– Lépcsőn járás, fel-lelépés.</p>	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alapállás, terpeszállás, hason fekvés, hanyatt (háton) fekvés. – Helyben járás, járás egyenletes talajon ütemtartással, rövid lépéshosszal tapsra, hangszeres kísérettel, zenére. – Járás oldalazva, jobbra,- balra,- utánlépéssel. – Lábboltozat erősítése ütemtartással végzett feladatokkal (talpon, sarkon, lábujjhegyen –előre, hátra, tárgyak megkerülésével). – Egyensúlyozó járás vonalon, tornapadon: előre. – Utánzó járásformák gyakorlása (óriás, törpe, gólya, kutya, medve...). – Fel,- lelépés magasabb tárgyra (zsámoly, pad). 	<p>Képes legyen: különböző testhelyzetek felismerésére.</p> <p>Járógyakorlatok egyre önállóbb végzésére.</p> <p>Egyszerű mozgásos feladatok elvégzésére.</p> <p>Tudja adott jelre elindítani,- megállítani az adott mozgást, mozdulatot.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Függeszkedés. – Kúszás-mászás. – Futás. – Szökdelés, ugrás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Függeszkedés bordásfalon, láb lengetése oldalra. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kúszás akadály alatt. – Futás egyenletes iramban. Jelre egyszerű feladatok végzése (megállás, elindulás, guggolás). – Futkározás kötetlenül, egymással való ütközés elkerülése. – Szökdelések páros lábbal, vonal átugrása, karikába ugrás, leugrás kis magasságokról... 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: spontán játék, Ének-zene: ritmusfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Alapállás, terpeszállás, ütemtartás, utánzó járások, páros láb, oldalazás, függeszkedés.</p>		

<u>Témakör:</u> Alapvető testhelyzetek, szabad- és kéziszer- gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Főbb testrészek ismerete, alapvető helyzetek és mozgások kivitelezni tudása.	<u>Óraszám:</u> 25
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A saját test minél teljesebb meg,- és felismerése, a testrészek tudatos használata.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Részvétel különféle mozgásszituációkban. Gyakorlatok végzése utánzással. Testrészek önálló, izolált mozgása az utasításnak megfelelően</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statikus alaphelyzetek. – Testrészek. – Páros gyakorlatok. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Különböző statikus alaphelyzetek (ülés, állás, fekvés, guggolás) felvétele utánzás alapján. – Izolációs gyakorlatok: különböző testrészek elkülönített mozgásának gyakorlatai szóbeli irányítás alapján utánzásra, szimmetrikus tartással. (emelés, hajlítás-nyújtás, körzések) eszköz nélkül, eszközzel (babzsák, labda, bot.). – Ujjak- kéz- kar, lábujjak- lábfej- láb mozgásainak elkülönítése. – Páros gyakorlatok eszköz nélkül, eszközzel (kötél, labda, babzsák...), mondókákkal kísérve. 	<p>Alapvető testhelyzetek ismerete.</p> <p>Képes legyen a különböző testrészeivel való feladatvégzésre.</p> <p>Tudjon párban dolgozni a társával.</p>

<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció, szókincs, Ének-zene: gyermekdalok (kül. testrészek...).		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> alaphelyzetek, a különböző testrészek nevei, eszközök nevei.		

<u>Témakör:</u> Légző-gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Levegővétel és kifújás szájon át, orron át.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Légző mozgások szabályossá tétele, vitálkapacitás fokozása.		12
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Utánzással gyakorlatok végzése. A helyes légzés gyakorolása. Vitálkapacitás növelése.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Különböző alaphelyzetekben ki-be légzés. – Játékos légző gyakorlatok. – Mondókázás. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A ki,- és belégzés karmozgásokkal való koordinálása különböző alaphelyzetekben (állás, ülés, fekvés). – Játékos légző gyakorlatok különböző eszközökkel,- egyedül,- párban. – Mondókák elmondása különböző testhelyzetekben. 	<p>Képes legyen az egyszerű fújó feladatok önálló végzésére.</p> <p>Képes legyen párban dolgozni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene: mozgásos énekek, Kommunikáció:logopédiai gyakorlatok. Olvasás-írás: légzéstechnika fejlesztése.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Beszív, kifúj, orron át, szájon át, levegőt benntart, karral fölnyújtózni, kart leengedni.		

<u>Témakör:</u> Dobások, labdás gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Labda megfogása két kézzel, elengedése, gurítani tudás.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A labda egyre biztosabb birtoklása, dobás-elkapás képességének fejlesztése.		30
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Labda dobása, gurítása, birtokba vétel egyre nagyobb önállósággal.</p> <p>Ismeretek – tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdagyakorlatok lábbal végezve. – Egy és kétkezes labdagyakorlatok. – Célba-dobás. – Páros gyakorlatok. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Álló labda elrúgása álló helyzetből. – Elgurított,- eldobott labda megfogása utánaszaladással. – Labda görgetése megadott cél felé. – Labda földhöz ütögetése. – Labda elkapása-birtokba vétele. – Egy,- és kétkezes dobások megadott irányba, megadott cél felé. – Különböző méretű és súlyú labdák, babzsák dobása adott cél felé, nagyobb tárgyak eltalálása. – Labda dobása kötél alatt, kötél felett. – Gurítás, dobás társnak. 	<p>Képes legyen megfelelő irányba gurítani a labdát.</p> <p>Próbálja a labdát megfelelő irányba dobni.</p> <p>Törekedjen a labda sikeres birtokba vételére.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: Gyakorló játék, Szabályjáték. Olvasás-írás: Szem-kéz koordináció.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gurít, görget, dob, elkap.		

<u>Témakör:</u> Játékos versenyek	<u>Előzetes tudás:</u> Alapvető szabályok ismerete.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A szabályok minél pontosabb betartása, mozgásügyesítés, állóképesség, koordinációs képesség fejlesztése.		20
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok. Egyszerű szabályokat felismerése és betartása. Lehetőség szerint bekapcsolódás a megismert játékokba. Általános mozgásügyesítés, kondíció-növelés.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorverseny. – Szabályjátékok. – Gyakorló játékok. – Páros feladatok. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorverseny, akadályverseny elemi szabályok betartásával. – A tanult mozgáselemek alkalmazása (járás, utánzó járás, futás, ugrás...). – Tárgyakkal való tevékenységek: labda, babzsák, kötél... – Kötélhúzás párosával. – Labdahordás (kosárban, szatyorban, dobozban... 	<p>Elemi szabályok betartása.</p> <p>Képes legyen társaival együtt, egymást kivárva játszani.</p> <p>Képes legyen az elemi mozgások kivitelezésére.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Játékra nevelés: gyakorló játékok, szabályjátékok.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Szabályok betartása, verseny, együttműködés, türelem.		

3. osztály

<u>Témakör:</u> Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Irányítással, (bemutatással) egyszerű sorok, oszlopok, alakítása.	<u>Óraszám:</u> 17
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Egyenletes ritmusban, oszlopban járás.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Térbeli irányok alkalmazása segítséggel. Irányok helyes használata.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tornasor kialakítása. – Testfordulatok. – Térérzékelés. <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű alakzatok. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorakozás magasság szerint. – Testfordulatok (jobbra, balra, hátra) megadott irányba, jelre. – Térérzékelés: helyem a térben a társakhoz viszonyítva. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Térbeli tájékozódást segítő irányok és viszonyfogalmak használata. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű alakzatok kialakítása: sor, oszlop, kör és azok felbontása, majd visszaalakítása. – Helyem a tornasorban; előttem, mögöttem... – Fordulás jelre: jobbra, balra. – Rövid utasítások végrehajtása. 	<p>Legyen képes segítséggel tájékozódni az alapvető téri helyzetekben. Térbeli irányok alkalmazása.</p>

Kapcsolódás pontok: Olvasás-írás: Térorientációs gyakorlatok, Számolás-mérés: Tájékozódás, Kommunikáció: Tájékozódás térben.

Elvárt és javasolt fogalmak: Alacsony, magas, előttem, mögöttem, oszlop, vonal, kicsi, nagy.

Témakör: Alapmozgások	Előzetes tudás: Felismerhető mozgásformák (járások, futások, ugrások, dobások, hordások).	Óraszám: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Testséma fejlesztés, mozgásökönómia fejlesztés, kondicionális képességek életkornak megfelelő fejlesztése, koordináció fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Lépcsőn lefelé utánlépéssel, felfelé váltott lábbal menni Egyes járásmódok, egyszerű alapmozgások felismerése, bemutatás után reprodukálása.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyensúlyozó gyakorlatok. – Járások. <ul style="list-style-type: none"> – Ugrások. – Gurulás (oldalra, előre). 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyensúlyozó járás tornapadon (előre, hátra). – Járás kézfogással, mondókázva – Járás utánzó gyakorlatok (medve-járás, gólya... stb). – Járás külső és belső talpélen, előre és hátra, talajon, folyamatosan, lassú, egyenletes ütemtartással (lábboltozat és lábizomzat erősítése). – Járás közben tárgyakat átlépni. – Fellépés, leugrás alacsony tárgyról. – Páros lábú szökdelés. – Utánzó ugrások, ugrások vonalon át. – Szökdelések (ki- és beugrás karikába). – Gurulás a hossz tengely körül (hason és háton fekvésből). Guruló átfordulás guggolásból hajlított ülésbe érkezve. – Guruló átfordulás előkészítése. 	<p>Képes legyen különböző járásmódok, egyszerű alapmozgások felismerésére, utánzására, tárgyak átlépésére járás közben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kúszás, mászás. – Lépcsőn járás. – Statikus helyzetek, nyújtózások. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kúszás torna- és játékeszközökből épített akadályok alatt. Mászás szabadtéri játékokon, bordásfalon fokongként, utánlépés nélkül, folyamatosan. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lépcsőjárás fokongként felfelé kapaszkodással, folyamatosan, lefelé utánlépéssel. – Törökülés, nyújtott ülés. segítségével; kéz –láb támaszok. – Nyújtózások karral, lábbal hanyatt és hason fekve. 	
<p>Kapcsolódás pontok: Kommunikáció: testrészek megnevezése.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Relációs szavak, emelkedő, lejtő, egyensúly.</p>		

<u>Témakör:</u> Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer- gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Testséma elfogadható ismerete, relációs szavak, térirányok ismerete (legalább kis segítséggel).	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Utánzás, motoros memória fejlesztése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Két elemből álló mozdulatsor bemutatás utáni végrehajtása Vezényszavak ismerete és követése.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű gimnasztikai elemek. – Szabadgyakorlatok ütemre. – Mozgáskontroll. – Kúszás, mászás, függeszkedés. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű gimnasztikai feladatok végzése állva, ülve, fekvő a különböző testrészekkel. – Kéziszer gyakorlatok (babzsák, labda, gumiszalag, tornabot...). – Két egyszerű mozgáselem összekapcsolása. – Különböző testrészekkel egyszerű szabadgyakorlatok végzése két ütemre. – Reprodukció: bemutatás után, utánzással – Mozgás figyelése a tükörben. – Mászás szabadtéri játékokon, bordásfalon, a bordásfalon függeszkedés (ki tud tovább...). 	<p>Képes legyen szóbeli utasításra utánzással egyszerű alapmozgásokat, elemi szabadgyakorlatokat végrehajtani.</p>
<u>Kapcsolódás pontok:</u> Kommunikáció: Testrészek megnevezése, Ének- zene: ritmusfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testséma, koordináció, ütem, mozgásökonómia.		

<u>Témakör:</u> Légző-gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Ritmusban kilégzés.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Beszédlégzés gyakorlása, vitálkapacitás növelése.		3
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Hasi légzés kialakítása. Tudatos légzés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Levegő lassú, gyors kifújása. – Kilégzés összekötése hangokkal (sz, e). 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hasi légzés megfigyelése, alkalmazása. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ki-belégzés és karmozgások szinkronja ülésben, állásban. – Mozgásos elemek összekapcsolása légzéssel 	<p>Értse a ritmusok közti különbségeket.</p> <p>Utánzással tudja kivitelezni a gyakorlatot.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: testünk és személyes teendők, Ének. zene: ritmusfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Hasi légzés, hosszú, rövid, lassú, gyors.		

Témakör: Dobások, labdás gyakorlatok	Előzetes tudás: Labda tudatos kezelése két kézzel.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Labda földhöz ütögetése és elkapása.		40
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Labdát fogni, elkapni, célba dobni, pattogtatni. Labdát rúgni, célba juttatni.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozgás elővételezése (motoros tervezés). – Alsó – felső dobás. – Labdapattogtatás. – Célba dobás kislabdával nagyobb tárgyra. – Labdagurítás. – Álló labda elrúgása. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eldobott labda megszerzése, birtokba vétele. – Egykezes és kézkezes alsó- és felsődobás társnak. – Az érkező labda birtokba vétele. – Labda feldobása levegőbe, a visszaérkező labda birtokba vétele- mindezeket különböző méretű és súlyú labdákkal. – A labda földhöz ütögetése, és két kézzel elkapása. – Nagyobb, majd kisebb labda közeli célra, célba dobása. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdagurítás társnak (oda, vissza) ülő helyzetben. – Labda továbbítása gurítva egymásnak, sorban. – Labda elrúgása álló helyzetből. 	<p>Labdakezelés fejlődése: dobás (alsó, felső), kapás, rúgás.</p>

Kapcsolódás pontok: Olvasás-írás: szem-kéz koordináció, Játékra nevelés: szabályok felismerése, betartása.

Elvárt és javasolt fogalmak: Cél, alsó dobás, felső dobás, kétkezes labdakezelés.

4. osztály

<u>Témakör:</u> Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű alakzatok (sor, oszlop, kör) ismerete, utasításra kialakítása.	<u>Óraszám:</u> 17
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Egyenletes ritmusban, oszlopban, sorban járás, téri alakzatok kialakítása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Feladatok: Térirányok használata, figyelem- és emlékezetfejlesztés. Ritmustartás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tornasor kialakítása. – Térérzékelés. – Testfordulatok. – Viszonyszavak. – Egyszerű alakzatok kialakítása. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorakozás magasság szerint különböző módon (sor, oszlop), igazodás, takarás. – A tanuló helyezkedése térben, társakhoz, tárgyakhoz viszonyítva (térérzékelés). – Alakzatok felvétele, bontása, újbóli felvétele. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Testfordulatok lépéssel, ugrással, megadott irányba jelre,- vezényszóra,- ritmustartással. – Irányítással. – A tanult térbeli tájékozódást segítőirányok neveinek, viszonyfogalmainak alkalmazása felszólításra (elé, mögé, mellé, sor lejér, végére, alá, rá). – Rövid utasítások végrehajtása. – Sor, vonal, oszlop, kör (járások, ugrások, utánzó járások...). 	<p>Térbeli irányokat és viszonyfogalmakat a mozgásos feladatok végrehajtásakor segítséggel képes legyen alkalmazni.</p>

Kapcsolódás pontok: Kommunikáció: testünk és személyes teendők, Tájékozódás térben, Olvasás – írás: térorientációs gyakorlatok, Számolás – mérés: tájékozódás.

Elvárt és javasolt fogalmak: Kör, oszlop, sor.

<u>Témakör:</u> Alapmozgások	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű utasításokat értsen és végrehajtsa.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Tudatos mozgások eredményes kivitelezése, kitartás a mozgások kivitelezése során.		40
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Vezényszavak ismerete és követése. Utánzó járások végrehajtása, mászás gyakorlása, függeszkedés, lengés (oldalirányban).</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Járások. – Egyensúlyfejlesztés. – Szökdelés, ugrások. – Kúszás, mászás. – Testfordulatok, gurulások. – Futások. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Utánzó járások (óriás, törpe, gólya, medve, majom.). – Járások oldalirányba utánlépéssel, keresztezéssel. – Lábboltozatot erősítő gyakorlatok. – Egyensúlyi helyzetek felvétele (egy lábon megállás) mozgások kivitelezése egyensúlyi helyzetekben (padon, gimnasztikai labdán, négykézláb helyzetben.). – Páros lábon szökdelés, ugrálás előre, hátra. – Utánzó ugrások: béka, nyuszi, veréb... – Kúszás - mászás minden formában: tornaszőnyegen, tornapadon, ferde tornapadon, bordásfalon, szabadtéri játékokon... – Fordulás a test hossz tengelye körül. – Futás előre – hátra. Lassan – gyorsan. Futás közben más testhelyzetek felvétele (Tűz, víz, repülő...). 	<p>Képes legyen szóbeli utasításra utánzással egyszerű alapmozgásokat, elemi szabadgyakorlatokat végrehajtani.</p> <p>Törekedjen az utánzó járások, ugrások minél pontosabb végrehajtására.</p>

Kapcsolódás pontok: Kommunikáció: testrészek megnevezése, Játékra nevelés: didaktikus játék.

Elvárt és javasolt fogalmak: alaphelyzetek nevei, mozdulatok megnevezése (emelés, lendítés, hajlítás, döntés stb).

<p><u>Témakör:</u> Alapvető testhelyzetek, szabad-, és kéziszer gyakorlatok</p>	<p><u>Előzetes tudás:-</u> Utánzással, mondókákra alapvető gimnasztikai feladatok végrehajtása, utánzási képesség.</p>	<p><u>Óraszám:</u> 40</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Alapvető testhelyzetek felismerése, utánzása, utasítás alapján történő felvétele; különböző testrészekkel egyszerű szabad gyakorlatok. Különböző testrészekkel egyszerű szabadgyakorlatok végzése.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Két/három elemből álló mozdulatsor bemutatás utáni végrehajtása, törzsmobilizálás, mozgáskoordináció fejlesztése, mozgásos motiváció fenntartása.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statikus alaphelyzetek. – Dinamikus és statikus feladatok váltakoztatása. – Szabadgyakorlatok, egyszerű gimnasztikai elemek. – Mozgáskontroll. – Páros gyakorlatok. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Állva, ülve, fekve gyakorlatok a végtagokkal. – Ezekben a helyzetekben végzett munka pl. ugrásokkal, utánzó járásokkal, utánzó ugrásokkal felváltva végezve. – Testrészekkel végezhető szabad- és kéziszer (labda, babzsák, gumiszalag...) gyakorlatok két ütemre. Két egyszerű mozgáselem (pl. ugrás terpeszbe kézemeléssel..) összekapcsolása. – Tükör előtt végzett mozgások – Párban has,- és hátizom erősítő gyakorlatok labdával. 	<p>Alapvető testhelyzetek ismerete, megfelelő bemutatása, felvétele.</p> <p>Végtagmozgások összekapcsolása.</p> <p>Tudjon együtt dolgozni a társával.</p>
<p><u>Kapcsolódás pontok:</u> Kommunikáció: testünk és személyes teendők, Ének-zene: ritmusfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Harmonikus mozgása, testséma, ütem, koordináció.</p>		

<u>Témakör:</u> Légző gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Ritmusban kilégzés.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Vitálkapacitás növelése, hasi légzés gyakorlása.		3
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Hasi légzés gyakorlása. Tudatos légzés.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Levegő lassú, gyors kifújása. – Légzés mozgással egybekötve. – Kilégzés. – Fújások. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hasi légzés megfigyelése, alkalmazása. Babzsák a hasra. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ki-belégzés és karmozgások szinkronja ülésben, állásban. – Mozgásos elemek összekapcsolása légzéssel. – Kilégzéskor különböző hangok összekötésével (sz, hú, ha...) kifújni a levegőt. – Hideg – meleg levegő kifújása, ill. lehelése. – fújó gyakorlatok, buborék, vattapamacs...). 	<p>Be -és kilégzés összhangja a mozgással.</p> <p>Fúvógyakorlatok kivitelezése.</p>
<u>Kapcsolódás pontok:</u> Kommunikáció: Testünk és személyes teendők, Ének-zene: ritmusfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Gyors, lassú, hosszú, rövid, vitálkapacitás, légzés és mozgás összekapcsolása.		

Témakör: Dobások, labdás gyakorlatok	Előzetes tudás: Labda birtokba vétele, dobása egy, két kézzel, pattintása.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Labda kezelés, labdabiztonság növelése, labda, mint közös játék megjelenése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Labdát birtokba venni, pattogatni, célba dobni, lábbal célba juttatni.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gurítás. – Labdapattintás, pattogatás. – Dobások. – Rúgások. 	<p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdagurítás társnak (ülő, álló helyzetben), cél felé, falhoz, hogy visszapattanjon. <p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labda földhöz pattintása, elkapása álló helyzetből. – Labda folyamatos pattogatása egy (az ügyesebbik) kézzel álló helyzetben. – Labda feldobása a levegőbe, a visszaérkező labda birtokba vétele járás közben. – Egykezes, kétkezes felső- és alsódobás társnak Célba dobás kislabdával nagyobb tárgyra. – Álló labda elrúgása nekifutásból. – Álló labda társnak rúgása, elkapás kézzel. 	<p>Labdakezelés fejlődése.</p> <p>Képes legyen megfelelő irányba dobni, rúgni.</p>
<u>Kapcsolódás pontok:</u> Olvasás-írás: Szem-kéz koordináció, Játékra nevelés (kölsönösség fejlődése).		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Cél, alsódobás, felső dobás.		

<u>Témakör:</u> Játékos versenyek	<u>Előzetes tudás:</u> Alapvető szabályok felismerése, betartása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Együttműködés a játék során.		40
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű játékszabályok betartása, együttműködési készség fejlesztése.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szabályjátékok. – Versenyjátékok . – Mozgásos népi játékok. 	<p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bújócska, kötélhúzás, versenyfutás, váltóversenyek (labdával, babzsákkal, buzogánnyal). – Karikafogó, fogócska, sapkafogó... <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Alapmozgások alkalmazása ügyességi feladatoknál, akadálypályán... (járás, mászás, kúszás, ugrás) – Versenyfutás meghatározott célig. – Húzások, tolások. – Körjátékok, népi játékok. 	<p>Egyszerű szabályok felismerése, betartása.</p> <p>Bekapcsolódás egyszerű mozgásos tevékenységekbe.</p> <p>Adott jelre mozgások elindítása, megállítása.</p>
<u>Kapcsolódás pontok:</u> Ének-zene: gyermekdalok, népi játékok, Játékra nevelés (szabálytartás).		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Cél, győztes, sorverseny, fogócska, kiszámolás.		

5. osztály

<u>Témakör:</u> Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Irányokat helyesen használ.	Óraszám:
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Téri orientáció, oldaliság fejlesztése, vezényszavak megértése, sorakozás nagyság szerint.		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Térbeli irányokat alkalmazása segítséggel. Irányok helyesen használata.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tornasor kialakítása. – Testfordulatok. – Térérzékelés. – Egyszerű alakzatok kialakítása. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyes, kettes oszlop és vonal kialakítása, nyitódás kartávolságra, záródás, sorakozó magasság szerint, elhelyezkedés szóbeli utasításra. <p>Testfordulatok vezényszóra:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Segítséggel: térben való elhelyezkedés szóbeli utasításra, bordásfal mellé, szekrény elé, zsámolyra. – Sorakozó magasság szerint sípszóra, nyitódás, záródás, kartávolság. 	<p>Képes nagyság szerinti sorakozásra. Képes vezényszóra különböző sorakozási gyakorlatokat elvégzésére.</p> <p>Térbeli irányokat és viszonyfogalmakat a feladatok végrehajtásakor alkalmazzon.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Beszédfejlesztés, Ének-zene: ritmus- és hallásfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Magas-alacsony, térbeli irányok szavai, sor, oszlop, nyit, zár, kartávolság zsámoly, szekrény, bordásfal.		

Témakör: Alapmozgások	Előzetes tudás: Rendgyakorlatokat utasításra önállóan végez.	<u>Óraszám:</u>
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző mozgásformák tudatos, pontos kivitelezése, adott jelre tempóváltás végrehajtása.		30
Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Elvárt teljesítmény
<p>Fejlesztési feladatok: Utánzással különféle gyakorlatok végezése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statikus alaphelyzetek. – Támaszok. – Járások. – Gurulások. – Mászások. 	<ul style="list-style-type: none"> – Alapállás, terpeszállás, hason, háton, oldalt fekvés). – Térdelő támasz, fekvőtámasz. – Járásgyakorlatok a lépés ritmusának a gyakorlásával, ütemes járás zenére. – Járás közben különböző magasságú akadályok átlépése. – Lépcsőn járás (fel és le) folyamatosan, kapaszkodás nélkül, fokként. – Egyensúlyozó járás előre enyhén ferde padon, kézben tárggyal. – Járás guggolásban. Játékos utánzó gyakorlatok (rákjárás, pókjárás). – Gurulás: hashoz húzott és karokkal átölelt térdekkkel végrehajtott oldalgurulás. – Gurulás átfordulás hátra, nyújtott ülésből (Down nem!). – Folyamatos sorozat-oldalra fordulás. – Mászás bordásfalon (fel-le) fokként, 	<p>Képes felismerni és reprodukálni egyszerű alapmozgásokat, járásmódokat.</p> <p>Képes egyszerűbb testhelyzetek utánozására. Jelre mozgásindítás, megállás végrehajtása.</p> <p>Képes segítséggel bordásfalon rövid ideig</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Függeszkedés. – Szökdelések. – Távolugrás. 	<p>folyamatosan, oldal irányba is.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mászás négykézláb és mélykúszó-helyzetben. – Függeszkedés bordásfalon: lábemelés, térdfelhúzás. – Szökdelés helyben, akadályok átugrása páros lábbal. – Szökdelés egy lábon. – Szökdeléseket, ugrásokat tartalmazó játékok. – Helyből távolugrás (páros lábról elrugaszkodás). 	<p>függeszkedni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszédfejlesztés, testünk és személyes teendők, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Ének, - zene: Ritmus- és hallásfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testrészek, testhelyzetek neve, rák, ugrás, pók, ütem, taps, ritmus, nyújtott ülés, páros láb.</p>		

<u>Témakör:</u> Alapvető testhelyzetek, és kézi szer gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Mozdulatsort bemutatás után visszaad.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kéziszeres adekvát használata, gyakorlatok önálló végzése.		30
<u>Fejlesztési feladatok- Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Gimnasztikai gyakorlatok leutánzása. Helyes légzéstechnika gyakorolása. Négyütemű gyakorlatokat végezni utánzással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kéziszer gyakorlatok. – Szabadgyakorlatok. – Összetett gyakorlatok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Két ütemre végzett gyakorlatok (szabad- és kéziszer gyakorlatok). – Kéziszer gyakorlatok: súlyzóval, labdával, babzsákkal, bordásfallal, bottal. – Két mozgáselem összekapcsolása. – Szabadgyakorlatok zenére – Aszimmetrikus kartartások (karhúzás, karkörzés). – Több mozgáselem összekapcsolása. – Gyakorlatok végzése zenére. 	<p>Képes legyen gimnasztikai gyakorlatokat leutánozni. Ismerje az általa használt tornaszerek nevét, azok balesetmentes használatának módját.</p> <p>Képes legyen segítséggel, utánzással négyütemű gyakorlatok végzésére.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszédfejlesztés, testünk és személyes teendők, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Ének-zene: gyermekdal, népdal, ritmus- és hallásfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testrészek, testhelyzetek, mozdulatok megnevezése, kéziszeres neve, funkciója, négy ütem.		

<u>Témakör:</u> Légző gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Levegővételt, kifújást jelre végrehajt.	<u>Óraszám:</u> 3
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Légző mozgások szabályossá tétele, vitálkapacitás fokozása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek - Tananyag</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A helyes légzés gyakorolása. Vitálkapacitás növelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Különböző alaphelyzetekben ki-be légzés ütemezésre. – Játékos légző gyakorlatok. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Légző gyakorlatok különböző testhelyzetekben. – Légzésütemezéssel, levegő benntartása, kifújása. – Játékos légző gyakorlatok önállóan, párban. – Versenyfeladatok: léggömbfújás, pingponglabda fújás. 	<p>Törekedjen a helyes légzés alkalmazására.</p> <p>Tudja megkülönböztetni az orron, ill. szájon keresztüli légzést.</p> <p>Képes legyen a légzés szabályozására.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének- zene: gyermekdal, népdal, ritmus- és hallásfejlesztés, Olvasás-írás: beszédfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Beszív, kifúj, orron át, szájon át, levegő, tüdő, levegőt benntart.		

Témakör: Dobások, labdás gyakorlatok	Előzetes tudás: Labdát dob, gurít, földhöz ütögeti, elkapja.	Óraszám:
Tantárgyi fejlesztési célok: Labdajáték játszása irányítással.		50
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladat Célba dobás egykezes alsó és felső dobással. Célba rúgás. Labdavezetés (kézzel, lábbal).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdagyakorlatok kézzel. – Pattogtatás. – Dobások. – Labdagyakorlatok lábbal. – Izomerősítés, egyensúlyfejlesztés gimnasztikai labdán. – Kislabda-dobás, hajítás, lökés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Labda pattogtatása egy kézzel (az ügyesebbikkel) folyamatosan, álló helyzetben, labda földhöz pattintása, elkapása járás közben. – Mellső átadás társnak. – Falra dobott labda birtokba vétele. – Célba dobás különféle célokra, különböző labdával (kapu, számoly, flakon). – Célba dobás mozgó társra (kidobó elemei). – Lábbal labda vezetése előre fele haladva álló labda célra rúgása, falra rúgott labda birtokba vétele. – Erősítő,- mozgáskoordinációt,- egyensúlyt fejlesztő gyakorlatok végzése gimnasztikai labdán ülve, hasalva, térdelve, a földön, háton fekvő, bordásfalnál, állva. – Kislabda hajítás előkészítése: kidobás 	<p>Legyen képes a labdát egy helyben néhányszor lepattintatni.</p> <p>Legyen képes egykezes alsó és felső dobással legalább a cél felé dobni.</p> <p>Képes lábbal irányt tartva labdát vezetni (mindkét lábbal), cél felé elrúgni.</p>

	oldalterpeszből, a karhajlító mozdulatának tanulása.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Ének-zene: ritmus- és hallásfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Kosárlabda, focilabda, kislabda, gimnasztikai labda, gurul, cél, pattogtat, elkap, rúg, labdavezetés.		

<u>Témakör:</u> Játékos versenyek	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű szabályokat felismer, betart, játékba bekapcsolódik.	<u>Óraszám:</u> 50
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Versenyek során a siker érdekében együttműködés a társakkal, veszíteni tudás, állóképesség fejlesztés.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Alkalmazkodás csapattársakhoz, örüljön mások sikerének. Versenyszellem kialakulása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag: – Versenyjátékok.</p> <p>– Fogójátékok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Labdával végezhető sor- és váltóversenyek (pl.: labdahajszó, „Add tovább”, „Hullámlabda (átadás alul, felül)) – Labdás ügyességi játékok: „cicázás”. – Társakkal végezhető versenyek (talicskázás), futóversenyek. – Versenyek különböző sporteszközökkel: roller, gördeszka, floorball. – Sorverseny egyéb eszközökkel, akadályokkal. – Célba dobó versenyek- fokozatos nehezítéssel. – Fogójáték nehezített szabályok alkalmazásával. 	<p>Képes legyen csapatahoz alkalmazkodni, örüljön mások sikerének.</p> <p>Kialakul a versenyszellem.</p> <p>Törekedjen a sportszerűsége.</p> <p>Érezze meg a húzás, tolás közti különbséget.</p>

– Küzdőjátékok elemeinek alkalmazása.	Irányítással: – Küzdőjátékok elemeinek alkalmazása – húzás-tolás párban, kötélhúzás.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezetismeret: egészségmegőrzés - egészséges életmód.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Játékszabályok, szabályok, váltóverseny.		

6. osztály

<u>Témakör:</u> Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	<u>Előzetes tudás:</u> Irányokat helyesen használ.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Téri orientáció fejlesztése, térbeli helyzetek szóbeli megfogalmazása, nagyság szerinti sorakozás, vezényszavak megértése.		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Térbeli irányokat alkalmazni segítségével Irányokat helyesen használni.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tornasor kialakítása. – Testfordulatok. – Térérzékelés. – Egyszerű alakzatok kialakítása. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorakozás magasság szerint, megadott alakzatokban (vonal, oszlop) . – Testfordulatok vezényszóra, két ütemre kilépéssel. <p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Térérzékelés: a térben való elhelyezkedés után a környezethez, a társakhoz viszonyított helyzet szóbeli megfogalmazása (pl.: bordásfal előtt, Jóska mellett). – Alakzatok változtatása álló helyzetben kilépéssel – Alakzatok gyors felvétele és változtatása jelre – Nyitódások, záródások, kartávolság 	<p>Képes legyen nagyság szerint sorakozni, vezényszóra különböző sorakozási gyakorlatokat elvégezni.</p>

	felvétele.	
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszédfejlesztés, Testünk és személyes teendők, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Környezetismeret: Az emberi test, Ének-zene: ritmus- és hallásfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Térbeli irányok, térbeli viszonyok szavai, sor, oszlop, vonal, nyit, zár, kartávolság.		

<u>Témakör:</u> Alapmozgások	<u>Előzetes tudás:</u> Rendgyakorlatokat utasításra önállóan végez.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Különböző mozgásformák tudatos, pontos kivitelezése, adott jelre tempóváltás végrehajtása.		30
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladat Utánzással különféle gyakorlatok végzése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Támaszok. – Mászások. – Járások, futások. 	<ul style="list-style-type: none"> – (Statikus alaphelyzetek: alapállás, terpeszállás, hason, háton, oldalt fekvés). – Térdelőtámasz: négykézláb, mélykúszó helyzet. – „Körző” mellső, ill. hátsó fekvőtámaszban. – Kúszás, mászás akadálypályán. – Mászás bordásfalon (fel-le) folyamatosan, egy fok kihagyásával, mászás oldalra. <p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyensúlyozó járás előre, gerendán, felfordított tornapad merevítő gerendáján. – Járás guggolásban. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Járásgyakorlatok, a lépés ritmusának változtatása, tárgyak megkerülése, átlépése, változó lépéshossz. – Ütemes járás zenére (menetelés). – Járás oldalazva: után lépéssel,- keresztezéssel,- jelre változtatva,- mindkét irányba. 	<p>Képes legyen felismerni és reprodukálni egyszerű alapmozgásokat, járásmódokat.</p> <p>Képes legyen egyszerűbb testhelyzeteket utánozni.</p> <p>Tudjon járás, futás közben tempót és irányt váltani. Az alapmozgások végzése közben törekedjen a helyes testtartásra.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Gurulások. – Függeszkedés. – Szökdelések. – Távolugrás. 	<ul style="list-style-type: none"> – Lépcsőjárás kapaszkodás nélkül folyamatosan, váltott lábbal. – Járás-futás különböző tempóban (séta, kocogás, futás, sprint) Átmenetek, váltások – Járás guggolásban. – Sorozatgurulás előre (Down nem). – Folyamatos sorozat-oldalra fordulás. – Függeszkedés: bordásfalon lábgyakorlatok kombinációja két mozgáselem alkalmazásával. – Függeszkedés gyűrűn. Lengés előre-hátra. – Szökdelés előre páros lábon, egy lábon folyamatosan. – Alacsony akadályok átugrása páros lábbal. – Távolugrás helyből. 	<p>Képes legyen segítséggel bordásfalon néhány másodpercig segítség nélkül függeszkedni.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Kommunikáció: beszédfejlesztés, Testünk és személyes teendők, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Ének- zene: ritmus- és hallásfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Testrészek, testhelyzetek neve, rák, pók, ütem, taps, ritmus, nyújtott ülés.</p>		

<u>Témakör:</u> Alapvető testhelyzetek, szabad- és kéziszer gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Mozdulatsort bemutatás után visszaad.	<u>Óraszám:</u> 30
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Kézi szerek adekvát használata, gyakorlatok önálló végezése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Gimnasztikai gyakorlatok leutánzása. Helyes légzéstechnika gyakorlása. Négyütemű gyakorlatok végezése utánzással.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kézi szer gyakorlatok. – Összetett gyakorlatok. – Szabadgyakorlatok. – Versenyfeladatok. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Négyütemű kar-, törzs- és lábgyakorlatok. – Összetett gyakorlatok játékos utánzása. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Begyakorolt testhelyzetek, kar- és lábtartások kivitelezése szóbeli utasításra. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kétütemű szabad- és kézi szer gyakorlatok – Két mozgáselem összekapcsolása. – Szabadgyakorlatok zenére. – Összetett kar,- láb,- és törzsgyakorlatok végzése (pl. ki tudja többször megcsinálni...). 	<p>Képes gimnasztikai gyakorlatokat leutánozni.</p> <p>Segítséggel, bemutatás után, utánzással törekedjen négyütemű, kar-, láb- és törzsgyakorlatok. végre hajtására</p>

Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: beszédfejlesztés, Testünk és személyes teendők, Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Ének- zene: gyermekdal, népdal, ritmus- és hallásfejlesztés.

Elvárt és javasolt fogalmak: Testrészek, testhelyzetek, mozdulatok megnevezése, kézi szerek neve, funkciója, négy ütem.

<u>Témakör:</u> Légző gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Levegővétel, kifújás szabályozása.	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Szabályos légző-mozgások feladatvégzés közben, vitálkapacitás növelés.		3
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény</u>
<p>Fejlesztési feladatok: A helyes légzés gyakorlása. Vitálkapacitás növelése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Különböző mozgásokkal összekötött ki-be légzés ütemezésre. – Hasi, mellkasi légzés elkülönítése. – Játékos légző gyakorlatok. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanult légzéstechnikák alkalmazása feladatvégzés közben. Levegővétel, kifújás ütemezéssel (számlálás), levegő benntartása. – Kézzel (babzsák mellkasra, hasra tevésével) a különbség megéreztetése. – Játékos légző gyakorlatok önállóan, párban. – Versenyfeladatok: léggömbfújás, pingponglabda fújás, célba fújás, levegő benntartása minél hosszabb ideig (számolásra). 	<p>Helyes légzés alkalmazása Képes a légzését szabályozni.</p>
<u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének, zene: Gyermekdal, népdal, Ritmus- és hallásfejlesztés, Olvasás-írás: Beszédfejlesztés.		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Beszív, kifúj, orron át, szájon át, tüdő, levegőt benntart.		

<u>Témakör:</u> Dobások, labdás gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> A labdát földhöz ütögeti, elkapja, labdát célba dob, lábbal vezet.	<u>Óraszám:</u> 50
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Labdajáték játszása irányítással.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek – Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Célba dobás egykezes alsó és felső dobással. Célba rúgás. Labdavezetés (kézzel, lábbal).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdagyakorlatok kézzel. – Dobások. – Labdagyakorlatok lábbal. – Izomerősítés, egyensúlyfejlesztés gimnasztikai labdán. – Kislabda-dobás, hajítás, lökés. 	<p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdavezetés folyamatosan, váltott kézzel – Kétkezes, egykezes, alsó, felső és mellső átadás társnak álló helyzetben. – Célba dobás, kosárra dobás, kapura dobás – „Döngető” (pl. falnak), „Fogyasztó”, „Bombázás” – Erősítő gyakorlatok medicinlabdával. – Lábbal labda vezetése előre-fele haladva, akadályok kikerülése, szlalom, – falra rúgás belsővel, falra rúgott labda birtokba vétele. – Mozgó labda elrúgása belsővel. – Erősítő,- mozgáskoordinációt,- egyensúlyt fejlesztő gyakorlatok végzése gimnasztikai labdán ülve, hasalva, térdelve, a földön, háton fekve, bordásfalnál, állva. – Kislabda hajítás: kidobás dobóterpeszből. 	<p>Dobásbiztonság fejlődése.</p> <p>Képes legyen egykezes alsó és felső dobással cél irányába dobni.</p> <p>Képes legyen lábbal irányt tartva labdát vezetni (mindkét lábbal), cél felé elrúgni.</p>

Kapcsolódási pontok: Olvasás, írás: térorientációs gyakorlatok, Ének-zene: ritmus- és hallásfejlesztés.

Elvárt és javasolt fogalmak: kosárlabda, focilabda, kislabda, gimnasztikai labda, gurul, cél, pattogtat, elkap, rúg, szlalom, labdavezetés.

<ul style="list-style-type: none"> – Küzdőjátékok elemeinek alkalmazása. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Küzdőjátékok elemeinek alkalmazása: húzás-tolás párban. – Kötélhúzás. – Társ lökdösése a stabil egyensúlyi helyzet megtartásával. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Környezet-ismeret: Egészségmegőrzés - egészséges életmód.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Játékszabályok, szabályok, váltóverseny.</p>		

TESTNEVELÉS

A tantárgy célja a záró évfolyamokon elsősorban kialakítani a rendszeres mozgás, testedzés, és az egészséges életmód iránti igényt, továbbá a testnevelés tantárgy tanítása során kialakított és begyakorolt mozgáselemeket és a gimnasztikai alapformájú gyakorlatokat rögzíteni, térbeli irányokat, viszonyfogalmakat használni, az alapmozgásokat gyakorolni.

Az egészséges testi fejlődést biztosítja, a motorikus képességeket fejleszti, a testi fejlődés zavarait korrigálja a pedagógus egyéni igényekre alapozott munkája. Az évfolyamokon a sportjátékokhoz szükséges elemi és tájékozódási képesség (figyelem) fejlesztése, a labda-biztonság növelése tovább folyik, egyéni igényekhez és adottságokhoz illesztve, alakítva az ügyességet, erőt, állóképességet, kitartást, edzettséget, bátorságot, akaratot. Növekvő elem- és ütemszámú mozgássorok elsajátítása teremt lehetőséget a ritmus és sorrend megtartására a mozgásos feladatokban.

A tantárgy további feladata a sportversenyek elemeinek elsajátíttatása, a sportjátékok alapvető játékelemeinek megismertetése, támogatva a tanulók felkészülését az iskolai sportversenyekre.

A tantárgy az erkölcsi nevelésben fontos szerepet játszik a fegyelemre, a szabályok betartására törekvéssel, és a csapatjátékokban a győzelem és vereség fegyelmezett megélésének az élményével.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése az önelfogadást, és mások tulajdonságainak megismerésével a társaival szembeni toleráns magatartás kialakítását erősíti.

A testi és lelki egészségre nevelést a rendszeres mozgás iránti természetes igény megerősítése, az állóképesség, a kitartás, a mozgáskultúra fejlesztése, az egészséges testi fejlődés biztosítása a megfelelő, életkorhoz, testi erőnléthez igazodó mozgáslehetőségek kihasználásával támogatja. A testi képességek, izomerő fejlesztése, a magabiztos mozgás és egyensúly megerősödése a saját és mások testi épségének megóvását segíti, a másokért vállalt felelősség érzésének megismerése, az önkéntességben rejlő lehetőségek a tanuló személyiségét építik.

A tantárgy hozzájárul az együttműködési hajlandóság fejlesztéséhez, a feladatvállaláshoz a csoportos mozgásokban, versenyekben.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia területének fejlődéséhez a reális célok kitűzésének és elérésének gyakorlásával, a testi és erőnléti korlátok felismerésével járul hozzá.

A szociális és állampolgári kompetencia erősödése támogatja a másokért vállalt felelősséget; a tolerancia fejlesztésével a bizalmas emberi kapcsolatok lehetőségeinek bemutatása, a problémamegoldás lehetőségeinek megismertetése és gyakoroltatása lehetséges; a segítő magatartás gyakorlásával a tanuló támogatást nyújthat a rászorulóknak.

Az esztétikai-művészeti tudatosság fejlődéséhez hozzájárul a mozgás utánzása és az emberi testi szépségek felismerése, a harmóniára törekvés.

Testnevelés
Évfolyam: 7-8

Évfolyam	7.-8.
Heti óraszám	5
1 éves óraszám	180

Témakör / Évfolyam	7.	8.
1. Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	17	17
2. Gimnasztikai gyakorlatok	40	40
3. Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok	30	30
4. Labdás gyakorlatok	45	45
5. Sportjátékok elemei	45	45
6. Relaxáció, légző gyakorlatok	3	3
Éves óraszám	180	180

<ul style="list-style-type: none"> – Távolságok, tárgyakhoz viszonyított irányok. – Járások. 	<p>mellett jobb- és baloldal differenciálása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – A terem tárgyaihoz viszonyított távolságok változtatása. – Társak, tornaszerek rendezése megadott térbeli irányok és viszonyfogalmak alapján. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Járások különböző irányokba, egysoros, kétsoros, háromsoros oszlopban. – Jelre irányváltás – Járások behunyttal szemmel, („vakvezető...“) 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene: ünnepkörök dalai, ritmus és hallásfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Nyit, zár, jobb, bal, magas, alacsony, könyöktávolság, kartávolság.</p>		

<u>Témakör: Gimnasztikai alapformák</u>	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű utasítások megfelelő sorrendben történő végzése. Alapvető mozgáselemek ismerete.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A mozgásnevelés tantárgy tanítása során kialakított és begyakorolt mozgáselemek rögzítése, néhány elemből álló mozgássorozattá rendezése, célirányossá tétele nehezített körülmények között. Általános erősítés.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Egyszerű utasítások megértése. A feladatok sorrendjének megtartása. Az alapgyakorlatok végzése huzamosabb ideig vezényszavak alapján, zenére. Tartásjavítás.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozgáselemek összekapcsolása. – Szakkifejezések megértése. – Kézi szer- és szabadgyakorlatok. – Gerincoszlop erősítő, tartásjavító gimnasztikai gyakorlatok. – Ütemtartás. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Begyakorolt mozgáselemek összekapcsolása bemutatás után szóbeli utasításra. – Terpeszállás, törzsfordítás,- döntés,- hajlítás, oldalra, előre, bokaérintés két kézzel, váltott kézzel keresztbe. – Gumiszalag, babzsák, labda, medicinlabda, gimnasztikai labda, tornabot, súlyzó használata. – A törzsizomzat erősítését szolgáló gyakorlatok végzése különböző testhelyzetekben. – Alsó,- felső végtag erősítését szolgáló gyakorlatok végzése különböző testhelyzetekben. – Négyütemű gyakorlatok. – Zenére, változó ritmusú négyütemű tartásjavító gyakorlatok. 	<p>Képes legyen irányítással, huzamosabb ideig bemutatás és szóbeli utasítás alapján, össze-tett utánzó gyakorlatokat végezni.</p> <p>Tudja testtartását és a légzést összekapcsolni.</p> <p>Az eszközöket adekvátan használja.</p> <p>Törekedni az ütemtartásra, a mozgások minél pontosabb kivitelezésére.</p>

Kapcsolódási pontok: Ének-zene: gyermekdalok – népi játékok, ritmus és hallásfejlesztés.

Elvárt és javasolt fogalmak: négy ütem, zenekíséret, terpeszállás, oldalsó,- mellső középtartás, magas tartás, hajlás, döntés, fordítás, has és hátizom.

<u>Témakör:</u> Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok	<u>Előzetes tudás:</u> Erőnlétének megfelelő ideig izomerősítő gyakorlatok végzése.	<u>Óraszám:</u> 30
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Az együttes, ritmusos és dinamikus mozgás élményének kialakításával a tanulóknál a rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása. Izomerősítés, kondicionális képességek (erő, gyorság, állóképesség) fejlesztése, a kitartás fokozása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szóbeli utasítások megértése. Tartásjavító és izomerősítő gyakorlatok egyre hosszabb ideig való végzése. A fejlesztést segítő, valamint a szabadban is alkalmazható sporteszközök használatát elsajátítása (helyi adottságokra tekintettel).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Guggolás. – Kúszás. Mászás. – Guruló átfordulás. – Függeszkedés. – Ugrások, távolugrás. 	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Guggoló járás kéztámasszal, kéztámasz nélkül. – Kúszás, mászás nehezített körülmények között: nehezített talajon, ferde padon, akadályokkal. – Guruló átfordulás előre, sorozatban. (Down syndromásoknál nem!). <p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Függeszkedés bordásfalon, gyűrűn, lábgyakorlatok végzése. – Gyűrűn lengés előre-hátra, gyakorlatok lábbal. – Alacsony akadályok átugrása rövid nekifutással. – Felugrások, mélyugrások, sorozatugrások. 	<p>Képes legyen a különböző alapmozgások önálló végzésére</p> <p>Képes legyen a testtömeghez igazodó erő kifejtésre a gyakorlatok végzésekor.</p> <p>Képes legyen kitartóan, javuló technikával futni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Állórajt. Futás. – Egyensúlyozó járás. – Bordásfal, gimnasztikai labda, gumiszalag, kerékpár, roller, gördeszka, görkorcsolya korcsolya, szánkó használata – erősítés. 	<ul style="list-style-type: none"> – Távolugrás nekifutásból, egy lábról elugorva. – Állórajt, használt vezényszavak alkalmazása, gyors futás. – Tartós futás közbeiktatott pihenőkkel. – Fokozó futás. – Az iramérzék fejlesztése, futó- és lépő-ritmus összehangolása, állóképesség fokozása közepes iramú futással. – Egyensúlyozó járás előre, oldalra, keskeny gerendán (fordított tornapadon). – Általános erősítő gyakorlatok szerekekkel, kiemelten a has,- és hátizomzat. – A sporteszközök biztonságos használata (különös tekintettel a balesetmentes közlekedésre), egyéni megsegítéssel, egyre önállóbban. – - A sporteszközökön, a sporteszközökkel kitartó, izomerősítő gyakorlatok végzése. 	<p>Képes legyen mind hosszabb időtartamban végezni az izomerősítő gyakorlatokat. Képes legyen egyensúlyozni változó feltételek között.</p> <p>Ismerje a használt tornaszerek nevét, azok balesetmentes használatát.</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Számolás, mérés: térbeli tájékozódás, Társadalmi Ismeretek- Tananyag: kerékpáros közlekedés szabályai.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Sorozat, állórajt, méter, időmérés, stopperóra, Sporteszközök megnevezése, használat során felmerült fogalmakkal.</p>		

<u>Témakör:</u> Labdás gyakorlatok	<u>Előzetes tudás:</u> Labdával néhány pattogtatás végzése, egyszerű szabályok ismerete.	<u>Óraszám:</u> 45
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Egyre biztosabb labdavezetés és irányítás (kézzel, lábbal). Gimnasztikai labdán viszonylag biztos egyensúlyi helyzetben gyakorlatok végzése.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szabályok megértése és betartása. Dobások, a labda jellegétől függően (helyből, lendületből, egy és két kézzel), labdabiztonság fokozása. Legalább 2-3 pattogtatás végzése. Labdavezetés egyre biztosabbá tétele (kézzel, lábbal).</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda-dobás, hajítás, lökés. – Labdaátadások. – Labda gurítása. – Labdavezetés kézzel, lábbal. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda hajítás: kidobás oldalterpeszből, szabályos hajítás gyakorlása, megfelelő irányba dobás. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Átadások (egykezes, kétkezes, mellső) különböző feladathelyzetekben. Labda lábbal való továbbítása. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labda (kisebb, nagyobb, könnyebb, nehezebb) gurítása padon, ferde padon, fölfele, lefele. – Folyamatos labdavezetés jobb,- bal,- és váltott kézzel járás közben, akadályok megkerülésével, kézzel, lábbal. 	<p>A megfelelő mozgásminta követése.</p> <p>Labdás ügyesség fejlődése.</p> <p>Törekvés a minél pontosabb mozgás-kivitelezésre, a labda egyre pontosabb továbbítására ill. birtokba vételére.</p> <p>Együttműködési készség fokozódása, társra való odafigyelés.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Izomerősítés, egyensúlyfejlesztés gimnasztikai labdával. – Labdás játékok. 	<ul style="list-style-type: none"> – Erősítő,- mozgáskoordinációt,- egyensúlyt fejlesztő gyakorlatok végzése gimnasztikai labdán ülve, hasalva, térdelve, a földön, háton fekve, bordásfalnál, állva... <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dobóterpeszből kidobás, célba dobás, alsó, felső dobás. – Célba dobás: helyből, lendületből, nagyobb, majd egyre kisebb célra, közelebből, majd egyre távolodva. – Kidobó játékok. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Alakítás, ábrázolás: manipuláció, kézügyesség.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Váltott kéz, labdavezetés.</p>		

<u>Témakör: Sportjátékok elemei</u>	<u>Előzetes tudás: Egyszerű szabályokat betartva csoportosan játék.</u> Labdát kézzel, lábbal társnak továbbít.	<u>Óraszám:</u> 45
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A sportjátékokhoz szükséges elemi képességek (célirányos mozgás, szabályismeret alkalmazása, tájékozódási képesség, figyelem koncentrációja) fejlesztése, a mozgáskontroll növelése. Labdával mozgásügyesítés, a célirányos labdatovábbítások pontosítása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Szabályok megértése és betartása. Dobások, a labda jellegétől függően (helyből, lendületből, egy és két kézzel). Legalább 2-3 pattogtatás végezni. Egyre biztosabban labdát vezetni (kézzel, lábbal).</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda-dobás, hajítás, lökés. – Kosárlabda. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda hajítás előkészítése, kislabda dobás: dobóterpeszből kidobás, célba dobás, felső dobás, minél messzebbre dobás, irányba dobás. <p>Írányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Átadások (egykezes, kétkezes, mellső) különböző feladathelyzetekben álló helyzetben. – Alapállás, megindulás, megállás. – Labdakezelés, átadások álló helyzetben (kézkezes, mellső átadás). – Folyamatos labdavezetés jobb,- bal ill. váltott kézzel járás közben. – Akadályok megkerülése labdavezetéssel 	<p>A megfelelő mozgásmintát követése.</p> <p>Labdás ügyesség, együttműködési készség fokozódása</p> <p>Törekedjen a sportjátékok elemei szabályainak betartására.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Labdarúgás. – Tollaslabda. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kosárra dobás: egykezes, kétkezes felső dobással helyből. – Védekezés alapelemeinek gyakorlása. Emberfogás, a labdát vezető zavarása, a dobás szabályos megakadályozása. – Labda továbbítása lábbal, passzolása társnak álló helyzetből. – Labdakezelés. – Labdavezetés. – Kapura lövés álló labdával. – Szivacs labda ütögetése, felfele, falhoz. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Alakítás, ábrázolás: manipuláció, kéz ügyesség.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Váltott kéz, labdavezetés, kosár, passzolás, kapu, kapura rúgás.</p>		

Kapcsolódási pontok: Ének- zene: zenehallgatás, Társadalomismeret: önismeret, Életvitel: légzés.

Elvárt és javasolt fogalmak: Lazítás, feszítés, a levegő benntartása.

8. osztály

<u>Témakör: Rendgyakorlatok, téri tájékozódás</u>	<u>Előzetes tudás: Térbeli viszonyfogalmak ismerete és alkalmazása.</u>	<u>Óraszám:</u>
Tantárgyi fejlesztési célok: Az eddig megismert rendgyakorlatok tudatos, önálló végzése, a megfelelő téri irányok magabiztos begyakorlása, alakzatokhoz kötött mozgásformák gyakorlása.		17
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Irányok biztos ismerete, felszólításra önálló sorakozás különböző mozgások megszakításával. A gyakorlatok egyre pontosabb végrehajtása. Térbeli viszonyfogalmak használatának gyakorlása, a kétoldali laterális erősítése.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorakozás. – Nyitódás-záródás. – Menetelés-testfordulatok. 	<p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sorakozás sorba, vonalba magasság szerint segédeszközök (pl.: vonal) nélkül, - elől a legmagasabb,- elől a legalacsonyabb. – Sorakozás a térben különböző irányokba fordulva. – Sorakozás jelre, adott mozgásformák megszakításával (futás, szökdelés, békaugrás stb.) <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nyitódás, záródás: könyök, ill. kartávolságra, egy, ill. 2 karral, csak jobb, ill. csak bal karral... – sortartás, sorbontás, fejlődés, szakadozás mindkét irányba – Menetelés. Jelzésekre elindulás, megállás, helyben járás, fordulás különböző irányokba – Járás egysoros, kétsoros, háromsoros oszlopban. 	<p>Képes legyen a vezényszavak követésére.</p> <p>Képes legyen a segítség nélküli sorakozásra minden helyzetből.</p> <p>Helyesen és minél önállóbban alkalmazza az irányokkal kapcsolatos</p>

<p>– Távolságok, tárgyakhoz viszonyított irányok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Testfordulatok, helyzetváltoztatás után a tér a saját testhez viszonyított szóbeli megfogalmazása. – Testfordulatok két ütemre kilépéssel, irányítás mellett jobb- és baloldal differenciálása. – A terem tárgyaihoz viszonyított távolságok változtatása. – Társak, tornaszerekhez képest elhelyezkedés megadott térbeli irányok és viszonyfogalmak alapján. 	<p>ismereteit</p>
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének-zene: ünnepkörök dalai, ritmus és hallásfejlesztés.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Magasság szerint, legalacsonyabb, legmagasabb, egy, ill. két könyök,- és kartávolság.</p>		

<u>Témakör: Gimnasztikai alapformák</u>	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű utasítások megfelelő sorrendben való végzése.	<u>Óraszám:</u> 40
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A már begyakorolt mozgáselemek célirányossá tétele nehezített körülmények között, általános kondicionálás, állólépeség, kitartás fokozása. A feladatmegértés pontosságának fejlesztése. Helyes testtartás.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Utasítások végrehajtása. A feladatok sorrendjének megtartása. Az alapgyakorlatok kitartó végzése vezényszavak alapján, folyamatosan zenére. Tartásjavító gimnasztikai gyakorlatok.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mozgáselemek összekapcsolása. – Kézi szer és szabadgyakorlatok. – Tartásjavító, erősítő gyakorlatok. – Kar-, és vállgyakorlatok dominanciája. 	<ul style="list-style-type: none"> – Mozgáselemek összekapcsolása bemutatás után szóbeli utasításra. Mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok. Ellentétes kéz-láb gyakorlatok. – Gumiszalag, babzsák, labda, medicinlabda, gimnasztikai labda, tornabot, súlyzó használata. – A törzsizomzat erősítését szolgáló gyakorlatok végzése különböző testhelyzetekben. – Alsó végtag erősítését szolgáló gyakorlatok végzése különböző testhelyzetekben. – Kartartások és fogások alkalmazása, ellenállásos gyakorlatok önállóan,- párban, kis súlyú kézi súlyzókkal feladatok, kargyakorlatok eszközzel, eszköz nélkül, állva,- ülve,- fekve,- négykézláb,- gyíktartásban... 	<p>Gyakorlatok kitartó végzése.</p> <p>A mozgások,- mozgássorok pontos végrehajtása.</p>

Kapcsolódási pontok: Ének-zene: ünnepkörök dalai, Környezetismeret: egészségmegőrzés – egészséges életmód.

Elvárt és javasolt fogalmak: Kitartás, izomerősítés, állóképesség, kar,- és mellizom.

<p><u>Témakör:</u> Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok</p>	<p><u>Előzetes tudás:</u> Erőnlétének megfelelő ideig izomerősítő gyakorlatok végzése. Gyakorlatok szóbeli irányítással történő végzése.</p>	<p><u>Óraszám:</u></p> <p>30</p>
<p><u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> Általános erősítő és mozgásos ügyességet fejlesztő gyakorlatokat végeztetése. Az együttes, ritmikus és dinamikus mozgás élményének kialakításával a tanulóknál a rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása.</p>		
<p><u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u></p>	<p><u>Tanulói tevékenység:</u></p>	<p><u>Elvárt teljesítmény:</u></p>
<p>Fejlesztési feladatok: Állóképesség növelése. Ugrókészség fokozása. Mozgásügyesítés.</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ugrások, szökdelések. – Függeszkedés. – Gurulások. – Kúszás, mászás. – Állórajt, térdelőrajt, futás. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Helyből távolugrás térdrugózással – ugrások, szökdelések 1- és 2 lábon, előre, hátra, oldalazva szökdelés, indiánszökdelés, ugróiskola. – Fel- és leugrások, alacsony akadály átugrása rövid nekifutás után. – Függeszkedés, mászás kötél, bordásfalon függeszkedve oldalazás, függeszkedés közben has- és lábizom erősítő gyakorlatok. – Guruló átfordulás hátra, sorozatban (Down nem!). <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kúszás, mászás különböző terjedelmű és nagyságú akadályok között, nehezített pályán, versenyezve is. – Állórajt, térdelőrajt alkalmazása, versenyfutás 30-60 m-es távon. 	<p>Képes legyen a mozgások biztonságos kivitelezésére.</p> <p>Legyen kitartása a feladatok végzése közben</p> <p>Legyen fizikai képességeinek megfelelő állóképessége.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Egyensúlyozás. 	<ul style="list-style-type: none"> - Közepes iramú kitartó futás. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egyensúlyozó járás gerendán, fordított- és ferdepadon. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Ének – zene: ünnepkörök dalai (állóképesség), Környezetismeret: egészségmegőrzés, egészséges életmód.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Sorozat, állórajt, térdelőrajt, méter, időmérés, stopperóra.</p>		

<u>Témakör: Labdás gyakorlatok</u>	<u>Előzetes tudás: Labda pontos átadása, elkapása.</u>	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok: Koordinációs képességek fejlesztése, hogy a mozgásos, labdás játékok örömforrást jelenthessenek.</u>		45
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Dobások, célzások, a labda jellegétől függően (helyből, lendületből, egy és két kézzel). A labda pattogtatásai. Egyre biztosabb labdát vezetés (kézzel, lábbal).</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda hajítás. – Célba dobások. <p>– Labdavezetés, passzolás.</p>	<p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda hajítás: kidobás dobóterpeszből. – Célba dobások egyre távolabbi és egyre kisebb célpontokra, zsámolyba: egyre messzebb. – Babzsák, zokni, gesztenye célba dobása lábujjakkal. – Labda eldobása két lábbal. <p>Önállóan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Labdavezetés járás, esetleg lassú futás közben ügyesebbik kézzel, akadályok megkerülése. – Labdavezetés akadálypályán, szlalomban, váltott kézzel. – Labdaátadások alsó,- felső,- egykezes,- kétkezes,- pattintott átadással, párban, oldalazva, haladva. – Labdavezetés, passzolás, a labda elindítása, megállítása lábbal, egyenes vonalban, akadályok kerülgetésével, 	<p>Képes legyen felmérni az eltalálendő cél távolságát.</p> <p>Törekedjen a pontos passzra dobáskor és rúgáskor egyaránt.</p> <p>Igyekezzen a gimnasztikai labdával végzett feladatokat minél pontosabban, az egyensúlyra figyelve végezni.</p>

<p>– Izomerősítés, egyensúlyfejlesztés gimnasztikai labdával.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kapura rúgás álló helyzetből, közelebből, messzebből, szemből, oldalról. – Erősítő, mozgáskoordinációt, egyensúlyt fejlesztő gyakorlatok végzése gimnasztikai labdán ülve, hasalva, térdelve, a földön, háton fekvve, bordásfalnál, állva... 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Alakítás, ábrázolás: manipuláció, kéz ügyesség, Környezetismeret: egészségmegőrzés, egészséges életmód.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Távolság, megfelelő erő kifejtés, egyensúly.</p>		

<u>Témakör: Sportjátékok elemei</u>	<u>Előzetes tudás:</u> Egyszerű szabályokat betartva csoportosan játék. Labdát kézzel, lábbal társnak továbbít.	<u>Óraszám:</u> 45
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u> A sportjátékokhoz szükséges elemi képességek (célirányos mozgás, szabályismeret alkalmazása, tájékozódási képesség, figyelem koncentrációja) fejlesztése, a mozgáskontroll növelése. Labdával mozgásügyesítés, a célirányos labdatovábbítások pontosítása.		
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladat Szabályok megértése és betartása. Dobások, a labda jellegétől függően (helyből, lendületből, egy és két kézzel). Legalább 2-3 pattogtatás végezni menet közben Egyre biztosabban labdát vezetni (kézzel, lábbal).</p> <p>Ismeretek – Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda-dobás, hajítás, lökés. – Kézilabda. – Kosárlabda. 	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kislabda hajítás előkészítése: dobóterpeszből kidobás, célba dobás, felső dobás. – Kézilabda alapjainak gyakorlása: nyitás, passzolás, kapura lövés. <p>Irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Átadások (egykezes, kétkezes, mellső) különböző feladathelyzetekben álló helyzetben. – Alapállás, megindulás, megállás. – Labdakezelés, átadások álló helyzetben (kézkezes, mellső,- pattintott átadás). – Folyamatos labdavezetés jobb,- bal ill. váltott kézzel járás közben. – Akadályok megkerülése labdavezetéssel 	<p>A megfelelő mozgásminták követése.</p> <p>Labdás ügyesség, együttműködési készség fokozódása.</p> <p>Kudarctűrés fejlődése, A mozgásos játék okozzon sikerélményt.</p> <p>Képes legyen a hálóba, a kapuba néhányszor betalálni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Labdarúgás. – Zsinórlabda. – Tollaslabda. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kosárra dobás: egykezes, kétkezes felső dobással helyből. – Labda átadás gyakorlása párban, menet közben: sétálva, futva – Védekezés alapelemeinek gyakorlása. – Kosárlabda játék – Labda továbbítása lábbal, passzolása társnak álló helyzetből – Labdakezelés. – Labdavezetés. – Kapura lövés álló labdával. – Kapura lövés párban futva (egy labdát vezet, egy védekezik). – Labdarúgás játék. – Labda átdobása, elkapása a kötél felett. – A labda üres területre történő dobása. – Nyitás gyakorlása. – Szivacs labda ütögetése, felfele, falhoz, párban. – Tollaslabda ütögetése, felfele, falhoz, párban. 	
<p><u>Kapcsolódási pontok:</u> Alakítás, ábrázolás: manipuláció, kéz ügyesség.</p>		
<p><u>Elvárt és javasolt fogalmak:</u> Váltott kéz, labdavezetés, passzolás.</p>		

<u>Témakör: Relaxáció, légző-gyakorlatok</u>	<u>Előzetes tudás: Tudatos légzés.</u>	<u>Óraszám:</u>
<u>Tantárgyi fejlesztési célok:</u>		3
<u>Fejlesztési feladatok – Ismeretek- Tananyag:</u>	<u>Tanulói tevékenység:</u>	<u>Elvárt teljesítmény:</u>
<p>Fejlesztési feladatok: Utasításra a test ellazítása, a relaxált helyzet megéreztetése, a tudatos, helyes légzés gyakorlása.</p> <p>Ismeretek- Tananyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Relaxáció – lazítás. <p>– Légzés.</p>	<p>Segítséggel:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fekvő helyzetben a test különböző részeit a tornaszőnyegbe belenyomni – ellazítani. – Tenyereket, térdeket egymáshoz szorítani, majd ellazítani. – Relaxáló zenére csukott szemmel ellazultan fekvés. A különböző izmok feszítése, ellazítása.(szükség esetén segédeszközök : szivacs labda, gumiszalag...használatával). – Kar felemelése, leejtése. – Törökülésben a törzs kihúzása, összegörnyedése ellazultan. – A hasi és mellkasi légzés megéreztetése (babzsák a hason, mellkason) és gyakorlása. 	<p>Képes legyen legalább segédeszközzel a feszítés – lazítás gyakorlására.</p> <p>Képes legyen minél hosszabb ideig a levegő tudatos benttartására.</p>
<u>Kapcsolódási pontok: Ének- zene,</u>		
<u>Elvárt és javasolt fogalmak: Feszít-lazít, hasi, mellkasi légzés.</u>		